॥ శ్రీ గణేశ సరస్వతి విరూపాక్ష మాతా పిత్ర గురుభ్యోనమః ॥

శ్లో॥ శ్రీ కళ్యాణ గుణావహం రిపుహరం దుఃస్వప్న దోషాపహం । గంగాస్నాన విశేష పుణ్య ఫలదం గోదాన తుల్యం నృణాం ॥
ఆయుర్వృద్ధిదముత్తమం శుచికరం సంతాన సంపత్ప్రదం । నానా కర్మ సుసాధనం సముచితం పఞ్చాఙ్గమాకర్ణ్యతాం ॥

స్వస్తిశ్రీ శాలిశక 1923 శ్రీ వృషనామ సం॥ర గణకానంద
శ్రీశ్రీశ్రీ జగద్గురు శంకరాచార్య హంపీ విరూపాక్ష విద్యారణ్య మహాసంస్థాన
శ్రీ భువనేశ్వరీ పఞ్చాఙ్గము

स्वस्तिश्री शालि. शके १९२३ श्री वृष नाम सं.
श्री श्री श्री जगद्गुर शंकराचार्य हंपी विरुपाक्ष विद्यारण्य महसंस्थानं

హూణ శకాబ్దః 2001-2002

సృష్ట్యాది గతాబ్దః 195,58,85,102
వైవస్వతమను గతాబ్దః
12,05,33,102
కలియుగ గతాబ్దః 5102
విక్రమార్క శక గతాబ్దః 2057-58

శాలివాహన శక గతాబ్దః 1923
భాగ్యనగర దేశాంతరం ౨౧ యోజనం
గోల్కొండ విషువచ్ఛాయా 3-32
ఫసలి 1410-11

శ్రీ విరూపాక్ష స్వామి వారి మూల విగ్రహము (హంపీ)

ఈ పఞ్చాఙ్గమ్ కాశ్యపగోత్రజుడు శ్రీశ్రీశ్రీ జగద్గురు శంకరాచార్య హంపీ విరూపాక్ష మహాసంస్థాన సిద్ధాంతియు
బ్రహ్మశ్రీ బ్రహ్మభట్ల శ్రీ రామశర్మ సిద్ధాంతి గారి శిష్యులు బ్రహ్మశ్రీ చికిలి నారాయణశాస్త్రి గారి తృతీయ పుత్రుడగు
జ్యోతిష్యాలంకార చికిలి లక్ష్మీవెంకటేశ్వర సిద్ధాంతి చే గుణించబడినది

ఇ. నెం. 3-6-65, శాస్త్రీమందిరము, ఆదిలాబాదు. ✆ : 08732-25517

Rs. 25-00

విషయసూచిక

విజ్ఞాపన

ఆస్తీక భక్త ప్రియమహాశయులందరికి విజ్ఞప్తి

తమ అందరి ఉదారమైన ప్రోత్సాహముతో ఈ సంవత్సరము అనగా వృష నామ సం॥ పంచాంగ గణితము గావించి, పరిశోధించి శ్రీ పంపా క్షేత్ర (హంపి) విజయనగర సామ్రాజ్యము ప్రతిష్ఠించిన, ప్రస్తుతము శ్రీ పంపా విరూపాక్ష భువనేశ్వరి విద్యాశంకర విద్యారణ్య మలయాళ బ్రహ్మ, శ్రీ చక్రతీర్థ కోదండ రామస్వామి, శ్రీ సూర్యనారాయణ, శ్రీ రంగనాథవస్వామి, శ్రీ యంత్రోద్ధారక పవనసుతుడు - మరియు శ్రీ ఉద్దానవీరభద్రస్వామి దేవాలయముల (పంపా క్షేత్ర దేవాలయములు) గురుపరంపరా ధర్మకర్తలైన శ్రీ విరూపాక్ష విద్యారణ్య మహాసంస్థానము మరియు పీఠాధిపతులు శ్రీ జగద్గురు శంకరాచార్య శ్రీశ్రీశ్రీ మదభినవోద్దండనరసింహ భారతీస్వామి కరకమల సంజాతులైన శ్రీశ్రీశ్రీ విద్యారణ్య భారతీస్వాములవారి అజ్ఞానుసారము చికిలి లక్ష్మివెంకటేశ్వర సిద్ధాన్తి, పంచాంగ కర్త, శాస్త్రీ మందిరము, ఆదిలాబాద్ జిల్లా, (ఆంధ్రప్రదేశ్). ద్వారా గణితమును గావించి మరియు శ్రీ సంస్థానము ఇతర పంచాంగకర్తల, సలహా, సహకార, సంప్రదింపులచేత తయారు చేసిన, శ్రీ సంస్థానము, శ్రీ భువనేశ్వరీ నామాంకిత జ్యోతిశ్శాస్త్ర నియమాను బద్ధసారముగా ఈ పంచాంగమును తామెల్లరు స్వీకరించి ఇందులోని అమూల్య రత్నాంకిత సకల విషయములను గ్రహించి ఇందులోని గణిత ఇతర విషయములలోని లోపదోషములను తెలిసినవారు మాకు తెలియజేయమని ప్రార్థిస్తూ, ప్రోత్సహింపుమని, కోరుతూ...

గమనిక : అత్ర క్వచిత్ స్మృతి దృష్టిశ్చేత్, క్షంతవ్యం సుధీభిః ।

పంచాంగ గణితకర్త - శ్రీ విరూపాక్ష విద్యారణ్య మహాసంస్థాన ఆస్థాన సిద్ధాంతి

చికిలి లక్ష్మివేంకటేశ్వర సిద్ధాన్తి.

ఇ.నెం. 3-6-65, శాస్త్రీమందిరము,
ఆదిలాబాదు - 504 001
ఆంధ్ర ప్రదేశ్. ఫోన్ : 08732-25517

ఇట్లు

తమ అందరి శ్రేయోభిలాషి కార్యనిర్వాహక అధికారులు,
శ్రీ విరూపాక్ష విద్యారణ్య మహాసంస్థానము,
మరియు మహాపీఠము, హంపీ దేవాలయములు, హంపి.

సహాయక ఆయుక్తులు, దేవాదాయ ధర్మాదాయ శాఖ, కర్ణాటక సర్కారము, బళ్ళారి, మరియు జిల్లాధికారి (కలెక్టర్), మ్యాజిస్ట్రేట్, దేవాదాయ ధర్మాదాయ శాఖ, మరియు కందాయము (రెవెన్యూ) కర్ణాటక సర్కారము, బళ్ళారి, మరియు కమీషనర్ గారు (ఆయుక్తులు) దేవాదాయ ధర్మాదాయ శాఖా, కర్ణాటక సర్కారము, బెంగుళూరు - 18.

కందాయము (రెవెన్యూ శాఖ) (దేవాదాయ ధర్మాదాయ శాఖ) కర్ణాటక ప్రభుత్వము, విధాన సౌధము, బెంగుళూరు - 500 001.

SREE SREE JAGADGURU SHANKARACHARYA
SREE VIRUPAKASHA VIDYARANYA MAHA PEETHAM

Himpi Vijayanagara Empire Raja Guru Parampara Peetham

Vijayanagara Empire in South India

(Karnataka, Andhra Pradesh, maharashtra, Tamil Nadu, Kerala, Goa, Pandichery. These Seven States Comes under Vijayanagar Empire Jurisdiction)

ఓం

॥ శ్రీ భువనేశ్వరి జగన్మాత ప్రసన్న ॥

శ్రీ పంపావిరూపాక్ష విద్యాశంకర మలయాళ బ్రహ్మ

శ్రీ మాధవ విద్యారణ్య స్వామీ విజయతే

శ్రీమత్ పరమహంస, పరివ్రాజకాచార్యవర్య, పదవాక్య ప్రమాణ, పారావారపారీణ, యమనియమాసన, ప్రాణాయామ, ప్రత్యాహార, ధ్యానధారణ, సమాధ్యష్టాంగ యోగానుష్ఠాన నిష్ఠాగరిష్ఠ, తపశ్చక్ర ప్రవర్తమానాద్యవిచ్ఛిన్న సద్గురు శ్రీ ఆద్య శంకర భగవత్పాద గురు పరంపరా ప్రాప్త, షడ్దర్శన స్థాపనాచార్య, వ్యాఖ్యానసింహాసనాధీశ్వర, సకల వేదార్థ ప్రకాశక నిగమాగమసారహృదయ, సాంఖ్యత్రయీప్రతిపాలక వైదీక మార్గ ప్రవర్తక, సర్వతంత్ర, స్వతంత్ర, శ్రీమత్ విద్యానగర (విజయనగర) మహారాజధానీ కర్ణాటక సింహాసనా ప్రతిష్ఠాపనాచార్యవర్య, రాజాధిరాజ, గురు భూమండలాచార్య, ఋష్యశృంగ పురవరాధీశ్వర, తుంగభద్రా తీరనివాసీ, పంపాక్షేత్ర హేమకూట (హంపీ), మాతంగ, మాల్యవంత, ఋష్యమూక, అంజనాపర్వతయోర్ మధ్యే నివసతు, హేమకూటాధిపతి శ్రీ భువనేశ్వరీ పీఠే విరాజితె పంపా విరూపాక్ష, శ్రీ విద్యాశంకర శ్రీ విద్యారణ్య మలయాళబ్రహ్మ, శ్రీ విద్యారణ్య దేవదివ్య శ్రీశ్రీ పాద పద్మారాధక శ్రీ విరూపాక్ష విద్యారణ్య మహాపీఠే శ్రీమత్ జగద్గురు శ్రీశ్రీశ్రీ మదభినవోద్దండ నరసింహభారతీ మహాస్వామినః గురు కరకమల సంజాత అస్మిన్ వర్తమాన కాలె విరాజిత శ్రీమత్ జగద్గురు శంకరాచార్య శ్రీశ్రీశ్రీ విద్యారణ్య భారతీ మహాస్వామినః అస్మిన్ శ్రీ సంస్థాన శ్రీ భువనేశ్వరీ పఞ్చాఙ్గ విషయే సర్వేజనానాం ఆశిషా సముల్ల సంతుతరామ్ ఇతి నారాయణ స్మరణం.

దూరవాణి 41542 శ్రీ స్వామి వారు
41241 కార్యాలయము
శ్రీ విరూపాక్ష స్వామి వారి మందిరము
పోస్ట్ : హంపీ, తాలూకా : హోస్‌పేట్,
జిల్లా : బళ్ళారి - 583 211
(కర్ణాటక)
STD : 08394

శ్రీశ్రీశ్రీ వి.వి. స్వాములవారు
పంపాక్షేత్రము (హంపీ)

శ్రీ హంపీ విరూపాక్ష విద్యారణ్య మహా పీఠాధిపతులు

బ్రహ్మీభూత శ్రీశ్రీశ్రీ జగద్గురు శంకరాచార్య

శ్రీశ్రీశ్రీ మదభినవోద్ధండ నరసింహ భారతీ స్వామి వారి

పాదపద్మములకు సాష్టాంగ ప్రణామములతో, శ్రద్ధాంజలి ఘటిస్తూ ....

శ్లో॥ హంపీవిరూపాక్ష పదాబ్జ సేవా । శ్రీ నారసింహ యతి భారతేశ్చ ॥

భోవెంకటేశ పరిపాహిలోకాన్ । సాష్టాంగరూపాన్ ప్రణతింవిధాస్యే ॥

చికిలి లక్ష్మీ వెంకటేశ్వర సిద్ధాంతి

శ్రీ హంపీ విరూపాక్ష మహాపీఠ ఆస్థాన సిద్ధాంతి

ఇ.నెం. : 3-6-65, శాస్త్రీ మందిరము,

ఆదిలాబాద్ - 504 001, ఆం.ప్ర.

STD : 08732 ✆ : 25517.

దేవ దేవ నతాన్పాహి శంకరాచార్య భూతలే ।
భక్తకామ ప్రదస్త్వం శ్రీ శంకరాచార్యతే నమః ॥ ॥ 1 ॥

మఠముఖ్యం హంపీస్థానం విరూపాక్షేణ శోభితమ్ ।
కర్ణాటకేచ బెంగలూరేచార్యంతే ప్రణమామ్యహం ॥ ॥ 2 ॥

ధర్మకార్యే సదాదక్షం ధర్మ విఘ్న వినాశకం ।
భారతే ప్రవ్రజంతం తమాచార్యం ప్రణమామ్యహం ॥ ॥ 3 ॥

భక్తావాసే కృతావాసం భక్తకామ ప్రదాయకం ।
బోధకం ప్రేమతో భక్తానాచార్యం ప్రణమామ్యహం ॥ ॥ 4 ॥

శ్రీదేవీ దత్త శంభుశ్చ పూజకం ప్రేరకంపరం ।
చాతుర్మాస్యేశ్యుపాహారం మాచార్యం ప్రణమామ్యహం ॥ ॥ 5 ॥

సమాధౌచ సదానందే సన్యస్తం దేహనందనం ।
పూర్ణేవై ప్రతిపద్యోగే తం ప్రణమామ్యహం ॥ ॥ 6 ॥

మహారాష్ట్రాంధ్ర వంగీయ కర్ణాటక సుదేశగాః ।
శిష్యానమంతియం నిత్యమాచార్యం ప్రణమామ్యహం ॥ ॥ 7 ॥

సదానందః సదాభూయాత్సర్వో భవతు పిజ్వరః ।
బ్రహ్మానంద ప్రదస్త్వం తమాచార్యం ప్రణమామ్యహం ॥ ॥ 8 ॥

ద్వేద్వే నందధరాశాకే విక్రమే శ్రావణేసితే ।
కుజేనాథేచ సప్తమ్యాం శ్రీ గోపాలస్య మందిరే ॥ ॥ 9 ॥

తులసీ సుమనోపేతం భావ సూత్రేణ గ్రంథితం ।
సపాద్యం నవహారం వై శంకరాచార్యతేర్పయే ॥ ॥ 10 ॥

సరస్వతీ వైద్యపుత్రో వాసరాపీఠవాసీయః ।
హరిర్యచ్ఛేదిమాం సేవాం నారాయణ సుతో గురో ॥ ॥ 11 ॥

హరి నారాయణ వైద్య

నాందెడ్, మహారాష్ట్ర

అష్టకూటములు చూచు చక్రము

నక్షత్రము	అశ్విని	భరణి	కృత్తిక	రోహిణి	మృగశిర	ఆర్ద్ర	పునర్వసు	పుష్యమి	ఆశ్లేష
నాడి	ఆద్యనాడి	మధ్యనాడి	అంత్యనాడి	అంత్యనాడి	మధ్యనాడి	ఆద్యనాడి	ఆద్యనాడి	మధ్యనాడి	అంత్యనాడి
యోని	అశ్వయోని	గజయోని	మేషయోని	సర్పయోని	సర్పయోని	శ్వానయోని	మార్జాల యోని	మేషయోని	మార్జాలయోని
గణము	దేవగణము	మనుష్యగణము	రాక్షసగణము	మనుష్యగణము	దేవగణము	మనుష్యగణము	దేవగణము	దేవగణము	రాక్షసగణము
ఆరాధ్యవృక్షము	కుచలావృక్షము	ఆమలకీ (ఉసిరిక)	ఔదుంబర (మేడి)	జంబూ (అల్లనేరేడి)	ఖదీర (సండ్ర)	కృష్ణాగరూ	వేణు (వంశ)	అశ్వత్థ (రాగి)	నాగ చంపకము
పీడాపరిహారదానము	అన్న దానం	తెలుపు వస్త్రము	సువర్ణము	పెరుగు	పాయసము	నల్లని ఆవు	మినుములు-నువ్వులు	ఎఱుపు వస్త్రము	తిలదేనువు
నక్షత్రదేవతా, తార	అశ్వినీకుమారులు (3)	యముడు (3)	అగ్ని (6)	బహ్మ (5)	చంద్రుడు (3)	శివుడు (1)	అధితి (4)	బృహస్పతి (3)	సర్పము
అంశలు	1 2 3 4	5 6 7 8	9 10 11 12	1 2 3 4	5 6 7 8	9 10 11 12	1 2 3 4	5 6 7 8	9 10 11 12

అంశలు	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
చరణ అక్షరములు	చు	చె	చో	ల	లీ	లూ	లే	లో	ఆ	ఈ	ఉ	ఎ
చరణాంకములు	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
చరణ పీడాదినములు	9	10	3	7	10	0	9	21	9	10	27	21
నక్షత్ర చరణాధిపతి	కు	శు	బు	చం	ర	బు	శు	కు	గు	శ	శ	గు

అంశలు	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
చరణ అక్షరములు	ఓ	వా	వీ	వు	వే	వో	కా	కి	కూ	ఘ	ఙ	ఛ
చరణాంకములు	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
చరణ పీడాదినములు	7	9	20	28	30	15	7	21	0	15	7	7
నక్షత్ర చరణాధిపతి	కు	శు	బు	చం	ర	బు	శు	కు	గు	శ	శ	గు

అంశలు	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
చరణ అక్షరములు	కే	కో	హా	హి	హు	హే	హో	డా	డీ	డూ	డె	డో
చరణాంకములు	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
చరణ పీడాదినములు	7	21	20	22	7	7	10	20	0	1	0	60
నక్షత్ర చరణాధిపతి	కు	శు	బు	చం	ర	బు	శు	కు	గు	శ	శ	గు

రాశి - ఘాతవారం	మేషము - ఆదివారం	వృషభము - శనివారం	మిథునము - సోమవారం	కర్కాటకము - బుధవారం
రాశ్యాధిపతి	కుజుడు	శుక్రుడు	బుధుడు	చంద్రుడు
వర్ణము - తత్వము	క్షత్రియ వర్ణము - అగ్నితత్వము	వైశ్యవర్ణము - భూమితత్వము	శూద్రవర్ణము - వాయుతత్వము	విప్రవర్ణము - జలతత్వము
వశ్యము	చతుష్పదము	చతుష్పదము	మానవము	జలచరము

నక్షత్రము	మఘ	పుబ్బ	ఉత్తర	హస్తా	చిత్తా	స్వాతి	విశాఖ	అనూరాధా	జ్యేష్ట
నాడి	అంత్యనాడి	మధ్యనాడి	ఆద్యనాడి	ఆద్యనాడి	మధ్యనాడి	అంత్యనాడి	అంత్యనాడి	మద్యనాడి	అద్యనాడి
యోని	మూషికయోని	మూషకయోని	గోయోని	మహిషయోని	వ్యాఘ్రయోని	మహిషయోని	వ్యాఘ్రయోని	మృగయోని	మృగయోని
గణము	రాక్షసగణము	మనుష్యగణము	మనుష్యగణము	దేవగణము	రాక్షసగణము	దేవగణము	రాక్షసగణము	దేవగణము	రాక్షసగణము
ఆరాధ్యవృక్షము	వట (మఱ్ఱిచెట్టు)	మోతుకు (పాలాశ)	పాథరీవృక్షము	జాజిమల్లె (మల్లె)	బిల్వ (పత్రిచెట్టు)	అర్జున (తెల్లమద్ది)	నాగకేసర	నాగకేసర	శాల్మలివృక్షము
పీడాపరిహారదానము	బెల్లము, ఉప్పు	అన్నదానము	ముత్యముల దానము	అన్నదానము	పీతవస్త్రము	గోదానము	తామ్రదానము	శయ్యాదానము	ఉఫానహ (చెప్పులు)
నక్షత్రదేవతా, తార	పితరులు (5)	భగ (2)	అర్యమ్ముడు (2)	సూర్యుడు (5)	త్వష్టా (1)	వాయువు (1)	ఇంద్రాగ్ని (4)	మిత్ర (4)	ఇంద్రుడు (3)
అంశలు	1 2 3 4	5 6 7 8	9 10 11 12	1 2 3 4	5 6 7 8	9 10 11 12	1 2 3 4	5 6 7 8	9 10 11 12

అంశలు	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
చరణ అక్షరములు	మా	మీ	మూ	మే	మో	టా	టీ	టు	టే	టో	పా	పీ
చరణాంకములు	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
చరణ పీడాదినములు	20	0	17	60	20	15	12	30	37	7	7	5
నక్షత్ర చరణాధిపతి	కు	శు	బు	చం	ర	బు	శు	కు	గు	శ	శ	గు

అంశలు	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
చరణ అక్షరములు	పు	ష	ణ	ఠా	పే	పో	రా	రి	రూ	రే	రో	తా
చరణాంకములు	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
చరణ పీడాదినములు	15	5	5	52	10	0	5	56	0	17	21	0
నక్షత్ర చరణాధిపతి	కు	శు	బు	చం	ర	బు	శు	కు	గు	శ	శ	గు

అంశలు	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
చరణ అక్షరములు	తీ	తూ	తే	తో	నా	నీ	నూ	నే	నో	యా	యీ	యు
చరణాంకములు	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
చరణ పీడాదినములు	15	18	15	13	1	7	35	24	0	5	26	55
నక్షత్ర చరణాధిపతి	కు	శు	బు	చం	ర	బు	శు	కు	గు	శ	శ	గు

రాశి - ఘాతవారం	సింహము - శనివారం	కన్యా - శనివారం	తులా - గురువారం	వృశ్చికము - శుక్రవారం
రాశ్యాధిపతి	సూర్యుడు	బుధుడు	శుక్రుడు	కుజుడు
వర్ణము - తత్వము	క్షత్రియ వర్ణము - అగ్నితత్వము	వైశ్యవర్ణము - భూమితత్వము	శూద్రవర్ణము - వాయుతత్వము	విప్రవర్ణము - జలతత్వము
వశ్యము	వనచరము	మానవము	మానవము	కీటకము

అష్టకూటములు చూచు చక్రము

నక్షత్రము	మూల	పూర్వాషాఢ	ఉత్తరాషాఢ	శ్రవణం	ధనిష్ఠా	శతభిషం	పూర్వాభాద్ర	ఉత్తరాభాద్ర	రేవతి
నాడి	ఆద్యనాడి	మధ్యనాడి	అంత్యనాడి	అంత్యనాడి	మధ్యనాడి	ఆద్యనాడి	ఆద్యనాడి	మధ్యనాడి	అంత్యనాడి
యోని	శ్వాసయోని	వానరయోని	ముంగిసయోని	వానరయోని	సింహయోని	అశ్వయోని	సింహయోని	గోయోని	గజయోని
గణము	రాక్షసగణము	మనుష్యగణము	మనుష్యగణము	దేవగణము	రాక్షసగణము	రాక్షసగణము	మనుష్య గణము	మనుష్య గణము	దేవగణము
ఆరాధ్యవృక్షము	శాల (జలరీచెట్టు)	జలవేతసచెట్టు	ఫణసవృక్షము	అర్క (జిల్లేడు)	శమీవృక్షము	కలంబక వృక్షము	ఆమ్ర (మామిడి)	నింబ (వేపచెట్టు)	మధూక (ఇప్పచెట్టు)
పీడాపరిహార్థదానము	లోహదానము	కంబళదానము	మహిషీదానము	బ్రాహ్మణ భోజన	సువర్ణము-రౌప్యము	శర్కరాదానము	సువర్ణము	తెలుపు వస్త్రము	మహాదానము
నక్షత్రదేవతా, తార	నైరృతి (11)	ఉదంక (2)	వశ్వేదేవ (2)	విష్ణు (3)	వసువులు (4)	వరుణుడు (100)	అజైక చరణ (2)	అహిర్బుధ్న్య	పూషా (32)

అంశలు	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
చరణ అక్షరములు	యె	యో	బా	బి	భూ	ధా	ఫా	ఢా	భె	భో	జా	జి
చరణాంకములు	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
చరణ పీడాదినములు	9	5	15	5	0	9	7	7	31	15	4	15
నక్షత్ర చరణాధిపతి	కు	శు	బు	చం	ర	బు	శు	కు	గు	శ	శ	గు

అంశలు	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
చరణ అక్షరములు	జూ	జే	జో	ఖ	గా	గీ	గూ	గే	గో	సా	సీ	సు
చరణాంకములు	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
చరణ పీడాదినములు	10	20	4	21	12	20	10	2	11	0	12	8
నక్షత్ర చరణాధిపతి	కు	శు	బు	చం	ర	బు	శు	కు	గు	శ	శ	గు

అంశలు	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
చరణ అక్షరములు	సే	సో	దా	ది	దూ	శం	ఝా	థా	దే	దో	చా	చి
చరణాంకములు	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
చరణ పీడాదినములు	7	10	39	29	7	24	4	22	1	18	26	60
నక్షత్ర చరణాధిపతి	కు	శు	బు	చం	ర	బు	శు	కు	గు	శ	శ	గు

రాశి - ఘాతవారం	ధనుస్సు - శుక్రవారం	మకరము - మంగళవారం	కుంభము - గురువారం	మీనము - శుక్రవారం
రాశ్యాధిపతి	గురువు	శని	శని	గురువు
వర్ణము - తత్వము	క్షత్రియవర్ణము - అగ్ని తత్వము	వైశ్యవర్ణము - భూమితత్వము	శూద్రవర్ణము-వాయుతత్వము	విప్రవర్ణము - జలతత్వము
వశ్యము	మానవము	జలచరము	మానవము	జలచరము

ఘాత చక్రము

గృహప్రవేశము, వ్యాపారారంభము, యాత్ర బావి త్రవ్వుట ప్రయాణములకు ఘాతచక్రము చూడవలెను. వివాహ, ఉపనయనములకు ఘాతచక్రము చూడగూడదు.

రాశి	మేషము	వృషభము	మిథునము	కర్కాటకము	సింహము	కన్యా	తుల	వృశ్చికము	ధనుస్సు	మకరము	కుంభము	మీనము
ఘాతమాసము	కార్తీకమాసము	మార్గశిరమాసము	ఆషాఢమాసము	పుష్యమాసము	జ్యేష్ఠమాసము	భాద్రపదమాసము	మాఘమాసము	అశ్వియుజమాసము	శ్రావణమాసము	వైశాఖమాసము	చైత్రమాసము	పాల్గుణమాసము
ఘాతతిథి	ప్రతి-షష్టి-ఏకా	పంచ-దశ-పూర్ణి	ద్వితీ-సప్త-ద్వాద	ద్వితీ-సప్త-ద్వాద	త్రితీ-అష్ట-త్రయో	పంచ-దశ-పూర్ణి	చవి-నవ-చతు	ప్రతి-షష్టి-ఏకా	త్రితీ-అష్ట-త్రయో	చవి-నవ-చతు	త్రితీ-అష్ట-త్రయో	పంచ-దశ-పూర్ణి
ఘాతవారము	ఆదివారము	శనివారము	సోమవారము	బుధవారము	శనివారము	శనివారము	గురువారము	శుక్రవారము	శుక్రవారము	మంగళవారము	గురువారము	శుక్రవారము
ఘాతనక్షత్రము	మఘ	హస్తా	స్వాతి	అనూరాధ	మూల	శ్రవణం	శతభిషా	రేవతి	భరణి	రోహిణి	ఆర్ద్రా	ఆశ్లేషా
ఘాతయోగము	విష్కంబ	శుక్ల	పరిఘ	వ్యాఘాత	ధృతి	శుక్ల	శుక్ల	వ్యతీపాత	వజ్ర	వైధృతి	గండ	వజ్ర
ఘాతకరణము	బవ	శకుని	కౌలవ	నాగవం	బవ	కౌలవ	తైతిల	గరజి	తైతిల	శకుని	కింస్తుఘ్న	చతుష్పాత్
ప్రహర	ప్రథమ	చతుర్థ	త్రితీయ	ప్రథమ	ప్రథమ	ప్రథమ	చతుర్థ	ప్రథమ	ప్రథమ	చతుర్థ	త్రితీయ	చతుర్థ
పు ఘాత చంద్రః	1	5	9	2	6	10	3	7	4	8	11	12
స్త్రీ. ఘాత చంద్రః	1	8	7	9	4	3	6	2	10	11	5	12

నామాక్షరముల వైరవర్గము చూచు చక్రము

గమనిక : స్వకీయ వర్గము నుండి ఐదవ వర్గము శత్రువర్గము

అ ఈ ఉ ఏ	క ఖ గ ఘ బ	చ ఛ జ ఝ ఞ	ట ఠ డ ఢ ణ	త థ ధ ధ న	ప ఫ బ భ మ	య ర ల వ	శ ష స హ
గరుడ	మార్జాల	సింహ	శ్వాన	సర్ప	మూషిక	గజ	మృగ

గుణమేళనచక్రము వధూవరులకు 18 గుణములకు పైన వచ్చిన వివాహము శుభము

	వరుడు ☛	మేషం			వృషభం			మిథునం			కర్కాటకం			సింహం			కన్యా			తులా			వృశ్చికం			ధనుస్సు			మకరం			కుంభం			మీనం			
	వధువు	అశ్వి 4	భర 4	కృత్తి 1	కృత్తి 3	రోహి 4	మృగ 2	మృగ 2	ఆర్ద్ర 4	పున 3	పున 1	పుష్య 4	ఆశ్లే 4	మఖ 4	పుబ్బ 4	ఉత్త 1	ఉత్త 3	హస్తా 4	చిత్త 2	చిత్త 2	స్వాతి 4	విశా 3	విశా 1	అనూ 4	జ్యేష్ఠ 4	మూల 4	పూషా 4	ఉషా 1	ఉషా 3	శ్రవ 4	ధని 2	ధని 2	శత 4	పూభా 3	పూభా 1	ఉభా 4	రేవ 4	
మేషం	అశ్వి 4	28 ఏ	33 ఏ	27 ఏ	17॥ ౬	21॥ ౬	22॥ ౬	26॥	16॥ ౭	17॥ ౭	22॥ ౭	30॥	27॥ ౨	20 ౨౬	24 ౬	14॥	9॥ x	10॥	12॥ x	22	28 ౪	22	18॥ ౨౬ఏ	24॥ ౬ఏ	13 ఏ	12॥	24॥ ౬	23 ౬	25	26	20	19॥	14॥	15॥	14॥	23॥ ౬	26॥ ౬	అశ్వి 4
	భర 4	33 ఏ	28 ఏ	28 ఏ	18 ౧౫౬	21॥ ౬	14॥	17॥ ౭	25॥	25॥	30॥	22॥ ౭	24॥ ౨౫	19 ౨౫౬	17 ౬౭	24 ౬	19 x	18॥ x	3॥ x	13	28	21 ౫	18॥ ౨౫౬ఏ	17॥ ౬౭ఏ	19॥ ౫౬ఏ	19॥ ౨౫౬	17॥ ౬౭	25॥ ౬	27॥	26	10	9॥	17॥ ౫	23 ౪	22॥ ౪౬	16॥ ౬౭	25॥ ౬	భర 4
	కృత్తి 1	26 ఏ	28 ఏ	28 3x	18	10	16॥ ౬	19॥	19॥ ౫	19॥	24॥	26॥	22॥ ౨౭	15 ౬౭	19 ౫౬	20 ౫౬	15 x	14 x	17॥ x	27	14	19 ౭	16॥ ౬ఏ	19॥ ౨౬ఏ	25 ౨౬ఏ	25 ౨౬	19॥ ౪౫౬	11॥	13॥	13॥	25	24॥	25॥	18॥ ౫	17॥ ౫౬	18॥ ౫౬	10॥	కృత్తి 1
వృషభం	కృత్తి 3	18॥ ౬	19 ౫౬	19	28 ఏ	18॥ ఏ	26॥ ఏ	17 ౫౬	17 ౬	17	21	23 ౨౭	19 ౨౩౭	19 ౪౫	21॥ ౫౬	22 ౬	20 ౬	20॥ ౬	23	22 ఏ	9 ౨౭ఏ	14 ఏ	21॥ ౨	24॥ x	30॥ x	22 x	15	7	12 ౬	10॥	22॥	29 ౫	30 ౫	23 ౫	20	22	13	కృత్తి 3
	రోహి 4	23॥ ౬	23॥ ౬	11	20 ఏ	28 ఏ	36 ఏ	26॥ ౧౬	23 ౬	22 ౬	26 ౬	27	12	10॥	24॥	27 ౩	25॥ ౩	25॥ ౬	18॥ ౬	17॥ ౫౬ఏ	15 ౫౬ఏ	8 ౬౭ఏ	14॥	29॥	23॥	13॥ ౨౫	19॥ x	11 x	16 x	18 ౪౬౭	19 ౬౭	24॥ ౫౬	24 ౫	29 ౫	26	27	19 ౭	రోహి 4
	మృగ 2	23॥ ౬	14॥	18॥ ౬	27॥ ఏ	35 ఏ	28 ఏ	18॥	23॥ ౧౬	22॥ ౬	26	19 ౭	21 ౨	19॥ ౨౩	15॥	24॥ ౩	23॥ ౬	25॥ ౬	11॥	10॥ ఏ	24॥ ౬ఏ	17 ౬ఏ	23॥ ౨	21॥ ౭	24॥ ౨	14॥ x	10॥ x	16॥ x	21॥ ౪౬	26 ౬	12	17॥ ౭	26॥	28	25	18 ౭	27	మృగ 2
మిథునం	మృగ 2	26॥	17॥ ౭	21॥	19॥ ౬	26॥ ౬	19॥	28 ఏ	33 ఏ	31॥ ఏ	18॥ ౬	11॥	13॥	22॥ ౨	18॥ ౭	27॥	31॥ ఏ	34 ఏ	20 ౭ఏ	13	27 ౬	19॥ ౬	13 x	12 x	14 x	23 ౨	19 ౭	25 ౪	19॥ ౪౬	24 ౬	10	12	21 ౬	22॥ ౬	24	17 ౭	26	మృగ 2
	ఆర్ద్ర 4	18॥ ౭	26॥	21॥ ౫	19 ౫౬	24 ౬	25॥ ౬	34 ఏ	28 ఏ	25 ఏ	12	20 ౬	12॥	21॥ ౨౫	27॥	20॥ ౭	24॥ ౭ఏ	24॥ ౭ఏ	27 ౫ఏ	20 ౫౬	27 ౬	20 ౫౬	13॥ x	19 x	4 x	15	28	27	21॥ ౬	22॥ ౬	17 ౫౬	19 ౫౬	12	17 ౬౭	18॥ ౭	26	26	ఆర్ద్ర 4
	పున 3	18॥ ౭	25॥	21॥	19 ౬	22 ౬	23 ౬	21॥ ఏ	24 ఏ	28 ఏ	14	21	15॥ ౧౬	21॥	25॥ ౨౪	19॥ ౪	23॥ ౭ఏ	24॥ ౭ఏ	26॥ ౭ఏ	19॥	27 ౬	21 ౬	14॥ ౬	20॥ x	7 x	14 x	27	27	21॥	22॥ ౬	16॥ ౬	18॥ ౬	13	16 ౬౭	17॥ ౭	26॥	26	పున 3
కర్కాటకం	పున 1	21॥ ౭	28॥	24॥	21	24	25	17॥ ౬	10	14	28 3x	34 ఏ	28 ఏ	16॥ ౪౬	20॥	14॥ ౭	16॥ ౭	17॥	19॥	19	26॥	20॥	19 ౨౬	25 ౬	10॥ x	7॥	20॥ ౬	20॥ ౬	26	27	21	12 x	5॥ x	9॥ x	16 ౬౭	25 ౬	24॥ ౬	పున 1
	పుష్య 4	29॥	20॥ ౭	26॥	23	25	18	10॥ ౭	19	24 ౬	34 ఏ	28 ఏ	29 3	18॥ ౨	14॥ ౨౬	23॥	26 ౬	25॥	11॥	11	25	20॥	19 ౨౬	17 ౬౭	20 ౨౬	17॥ ౨౬	12॥	20॥ ౬	26	27 ౪	13	5 x	13 x	17॥ x	26 ౬	18 ౬౭	26 ౬	పుష్య 4
	ఆశ్లే 4	25 ౨	23 ౫౨	21॥ ౨౭	18 ౨౭	11	19 ౨	11॥	11॥	15	27॥ ఏ	28 ఏ	28 ఏ	15 ౨౩	15॥ ౬౭	17 ౬	19॥ ౨౫౬	19॥ ౨౫	24॥ ౨	4 ౨	11 ౨	16	14॥ ౨౭	19	25 ౨౬	22॥ ౨౬	15॥ ౨౬	7॥ ౬	13	13	26 ౨	17 x	18 x	11 x	17॥ ౨౫౬	20 ౨౫౬	12	ఆశ్లే 4
సింహం	మఖ 4	19 ౨౬	19 ౨౫౬	15॥ ౬౭	16॥ ౨౩౭	9॥	17॥ ౨౩	20॥	20॥ ౨౫	19॥ ౨౪	16॥ ౨౪౬	18॥ ౨౬	16 ౨౬౭	28 ఏ	30 ఏ	26॥ ఏ	15॥ ౨౬	14॥ ౨	19॥ ౨౬	23 ౨౩	10	15॥	22॥ ౨౭	24॥ ౨	32 ౨	24 ౨౬	19 ౨౫౬	8॥	3॥ x	4॥ x	17॥ x	23॥ ౨౩	24॥ ౨౩	17॥ ౨౩౫	17॥ ౨౫౬	18॥ ౨౫౬	12	మఖ 4
	పుబ్బ 4	24 ౬	17 ౬౭	19 ౫౬	20॥ ౩౫	23॥ ౩	15॥	18॥ ౭	26॥	25॥ ౪	22॥ ౪౬	16॥ ౬౭	16॥ ౨౫౬	30 ఏ	28 ఏ	34 ఏ	24 ౧౬	20॥ ౬	5॥	9॥	24॥ ౩	18॥ ౩౫	23॥ ౨౫	22॥ ౭	24॥ ౨౫	19॥ ౨౫౬	17 ౬౭	24 ౬	19 x	18॥ x	5 x	9॥	18॥ ౩౫	23॥ ౩	23॥ ౬	16॥ ౬౭	24॥ ౬	పుబ్బ 4
	ఉత్త 1	15 ౬౭	25 ౬	20 ౫౬	21 ౩౫	26 ౩	24॥ ౩	27॥	19॥ ౭	22॥ ౭	15॥ ౬౭	25॥ ౬	18॥ ౨౫౬	26 ఏ	34 ఏ	28 3x	16	15॥	12॥	16॥ ౪౩౫	25॥ ౩	16॥ ౪౩౫	22॥ ౨౪౫	30॥	16॥ ౩౫౭	9॥	25 ౬	25 ౬	20 x	20 x	11॥ x	17॥ ౩౫	10॥	15॥ ౬౭	15॥	26॥ ౬	24॥ ౬	ఉత్త 1
కన్యా	ఉత్త 3	11 x	21 x	16 x	20॥ ౫౬	25॥ ౬	24 ౬	31॥ ఏ	21॥ ౭ఏ	25॥ ౭ఏ	18॥ ౭	27॥	20॥ ౨౫	15॥ ౬	23 ౬	17	28 ఏ	27 ఏ	24 ఏ	16॥ ౪౫౬	25॥ ౬	16॥ ౪౫౬	18 ౨౪౫	27॥	12	14	29	29॥	24 ౬	24 ౬	17 ౫౬	16॥ ౫౬	8॥	14॥	17 ౭	28	26	ఉత్త 3
	హస్తా 4	11 x	18॥ x	16 x	20॥ ౬	23॥ ౬	24॥ ౬	32 ఏ	18॥ ౭ఏ	23॥ ౭ఏ	18॥ ౭	26॥	21॥ ౨	16 ౨౬	20॥ ౬	15	26 ఏ	28 ఏ	28 ఏ	20 ౬	26॥ ౬	18॥ ౬	20 ౬	26 ౨	13॥	15	27	28॥	23 ౬	24 ౬	18 ౬	19 ౬	10॥	13॥	16 ౭	26	26	హస్తా 4
	చిత్త 2	12॥ x	4॥ x	18॥ x	23 ౬	18॥ ౫౬	10॥	18 ౭ఏ	26 ౫ఏ	24॥ ఏ	21	11॥ ౨	25॥ ౨౬	20॥	6॥	13॥	24॥ ఏ	27 ఏ	28 ఏ	20 ౧౬	19 ౬	26॥ ౨	27	11 ౨	25 ౨	27	13 ౫	21	15॥ ౬	17	15 ౬౭	16 ౬	24 ౫౬	16॥ ౩	19	10	19	చిత్త 2
		అశ్వి 4	భర 4	కృత్తి 1	కృత్తి 3	రోహి 4	మృగ 2	మృగ 2	ఆర్ద్ర 4	పున 3	పున 1	పుష్య 4	ఆశ్లే 4	మఖ 4	పుబ్బ 4	ఉత్త 1	ఉత్త 3	హస్తా 4	చిత్త 2	చిత్త 2	స్వాతి 4	విశా 3	విశా 1	అనూ 4	జ్యేష్ఠ 4	మూల 4	పూషా 4	ఉషా 1	ఉషా 3	శ్రవ 4	ధని 2	ధని 2	శత 4	పూభా 3	పూభా 1	ఉభా 4	రేవ 4	

గుణమేళన చక్రమునందు పైన ఇంగ్లీషు అంకెలలో ఇవ్వబడిన అంకెలు వధూవరులకు వచ్చిన గుణములు క్రింద తెలుగు అంకెలు ఇవ్వబడినవి వాటిలో ప్రతి అంకె ఈ క్రింద చూపు వివరములులను తెలియజేయును. ఈ క్రింద తెలుగు అంకెల వివరములు
౧-నృదూర దోషము, ౨-జన్మనక్షత్రదోషము, ౩-ఏకచరణదోషము, ౪-యోనిమైత్రిదోషము, ౫-మనుష్యరాక్షసములు, ౬-కూటదోషము, ౭-ఏకనాడిదోషమును తెలియజేయును.

గుణమేళనచక్రము వధూవరులకు 18 గుణములకు పైన వచ్చిన వివాహము శుభము

	వరుడు ☛	మేషం			వృషభం			మిథునం			కర్కాటకం			సింహం			కన్యా			తులా			వృశ్చికం			ధనుస్సు			మకరం			కుంభం			మీనం			
	వధువు ☟	అశ్వి 4	భర 4	కృత్తి 1	కృత్తి 3	రోహి 4	మృగ 2	మృగ 2	ఆర్ద్ర 4	పున 3	పున 1	పుష్య 4	ఆశ్లే 4	మఖ 4	పుబ్బ 4	ఉత్త 1	ఉత్త 3	హస్తా 4	చిత్త 2	చిత్త 2	స్వాతి 4	విశా 3	విశా 1	అనూ 4	జ్యేష్ఠ 4	మూల 4	పూషా 4	ఉషా 1	ఉషా 3	శ్రవ 4	ధని 2	ధని 2	శత 4	పూభా 3	పూభా 1	ఉభా 4	రేవ 4	
తుల	చిత్త 2	22	14	28	23 ఏ	18॥ ఏ	10॥ ఏ	12	20	18॥	19	11	25	24॥	10॥	17॥	27॥	20	21	28 ఏ	27 ఏ	34 ఏ	22॥	6॥	20॥	27	13	21	23॥	25	23	18	26	18॥	12 x	3 x	12 x	చిత్త 2
	స్వాతి 4	29	28	16	11 ఏ	14 ఏ	24 ఏ	26	26	27	27॥	26	13	12॥	24	25॥	25॥	22	29	28 ఏ	28 ఏ	20 ఏ	9	21॥	16॥	23	27	19	21॥	22॥	26	21	22	25	18॥ x	19 x	11 x	స్వాతి 4
	విశా 3	22	22	20	15 ఏ	9 ఏ	17 ఏ	19॥	20	20	20॥	20॥	17	16॥	18॥	17॥	17॥	18॥	26	33॥ ఏ	19 ఏ	28 ఏ	16	16	21॥	27	21	13	15॥	17	29॥	24	26	20	13॥ x	12॥ x	4 x	విశా 3
వృశ్చికం	విశా 1	16॥ ఏ	16॥ ఏ	14॥ ఏ	19॥	13॥	21॥	11 x	12॥ x	12॥ x	18	18	14॥	24॥	22॥	21॥	17	19	26	21॥	7	15	28 3x	27 ఏ	33 ఏ	21॥	15॥	7॥	11	11	25	24	25॥	19॥	19	18	9॥	విశా 1
	అనూ 4	23॥ ఏ	15॥ ఏ	18॥ ఏ	23॥	27॥	20॥	10 x	15 x	19॥ x	25	17	20	24॥	20॥	28॥	24	25	4	6॥	20॥	16	28 ఏ	28 ఏ	31 ఏ	15॥	13॥	21॥	25	26	12	11	20	24॥	24	17	26	అనూ 4
	జ్యేష్ఠ 4	10॥ ఏ	17॥ ఏ	23॥ ఏ	28॥	22॥	29॥	12 x	2 x	4 x	12॥	19	25	31	23॥	14॥	11	11	24	19॥	14॥	19॥	31॥ ఏ	30 ఏ	28 ఏ	14	16॥	16॥	20	20	25	24	17	10	9॥	20	20	జ్యేష్ఠ 4
ధనుస్సు	మూల 4	11॥	19॥	25	19॥ x	12॥ x	12॥ x	21	14	12	9	17॥	23	24	18	10॥	14	13	26	26	21	26	22॥	16॥	16	28 ఏ	28 ఏ	15॥ ఏ	13॥	14॥	19॥	28॥	21॥	14॥	16॥	24॥	26	మూల 4
	పూషా 4	25॥	17॥	19॥	14 x	18॥ x	10॥ x	19	26	27	22॥	14॥	16॥	19	17	25	28॥	27	12	12	27	20	26॥	25॥	17॥	27 ఏ	28 ఏ	34 ఏ	22	22॥	5॥	14॥	22॥	28॥	29॥	22॥	30॥	పూషా 4
	ఉషా 1	24	25॥	11॥	6 x	10 x	16॥ x	25	26	27	22॥	22॥	9	8॥	24	25	28॥	28॥	20	20	19	12	8॥	23॥	17॥	25 ఏ	35 ఏ	28 3x	16	15	13॥	23॥	23॥	29॥	29॥	30॥	22॥	ఉషా 1
మకరం	ఉషా 3	27	28॥	14॥	12	16	22॥	19॥	24॥	21॥	28	28	14	4॥ x	20 x	21 x	24	24	15॥	22॥	21	14॥	12	27	21	14॥	24	17	28 ఏ	27 ఏ	25 ఏ	15॥	17	21॥	29॥	30॥	22॥	ఉషా 3
	శ్రవ 4	28	27	14॥	12	17	26	23	19॥	21॥	28	28	14	5॥ x	18॥ x	20 x	23	24	17	24	21॥	14॥	12	27	21	14	22॥	15	26 ఏ	28 ఏ	27 ఏ	19	17॥	20॥	28॥	29॥	23॥	శ్రవ 4
	ధని 2	20	11	26	23॥	19	11	8	16	14॥	21	13	27	18॥ x	4॥ x	10॥ x	15॥	17	15	22॥	24	28॥	26	12	26	20॥	6॥	14॥	25॥ ఏ	27 ఏ	28 ఏ	17	23	17॥	24॥	16॥	22॥	ధని 2
కుంభం	ధని 2	19॥	10॥	25॥	30	25॥	17॥	11	20	17	12 x	4 x	18 x	24॥	10॥	18॥	17॥	19	17	18	20	24॥	25	11	25	29॥	15॥	23॥	16॥	20॥	18	28 ఏ	33 ఏ	27 ఏ	16	6॥	13॥	ధని 2
	శత 4	14॥	20॥	26॥	31	25	26॥	20	12	12	6॥ x	13 x	19 x	25॥	19॥	11॥	10॥	10॥	25	26	21	26	26॥	20	18	22॥	24॥	24॥	17	17॥	24	33 ఏ	28 ఏ	19 ఏ	7॥	15	15॥	శత 4
	పూభా 3	17॥	24॥	19॥	24	30	30	23॥	17	17	11॥ x	19॥ x	12 x	18॥	24॥	16॥	15॥	15॥	17॥	18॥	26	20	20॥	26॥	11	15॥	29॥	29॥	22॥	22॥	18	27 ఏ	19 ఏ	28 ఏ	16	22	19॥	పూభా 3
మీనం	పూభా 1	14॥	21॥	16॥	19	25	25	24	17॥	17॥	17	25	17॥	16॥	22	14॥	16	16	18	11 x	18॥ x	12॥ x	19	25	9॥	14 ఏ	28॥ ఏ	28॥ ఏ	28॥	29॥	24॥	15॥	7॥	15	28 3x	33 ఏ	30 ఏ	పూభా 1
	ఉభా 4	23॥	15॥	18॥	21	26	18	17	25	26॥	26	19	20	17॥	15	25॥	27	26	9	2	19 x	11॥ x	18 x	18	20	23॥ ఏ	21॥ ఏ	29॥ ఏ	29॥	29॥	14॥	5॥	14॥	21	33 ఏ	28 ఏ	33 ఏ	ఉభా 4
	రేవ 4	25	23॥	10॥	13	17	26	25	24॥	25	24॥	26	13	12	22॥	22॥	24	25	19	12 x	10 x	4 x	10॥	26	21	26 ఏ	28॥ ఏ	20॥ ఏ	23॥	21॥	22॥	13॥	15॥	17॥	29 ఏ	33 ఏ	28 ఏ	రేవ 4
		అశ్వి 4	భర 4	కృత్తి 1	కృత్తి 3	రోహి 4	మృగ 2	మృగ 2	ఆర్ద్ర 4	పున 3	పున 1	పుష్య 4	ఆశ్లే 4	మఖ 4	పుబ్బ 4	ఉత్త 1	ఉత్త 3	హస్తా 4	చిత్త 2	చిత్త 2	స్వాతి 4	విశా 3	విశా 1	అనూ 4	జ్యేష్ఠ 4	మూల 4	పూషా 4	ఉషా 1	ఉషా 3	శ్రవ 4	ధని 2	ధని 2	శత 4	పూభా 3	పూభా 1	ఉభా 4	రేవ 4	

X-మృత్యుషడష్టకమును 3x ఈ చిహ్నము నక్షత్ర ఏకచరణమును ఏ - ఈ చిహ్నము ఏకాధిపత్యమును తెలుపును. వివాహము 3x - ఈ చిహ్నము ఏకాధిపత్య ఏకచరణమును తెలుపును వివాహము కూడదు.

స్వస్తిశ్రీ వృష నామ సం॥ శుభ ముహూర్తములు

వివరణ : విక్రమ నామ సంవత్సర ఉపనయ ముహూర్తములు కాలామృత గ్రంథాధారముగా లగ్నమునకు దోషాపవాదములు చెప్పిన ప్రకారముగా వ్రాయడము జరిగినది. ఉపనయనము సప్తమి తిథియందు చేయకూడదు.

ఉపనయన ముహూర్తములు

తేది	మాసము	తిథి	వారం	నక్షత్రం	సమయం	లగ్నం
18-5-2001	వైశాఖ బ॥	దశమి	శుక్ర	ఉ.బా.	ఉ.10-35	కర్క
29-5-2001	జ్యేష్ఠ శు॥	పంచమి	ఆది	పుష్య	ఉ.9-45	కర్క
2-12-2001	కార్తీక బ॥	విదియ	ఆది	మృగ	ఉ.10-32	మకర
15-2-2002	మాఘ శు॥	తదియ	శుక్ర	ఉ.బా.	ఉ.10-51	మేష
17-2-2002	మాఘ శు॥	పంచమి	ఆది	రేవ	ఉ.10-45	మేష
24-2-2002	మాఘ శు॥	ద్వాదశి	ఆది	పున	ఉ.8-5	మీన
25-2-2002	మాఘ శు॥	త్రయో	సోమ	పుష్య	ఉ.8-1	మీన

వివాహ ముహూర్తములు

తేది	మాసము	తిథి	వారం	నక్షత్రం	సమయం	లగ్నం	రహితం
6-4-2001	చైత్ర శు॥	త్రయో	శుక్ర	ఉత్తరా	ఉ.11-58	మిధు.అభి.రహితం	
7-4-2001	చైత్ర శు॥	చతు	శని	హస్త	ఉ.11-55	అభిజిత్	
8-4-2001	చైత్ర శు॥	పూర్ణి	ఆది	చిత్త	ఉ.11-53	అభిజిత్	
11-4-2001	చైత్ర శు॥	చవితి	బుధ	అనూ.	రా.8-19	తుల	రహితం
15-4-2001	చైత్ర బ॥	సప్త	ఆది	ఉ.షా.	ప.12-15	అభిజిత్	
18-4-2001	చైత్ర బ॥	దశమి	బుధ	ధనిష్ఠ	ప.12-5	అభిజిత్	
19-4-2001	చైత్ర బ॥	ఏకా	గురు	శత	ఉ.11-59	అభిజిత్	
26-4-2001	వైశాఖ శు॥	తదియ	గురు	రోహి	ఉ.11-41	అభిజిత్	
27-4-2001	వైశాఖ శు॥	చవితి	శుక్ర	మృగ	ఉ.11-39	అభిజిత్	
29-4-2001	వైశాఖ శు॥	షష్ఠి	ఆది	పున	ఉ.11-35	అభిజిత్	
2-5-2001	వైశాఖ శు॥	దశమి	బుధ	మఖ	ఉ.11-18	అభిజిత్	
4-5-2001	వైశాఖ శు॥	ద్వాదశి	శుక్ర	ఉత్తరా	ఉ.11-10	అభిజిత్	
5-5-2001	వైశాఖ శు॥	త్రయో	శని	హస్త	ఉ.11-6	అభిజిత్	
6-5-2001	వైశాఖ శు॥	చతు	ఆది	చిత్త	ఉ.11-3	అభిజిత్	
9-5-2001	వైశాఖ బ॥	విదియ	బుధ	అనూ	ఉ.10-51	అభిజిత్	
11-5-2001	వైశాఖ బ॥	చవితి	శుక్ర	మూల	ఉ.10-42	అభిజిత్	
13-5-2001	వైశాఖ బ॥	షష్ఠి	ఆది	ఉ.షా.	ఉ.10-35	అభిజిత్	
16-5-2001	వైశాఖ బ॥	అష్టమి	బుధ	శత	ప.12-25	అభిజిత్	
18-5-2001	వైశాఖ బ॥	దశమి	శుక్ర	ఉ.బా	ప.12-15	అభిజిత్	
19-5-2001	వైశాఖ బ॥	ఏకా	శని	రేవ	ఉ.11-59	అభిజిత్	
20-5-2001	వైశాఖ బ॥	ద్వాద	ఆది	రేవ	ఉ.9-45	కర్క	రహితం
					ఉ.11-56	అభిజిత్	
26-5-2001	జ్యేష్ఠ శు॥	చవితి	శని	పున	ఉ.11-54	అభిజిత్	
27-7-2001	శ్రావ శు॥	సప్త	శుక్ర	చిత్త	ఉ.10-25	కన్య	రహితం
3-8-2001	శ్రావ శు॥	చతు	శుక్ర	ఉ.షా.	ఉ.10-5	కన్య	రహితం
5-8-2001	శ్రావ బ॥	పాఢ్య	ఆది	ధని	ఉ.11-59	అభిజిత్	
9-8-2001	శ్రావ బ॥	పంచ	గురు	ఉ.బా.	ఉ.11-55	అభిజిత్	
21-11-2001	కార్తీ శు॥	షష్టి	బుధ	శ్రవ	రా.9-59	కర్క	రహితం
22-11-2001	కార్తీ శు॥	సప్త	గురు	ధని	రా.9-55	కర్క	రహితం
25-11-2001	కార్తీ శు॥	దశమి	ఆది	ఉ.బా.	ప.12-30	అభిజిత్	
2-12-2001	కార్తీ బ॥	విది	ఆది	మృగ	ఉ.10-41	మకర	రహితం
7-12-2001	కార్తీ బ॥	సప్త	శుక్ర	మఖ	ఉ.10-35	మకర	రహితం
9-12-2001	కార్తీ బ॥	నవ	ఆది	హస్త	ఉ.10-31	మకర	రహితం
15-2-2002	మాఘ శు॥	తది	శుక్ర	హస్త	ఉ.11-5	మకర	రహితం
17-2-2002	మాఘ శు॥	పంచ	ఆది	రేవ	ఉ.8-45	మీనం	రహితం
22-2-2002	మాఘ శు॥	దశ	శుక్ర	మృగ	ఉ.8-30	మీనం	రహితం
24-2-2002	మాఘ శు॥	ద్వాద	ఆది	పున	ఉ.8-28	మీనం	రహితం
27-2-2002	మాఘ శు॥	పూర్ణి	బుధ	మఖ	ఉ.8-21	మీనం	రహితం
1-3-2002	మాఘ బ॥	విది	శుక్ర	ఉత్తరా	ఉ.8-19	మీనం	రహితం
3-3-2002	మాఘ బ॥	పంచ	ఆది	స్వాతి	ఉ.8-11	మీనం	రహితం
7-3-2002	మాఘ బ॥	నవ	గురు	మూల	ఉ.8-6	మీనం	రహితం
15-3-2002	ఫాల్గు శు॥	పాఢ్య	శుక్ర	ఉ.బా.	ప.12-33	అభిజిత్	
16-3-2002	ఫాల్గు శు॥	విది	శని	రేవ	ప.12-31	అభిజిత్	
17-3-2002	ఫాల్గు శు॥	తది	ఆది	అశ్వి	ప.12-28	అభిజిత్	
20-3-2002	ఫాల్గు శు॥	షష్టి	బుధ	రోహి	ప.12-25	అభిజిత్	
21-3-2002	ఫాల్గు శు॥	సప్త	గురు	మృగ	ప.12-19	అభిజిత్	
29-3-2002	ఫాల్గు బ॥	పాఢ్య	శుక్ర	హస్త	ఉ.11-49	అభిజిత్	
30-3-2002	ఫాల్గు బ॥	విది	శని	చిత్త	ఉ.11-46	అభిజిత్	
31-3-2002	ఫాల్గు బ॥	తది	ఆది	స్వాతి	ఉ.11-43	అభిజిత్	
4-4-2002	ఫాల్గు బ॥	సప్త	గురు	మూల	ఉ.11-51	అభిజిత్	
6-4-2002	ఫాల్గు బ॥	నవ	శని	ఉ.షా.	ఉ.11-46	అభిజిత్	
7-4-2002	ఫాల్గు బ॥	దశ	ఆది	శ్రవ	ఉ.11-41	అభిజిత్	

గృహారంభ, గృహ ప్రవేశములు

తేది	మాసము	తిథి	వారం	నక్షత్రం	.సమయం	లగ్నం
9-4-2001	చైత్ర బ॥	ప్రతి	సోమ	స్వాతి	ఉ.5-30	మీనం
12-4-2001	చైత్ర బ॥	పంచ	గురు	అనూ	ఉ.5-15	"
18-4-2001	చైత్ర బ॥	దశ	బుధ	ధని	ఉ.5-55	"
19-4-2001	చైత్ర బ॥	ఏకా	గురు	శత	ఉ.5-51	"
26-4-2001	వైశాఖ శు॥	తృతీ	గురు	రోహి	ఉ.4-45	"
30-4-2001	వైశాఖ శు॥	సప్త	సోమ	పుష్య	ఉ.4-15	"
4-5-2001	వైశాఖ శు॥	ద్వాద	శుక్ర	ఉత్త	ఉ.5-45	మేషం
27-5-2001	జ్యేష్ఠ శు॥	పంచ	ఆది	పున	ఉ.4-30	"
25-7-2001	శ్రావణ శు॥	పంచ	బుధ	ఉత్త	ఉ.4-35	మిధు
27-7-2001	శ్రావణ శు॥	సప్త	శుక్ర	చిత్త	ఉ.4-25	"
1-8-2001	శ్రావణ శు॥	త్రయో	బుధ	మూల	ఉ.4-15	"
3-8-2001	శ్రావణ శు॥	చతు	శుక్ర	ఉ.గా.	ఉ.4-11	"
5-8-2001	శ్రావణ బ॥	ప్రతి	ఆది	ధని	ఉ.5-40	కర్కా
6-8-2001	శ్రావణ బ॥	ద్వితీ	సోమ	శత	ఉ.5-36	"
9-8-2001	శ్రావణ బ॥	పంచ	గురు	ఉ.భా.	ఉ.5-15	"
22-11-2001	కార్తీక శు॥	సప్త	గురు	ధని	ఉ.5-30	తులా
28-11-2001	కార్తీక శు॥	త్రయో	బుధ	అశ్వి	ఉ.4-45	"
1-12-2001	కర్తీక బ॥	ప్రతి	శని	రోహి	ఉ.5-00	"
2-12-2001	కార్తీక బ॥	ద్వితి	ఆది	మృగ	ఉ.5-11	"
5-12-2001	కార్తీక బ॥	పంచ	బుధ	పుష్య	ఉ.5-35	వృశ్చిక
7-12-2001	కార్తీక బ॥	సప్త	శుక్ర	మఖ	ఉ.4-45	తులా
16-3-2002	ఫాల్గుణ శు॥	ద్వితీ	శని	రేవ	ఉ.5-00	కుంభ
17-3-2002	ఫాల్గుణ శు॥	తృతీ	ఆది	అశ్వి	ఉ.5-25	"
21-3-2002	ఫాల్గుణ శు॥	సప్త	గురు	మృగ	ఉ.5-41	"
30-3-2002	ఫాల్గుణ బ॥	ద్వితీ	శని	మృగ	ఉ.5-31	"
4-4-2002	ఫాల్గుణ బ॥	సప్త	గురు	మూల	ఉ.5-50	"

బోరింగు బావులు(నుయ్యి)

తేది	మాసము	తిథి	వారం	నక్షత్రం	సమయం	లగ్నం
21-4-2001	చైత్ర బ॥	త్రయో	శని	ఉ.బా.	ఉ.4-55	మీనం
22-4-2001	చైత్ర బ॥	చతు	ఆది	రేవ	ఉ.4-51	"
19-5-2001	వైశాఖ బ॥	ఏకా	శని	రేవ	రా.3-15	"
3-7-2001	ఆషాడ శు॥	త్రయో	మంగ	జ్యేష్ఠ	ఉ.8-50	కర్కా
31-7-2001	శ్రావణ శు॥	ద్వాద	మంగ	జ్యేష్ఠ	ప.2-25	వృశ్చిక
14-1-2002	పుష్య శు॥	ప్రతి	సోమ	ఉ.షా.	ఉ.7-15	మకర
15-1-2002	పుష్య శు॥	ద్వితి	మంగ	శ్రవణ	ఉ.7-11	మకర
16-1-2002	పుష్య శు॥	తృతీ	బుధ	ధని	ఉ.6-55	మకర
15-3-2002	ఫాల్గుణ శు॥	ప్రతి	శుక్ర	ఉ.బా.	ఉ.6-51	మీనం

గృహ ప్రవేశమునకు పనికి రానివి

ఈ సంవత్సరము మే నెల 4 నుండి 28 వరకు 6 నవంబరు నుండి 20 నవంబరు వరకును మరియు ఫిబ్రవరి 13 నుండి మార్చి 15 వరకును గృహ ప్రవేశముగాని దాని సంబంధిత పనులు గాని పనికిరావు. దక్షిణాయనం పనికిరాదు. ఆదివారం క్షీణ, సోమవారం దుఃఖం, మంగళవారం అగ్ని భయం, శనివారం చోర భయం కలుగును. కృత్తిక, విశాఖలలో సూర్యుడుండగను అశ్వి, భర, ఆర్ద్రా, ఆశ్లే, పుబ్బ, హస్త విశా, స్వాతి జ్యేష్టా, పుషా, శ్రవ, పుభా నక్షత్రములలో చంద్రుడుండగను, కుంభ మాసమందును, శు॥ ౧౬ బ॥ ౧౧-౧౩-౧౪-౩౦ భద్రకరణమును, దగ్ధ, రిక్త తిథులను అవమా త్రిద్యుస్పృక్‌లు గృహ ప్రవేశమునకు పనికిరావు.

వాస్తు పురుష స్థితి : భాద్రపద, ఆశ్వీయుజ కార్తీక మాసములయందు తూర్పు శిరస్సుగాను మార్గశిర పుష్య మాఘ మాసములయందు దక్షిణ శిరస్సుగాను జ్యేష్ట ఆషాఢ శ్రావణ మాసములయందు ఉత్తర శిరస్సుగాను ఎడమవైపున పరుండి యుండును గాని అతని దృష్టి ప్రసరించిన దిక్కునకు పాదములుండిన దిక్కునకు గృహమును కట్టకూడదు.

గుండ పురుష స్థితి : వైశాఖ, ఆషాఢ, కార్తీక, ఫాల్గుణ, మాసములలో నాకాశమునను చైత్ర ఆశ్వీయుజ భాద్రపద మాఘ మాసములలో పాతళమునను, జ్యేష్ట శ్రావణ, మార్గశిర, పుష్య మాసములలో భూమియందును గుండపురుషుడు సంచరించును. భూమి యందున్నప్పుడు రజస్వల ప్రసూతి మొదలగునవి సంభవించిన అశుభము తక్కిన ప్రదేశలనుండునప్పుడు శుభము.

అథ చతుర్యుగ లక్షణాని లిఖ్యంతే

అథ కృతయుగప్రమాణం ॥ కార్తీక శుక్ల నవమి శనౌ కృతయుగోత్పత్తిః తన్మానం (17) లక్షల 28 సహస్రవర్షాః తత్ర అవతార చతుష్టయం మత్స్యః కూర్మః వరాహ నారసింహః తత్రపాపం (7) పుణ్యం 20 తత్ర మనుష్యాయుర్వర్షాణి (1) లక్ష మనుష్యోన్నత హస్తమాత్రం (21) సువర్ణమయపాత్రం రత్న ముద్ర వ్యాపారః అస్థిగతప్రాణః హేమవర్ణభూమిః పాదచతుష్టయ ధర్మః ద్విజదేవభక్తిః సర్వే పూర్ణాయుష్యః అల్పాయుషోనాస్తి ధనుర్ధారి ఈశ్వరః సోమేశ్వర లింగం దైత్యవంశీయ రాజానః ఏకదా భీజవాపనం (27) సప్తవింశతి ఛేదనం.

అథ త్రేతాయుగప్రమాణం ॥ వైశాఖ శుక్ల త్రితీయ గురౌ త్రేతాయుగోత్పత్తిః తన్మానం (12) లక్షల 96 సహస్రవర్షాః తత్ర అవతారత్రయ వామన పరశురామ శ్రీరామః తత్రపాపం 5 పుణ్యం 15 తత్రః మనుష్యాయుర్వర్షాణి 10 దశసహస్రవర్షాః మనుస్యోన్నత హస్తమాత్రం 14 సూర్యవంశీయ్య రాజానః పాదత్రయధర్మః మాంసగత ప్రాణః రౌప్యమయభూమిః కావేరితీర్థం ఓం కార లింగం సువర్ణముద్ర వ్యాపారః ఎకదా బీజవాపనం 14 చతుర్దశాచ్ఛేదనం గౌతమస్మృతిః

అథ ద్వాపరయుగప్రమాణం ॥ మాఘ కృష్ణ అమావాస్య బుధౌ ద్వాపారయుగోత్పతిః తాన్మనం 8 లక్షల 64 చతుష్షష్ఠి సహస్రవర్షాణి తత్ర అవతారద్వయం శ్రీ కృష్ణబుద్ధః తత్ర పాపం 12 పుణ్యం (8) తత్రః మనుష్యాయుర్వర్షాణి (1) సహస్రం మనుష్యోన్నత హస్తమాత్రం (7) రుధిరగత ప్రాణః పాదద్వయ ధర్మః తామ్రమయ భూమిః రజిత ముద్ర వ్యాపారః ద్వారవతి తీర్థం మహాకాళేశ్వరలిగం శంఖస్మృతిః ఏకదా బీజవాపనం (9) నవధాఛేదనం చంద్రవంశీయ రాజానః

అథ కలియుగప్రమాణం ॥ భాద్రపద కృష్ణ త్రయోదశి సోమే కలియుగోత్పత్తిః తన్మానం 4 లక్షల (32) ద్వాత్రింశత్ సహస్రవర్షాణి తత్ర అవతారమేకం కలిర్భవిష్యతి తత్రపాపం (15) పుణ్యం 5 తత్రః మనుష్యాయుర్వర్షాణి (100) శతం మనుష్యోన్నత హస్తమాత్రం 31/2 అన్నగతప్రాణః లోహ మయభూమిః ఏక పాదధర్మం తామ్రమయ ద్రవ్యవ్యాపారః విప్రాః ఆచారవిద్యావిహీనః కుమార్గేరతాః నానావంశీయ్య రాజానః అల్పాయుషాః అల్ప సౌఖ్యాః భాగీరథి తీర్థం విశ్వేశ్వరలింగం పరాశరస్మృతిః ఏకదా భీజవాపనం ఏకదాచ్ఛేదనం.

శ్లో॥ ధర్మ ప్రవ్రజతః స్తపః ప్రచలితం సత్యంచ దూరేగతం ।
పృథివీ మందఫలా నరాః కపటినో విత్తంచ పాపార్జితం ।
రాజానోర్థ పరాసరక్షణ పరానీచా మహాత్మ్యం గతాః ।
సాధు సీదతి దుర్జనః ప్రభవతి ప్రాపై కలౌ దుర్యుగే ॥

స్వస్తిశ్రీ వృష నామ సంవత్సర ఫలితాంశములు

రాజు రవి, రాజవాహనము ఏనుగు. నవనాయకులలో ఆరు శుభాధిపత్యములు, మూడు పాపాధిపత్యములు, వర్షలగ్నం మీనం, లగ్నమందు రవి, చంద్ర, శుక్రులు వుండుటచే భారత దేశమునకు స్వల్పదోషము.

వాపి, కూప, తటాకములయందు, నదులయందు వర్షమధికంగా కురియును. ప్రజలు స్త్రీలయందు అనురాగము కల్గియుందురు. వైశ్యులకు మంచి లాభము కలుగును. వస్త్రవ్యాపారములకు లాభములు కలుగును. ప్రజలు క్షేమారోగ్యములు కల్గి సుఖముగా నుందురు. శ్రేష్ఠమైన నాయకుని వల్ల దేశ రక్షణ జరిగి పరదేశములపై విజయము సాధించును. బ్రాహ్మణులు, రాజులు, ప్రజలు, దైవము, బ్రాహ్మణుల యెడ భక్తి ప్రపత్తులు కలిగి పుజాధికాలు చేయుదురు. ద్విజులు యజ్ఞయాగాదులు చేయుదురు.

ఈ సంవత్సరము కందులు, మిర్చి, వేరుశనగ, తెల్లని, ఎర్రని ధాన్యములు సమృద్ధిగా ఎర్రని భూములయందు బాగుగా పండును. మిట్ట ధాన్యములు బాగుగా పండును. ముత్యములు రత్నములు, బంగారము, వెండి, కంచు, వస్త్రములు అలంకార వస్తువుల ఉత్పత్తి అధికంగా ఉండును. వీటి ధరలు కూడా తగ్గును. గోవులు, చక్కగా పాలిచ్చును. పాడిపంటలు సమృద్ధిగా యుండును. సమస్త ప్రాణికోటి రోగములు లేక సుఖముగా యుందురు. ధరలు సరసముగా ఉండును.

చైత్ర వైశాఖ మాసములయందు ఎండ తీవ్రత, జేష్ట ఆషాఢములయందు తొలకరి వర్షములు కురియును. శ్రావణ భాద్రపదములయందు వర్షము పుష్కలముగా కురియును.

॥ శ్రీ గణేశ శారదా గురుభ్యోనమః ॥

శాలి॥ శక ౧౯౪౩ శ్రీ వృషనామ సం॥ వర్ష ఫలములు ॥
అగజానన పద్మార్కం గజానన మహర్నిషం ॥
అనేక దంతం భక్తానాం ఏకదంత ముపాస్మహే ॥

శ్లో॥ పజయతి సింధుర వదనో దేవోయత్పాద పంకజస్మరణం ।
వాసరమణిరివ తమసా రాశీన్నాశయతి విఘ్నానాం ॥

సూర్యుడు ఏ విధంగా అంధకారములను తొలగించి జగత్తునకు వెలుతుశి నిస్తాడో అదే విధముగా ఎవరి స్మరణ చేసిన సర్వ విఘ్నములు తొలగునో, అటువంటి సింధుర వదనుడగు గణపతికి నమస్కారములు.

శ్లో॥ నత్వాగణపతిం ఖేటాబ్రహ్మవిష్ణుశివాత్మకాన్ ।
సంవత్సర ఫలం వక్ష్యే సర్వకామార్థ సిద్ధయే ॥

సర్వకార్యముల యందు సిద్ధి కలగడానికి శ్రీ గణపతి, సర్వ గ్రహములు బ్రహ్మ, విష్ణు, మహేశ్వరులకు నమస్కారమును జేసి సంవత్సర ఫలమును చెపుతాను.

శ్లో॥ ప్రాప్తే నూతనవత్సరే ప్రతి గృహం కుర్యాత్ ధ్వజాతోరణం ।
స్నానం మంగల మాచరేత్ ద్విజవరైః సార్థం సుపూజోత్సవం ।
దేవానాం గురుయోషితాంచ శివోలంకార వస్త్రాదిభిః
సంపూజ్యో గణకః ఫలంచ శృణుయాతస్మాచ్ఛ లాభప్రదం ॥

నూతన సంవత్సరారంభ దినమున ప్రతివారును వారి యింటి యందు (గుడి) ధ్వజము తోరణములను నిలుపుకొనవలెను. ఈ దినమునందు మంగల అభ్యంగన స్నానమును చేసి బ్రాహ్మణులతో సహా సకల దేవతలను గురువులను పూజించవలయును. స్త్రీలు, పిల్లలు కుటుంబమునందున్న పెద్దవారందరూ నూతన వస్త్రములను ధరించు పఞ్చాఙ్గకర్తను (జ్యోతిష్కుని) పూజించి వారి ద్వారా క్రొత్త సంవత్సర ఫలితములను వినవలయును.

శ్లో॥ తైలాభ్యంగ స్నానమాదౌ చ కృత్వా పీయూషోత్తం పారిభద్రస్య పత్రం ।
భక్షేత్ సౌఖ్యం మానవో వ్యాధినాశం విద్యాయుః శ్రీర్లభతే వర్షమూలే ॥

శ్లో॥ పారిభద్రస్య పత్రాణి కోమలాని విశేషతః ।
సుపుష్పాణి సమానీయ చూర్ణం కృత్వా విధానతః ॥

శ్లో॥ మరీచిహింగు లవణ జీరకేణ చ సంయుతం ।
అజామోదాయుతం కృత్వా భక్షయే ద్రోగశాంతయే ॥

ప్రొద్దుననే లేచి సుగంధ తైలములను ఒంటికి పట్టించి అభ్యంగ స్నానములను చేయాలి. నూతన వస్త్రములను ధరించి సంవత్సరమంతయూ సుకముగా ఆరోగ్యముగా గడపవలయును. కనుక ఈ రోజు సర్వరోగములను హరించు ఔషధమును సేవించవలయును. ఔషధమునకు కావలసిన వస్తువులు మిర్యాలు, హింగువ, లవణము, బెల్లము జీలకర్ర, ఆజామోదా చింతపండు, వేపపువ్వు, లేత వేప ఆకులు వీటి యొక్క మిశ్రమమును చేసి దేవుడికి నివేదనము చేసి రోగశాంతికిగాను కుటుంబమున నున్న అందరును బంధు, మిత్ర సపరివారముగా సేవించవలయును.

శ్లో॥ నిత్యం యః శృణుయాద ఘౌఘదలనం చాయుర్యశ శ్రీకరం ।
వేధా విష్ణు హరౌ రవీందు మహిజాః సౌమ్యా గురుర్ భార్గవో ।
మందో2గుః పశిఖిశ్చ శత్రుదలనం కుర్వంతు సర్వే గ్రహాః ॥

వసంతరుతువు పుణ్యకారకగు చైత్రమాసమందు ప్రారంభమగు నూతన సం॥ ఫలమును వినుట వలన అనేక పాపములు నశించి, దీర్ఘ ఆయుష్యము, కీర్తి, ధాన్యములు ప్రాప్తించును. బ్రహ్మ, విష్ణు మహేశ్వరుడు, రవి, చంద్ర, కుజ, బుధ, గురు శుక్ర, శని, రాహు, కేతువులు మనసు శత్రువుల ఉండి కాపాడగలరు.

శ్లో॥ యే చైత్రశుక్ల ప్రతిపత్తిథౌ ఫలం శృణ్వంతి భక్త్యా ప్రతివార్షికంనరాః ।
తేదుఃఖరోగాది దారిద్ర్యవర్జితా నందంతి లోకే ధనధాన్యసంకులాః ॥

చైత్రపక్ష ప్రతిపదా యుగాది (ఉగాది) దినమున సంవత్సర ఫలములను విందురో వారి దుఃఖ, రోగ, దారిద్ర్యములు నశించి వారికి ఆనందము ధన ధాన్యములు సంప్రాప్తమగును.

శ్లో॥ రాజ్యంస్యాదచలం నృప శ్రవణతో మంత్రిశ్చవాత్కౌశలం ।
ధాన్యేశాత్స మలాస్థిరా చ సురసా వాణీ భవేన్మేఘపాత్ ।
ధర్మే బుద్ధిరతిస్థిరా రసపతేర్దీర్ఘాయు రాప్తిర్భవేత్
సస్యేశాద్విమలా యశః శుభరీ రాజావతిః శ్రూయతామ్ ॥

సంవత్సరమంతయూ రాజు ఇచ్చే ఫలములను విన్న యెడల రాజవైభవమును, మంత్రి ఫలము వినిన కుశలతా, ధాన్యాధిపతి ఫలము వినిన ధనప్రాప్తి, మేఘాది పతి ఫలము వినిన మధురమైన వాక్కును, రసాధిపతి పలము వినిన ధర్మప్రీతి, ధార్మిక బుద్ధి స్థిరమగుటయూ, ధాన్యాధిపతి ఫలము వినిన దీర్ఘాయుశ్యము, సస్యాధిపతి ఫలమును వినిన మంచికీర్తి, శుభములును కలుగును.

శ్లో॥ ఆరోగ్యం సవితా తనోతు భవితామిందుర్యశో నిర్మలం
భూతిం భూమి సుతః సుధాంశుతనయః ప్రజ్ఞాం గురుర్గౌరవం ।
కావ్యః కోమల వాగ్విలాస మతులం మందో ముదం సర్వదా
రాహుర్బాహుబలం విరోధ శమనం కేతుః కులస్యోన్నతిం ॥

సూర్యుడు ఆరోగ్యమును, చంద్రుడు మంచికీర్తిని, కుజుడు ఐశ్వర్యమును, బుధుడు బుద్ధిని, గురువు గౌరవమును, శుక్రుడు కోమలవాక్కును, శని ఆనందమును, రాహువు విరోధులనుండి రక్షణను బాహుబలమును, కేతువు కులవృద్ధియు ఉన్నతిని ఈ విధముగా నవగ్రహములు మనందరికి శుభములను కలింతురు.

శ్లో॥ రాజ్యం స్యాదచలం తిథి శ్రవణతో వారాత్తథాయుశ్చిరం
నక్షత్రం కృతపాప సంచయ హరం యోగ వియోగాపహః ।
సర్వా భీష్టకరం తథైవ కరణం పంచాంగమేవం స్ఫుటం
శ్రోతవ్యం గణకాననాత్ప్రతిదినం శ్రేయస్కరం సిద్ధిదం ॥

ఉగాది రోజున యున్న తిథి వార, నక్షత్ర, యోగ, కరణములను తెలుసుకొనిన క్రింద చెప్పబోవుఫలములు కలుగును. తిథి వలన స్థిరమేగు రాజవైభవమును, వారము వలన దీర్ఘాయుశ్శు నక్షత్రము తెలుసుకొనిన యెడల ఇంతవరకు మనచే తెలియకుండా జరిగిన పాపములు నశించును. యోగమువల్ల ప్రియమైన వ్యక్తుల వియోగము జరుగదు. కరణము వలన సర్వాభీష్టసిద్ధి కలుగును. కనుక ప్రతి దినమును జ్యోతిష్యుల నుండి తిథివారనక్షత్రయోగ కరణములను తెలుసుకొనవలయును.

స్వస్తిశ్రీ సమస్త జగదుత్పత్తి స్థితిలయకారణ శ్రీ మహావిష్ణోర్నాభి కమలోద్భవస్య బ్రహ్మణః

పరమాయుర్వాణి శతం, తదర్థం పంచాశత్ గతం ఉత్తర పంచాశదబ్దె ప్రథమ సంవత్సరస్య ప్రథమమాసే ప్రథమ పక్షే, ప్రథమదినే త్రయోదశ ఘటికా ద్విచత్వారింశత్పలాని అక్షర త్రయం గతం॥

సమస్త జగత్తునకు ఉత్పత్తి స్థితి లయ కారకుడగు శ్రీ మహావిష్ణువు యొక్క నాభి నుండి జనియించిన బ్రహ్మ యొక్క ఆయుః వందన సంవత్సరములు అందు బ్రహ్మకు ఇప్పటి వరకు 51 సంవత్సరములు ప్రారంభమయి ఒక్క మాసము మొదటి పక్షము మొదటి దినము 13 ఘడియలు 42 విఘడియలు 3 అక్షరములు గతించినవి.

శ్లో॥ చత్వారింశత్ సహస్రాబెద్దర్విధే రేకాక్షర క్రమః ।
చతుర్యగ సహస్రంతు బ్రహ్మణో దినముచ్యతే ॥
పితామహ సహస్రంతు విష్ణోః సా ఘటికా మతా ।
విష్ణో ద్వాదశ లక్షంతు కలార్థం రౌద్ర ముచ్యతే ॥

దేవకాలగణనము స్వరూపము మన కాలగణనమునకు వ్యత్యాసము చాలాయుంది. దేవకాల గణనము ప్రకారము వారి ఆయు ప్రమాణము 40 వేల సంవత్సరములు గడచిన బ్రహ్మకు ఒక అక్షరమగును. నాలుగు యుగములు వేయి మార్లు అయితే బ్రహ్మకు ఒక దినమగును మరల ఈ యుగములు వేయి గడచిన విష్ణుమూర్తికి ఒక ఘడియ అనగా 24 ని॥లు అగును. ఈ విధముగా విష్ణుమూర్తికి 12 లక్షల వర్షములు గడిచిన శివుడికి అర్ధకలమగును.

అథ బ్రహ్మణోదిన - (కల్ప) ప్రమాణ వర్షాణి 4320000000 తేషు చతుర్దశ మనవో భవంతి॥ తన్నామాని స్వాయంభువః స్వారోచిషః ఉత్తమః తామసః రైవతః చాక్షుషః వైవస్వతః పావర్ణిః దక్షసావర్ణిః ధర్మసావర్ణిః రుద్రసావర్ణిః దేవసావర్ణిః ఇంద్రసావర్ణిః ఇతి ॥

శ్లో॥ యుగానాం సప్తతిః సైకాం మన్వతర మిహోచ్యతే ।
కృతాబ్ద సంఖ్యా తస్యాంతే సంధిః ప్రోక్తో జలప్లవః ॥

శ్లో॥ ససంధయస్తే మనవః కల్పేజ్ఞేయాశ్చతుర్దశ ।
కృతప్రమాణః కల్పాదౌ సంధిః పంచాదశ స్మృతః ॥

బ్రహ్మ యొక్క ఒక్క దినము 12 గంటలు ఆయుః ప్రమాణము గడవడానికి 4,32,00,00,000 సొవర్షములు అగును. ఇందు 14 మన్వంతరములు గడచును. అవి : 1. స్వాయంభువ, 2. స్వారోచిష, 3. ఉత్తమ, 4. తామస, 5. రైవత, 6. చాక్షుష, 7. వైవస్వత, 8. సావర్ణి, 9. దక్షసావర్ణి, 10. బ్రహ్మసావర్ణి, 11. ధర్మసావర్ణి, 12. రుద్రసావర్ణి, 13. దేవసావర్ణి, 14. ఇంద్రసావర్ణి, ఈ ఒక మన్వంతరమందు 81 మహాయుగములు అగును. ఈ విధముగా ప్రతి మన్వంతరము గడచిన పిదప వేరొకమన్వంతరము ప్రారంభమగుటకు కంటే ముందు కృతయుగ ప్రమాణ 17,28,000 మంత సందికాలముంటుంది. ఈ సంధికాలమున జల ప్రళయమగును. ఈ విధముగా 14 సంధికాలములు 14 మన్వంతరములు ఒక దినము (కల్పము) అగును.

కల్పప్రారంభమున కూడా కృతయుగ ప్రమాణ వేరొక సంధికాలము (జల ప్రళయము) (15వ సంధికాలము) ఉంటుంది.

శ్లో॥ ఏవం చాక్షుష పర్యంతం షణ్మనవోగతః
వర్తమానో వైవస్వత మనుః సప్తమః ।
తత్ర సప్తవింశతి మహాయుగాని గతాని
వర్తమాన మష్టావింశతి తమం మహాయుగం ॥

(చాక్షుష) ఇది వరకు 6 మన్వంతరములు గతించినవి ప్రస్తుతము సప్తమ వైవస్వత మన్వంతరము నడుచుచున్నది. ఈ వైవస్వత మన్వంతరమందు 27 మహాయుగములు గతించిన 28వ మహాయుగము నడచుచున్నది (ఒక మహాయుగమందు కృత, త్రేతా, ద్వాపర, కలియుగములు గడచును.)

శ్లో॥ షష్టిః షష్ట్యా చ గుణితా పునః షష్ట్యా చనిఘ్నతా ।
వస్వంగాబ్ధి యమైర్నిఘ్నం క్రమాద్యుగ చతుష్టయం ॥

ఈ శ్లోకమున చెప్పిన విధముగా లెక్కించిన

కృతయుగ ప్రమాణ వర్షములు 17,28,000 త్రేతా యుగ ప్రమాణ వర్షములు 12,96,000
ద్వాపరయుగ ప్రమాణ వర్షము 8,64,000 కలియుగ ప్రమాణ వర్షములు 4,32,000
ఇంతరవరకు మూడు యుగములు గతించినవి కలియుగమునడచుచున్నది.

తన్మద్యే షట్శకకర్తారః । అదౌ ఇంద్ర ప్రస్థే యుధిష్ఠరస్యశకః చతుశ్చత్వారింశదధికాత్రి సహస్రయుతాబ్దాః ।
ద్వితీయ ఉజ్జయిన్యా విక్రమస్తస్య శకః పంచత్రింశదధిక శత యుతాబ్దాః । త్రితీయః ప్రతిష్ఠాన నగరే శాలివాహనస్తస్య శకః అష్టాదశ సహస్ర వర్షాణి॥ చతుర్థో వైతరిణ్యాం విజయాభినందన స్తస్య శకః దశ సహస్ర వర్షాణి॥ పంచమో గౌడదేశే ధారాతీర్థే నాగార్జునస్తస్య శకః చతుర్లక్ష వర్షాణి॥ షష్టిః కరవీర పట్టణే కర్ణాటకే కల్క్యవతారస్తస్య శకః ఏకవింశత్యధికాష్టశత మితాబ్దాః ।

కలియుగమున 6 గురు శక కర్తలు కలరు వారు
మొదటి ఇంద్రప్రస్థమున యుధిష్ఠరుడు వారివి 3044 శక వర్షములు
రెండవ ఉజ్జయనీయందు విక్రమార్కుడు వారి 135 శక వర్షములు
మూడవ పైఠణ్ యందు శాలివాహనుడు వారివి 18,000 శక వర్షములు
నాల్గవ వైతరణినది తీరమున విజయాభినందనుండు అగును 10,000 శక వర్షములు
అయిదు గౌద దేశమున ధారాతీర్థమున నాగార్జునడగును అతనివి 4 లక్షల వర్షములు
ఆరవ కోల్హాపురనగరమున కర్ణాటకమున కల్కి అవతరించును. అతనివి 821 శక వర్షములు
ఈ విధముగా మొత్తము 4,32,000 వర్షములు ఇందు ఇంత వరకు 5102 గతించినవి,
ఇంకా 4,26,898 వర్షములు గడువవలసినవి యున్నవి

విద్యాగురుః బ్రహ్మశ్రీ బ్రహ్మభట్ల శ్రీరామశర్మ సిద్ధాంతి గురవేనమః

॥ దైవజ్ఞ వంశావళి ॥

ప్రణీతా గౌతమీ మధ్యేంధ్రరాష్ట్రేవరే శుభే ।
వేదవేదాంగ వేదజ్ఞః షట్కర్మ నిరతః సదా ॥
ఎద్దులాపురవాసీయః కాశ్యపాన్వయ భూషితః ।
సిద్ధాంతి చికిలినామ్నా ప్రథితో వంశభూషణః ॥
కృష్ణశాస్త్రిసుతోయో2భూత్ నామ్నానారాయణేతిచ ।
విరక్తః సతతం శుద్ధోహరిభక్తి పరాయణః ॥
తత్పుత్రశ్రుతి శాస్త్రజ్ఞ శంకరాచార్య సేవకః ।
పంచాంగం శోభతాం తస్యశ్రీగోపాల ప్రసాదత ।
సూర్య సిద్ధాంత తత్వజ్ఞం ధర్మకర్మానుసారిచ ।
లక్ష్మీ వెంకటేశ్వరస్యైవ బుద్ధికార్యం తనోతుచ ॥

* * * *

అథ చతుర్యుగ లక్షణాని లిఖ్యంతే

అథ కృతయుగప్రమాణం ॥ కార్తీక శుక్ల నవమి శనౌ కృతయుగోత్పత్తిః తన్మానం (17) లక్షల 28 సహస్రవర్షాః తత్ర అవతార చతుష్టయం మత్స్యః కూర్మః వరాహ నారసింహః తత్రపాపం (7) పుణ్యం 20 తత్ర మనుష్యాయుర్వర్షాణి (1) లక్ష మనుష్యోన్నత హస్తమాత్రం (21) సువర్ణమయపాత్రం రత్న ముద్ర వ్యాపారః అస్థిగతప్రాణః హేమవర్ణభూమిః పాదచతుష్టయ ధర్మః ద్విజదేవభక్తిః సర్వే పూర్ణాయుష్యః అల్పాయుషోనాస్తి ధనుర్ధారి ఈశ్వరః సోమేశ్వర లింగం దైత్యవంశీయ రాజానః ఏకదా భీజవాపనం (27) సప్తవింశతి ఛేదనం.

అథ త్రేతాయుగప్రమాణం ॥ వైశాఖ శుక్ల త్రితీయ గురౌ త్రేతాయుగోత్పత్తిః తన్మానం (12) లక్షల 96 సహస్రవర్షాః తత్ర అవతారత్రయ వామన పరశురామ శ్రీరామః తత్రపాపం 5 పుణ్యం 15 తత్రః మనుష్యాయుర్వర్షాణి 10 దశసహస్రవర్షాః మనుస్యోన్నత హస్తమాత్రం 14 సూర్యవంశీయ్య రాజానః పాదత్రయధర్మః మాంసగత ప్రాణః రౌప్యమయభూమిః కావేరితీర్థం ఓం కార లింగం సువర్ణముద్ర వ్యాపారః ఎకదా బీజవాపనం 14 చతుర్దశాచ్ఛేదనం గౌతమస్మృతిః

అథ ద్వాపరయుగప్రమాణం ॥ మాఘ కృష్ణ అమావాస్య బుధౌ ద్వాపారయుగోత్పతిః తాన్మనం 8 లక్షల 64 చతుషష్ఠి సహస్రవర్షాణి తత్ర అవతారద్వయం శ్రీ కృష్ణబుద్ధః తత్ర పాపం 12 పుణ్యం (8) తత్రః మనుష్యాయుర్వర్షాణి (1) సహస్రం మనుష్యోన్నత హస్తమాత్రం (7) రుధిరగత ప్రాణః పాదద్వయ ధర్మః తామ్రమయ భూమిః రజిత ముద్ర వ్యాపారః ద్వారవతి తీర్థం మహాకాళేశ్వరలిగం శంఖస్మృతిః ఏకదా బీజవాపనం (9) నవధాఛేదనం చంద్రవంశీయ రాజానః

అథ కలియుగప్రమాణం ॥ భాద్రపద కృష్ణ త్రయోదశి సోమే కలియుగోత్పత్తిః తన్మానం 4 లక్షల (32) ద్వాత్రింశత్ సహస్రవర్షాణి తత్ర అవతారమేకం కలిర్భవిష్యతి తత్రపాపం (15) పుణ్యం 5 తత్రః మనుష్యాయుర్వర్షాణి (100) శతం మనుష్యోన్నత హస్తమాత్రం 31/2 అన్నగతప్రాణః లోహ మయభూమిః ఏక పాదధర్మం తామ్రమయ ద్రవ్యవ్యాపారః విప్రాః ఆచారవిద్యావిహీనః కుమార్గేరతాః నానావంశీయ్య రాజానః అల్పాయుషః అల్ప సౌఖ్యాః భాగీరథి తీర్థం విశ్వేశ్వరలింగం పరాశరస్మృతిః ఏకదా భీజవాపనం ఏకదాచ్ఛేదనం.

శ్లో॥ ధర్మ ప్రవ్రజతః స్తపః ప్రచలితం సత్యంచ దూరేగతం ।
పృథివీ మందఫలా నరాః కపటినో విత్తంచ పాపార్జితం ।
రాజానోర్థ పరాసరక్షణ పరానీచా మహాత్మ్యం గతాః ।
సాథు సీదతి దుర్జనః ప్రభవతి ప్రాప్తై కలౌ దుర్యుగే ॥

స్వస్తిశ్రీ వృష నామ సంవత్సర ఫలితాంశములు

రాజు రవి, రాజవాహనము ఏనుగు. నవనాయకులలో ఆరు శుభాధిపత్యములు, మూడు పాపాధిపత్యములు, వర్షలగ్నం మీనం, లగ్నమందు రవి, చంద్ర, శుక్రులు వుండుటచే భారత దేశమునకు స్వల్పదోషము.

వాపి, కూప, తటాకములయందు, నదులయందు వర్షమధికంగా కురియును. ప్రజలు స్త్రీలయందు అనురాగము కల్గియుందురు. వైశ్యులకు మంచి లాభము కలుగును. వస్త్రవ్యాపారములకు లాభములు కలుగును. ప్రజలు క్షేమారోగ్యములు కల్గి సుఖముగా నుందురు. శ్రేష్ఠమైన నాయకుని వల్ల దేశ రక్షణ జరిగి పరదేశములపై విజయము సాధించును. బ్రాహ్మణులు, రాజులు, ప్రజలు, దైవము, బ్రాహ్మణుల యెడ భక్తి ప్రపత్తులు కలిగి పుజాధికాలు చేయుదురు. ద్విజులు యజ్ఞయాగాదులు చేయుదురు.

ఈ సంవత్సరము కందులు, మిర్చి, వేరుశనగ, తెల్లని, ఎర్రని ధాన్యములు సమృద్ధిగా ఎర్రని భూములయందు బాగుగా పండును. మిట్ట ధాన్యములు బాగుగా పండును. ముత్యములు రత్నములు, బంగారము, వెండి, కంచు, వస్త్రములు అలంకార వస్తువుల ఉత్పత్తి అధికంగా ఉండును. వీటి ధరలు కూడా తగ్గును. గోవులు, చక్కగా పాలిచ్చును. పాడిపంటలు సమృద్ధిగా యుండును. సమస్త ప్రాణికోటి రోగములు లేక సుఖముగా యుందురు. ధరలు సరసముగా ఉండును.

చైత్ర వైశాఖ మాసములయందు ఎండ తీవ్రత, జేష్ఠ ఆషాఢములయందు తొలకరి వర్షములు కురియును. శ్రావణ భాద్రపదములయందు వర్షము పుష్కలముగా కురియును.

అబ్దత్రయ నిరూపణమ్

అథాస్మిన్ దేశే లోక వ్యవహారార్థం చాంద్రమానాబ్దోగ్రాహ్యః శేషాచలస్య దక్షిణ దేశే సౌరమానాబ్దోగ్రాహ్యః వింధ్యస్యోత్తర దేశే బార్హస్పత్యమానాబ్దోగ్రాహ్యః సర్వత్ర ఫలదర్శనార్థం గురూదయాబ్దోగ్రాహ్యః చాంద్రమానేన చైత్ర శు॥ ౧ భాను వాసరే వృష నామ సంవత్సరారంభః సౌరమానేన చైత్ర బ ౬ స్థిరవాసరే వృష నామ సంవత్సరారంభః బార్హస్పత్య మానేన విజయనామ సంవత్సరః సర్వత్ర గురూదయవశాత్ మార్గశిరాబ్దః

సృష్టివిచారః

స్వస్తిశ్రీ సూర్య సిద్ధాంతాను సారేణ సకల శ్రౌత, స్మార్త, నిత్య, కామ్యకర్మానుష్ఠాన సకల వ్యవహార, సమస్త జగదుత్పత్తి, స్థితి, లయ, కారణహేతు భూతస్య శ్రీమదాది నారాయణనాభి కమలోద్భవస్య బ్రహ్మణః పరమాయుః వర్షశతం తత్రార్థం గతం ద్వితీయపరార్థే, శ్రీమత్ శ్వేత వరాహకల్పే, ప్రథమమాసే ప్రథమ దివసేతేషు స్వాయంభువ, స్వారోచిష, ఉత్తమ, తామస, రైవత, చాక్షుషమనువోగతః సప్తమేవైవస్వతమనుగతాబ్దాః 12 కోట్ల, 05 లక్షల, 33 వేల, 102, సృష్ట్యాదిగతాబ్దాః 195 కోట్ల 58 లక్షల 85 వేల 102. సప్తవింశతి మహాయుగాని గతాని, అష్టావింశన్మహాయుగే, కృత, త్రేతా, ద్వాపరయుగాని గతాని. వర్తమాన కలియుగతాబ్దాః 5102, శ్రీరామవతారః గతాబ్దాః 1, 25,14,102, విక్రమార్క శకగతాబ్దాః 2058 శాలీవాహన శకగతాబ్దాః 1922 హూణశక గతాబ్దాః 2001-2002, వింధ్యస్య దక్షిణ దేశే చాంద్రమానేన వృష నామ సంవత్సరః శ్రీశైలస్య దక్షిణ దేశే సౌరమానేన వృష నామ సంవత్సరః వింధ్యస్యోత్తర దేశే బార్హస్పత్యమానేన విజయ నామ సంవత్సరః సమస్త కల్యాణ భాజనస్య శ్రీ వృష నామ సంవత్సరః.

వృష నామ సం॥ రాజాధి నిర్ణయః

రాజా - రవిః	ధాన్యాధిపః - రవిః	పశుపాలకః - యమః
రాజ వాహనం - ఏనుగు	అర్ఘాధిపః - శుక్రః	స్థానసంరక్షకః - శ్రీకృష్ణః
మంత్రిః - శుక్రః	మేఘాధిపః - శుక్రః	౨ తూంల వర్షం
సేనాధిపః -శుక్రః	రసాధిపః - బుధః	౪ తూంల గాలి
సస్యాధిపః - కుజః	నీరసాధిపః - చంద్రః	౧౧ వీసముల పంట

ఉపనాయకులు : వస్త్రాధిపః - బుధః, పురోహిత : చంద్రః, పరీక్షక : చంద్రః, గ్రామపాలక - శుక్రః, గణక - బుధః, దైవజ్ఞ - గురుః, అశ్వాధిప - శుక్రః, గజాధిప - చంద్రః, అజాధిప - శుక్రః, నరాధిప - శుక్రః, గ్రామనాయక - చంద్రః, రత్నాధిప - శుక్రః, వృక్షాధిప - రవిః, సర్పాధిప : బుధః, మృగాధిప - గురుః, దేవాధిప - చంద్రః, దుర్గాధిప - శుక్రః, ధనాధిప : చంద్రః, ఫలాదిపః-గురుః

అస్మిన్నబ్దే సంవర్తనామకోమేఘః - మేరో: ఉత్తర దిగ్భాగే మేఘస్యోత్పత్తిః ॥ ॥తత్ఫలం ॥ శ్లో ॥ వాయుపూరితోయంచ వర్షణం సర్వదిక్షుచ ॥ లక్షణం ॥ గాలితో కూడిన వర్షములు సర్వదిక్కులందు కలుగును.

వర్షప్రమాణం : శ్లో ॥ షష్టీ యోజన విస్తీర్ణం శత యోజన మున్నతం। ఆఢకస్య ప్రమాణంతు దేవమానేన గణ్యతే ॥ విభాగం ॥ శ్లో॥ దశ భాగా స్సముద్రేషు పర్వతేషుచ సప్తచ। ద్వౌభాగౌ భువి పర్జన్య స్త్వేవం వర్షతి చత్రిధా ॥

70 యోజనముల వెడల్పు, 100 యోజనముల ఎత్తుగల వర్షము కొలుచు బాల వేశ్య హస్తమందుండుటచే సస్యానుకూలమై వర్షములు కురియును. పాడిపంటల సమృద్ధియుండుటచే ప్రజలు సుఖ సౌఖ్యములను అనుభవింతురు. ధన్యాదుల ధరలు తగ్గును.

వర్ష ధాన్యములు

వర్షం 13, ధాన్యం 7, శీతం 11, తృణం 15, ప్రజావృ 15, నాశః 9, రాజవి 13, ఉగ్రం 7, ఉష్ణం 9, మారుతం 5, పుణ్యం 5, పాపం 5, వ్యాధి 7, ఉపశ 3, అచారం 5, అనాచా 19, జన్మాని 15, మరణం 13, దేశోప 17, దేశస్వా 13, చోరభ 13, నాశః 7, అగ్నిభ 11, నాశః 17, మృగోప 9, మృగక్ష 5, కీటకభ 7, నాశ 17, మూశ 19, నాశ 13, సర్పోప 17, నాశ 15, కామ 7, లాభ 11, మోహ 11, మదం 7, మాత్సరం 17, సుఖం 7, దుఃఖం 11, భోగ 13, విడంభం 13, మనేవే 11, ద్వేషం 7, ప్రతిష్ట 19, అప్రతి 13, ద్యూత 5, మత్తత 13, పు.ఉ 3, స్త్రీఉ 7, దాతు 15, భయం 3, శౌర్యం 7, దుష్టని 11, శిష్టపా15, సత్యం 19, అసత్యం

వత్సరాది(ఉగాది)నిర్ణయము

స్వస్తిశ్రీ విక్రమనామ సం॥ఫాల్గుణ బహుళామావాస్య తేది 24-3-2001 శనివారము రోజున ఉదయాది ౪౯-౩౯ రా.తే. 6-4 రవి ఉద. 6-18

శ్రీ వృషనామ సం॥ చైత్ర శు॥౧ ఆదివారం 25-3-2001 ప్రతిపద పూర్తి త్రిద్యుస్పృక్ శ్రీ వృషనామ సం॥ చైత్ర శు॥౧ సోమ 26-3-2001 ప్రతిపదా ౧-౫౨ ఉద॥ 7-1 వచ్చినందున ప్రతిపదకు ఉదయవ్యాప్తి కావలయును.

ప్రతిపదదినద్వయమందు ఉదయవ్యాప్తియున్ననులేకున్నను పూర్వదినమే గ్రాహ్యం(ధర్మసింధు)
శ్లో॥ ప్రతిపచ్చైత్రమాసస్య శుక్లస్యాషష్టినాడికాః! తత్పరేహ్యుదయేనాస్యారాజాపూర్వదినస్యతు॥
ప్రతిపదా పూర్తియుండి మరునాడుదయము ప్రతిపత్తుండిన పూర్వదినమునాటి రాజగును (ధర్మప్రవృత్తిః) కాలనిర్ణయ చంద్రికాయాం!

శ్లో॥ వర్షాదో ప్రతిపద్యస్మిన్వార ద్వయసమన్వితా! తదాపూర్వ దినాధీశో వత్సరాది పతిస్మృతః॥
శ్లో॥ వాసరాద్వితీయే చైత్రే ప్రతిపత్పూర్యదర్శనే! తదా వర్షాధిపః పూర్వః వాసరేశ ఇతిస్మృతా!

तत्र चैत्रशुक्लप्रतिपदा वत्सरारभ - तत्रोदयिकी प्रतिपत् ग्राह्या । दिनद्वये उदयव्याप्तौ वा पूर्वा । वर्ष का आरम्भ चैत्र शुक्ल प्रतिपदा मे होता है । उसमे उदव्यापिनी प्रतिपदा ग्रह्य है । दोनों दिन उदयव्यापिनी होने पर या दोनो दिन उदयव्यापिनी न होने पर पूर्वा ग्रह्या है । (हिन्दि धर्मसिंध)

ఈ విధముగా ధర్మసింధు, ధర్మప్రవృత్తిః కాలనిర్ణయచంద్రికా మొదలగు ప్రామాణిక గ్రంథాధారముల ప్రకారం హిందూ ధర్మపీఠాధిపతులు
శ్రీశ్రీశ్రీ జగద్గురు శంకరాచార్య దక్షిణామ్నాయ శారదా పీఠాధిపతులు శ్రీశ్రీశ్రీ భారతీతీర్థస్వామివారును, శ్రీశ్రీశ్రీజగద్గురు శంకరాచార్య శ్రీ హంపీవిరూపాక్ష పీఠాధిపతులు శ్రీశ్రీశ్రీ విద్యారణ్యభారతీస్వామి వారును, శ్రీశ్రీశ్రీ జగద్గురు శంకరాచార్య పుష్పగిరి పీఠాధిపతులు శ్రీశ్రీశ్రీ మదభినవోద్దండ విద్యానృసింహ భారతీ స్వామి వారును మరియు శ్రీశ్రీశ్రీ త్రిదండి శ్రీమన్నారాయణరామానుజ చినజీయర్‌స్వామి వారు మొదలగు హిందూమతపీఠాధిపతులందరు ఏకాభిప్రాయముతో నిర్ణయించి ఆదేశించిన ఆదేశానుసారము శ్రీవృషనామ సం॥ చైత్ర శుక్ల ప్రతిపద **తేది 25-3-2001 ఆదివారం రోజుననే అందరు ఉగాది(వత్సరాది)**పండగను జరుపుకొనవలయును.

మహాలయము, బతుకమ్మ పండుగ నిర్ణయము

ఈ సంవత్సరము అధిక ఆశ్వయుజం వచ్చినది. ఇది దాదాపు 20 సం॥ ఒకసారి వస్తుంది. 1982లో వచ్చినది. మళ్ళీ 2020లో వస్తుంది. బతుకమ్మ పండుగ కేవలం కొన్ని జిల్లాలోనే పరిమితంగా ఆచరణలో ఉన్నది. ఆషాఢం నుండి 5వ పక్షము తర్వాత పితృ దేవతలకు పక్షశ్రాద్ధము చేయుట శాస్త్రీయము. కావున భాద్రపద బహుళామావాస్య తేది 17-9-2001 సోమవారం రోజున మహాలయ అమావాస్య (పెతరమావాస్య) చేయవలెను. శరన్నవరాత్ర దేవీపూజను పురస్కరించుకొని బతుకమ్మ పండుగ వాడుకలోని వచ్చినది. కావున శరన్నవరాత్రులకు సంబంధించిన అధిక ఆశ్వయుజ బ౩౦ మంగళవారం 16-10-2001 న బతుకమ్మను ఆరంభించవలెను. ఇదియును వివిధ ప్రాంతములయందు వివిధ గ్రామములయందు వివిధ రకములుగా ఆచరించబడుచున్నందున చద్దుల బతుకమ్మ పండుగను వారు పూర్వాచారమునుసరించి జరుపుకొనవలెను.

అధిక మాసములో చేయదగిన పనులు : నిత్య, నైమిత్తిక, కామ్య, కర్మలు, ఉషవాసైక భుక్త నక్తోయాచిత దాన వ్రతములు, దేవకార్యములు, జాతకర్మ నామకరణ, పుంసవన, సీమంత, జనన శాంతి, చేయుటకు అధిక మాస దోషము లేదు. గర్భముయందు, వృద్ధియందు, భృత్యుని సీతయందు సపిందీకరణము, మాసిక శ్రార్ధము అధిక మాసమందు విడవరాదు. విక్రమ సం॥ ఆశ్వయుజమందు మృతి చెందిన వారికే అధిక ఆశ్వయుజ తిథియందే ప్రధామార్ధికము చేయవలెను. విజయమాసమందు మరల చేయకూడదు. అధిక ఆశ్వయుజములో మరణించిన వారికి అధిక ఆశ్వయుజం విపడువచ్చినను పింద సహితశ్రార్ధం చేయవలెను. మాములు ప్రత్యబ్దములు అధిక మాసమందు పిందరహితమగును. నిజమాసమందు పార్వణ విధానము చేయవలెను. మరణ తిథిని వ్యర్థముగా పోనీయరాదు. పితృప్రీతిగా బ్రహ్మణునికి భోజనము పెట్టవలెను.

అధిక మాసములో చేయగూడనివి : నూతన జపానుష్టానము, ఎన్నడు చూడని తీర్థయాత్రలు, అన్నప్రాశనము, అక్షరభ్యాసము, సర్వప్రాయశ్చిత్తము, వివాహము, ఉపనయనము, గర్భాదానము, ఆశ్రమ స్వీకారాది సమస్త శుభకార్యములు చేయకూడదు.

వారం	దుర్ము	రాహు	వారం	దుర్ము	రాహు
ఆది	4-24 ప	4-30	బుధ	11-36	12-00
			గురు	10-00, 2-48	1-30
సోమ	12-24, 2-48	7-30	శుక్ర	8-24, 12-24	10-30
మంగళ	8-24, 10-48	3-00	శని		9-00

ప్రతిది ప్రారంభ సమయం : దుర్ముహూర్తము 0-48ని॥ రాహుకాలం 1-30ని॥ ఉండును

కార్తె వాహనాదులు తెలియచేయు చక్రము

తేదీలు	మాసం	వారం	కార్తి	గం॥ ని॥	నక్షత్రం	రాశి	వాహనం
31-3-2001	చైత్ర శు॥ ౭	శని	రేవతి	ఉ. 11-00	స్త్రీ-నపుం	పాదజల	ఎలుక
13-4-2001	చైత్ర బ॥ ౫	శుక్ర	అశ్విని	రా. 12-12	పుం-స్త్రీ	నిర్జల	ఏనుగు
27-4-2001	వైశాఖ శు॥ ౪	శుక్ర	భరణి	సా. 4-59	స్త్రీ-నపుం	పాదజల	మేక
11-5-2001	వైశాఖ బ॥ ౪	శుక్ర	కృత్తికా	ఉ. 11-37	పుం-నపుం	పూర్ణజల	గాడిద
25-5-2001	జ్యేష్ట శు॥ ౨	శుక్ర	రోహిణి	ఉ. 9-6	పుం-నపుం	పాదజల	నక్క
8-6-2001	జ్యేష్ట బ॥ ౨	శుక్ర	మృగశిర	ఉ. 8-27	నపుం-స్త్రీ	పూర్ణజల	ఏనుగు
22-6-2001	ఆషాఢ శు॥ ౧	శుక్ర	ఆర్ద్రా	ఉ. 9-32	స్త్రీ-స్త్రీ	పూర్ణజల	గుఱ్ఱం
6-7-2001	ఆషాఢ బ॥ ౧	శుక్ర	పునర్వసు	ఉ. 11-23	పుం-స్త్రీ	నిర్జల	నెమలి
20-7-2001	ఆషాఢ॥ ౩౦	శుక్ర	పుష్యమి	ప 12-48	పుం-పుం	పాదజల	ఏనుగు
3-8-2001	శ్రావణ శు॥ ౧౪	శుక్ర	ఆశ్లేషా	ప 1-15	స్త్రీ-స్త్రీ	పాదజల	మేక
17-8-2001	శ్రావణ బ॥ ౧౩	శుక్ర	మఖ	ప 12-42	స్త్రీ-పుం	పాదజల	బఱ్ఱె
31-8-2001	భాద్రపద శు॥ ౧౩	శుక్ర	పుబ్బ	ఉ 7-50	స్త్రీ-పుం	నిర్జల	కప్ప
13-9-2001	భాద్రపద బ॥ ౧౧	గురు	ఉత్తరా	రా 2-8	స్త్రీ-పుం	పూర్ణజల	నెమలి
27-9-2001	అధిక ఆశ్వీయుజ శు॥ ౧౦	గురు	హస్త	సా. 5-14	పుం-స్త్రీ	అర్ధజల	ఏనుగు
10-10-2001	అధిక ఆశ్వీయుజ బ॥ ౯	బుధ	చిత్త	రా.తె. 5-31	స్త్రీ-పుం	నిర్జల	కప్ప
24-10-2001	నిజ ఆశ్వీయుజ శు॥ ౯	బుధ	స్వాతి	ప. 3-7	స్త్రీ-స్త్రీ	అర్ధజల	బఱ్ఱె
6-11-2001	నిజ ఆశ్వీయుజ బ॥ ౫	సోమ	విశాఖ	రా. 10-8	స్త్రీ-స్త్రీ	పాదజల	ఏనుగు
19-11-2001	కార్తీక శు॥ ౪	సోమ	అనూరాధ	రా. 3-35	పుం-స్త్రీ	నిర్జల	మేక
2-12-2001	కార్తీక బ॥ ౨	ఆది	జ్యేష్ట	రా.తె. 6-17	స్త్రీ-నపుం	పాదజల	ఎలుక
16-12-2001	మార్గశిర శు॥ ౨	ఆది	మూల	ఉ. 8-1	నపుం-స్త్రీ	నిర్జల	నక్క
29-12-2001	మార్గశిర శు॥ ౧౪	శని	పూ.షా.	ఉ. 8-59	స్త్రీ-నపుం	పూర్ణజల	మేక
4-1-2002	మార్గశిర బ॥ ౧౨	గురు	ఉ.షా.	సా 6-5	స్త్రీ-స్త్రీ	పాదజల	బఱ్ఱె
24-1-2002	పుష్య శు॥ ౧౦	గురు	శ్రవణం	ఉ. 10-50	పుం-పుం	పూర్ణజల	ఏనుగు
6-2-2002	పుష్య బ॥ ౯	మంగ	ధనిష్ట	ప 12-48	స్త్రీ-పుం	పాదజల	మేక
19-2-2002	మాఘ శు॥ ౭	మంగ	శతభిషం	సా. 4-46	నపుం-స్త్రీ	పూర్ణజల	ఎలుక
4-3-2002	మాఘ బ॥ ౬	సోమ	పూ.భా.	రా. 10-32	పుం-స్త్రీ	పాదజల	గుఱ్ఱం
18-3-2002	ఫాల్గున శు॥ ౪	సోమ	ఉ.భా.	ఉ. 6-36	పుం-స్త్రీ	పూర్ణజల	మేక
31-3-2002	ఫాల్గున బ॥ ౩	ఆది	రేవతి	సా. 5-12	స్త్రీ-స్త్రీ	నిర్జల	బఱ్ఱె

వర్షయోగములు

రేవతి కార్తి : 31-03-2001 నుండి 12-04-2001 వరకు స్త్రీ-నపుం పాదజల ఎలుకవాహనం మహావాయువును 3-4 తేదీలలో అచ్చటచ్చట శిలాపాతములు కలుగును. వేసవి ఎక్కువగును.

అశ్విని కార్తి : 13-4-2001 నుండి 27-4-2001 వరకు పుం-స్త్రీ నిర్జల ఏనుగు వాహనము అగుటచేఅకాలవృష్టియు, ఆకాశమున వాయువుతో కూడిన మేఘములు కల్గి దేశబేధమున శిలావృష్టి కలుగును.

భరణి కార్తి : 28-4-2001 నుండి 11-5-2001 వరకు స్త్రీ-నపుం పాదజల మేకవాహనం ఎండ తీవ్రతలు పెరుగును. ఆకాశము నిర్మలముగా ఉండును. వడగాలులు బాగా వీచును.

కృత్తిక కార్తి : 12-5-2001 నుండి 24-5-2001 వరకు పుం-నపుం పూర్ణజల గాడిద వాహనం ఎండ తీవ్రత వలన అడవులు, గ్రామములు అగ్నిదగ్ధమగును. కొన్నిచోట్ల అకాల వర్షములు 19-20 తేదీలలో కలుగును.

రోహిణి కార్తి : 25-5-2001 నుండి 7-6-2001 వరకు పుం-నపుం పాదజల నక్కవాహనం ఈ కార్తియందు 27, 28, 29 తేదీలలో నైరుతి ఋతుపవనములు వచ్చును. ఎండ వేడి పెరుగును. .దేశ బేధమున వృష్టి కలుగును.

మృగశిర కార్తి : 8-6-2001 నుండి 22-6-2001 వరకు నపుం-స్త్రీ పూర్ణజల ఏనుగు వాహనం-ఈ కార్తి ప్రారంభం నుండియే 9, 10 తేదీలలో సస్యానుకూల వృష్టి చాలా బాగము కురియును. ఎండ వేడి తగ్గును.

ఆర్ద్రా కార్తి : 23-6-2001 నుండి 6-7-2001 వరకు స్త్రీ-స్త్రీ పూర్ణజల గుఱ్ఱము వాహనం ఈకార్తితో దేశమంతటను విస్తార వర్షములు కురియును. సమస్త సస్యములకు అనుకూలమగును.

పునర్వసు కార్తి : 7-7-2001 నుండి 20-7-2001 వరకు పుం-స్త్రీ నిర్జల నెమలివాహనమగుటచే తక్కువ వర్షములుండును. 12, 13 తేదీలలో తుషారవృష్టి కలుగును.

పుష్యమి కార్తి : 21-7-2001 నుండి 3-8-2001 వరకు పుం-పుం పాదజల ఏనుగు వాహనం ఈ కార్తి ప్రారంభమందే 22, 23 తేదీలలో మంచి వర్షములు కురియుటచే సస్యములకు అనుకూలమగును.

ఆశ్లేష కార్తి : 4-8-2001 నుండి 17-8-2001 వరకు స్త్రీ-స్త్రీ పాదజల మేకవాహనం ఈ కార్తిలో 4, 5, 6 తేదీలలోను 8, 9, 10 తేదీలలో విస్తారమైన వర్షములు కుఱియును.

మఖ కార్తి : 18-8-2001 నుండి 31-8-2001 వరకు స్త్రీ-పుం పాదజల మహిష వాహనం

మఖభిన్నెనవర్షతి విస్తారమైన వర్షములు కురియును. 29, 30 తేదీలలో అధిక వర్షముల వలన నదులు పొంగి జలమయమగును.

పుబ్బ కార్తి : 1-9-2001 నుండి 13-9-2001 వరకు స్త్రీ-పుం నిర్జలకప్పవాహనమగుటచే తూర్పు-ఉత్తర భాగములలో విశేషవర్షములు కురిసి ప్రజలు పశువులు-పంటలు నష్టపోవును.

ఉత్తర కార్తి : 14-9-2001 నుండి 13-9-2001 వరకు స్త్రీ-పుం పూర్ణజలనెమిలివాహనం 14-15 తేదిలలో విస్తారవర్షములు కురుయును నదులు పొంగి ప్రవహించును. వ్యాదులుప్రబలును పంటలు ప్రజలు నీటి ప్రవాహములోచిక్కుదురు.

హస్త కార్తి : 28-9-2001 నుండి 10-10-2001 వరకు స్త్రీ-పుం అర్ధజల ఎనుగువాహనం వర్షము తగ్గ ముఖం పట్టును నిర్మల వాతావరణమేర్పడును.

చిత్త కార్తి : 11-10-2001 నుండి 24-10-2001 వరకు స్త్రీ-పుం నిర్జల కప్పవాహనం దేశభేదమున అచ్చటచ్చట వర్షములు కురుయును, చలి ప్రారంభమగును.

స్వాతి కార్తి : 25-10-2001 నుండి 6-11-2001 వరకు స్త్రీ-స్త్రీ అర్ధజల, మహిషవాహనం, వర్షములు తగ్గి చలి ప్రారంభమగును ప్రజలు మదోన్మత్తులగుదురు.

విశాఖ కార్తి : 7-11-2001 నుండి 19-11-2001 వరకు స్త్రీ-స్త్రీ పాదజల ఏనుగువాహనం ఈ కార్తీలో 8-9 తేదిలలో అల్పపీడనములు కల్గుటచే తూర్పు ప్రాంతము నష్టపోవును.

అనూరాధ కార్తి : 20-11-2001 నుండి 2-12-2001 వరకు పుం-స్త్రీ నిర్జలమేకవాహనం ఇందులో వర్షములుతగ్గును.

జ్యేష్ట కార్తి : 3-12-2001 నుండి 16-12-2001 వరకు స్త్రీ-నపుం పాదజల ఎలుకవాహనం, పైరగాలులువీచును, మంచుకురుయును, వాతావరణములోచలిమేర్పడును.

మూల కార్తి : 17-12-2001 నుండి 29-12-2001 వరకు నపుం-స్త్రీ నిర్జల నక్కవాహనం ఆకాశమునందుపైరమబ్బులు, చలిగాలులు వీచుటచే ప్రజలు వ్యాదిపీడితులగుదురు.

పూర్వాషాఢ కార్తి : 30-12-2001 నుండి 11-1-2002 వరకు స్త్రీ-నపుం పూర్ణజలమేకవాహనం 2,3తేదిలలో అల్పపీడనమేర్పడి తూషారవృష్టి కలుగును.

ఉత్తరాషాఢ కార్తి : 12-1-2002 నుండి 24-1-2002 వరకు స్త్రీ-స్త్రీ పాదజల మహిషవాహనం, పాపులు, దుష్టులు నశింతురు చలిబాద బాగాహెచ్చును.

శ్రవణ కార్తి : 25-1-2002 నుండి 6-2-2002 వరకు పుం-పుం పూర్ణజల ఏనుగువాహనం మ్లేచ్ఛ దేశములలో అంతఃకలహములేర్పడును,ఆకాశం నిర్మలమగును.

ధనిష్ట కార్తి : 7-2-2002 నుండి 19-2-2002 వరకు స్త్రీ-పుం పాదజల మేకవాహనం, 10-11-12 తేదిలలో పెనుతుపానులువచ్చును సముద్రతీరవాసులు అనేక కష్టములు పొందుదురు.

శతభిష కార్తి : 20-2-2002 నుండి 4-3-2002 వరకు నపుం-స్త్రీ పూర్ణజల ఎలుకవాహనం చలి తీవ్రత తగ్గును, తుఫానులుహెచ్చును.

పూర్వాభాద్ర కార్తి : 5-3-2002 నుండి 18-2002 వరకు పుం-స్త్రీ పాదజల గుఱ్ఱం వాహనం 15, 16 తేదీలలో అల్పపీడనమేర్పడును.

ఉత్తరాభాద్ర కార్తి : 19-3-2002 నుండి 31-3-2002 వరకు పుం-స్త్రీ పూర్ణజల మేక వాహనం ఈ కార్తి యందు దేశ బేదమున అత్యంత శిలావృష్టి కలుగును.

రేవతీ కార్తి : 1-4-2002 నుండి 14-4-2002 వరకు స్త్రీ-స్త్రీ నిర్జల బట్టి వాహనం. ఈ కార్తియందు ఎండలు వృద్ధియగును. ఆకాశము మేఘావృతమై అకాల వృష్టి కలుగును.

త్రిమూర్తులు	-	బ్రహ్మ, విష్ణువు, మహేశ్వరుడు
త్రిలోకములు	-	స్వర్గ లోకము, మర్త్య లోకము, పాతాళ లోకము
త్రికాలములు	-	భూత, భవిష్యత్, వర్తమానము
త్రికరణములు	-	మనస్సు, వాక్కు, పని
త్రిగుణములు	-	సత్య గుణము, రజో గుణము, తమో గుణము
త్రిమతాచార్యులు	-	శంకర, రామానుజ, మాధ్వాచార్యులు
పురుషార్థములు	-	ధర్మం, అర్థం, కామం, మోక్షం
చతుర్వేదములు	-	ఋగ్వేదము, యజుర్వేదము, సామ వేదము, అధర్వణ వేదము
వయోవస్థలు	-	బాల్యము, యవ్వనము, కౌమారము, వార్ధక్యం
చతురాశ్రమములు	-	బ్రహ్మచర్యము, గార్హస్థ్యము, వానప్రస్థము, సన్యాసము
పంచ మహా పాపములు	-	బంగారము దొంగిలించుట, సురాపానము, బ్రహ్మహత్య, గురుపత్నీగమనము, మహాపాతక సహవాసము
పంచ భూతములు	-	పృథివి, నీరు, తేజస్సు, వాయువు, ఆకాశము.
జ్ఞానేంద్రియములు	-	ఘ్రాణేంద్రియము, రసనేంద్రియము, చక్షురింద్రియము, త్వగింద్రియము, శ్రోత్రేంద్రియము.
కర్మేంద్రియములు	-	వాక్కు, పాణి, పాదము, వాయువు, ఉపస్థ.
పంచ ప్రాణములు	-	ప్రాణము, అపానము, వ్యానము, ఉదానము, సమానము.
పంచవాక్యములు	-	(సంస్కృతమున) రఘువంశము, కుమార సంభవము, మేఘ సందేశము, బారవి, మాఘము.
పంచ గంగలు	-	గంగ, కృష్ణ, గోదావరి, తుంగభద్ర, కావేరి.
మాతృ పంచకము	-	రాజు భార్య, గురుభార్య, భార్యను గన్న తల్లి, తన్ను గన్న తల్లి, అన్న భార్య.

శ్రీ శ్రీ శ్రీ హంపీ విరూపాక్ష విద్యారణ్య మహాసంస్థానం

జరుపు ఉత్సవములు - పండుగలు

చైత్రమాసము

25-03-2001 చైత్ర॥ శు॥ 1 ఆదివారము ఉగాది పండుగ, పంచాంగ శ్రవణము, నింబకుసుమ భక్షణము, ధ్వజారోహణము, శ్రీరామనవరాత్రారంభము, విరూపాక్షస్వామి వారికి అశ్వవాహనోత్సవము.

02-04-2001 చైత్ర॥ శు॥ 9 సోమవారము శ్రీ భువనేశ్వరీ దేవి అవతార పర్వదినము, సర్వేషాం శ్రీరామనవమి, శ్రీ విరూపాక్ష స్వామి వారి బ్రహ్మోత్సవ ఆరంభము, భేరీపూజ, కంకణ బంధన, అంకురార్పణ, ధ్వజారోహణ, శ్రీ చక్రతీర్థ కోదండరామస్వామి సన్నిధియందు శ్రీ వాల్మీకి రామాయణ పారాయణ ప్రారంభం, శ్రీ విరూపాక్ష స్వామి వారికి ఘృతాభిషేకము సింహవాహనోత్సవం.

03-04-2001 చైత్ర శు॥ 10 మంగళవారము శ్రీ విరూపాక్ష స్వామి వారికి చంద్ర మండలోత్సవము, వైష్ణవానాం శ్రీరామనవమి.

04-04-2001 చైత్ర శు॥ 11 బుధవారము తమిళవత్సరాది, శ్రీ విరూపాక్ష స్వామి వారికి శేషవాహనోత్సవము

05-04-2001 చైత్ర శు 12 గురువారము శ్రీ విరూపాక్షస్వామి వారికి పుష్పవాహనోత్సవము

06-04-2001 చైత్ర॥ శు॥ 13 శుక్రవారము శ్రీ విరూపాక్ష స్వామి వారికి కళ్యాణోత్సవము, రజిత నంది వాహనోత్సవం, శ్రీ విజయ మాధవ విద్యారణ్య మహాస్వామి వారి జయంతి మహోత్సవము, శ్రీ విరూపాక్ష విద్యారణ్య పీఠాధిపతుల వర్ధంతి ఉత్సవము.

07-04-2001 చైత్ర శు॥ 14 శనివారము శ్రీ విరూపాక్ష స్వామి వారికి గజవాహనోత్సవము

08-04-2001 చైత్ర శు॥ 15 ఆదివారము శ్రీ విరూపాక్ష స్వామి వారి మరియు చంద్ర మౌళీశ్వరస్వామి బ్రహ్మరథోత్సవములు, శ్రీ హంపీపీఠాధిపతులు శ్రీశ్రీశ్రీ జగద్గురువులు శంకరాచార్యుల వారికి నవరత్న ఖచిత కర్ణకుండల సహిత కిరీటధారణ, హనుమజ్జయంతి.

09-04-2001 చైత్ర॥ బ॥ 1 సోమవారము శ్రీ విరూపాక్ష స్వామి వారికి అశ్వవాహనోత్సవము.

10-04-2001 చైత్ర॥ బ॥ 2 మంగళవారము శ్రీ చక్రతీర్థ కోదండ రామస్వామి వారికి కళ్యాణోత్సవము మరియు బ్రహ్మరథోత్సవము, శ్రీ విరూపాక్ష స్వామి వారికి వసంతోత్సవము మరియు రాత్రికి తెప్పోత్సవము జరుగును.

21-04-2001 చైత్ర॥ బ॥ 13 శనివారము శ్రీ విరూపాక్ష స్వామి వారికి నాగవల్లి సంప్రోక్షణ.

23-04-2001 చైత్ర॥ బ॥ 30 సోమవారము శ్రీ విరూపాక్షస్వామి వారికి అశ్వవాహనోత్సవము.

వైశాఖమాసము

26-04-2001 వై॥ శు॥ 3 గురువారము శ్రీవిద్యారణ్య స్వామివారికి ఆరాధన, అక్షయ త్రితీయా, శ్రీ పరశురామ జయంతి.

27-04-2001 వై॥ శు॥ 4 శుక్రవారము శ్రీ మలయాళ బ్రహ్మ ఆరాధన

28-04-2001 వై॥ శు॥ 5 శనివారము శ్రీ శంకర జయంతి మరియు శ్రీ విరూపాక్షస్వామివారికి శీతకుంభస్థాపన

30-04-2001 వై॥ శు॥ 7 సోమవారము శ్రీ విజయ నగరస్థాపన దినము.

06-05-2001 వై॥ శు॥14 ఆదివారము శ్రీ నృసింహజయంతి

07-05-2001 వై॥ శు॥ 15 సోమవారము వ్యాసపూర్ణిమ, శ్రీ విరూపాక్షేశ్వరస్వామివారికి గిరి ప్రదక్షిణోత్సవం.

23-05-2001 వై॥ బ॥ 30 బుధవారము శ్రీ విరూపాక్షస్వామి వారికి అశ్వవాహనోత్సవము, సార్థత్రికోటి సహిత నర్మదా నదీ పుష్కరారంభము.

జ్యేష్ఠమాసము

27-05-2001 జ్యే॥శు॥ 5 ఆదివారము శీతకుంభ విసర్జనం, మృగశిరకార్తె ప్రవేశం,

06-06-2000 జ్యే॥ శు॥ 15 బుధవారము శ్రీ విరూపాక్షస్వామి వారికి అశ్వవాహనోత్సవము, వటసావిత్రీ వ్రతము, భార్గవరాకావ్రతము, ఏరువాక పూర్ణిమ,

08-06-2001 జ్యే॥ బ॥ 2 శుక్రవారము మృగశిర కార్తె ప్రవేశము

15-06-2001 జ్యే॥ బ॥ 9 శుక్రవారము సార్థత్రికోటి సహిత సరస్వతీ నది పుష్కరారంభము

21-06-2001 జ్యే॥ బ॥ 30 గురువారము శ్రీ విరూపాక్ష స్వామి వారికి అశ్వ వాహనోత్సవము.

నక్షత్రాది విభాగప్రకరణం

చాంద్ర మాసముల పేర్లు	చాంద్రమానము లకు వేదోక్త నామములు	మాసాధిప విష్ణు నామములు	మాససూర్యుల పేర్లు	స్త్రీ దేవ నామములు	ఋతువులు
చైత్రము	మధుః	విష్ణు	వేదాంగ	రమా	
వైశాఖము	మాధవః	మధుసూదన	భాను	మోహిని	వసంత
జ్యేష్ఠము	శుక్రః	త్రివిక్రమ	ఇంద్ర	పద్మాక్షి	
ఆషాఢము	శుచిః	వామన	రవి	కమలా	గ్రీష్మ
శ్రావణము	సభః	శ్రీధర	గభస్తి	కాంతిమతీ	
భాద్రపదము	సభస్యః	హృశీకేశ	యమ	అపరాజిత	వర్ష
అశ్వయుజము	ఇషః	పద్మనాభ	స్వర్ణరేతా	పద్మావతి	
కార్తీకము	ఊర్జ	దామోదర	దివాకర	రాధా	శరదృ
మార్గశిరము	సహః	కేశవ	మిత్ర	విశాలాక్షి	
పౌషము	సహస్యః	నారాయణ	విష్ణు	లక్ష్మి	హేమంత
మాఘము	తపః	మాధవ	అరుణ	రుక్మిణి	
ఫాల్గుణము	తపస్యః	గోవింద	పూర్య	దాత్రీ	శిశిర

ప్రభవాది షష్టి సంవత్సరముల నామములను కాలపరిత. కావున నిక మాస ఋతువుల నామములు కర్కటకాది ధనురంతమగు షడ్రాసిసంచారము ఉత్తరాయణమనియు, మిధునాంతమగు షడ్రాసిసంచారము దక్షిణాయనమనియు చెప్పబడును.

నక్షత్రములును వానియధిపతులను

1. అశ్విని - అశ్విని దేవతలు - 2. భరణి - యముడు - 3. కృత్తికకు అగ్ని, 4. రోహిణికి బ్రహ్మ, 5. మృగశిరకు - చంద్రుడు, 6. ఆర్ద్రకు - రుద్రుడు, 7. పునర్వసుకు - ఆదితి, 8. పుష్యమికి - గురుడు, 9. ఆశ్రేషా - సర్పము, 10. మఘకు - పితృదేవతలు, 11. పుబ్బకు-భగుడు, 12. ఉత్తరకు - ఆర్యమ్ణుడు, 13 హస్తకు - రవి, 14. చిత్రకు - త్వష్ట, 15. స్వాతికి - వాయువు, 16. విశాఖకు ఇంద్ర, 17. అనూరాధకు - మిత్రుడు, 18. జ్యేష్టకు - ఇంద్రుడు, 19. మూలకు - రాక్షసుడు, 20. పూర్వాషాఢకు - జలము, 21. ఉత్తరాషాఢకు - విశ్వేదేవతులు, 22. అభిజిత్తు - బ్రహ్మ, 23. శ్రవణమునకు - విష్ణువు, 24. ధనిష్టకు - వస్తువులు, 25. శతభిషమునకు - వరుణుడు, 26. పూర్వాభాద్రకు - అజైకపాదుడు, 27. ఉత్తరాభాద్రకు - అహిర్బుధ్నుడు, 28. రేవతికి - పూషయను సూర్యుడు.

యోగములు - 27

విష్కంభము, ప్రీతి, ఆయుష్మాన్, సౌభాగ్య, శోభన, *అతిగండ, సుకర్మ, ధృతి, శూల, *గండ, వృద్ధి, ధ్రువ, వ్యాఘాత, హర్షణ, *వజ్ర, సిద్ధి, *వ్యతీపాత, వరీయాన్, పరిఘ, శివ, సిద్ధ, సాధ్య, శుభ, శుక్ల, బ్రహ్మ, ఇంద్ర, *వైధృతి. (*ఈ మార్కుగల యోగములు దుష్టయోగములు)

తిథులు, తదధిపతులు

1. పాడ్యమికి - అగ్ని
2. విదియకు - బ్రహ్మ
3. తదియకు - పార్వతి
4. చవితికి - గణపతి
5. పంచమికి - సర్పములు
6. షష్టికి - కుమారస్వామి
7. సప్తమికి - రవి
8. అష్టమికి - శివుడు
9. నవమికి-వసువులు
10. దశమికి - దిగ్గజములు
11. ఏకాదశికి - ధర్ముడు
12. ద్వాదశికి - విష్ణువు
13. త్రయోదశికి - మన్మధుడు
14. చతుర్దశికి - కలి
15. పూర్ణిమకు - చంద్రుడు
16. అమావాస్యకు - పితృదేవతలు

కరణములు - 11

1. బవ 2. బాలప 3. కౌలవ 4. తైతుల 5. గరజి 6. వణజి 7. విష్టి (లేక) భద్ర, 8. శకుని 9. చతుష్పాత్ 10. నాగవ 11. కింస్తుఘ్నం

ఇందు బవ మొదలు విష్టి వరకు నైనయేడును చరకరణములనియు, శకుని మొదలుకొని నాలుగును, స్థిరకరణములనియు చెప్పబడును. చరకరణములేడును ప్రతిమాసంబున శుక్ల పక్షపాడ్యమి యొక్క యుత్తరార్ధము మొదలుకొని తిథి యొక్కంటికి సమముగా రెండేసి కరణములు చొప్పున తిరిగి వచ్చుచుండును. తిథి ముగియునప్పటికి రెండు కరణములును పూర్ణముగా ముగియును. శకుని మొదలగు స్థిరకరణములు నాలుగును బహుళ చతుర్దశి యుత్తరార్ధము మొదలుకొని శుద్ధపాడ్యమి పూర్వభాగాంతము వరకు వచ్చుచుండును.

మేషాధి రాసులు తద్రూపములు

1. మేషము - మేక
2. వృషభము - ఎద్దు
3. మిధునము - స్త్రీ
4. కర్కటకము - పీత
5. సింహము - సింహము
6. కన్య - పడుచు
7. తుల - త్రాసు
8. వృశ్చికము - తేలు
9. ధనుస్సు - విల్లు
10. మకరము - మొసలి
11. కుంభము - కడవ
12. మీనము - రెండుచేపలు

దశాంతర్దశలకాలమందు గర్గ్యాది మహర్షులు చెప్పిన దానములు ఈ జప, పూజ, దానములు ఆయా జాతకుల దశాంతర్దశాకాలములందు అరిష్టదాయకమగు దశాధిపతుల, అంతర్దశాధిపతుల అరిష్టస్థాన దోష నివారణ కొరకు గర్గ్యాది మహర్షులచే చెప్పబడి నివారణోపాయములు చేసిన ఆరోగ్యము కలిగి సమస్త శుభములుకలుగును.

కృత్తి-ఉత్త-ఉ.షా. రవి దశా 6 సం॥

గ్రహ	సం.	మాస	దిన	శాంతి మార్గము
రవి	0	03	18	రుద్రాభిషేకము
చం	0	06	00	దుర్గాపూజ
కుజ	0	04	06	సుబ్రహ్మణ్యార్చన
రాహు	0	10	24	దుర్గాజప
గురు	0	09	18	నమకరపారాయణ
శని	0	11	12	ఈశ్వరపూజ
బుధ	0	10	06	విష్ణుపూజ
కేతు	0	04	06	సూర్యనమస్కారములు
శుక్ర	1	00	00	లక్ష్మిజపము

రోహి-హస్త-శ్రవ. చంద్ర దశా 10 సం॥

గ్రహ	సం.	మాస	దిన	శాంతి మార్గము
చం	0	10	0	మహిషిదానము
కుజ	0	07	0	స్కందపూజ
రాహు	1	06	0	మృత్యుంజజప
గురు	1	04	0	శివపూజలు
శని	1	07	0	మహిషీదానము
బుధ	1	05	0	లక్ష్మిజపము
కేతు	0	07	0	మేషదానము
శుక్ర	1	08	0	లక్ష్మిస్తోత్రజపం
రవి	0	06	0	గోదానము

మృగ-చిత్త-ధని. కుజ దశా 7 సం॥

గ్రహ	సం.	మాస	దిన	శాంతి మార్గము
కుజ	0	04	27	సూర్య నమస్కారము
రాహు	1	00	18	మృత్యుంజయజపము
గురు	0	11	06	శివపూజ
శని	1	01	09	మృత్యుంజజప/అన్నదానం
బుధ	0	11	27	సూర్యప్రార్థన
కేతు	0	04	27	రుద్రజపము
శుక్ర	1	02	00	దుర్గాపూజ
రవి	0	04	06	గోదాన
చం	0	07	00	గౌరీపూజ

అర్ధ-స్వాతి-శత. రాహు దశా 18 సం॥

గ్రహ	సం.	మాస	దిన	శాంతి మార్గము
రాహు	2	08	12	స్త్రీ సువర్ణప్రతిమదానము
గురు	2	4	24	రుద్రజపము
శని	2	10	06	రుద్రాభిషేకము
బుధ	2	6	18	విష్ణుసహస్రనామ జప
కేతు	1	00	18	నాగపూజ
శుక్ర	3	0	0	దుర్గాపూజ
రవి	0	10	24	సూర్యనమస్కారములు
చం	1	6	0	మృత్యుంజయజపము
కుజ	1	0	18	సుబ్రహ్మణ్యజపము

పున-విశా-పూ.భా. గురు దశా 16 సం॥

గ్రహ	సం.	మాస	దిన	శాంతి మార్గము
గురు	2	1	18	రుద్రజపము
శని	2	6	12	మృత్యుంజయజపం
బుధ	2	3	6	గోదానము
కేతు	0	11	6	ఈశ్వర పూజ
శుక్ర	2	8	0	కృష్ణజపము
రవి	0	9	18	సూర్యనమస్కారము
చం	1	4	0	మేషదానము
కుజ	0	11	6	మేషదానము
రాహు	2	4	24	తిలదానము

పుష్య-అనూ-ఉ.భా. శని దశా 19 సం॥

గ్రహ	సం.	మాస	దిన	శాంతి మార్గము
శని	3	0	3	దేవబ్రాహ్మణ భోజనము,పూజ
బుధ	2	8	9	గేదె దానము
కేతు	1	1	9	మృత్యుంజయజప
శుక్ర	3	2	0	మేషదానము
రవి	0	11	12	సూర్యనమస్కార
చం	1	7	0	ఎఱ్ఱఆవుదానము
కుజ	1	1	9	మహిషిదానము
రాహు	2	10	6	దున్నపోతు దానము
గురు	2	6	12	మేషదానము

ఆశ్లే-జ్యే-రేవ. బుధ దశా 17 సం॥

గ్రహ	సం.	మాస	దిన	శాంతి మార్గము
బుధ	2	4	27	దుర్గాపూజ/జప
కేతు	0	11	2	మేషదానము
శుక్ర	2	10	0	తెల్లఆవుదానము
రవి	0	10	6	సూర్యనమస్కారములు
చం	1	5	0	దుర్గాపూజ/జపము
కుజ	0	11	27	సుబ్రహ్మణ్యపూజా
రాహు	2	6	18	శివసహస్రనామజపము
గురు	2	3	6	మృత్యుంజయజపము
శని	2	8	9	హహిషదానము

మఘ-మూల-అశ్వి. కేతు దశా 7 సం॥

గ్రహ	సం.	మాస	దిన	శాంతి మార్గము
కేతు	0	4	27	బ్రాహ్మణ భోజనము
శుక్ర	1	2	0	గౌరీపూజ
రవి	0	4	6	శివపూజ
చం	0	7	0	మృత్యుంజయజపము
కుజ	0	4	27	గౌరీపూజ/ప్రతిమదానము
రాహు	1	0	18	మహిషదానము
గురు	0	11	6	తిలదానము
శని	1	1	9	మృత్యుంజయజపము
బుధ	0	11	27	మేషదానము

పుబ్బ-పూ.షా.-భర.శుక్ర దశా 20 సం॥

గ్రహ	సం.	మాస	దిన	శాంతి మార్గము
శుక్ర	3	4	0	పూర్ణజలపాత్ర దానము
రవి	1	0	0	సూర్యనమస్కారములు
చం	1	8	0	గౌరీపూజ
కుజ	1	2	0	సూర్యపూజ
రాహు	3	0	0	గౌరీ ప్రార్థన
గురు	2	8	0	విష్ణుపూజ
శని	3	2	0	మహిషదానము
బుధ	2	10	0	అన్నదానము
కేతు	1	2	0	ఛాగదానము

గ్రహచారము అనుకూలముగా లేనప్పుడు చేయవలసిన (జప, హోమ, దానములు)

సూర్యుడు : (7000) వేల జపము కలియుగంలో (28,000) వేలజపము

శ్లో॥ జపాకుసుమసంకాశం। కాశ్యపేయం మహ్యుతిం।
తమోరిం సర్వ పాపఘ్నం। ప్రణతోస్మి దివాకరం॥

బీజాక్షరం : ఓం హ్రాం హ్రీం నః సూర్యాయ నమః ఎఱ్ఱని వస్త్రము గోధుమలు దానము చేయవలెను. జిల్లేడు కట్టెలతోహోమము చేయవలెను.

చంద్రుడు : (11,000) వేల జపము కలియుగంలో (44,000) వేలజపము

శ్లో॥ దదిశంఖు తుషారాభం । క్షీరోదార్ణవ సంభవం ।
నమామి శశినం సోమం । శంభోర్మకుట భూషణం ।

బీజాక్షరం : ఓం శ్రాంతి శ్రీం, శ్రోం, న, చంద్రాయనమః తెల్లని వస్త్రము, బియ్యం దానమీయవలెను. మోదుగు కఱ్ఱతో హోమం చేయువలెను.

కుజుడు : (10,000) వేలజపము కలియుగంలో (40,000) వేలజపము

శ్లో॥ ధరణీ గర్భసంభూతం। విద్యుత్కాంచసన్నిభం।
కుమారం శక్తి హస్తంచ। మంగళం ప్రణమామ్యహం ॥

బీజాక్షరం : ఓం క్రాం క్రీం నః భౌమాయనమః రక్త వస్త్రము, కందులు దానం చేయవలెను. చంద్రకట్టెలతో హోమము చేయవలెను.

బుధుడు : (8,000) వేల జపము కలియుగంలో (32,000) వేలజపము

శ్లో॥ ప్రియంగులికాశ్యామం రూపేణ ప్రతిమంబుధం ।
సౌమ్యం సత్వగుణోపేతం। తంబుధం ప్రణమామ్యహం॥

బీజాక్షరం : ఓం భ్రాం భ్రీం నం బుధాయనమః పెసర్లు, ఆకుపచ్చ బట్టదానం చేయవలెను. ఉత్తరేణి కట్టెలతో హోమం చేయవలెను.

గురుడు : (19,000) వేలజపము కలియుగంలో (76,000) వేలజపము

శ్లో॥ దేవానాంచ ఋషీణాంచ। గురుంకాంచనసన్నిభం।
వందనీయం త్రిలోకానాం। తన్నమామి బృహస్పతి ॥

బీజాక్షరం : ఓం హ్రాం హ్రీం హ్రోం నం బృహస్పతయేనమః పసుపుపచ్చ బట్ట, శనగలు దానమీయవలెను. రావికట్టెతో హోమము చేయవలెను.

శుక్రుడు : (11,000) వేలజపము కలియుగంలో (44,000) వేలజపము

శ్లో॥ హేమకుందమృణాలాభం। దైత్యానాం పరమంగురుం।
సర్వశాస్త్ర ప్రవక్తారం। భార్గవం ప్రణమామ్యహం ॥

బీజాక్షరం : ఓం ద్రాం ద్రీం నః శుక్రాయనమః చిత్ర వస్త్రము, బొబ్బెర్లు దానము చేయవలెను. మేడికట్టెలతో హోమము చేయవలెను.

శని : (23,000) వేలజపము కలియుగంలో (92,000) వేలజపము

శ్లో॥ నీలాంజన సమాభాసం। రవిపుత్రం యమాగ్రజం।
ఛాయామార్తాండసంభూతం। తన్నమామి శనైశ్చరం॥

బీజాక్షరం : ఓం భ్రాం భ్రీం భ్రైం నః శనయేనమః నల్లని వస్త్రము నువ్వులు దానము చేయవలెను జమ్మికట్టెలతో హోమము చేయవలెను.

రాహువు : (18,000) వేలజపము కలియుగంలో (72,000) వేలజపము

శ్లో॥ అర్ధకాయం మహావీరం। చంద్రాదిత్య విమర్ధనం।
సింహికాగర్భసంభూతం। తంరాహుం ప్రణమామ్యహం॥

బీజాక్షరం : ఓం భ్రాం భ్రీం భ్రౌం నః రాహువేనమః నల్లని వస్త్రము మినుములు దానముచేయవలెను. గరికతో హోమము చేయవలెను.

కేతువు : (7,000) వేలజపము కలియుగంలో (28,000) వేలజపము

శ్లో॥ పాలశపుష్పసంకాశం। తారకాగ్రహమాస్తకం।
రౌద్రం రౌద్రాత్మకం ఘోరం। తంకేతుం ప్రణమామ్యహం॥

బీజాక్షరం : ఓం ప్రాం ప్రీంప్రాం నః కేతవేనమః ధూమ్రవర్ణపు వస్త్రము, ఉలువలుదానము చేయవలెను. దర్భలతో హోమము చేయవలెను.

- రాశి కూటములు చూచె వివరములు -

1. వర్ణకూటము

మీనం, కర్కాటకం, వృశ్చికములు	- బ్రాహ్మణ వర్ణము.
మేషం, సింహం, ధనుస్సు	- క్షత్రియ వర్ణము.
వృషభం, కన్యా, మకరం	- వైశ్య వర్ణము.
మిధునం, తులా, కుంభం	- శూద్ర వర్ణము.

2. వశ్య కూటములు

మేషస్య	సింహ్మ వృశ్చికరాశి	వశ్యౌ
వృషభస్య	కటక తులారాశి	వశ్యౌ
మిధునస్య	కన్యారాశి	వశ్యౌ
కటకస్య	వృశ్చి ధనురాశి	వశ్యౌ
సింహస్య	తులారాశి	వశ్యౌ
కన్యస్య	మీన ధనురాశి	వశ్యౌ
తులస్య	మకర కన్యారాశి	వశ్యౌ
వృశ్చికస్య	కటకరాశి	వశ్యౌ
ధనుషస్య	మకరరాశి	వశ్యౌ
మకరస్య	మేషరాశి	వశ్యౌ
కుంభస్య	మేషరాశి	వశ్యౌ
మినస్య	మకరరాశి	వశ్యౌ

శ్లో॥ వశ్యయోగాచ్చుభం ప్రోకం । స్త్రీరాశేః పురుషస్యచ

మేష వృషభరాసులు - చతుష్పాదములు, మిధునం, కన్యా, తులా, కుంభం, ధనుస్సు, పూర్వార్థంబులు - మానవము. కర్కా, మకరం, మీనం - జలచరములు, సింహం - వనచరము, వృశ్చికం - కీటకము. వధూ వరుల జన్మరాసులు ఒక సంజ్ఞగలవైన శుభము 2 గుణములు వచ్చును. మానవరాసులకు జలచరములు. భక్షములు గనుక గుణ శూన్యము సింహరాశికి మానవులు భక్షములు. కావున గుణములు రానేరావు. ఈ వశ్యకూట గుణములు అతి సూక్ష్మమగుటచే మార్తాదరీత్యా పరిశీలన చేయవలయును.

3. తారా కూటములు

స్త్రీ నక్షత్రము మొదలు పురుష నక్షత్రం వరకు లెక్కించి తొమ్మిదిచే భాగించగా సమమైన, అంత్యమైన పురుష నక్షత్రముగలిగెనేని అనగా స్త్రీ తారకు పురుషతార 2-4-6-8-9 శుభం. 3 గుణములు వచ్చును. స్త్రీ తారకు పురుషతార 1-3-5-7 బేసియైన పురుషతారకు స్త్రీ తార సరియైన ఒక గుణము వచ్చేను. ఒకరి కొకరిది బేసియైన గుణ శూన్యము.

4. యోని కూటము

అశ్విని, శతతారలు - గుర్రములు	రోహిణి, మృగశిరలు - పాములు
కృత్తిక, పుష్యములు - మేకలు	పునర్వసు, ఆశ్లేష - పిల్లులు
ఆర్ద్ర, మూలలు - కుక్కలు	స్వాతి, హస్త, మత్తె (మహిషం)
మఘ, పుబ్బలు - ఎలుకలు	విశాఖ, చిత్ర - పులులు
ఉత్తర, ఉత్తరాభాద్రలు - గోవులు	అనూరాధ, జ్యేష్టలు - లేళ్ళు
పూభా, ధనిష్టలు - సింహములు	అభిజిత్, ఉత్తరాషాఢలు - ముంగీసలు
భరణి, రేవతులు - ఏనుగులు	పూషా, శ్రవణులు - కోతులు

విరోధ జంతు నక్షత్రములు గల స్త్రీ, పురుషులకు శూద్రాదులు, వివాహము చేయగూడదు. వధూవరుల ఒకేయోనియైన నాల్గు గుణములు వచ్చును. వశ్యభావమైన రెండు గుణములు వచ్చును. అతిమిత్రుత్వమైన నాల్గు గుణములు వచ్చును. విరోధ జంతువులైన గుణములు రానేరావు.

విరోధ జంతువులు

కుక్కలు-లేళ్ల	గుర్రములు-ఎనుబోతులు(బత్తె)	పాములు-ముంగీసలు
గోవులు-పులులు	సింహం-ఏనుగు	పిల్లులు-ఎలుకలు
కోతులు-మేకలు	ఇవి పరస్పర విరోధములు.	

5. నైసర్గిక గ్రహమైత్రి చక్రము

గ్రహములు	మిత్రులు	శత్రువులు	సములు
రవికి	కు,గు,చం	శు,శ	బు
చంద్రునకు	ర,బు	.....	కు,గు,శు,శ
కుజునకు	ర,గు,చం	బు	శ,శు
బుదునకు	ర,శు	చం	శు,గు
గురునకు	ర,చం,కు	బు,శు	శ
శుక్రునకు	బు,శ	ర,చం	కు,గు
శనికి	బు,శు	ర,చం,కు	గు
రాహుకు	శు,శ	ర,చం,కు	....
కేతువుకు	ర,చం,కు	శు,శ	....

6. గణకూటము

1. దేవగణము - పున, పుష్య, హస్త, స్వాతి, శ్రవ, రేవ, అనూ, మృగ, అశ్వి.
2. రాక్షసగణము - కృత్తి, అశ్లే, మఘ, చిత్త, విశా, జ్యే, మూల, ధని, శతభిషం.
3. మనుష్యగణము - రోహి, పూఫ, పూషా, పూభా, భర, ఆర్ద్ర, ఉఫ, ఉషా, ఉత్తరాభాద్రలు.

శ్లో॥ స్వగణంచోత్తమం ప్రీతి । మధ్యమం దైవమానుషం ।
అధమం దేవదైత్యానాం । మృత్యోర్మానుష రాక్షసం ।
స్త్రీ రాక్షసం నకర్తవ్యం, కర్తవ్యం నర రాక్షసం ॥

వధూవరులదొకేగణమైన 6 గుణములు మనుష్య దేవగణములైన 5 గుణములు దేవరాక్షసములైన ఒక గుణము వచ్చును.

పనికి వచ్చే రాక్షసగణ నక్షత్రములు : ఆశ్లే, చిత్త, విశా, జ్యేష్ట, మూల, శతభిషా ఈ నక్షత్రములలో స్త్రీ రాక్షసమైనను దోషము లేదు. ఏకాధిపత్యమైనను, రాశి, నాడి, యోని, గ్రహమైత్రి ఇవి శుభప్రదములైనను స్త్రీలకు గల రాక్షసగణ దోషము లేదు. పురుషునది మనుష్య గణమైన పైన చెప్పిన నక్షత్రములు గల స్త్రీ రాక్షసగణమైనను దోషము లేదు. వివాహమునకు శుభము.

7. రాశికూటము

స్త్రీ రాశి మొదలు 2 పురుషరాశి 12 ఉంటే మృత్యుప్రదము
స్త్రీ రాశి మొదలు 3 పురుషరాశి 11 ఉంటే దుఃఖప్రదము
స్త్రీ రాశి మొదలు 4 పురుషరాశి 10 ఉంటే నీచప్రదము
స్త్రీ రాశి మొదలు 6 పురుషరాశి 8 ఉంటే పుత్రనాశనము
స్త్రీ రాశి మొదలు 9 పురుషరాశి 5 ఉంటే అశుభం.
12-2, 11-3 10-4, 8-6, 9-5, ఇవి శుభప్రదము.

పైన చెప్పినవి అశుభఫలములను మరియు స్త్రీరాశికి 7వ దైనను స్త్రీ ఓ రాశికి పొందిన యెడల షష్టాకములు అనగా 8-6 అయినను శుభప్రదమగును.

స్త్రీ యుగ్మరాశిని పొందినచో ద్విర్ద్వాదశములు 2-12 పురుషరాశి అయిన యెడల శుభము.

ద్విర్ద్వాదశములు నవపంచకములు షష్టాష్టకములు స్త్రీ రాక్షసమైనను వధూవరుల రాశ్యాధిపతి ఒకటైనను శుభము.

- సత్కూటములు -

తృతీయైకాదశములు చతుర్దశమములు సమసప్తకములు ఇవి సత్కూటములు.

- దుష్కూటములు -

ద్వాదశద్వితీయములు పంచనవములు షష్టాష్టకములు దుష్కూటములగును.

వధూవరులు రాసులు సత్కూటమైన 7 గుణములు వచ్చును. దుష్కూటమైన యోని మైతృత్వము స్త్రీదూరమైనచో 4 గుణములు వచ్చును. అన్యత్ర గుణ శూన్యము.

8. నాడీ కూటములు

ఆదినాడి : అశ్వి, ఆర్ద్ర, పున, ఉఫ, హస్త, జ్యే, మూల, శత, పూభా,
మద్యనాడి : భర, మృగ, పుష్య, పూఫ, చిత్ర, అనూ, పూషా, ధని, ఉభా,
అంత్యనాడి : కృతి, రోహి, ఆశ్లే, మఘ, స్వా, విశా, ఉషా, శ్రవణ, రేవతి

శ్లో॥ దంపత్యోర్జన్మనక్షత్రే, ఏకనాడి గతేయది ।
తయోః పరస్పరం నిత్యమత్యంతం కలహం భవేత్ ॥

శ్లో॥ దంపత్యోరేకరాశిత్వే, భిన్న మృక్షం భవేద్యది ।
నక్షత్రైక్యేభిన్న రాశౌ, నాడిదోషోన విద్యతే ॥

వధూవరుల జన్మనక్షత్రములు ఏకనాడియైనచో పరస్పర కలహము గల్గును. వధూవరులది ఒకే రాశియై నక్షత్రములు వేరైనను లేకున్న ఒకటైనను రాశి భేదము కలిగినచో నాడి దోషము సంభవించదు. భిన్న నాడియైన 8 గుణములు వచ్చును.

- నాడీ దోష పరిహారము -

ఇంద్రాగ్ని వసుమిత్రపూష సవితృ స్వాతీ శివాజైక పాతు, విశాఖా ధనిష్టానూరాధా రేవతీ హస్త స్వాత్యార్ద్రా, పూర్వాభాద్రాః ఏతేషుభేషు అష్టసునక్షత్రేషువా । ఏకనాడీ దోషోనాస్తి । దంపతీ జన్మనక్షత్రే ఏకధిష్ణ్య సమానపదగతేవా శుభే । ధనిష్టానూరాధే మధ్యాంగులిస్థితే అపిశుభేరేవత్యుత్తరాభాద్ర రోహిణి విశాఖార్ద్ర శ్రవణపుష్యమఖాసుయమేందు వరుణ బ్రధ్నాపి సార్పేషు, భిన్నపాద సంభూతయోర్వా ఏకనాడి దోషోనాస్తి.

అశ్వినీ పునర్వసు పూఫల్గున్యుత్తర ఫల్గునీ చిత్ర జ్యేష్టా మూలోత్తరాషాఢానాం.
మధ్యే మధ్యైకనాడీస్థితీ చిత్రా ఫల్గున్యౌ అన్యాని పార్శ్వ స్థితానిచ సర్వదా నింద్యాని॥

నాడీకూటము : "భిన్న నాడీ శుభావహమ్" భిన్న నాడి అయినచో శుభం

ఏకనాడి దోషం లేని నక్షత్రములు : ఉభా, రేవతి, రోహిణి, మృగ, ఆర్ద్రా, శ్రవణ, పుష్యమి, విశాఖ, ఈ నక్షత్రములలో వధూవరుల నక్షత్రములుండిన ఏకానాడిదోషం లేదు.

- ఆద్య నాడీదోష పరిహారము -

శ్లో॥ ఉత్తరాశతతారాచ పూర్వాభాద్ర పునర్వసూ రేద్రమూలా శ్వనిసప్త
ఏకనాడిస్తు శోభనం ॥ (కాలమాధవీయే).

ఉఫ, శత, పూభా, పున, ఆర్ద్రా, మూల, అశ్వి, ఈ నక్షత్రములలో వధూవరుల జన్మనక్షత్రములలో యున్న యెడల ఆద్యనాడి దోషము యుండదు.

- మధ్యైక నాడీ దోషపరిహారము -

శ్లో॥ తోయానురాధా వసుపుష్య చిత్రాః । భగేన్దుభేయస్య నరస్య సప్త ।
మధ్యైక నాడీ నహి నాడి దోషా । అరుంధతీమేవ యధావశిష్ఠః ॥

మృగ, పుష్య, పుబ్బ, చిత్త అనూ, పూషా, ధనిష్టా ఈ నక్షత్రములలో వధూవరుల జన్మ నక్షత్రములుండిన మధ్యనాడి దోషము యుండదు.

- పార్శ్వనాడీ దోషపరిహారము -

శ్లో॥ వహ్నిర్విశాఖ సార్పచ శ్రవణేచ మఘా తథా । ఉత్తరాషాఢ రోహిణ్యాం। పార్శ్వనాడీ నదోషభాక్॥

కృత్తిక, విశాఖ, ఆశ్లేష, శ్రవ, మఘ, ఉషా, రోహిణీ, ఈ నక్షత్రములలో వధూవరుల నక్షత్రములుండిన ఆంత్యైకనాడి దోషములు లేదు.

1. వర్ణగుణ చక్రం

	బ్రాహ్మణ	క్షత్రియ	వైశ్య	శూద్ర
బ్రాహ్మణ	1	0	0	0
క్షత్రియ	1	1	0	0
వైశ్య	1	1	1	0
శూద్ర	1	1	1	1

2. వశ్యకూటగుణ చక్రం

	చతు	మాన	జల	వన	కీట
చతుష్పాదం	2	1/2	1	0	2
మానవ	1/2	2	0	0	0
జలచర	1	0	2	2	2
వనచర	0	0	2	2	0
కీటకము	1	0	1	0	2

5. గ్రహమైత్రి

వధువు వరుని గ్రహము

గ్రహము	రవి	చంద్ర	కుజ	బుధ	గురు	శుక్ర	శని
రవి	5	5	5	4	5	0	0
చంద్ర	5	5	4	1	4	1/2	1/2
కుజ	5	4	5	1/2	5	3	1/2
బుధ	4	1	1/2	5	1/2	5	4
గురు	5	4	5	1/2	5	1/2	3
శుక్ర	0	1/2	3	5	1/2	5	5
శని	0	1/2	1/2	4	3	5	4

3. తారాకూటమి

27 నక్షత్రములు 3 వరుసలు - ప్రతి వరుసకు 9 చొప్పున గణన

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
వరుని → వధువు ↓	అశ్వి మఖ మూ	భర పుబ్బ పూషా	కృత్తి ఉత్త ఉషా	రోహి హస్త శ్రవ	మృగ చిత్త ధని	ఆర్ద్ర స్వా శత	పున విశా పూభా	పుష్య అను ఉభా	ఆశ్లే జ్యేష్ఠ రేవ
అశ్వి మఖ మూ	3	3	11/2	3	11/2	3	11/2	3	3
భర పుబ్బ పూషా	3	3	11/2	3	11/2	3	11/2	3	3
కృత్తి ఉత్త ఉషా	1	11/2	0	11/2	0	11/2	0	1/2	11/2
రోహి హస్త శ్రవ	3	3	11/2	3	11/2	3	11/2	3	3
మృగ చిత్త ధని	11/2	11/2	0	11/2	0	11/2	0	11/2	11/2
ఆర్ద్రా స్వాతి శత	3	3	1	3	1	3	1	3	3
పున విశా పూభా	11/2	11/2	0	11/2	0	11/2	0	11/2	11/2
పుష్య అనూ ఉభా	3	3	11/2	3	1	3	11/2	3	3
ఆశ్లే జ్యేష్ట రేవ	3	3	11/2	3	1	3	11/2	3	3

4. యోనికూటమి

27 నక్షత్రములు 3 వరుసలు - ప్రతి వరుసకు 9 చొప్పున గణన

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
వరుని → వధువు ↓		గు	ఏ	మే	పా	కు	పి	ఎ	ఆ	బ	పు	లే	కో	ము	సి
1	గుఱ్ఱం	4	2	2	3	2	2	2	1	0	1	3	3	2	1
2	ఏనుగు	2	4	3	3	2	2	2	2	3	1	2	3	2	0
3	మేక	2	3	4	2	1	2	1	3	3	1	2	0	3	1
4	పాము	3	3	2	4	2	1	1	1	1	2	2	2	0	2
5	కుక్క	2	2	1	2	4	2	1	2	2	1	0	2	1	1
6	పిల్లి	2	2	2	1	2	4	0	2	2	1	3	3	2	1
7	ఎలుక	2	2	1	1	1	0	4	2	2	2	2	2	1	2
8	ఆవు	1	2	3	1	2	2	2	4	3	0	3	2	2	1
9	బర్రె	0	3	3	1	2	2	2	3	4	1	2	2	2	1
10	పులి	1	1	1	2	1	1	2	0	1	4	1	1	2	1
11	లేడి	1	2	2	2	0	3	2	3	2	1	4	2	2	1
12	కోతి	3	3	0	2	2	3	2	2	2	1	2	4	3	2
13	ముంగీస	2	2	3	0	1	2	1	2	2	2	2	3	4	2
14	సింహం	1	1	1	2	1	1	2	1	2	1	1	2	2	4

6. గణకూటమి

వధూ గణము	వర గణము		
	దేవ	మనుష్య	రాక్షస
దేవ	6	5	1
మనుష్య	6	6	0
రాక్షస	1	0	6

8. నాడికూటమి

వధూనాడి	వర నాడి		
	ఆది	మధ్య	పార్శ్వ
ఆది	0	8	8
మధ్య	8	0	8
పార్శ్వ	8	8	0

7. రాశికూటమి

వధూ రాశులు	వరుని రాశులు											
	మే	వృ	మిధు	కర్కా	సిం	కన్య	తుల	వృశ్చి	ధను	మక	కుంభ	మీన
మేషం	7	0	7	7	0	0	7	0	0	7	7	0
వృషభం	0	7	0	7	7	0	0	7	0	0	7	7
మిధునం	7	0	7	0	7	7	0	0	7	0	0	7
కర్కాటక	7	7	0	7	0	7	7	0	0	7	0	0
సింహం	0	7	7	0	7	0	7	7	0	0	7	0
కన్య	0	0	7	7	0	7	0	7	7	0	0	7
తుల	7	0	0	7	7	0	7	0	7	7	0	0
వృశ్చికం	0	7	0	0	7	7	0	7	0	7	7	0
ధనస్సు	0	0	7	0	0	7	7	0	7	0	7	7
మకరం	7	0	0	7	0	0	7	7	0	7	0	7
కుంభం	7	7	0	0	7	0	0	7	7	0	7	0
మీనం	0	7	7	0	0	7	0	0	7	7	0	7

స్త్రీ రాశి నుండి పురుష రాశి వరకు లెక్కించవలెను.

2-12 మృత్యువు, 12-2 ఆయువు, 3-11, సౌఖ్యము, 11-3 దుఃఖం, 4-10 ప్రీతి, 10-4 హాని, 5-9 సౌభాగ్యం, 9-5 అశుభం, 6-8 దరిద్రం 9-6 పుత్రలాభం, 7-7 శుభం ఈ రీతి రాశికూట ఫలములు తెలియవెను.

- సత్కూట కోష్టములు -

శుభ షడష్టకములు						మృత్యు షడష్టకములు						శుభ ద్విర్ద్వాదశములు						అశుభ ద్విర్ద్వాక్షరములు					
సి	తు	కు	మి	మే	ధ	మే	తు	మి	మ	కు	ధ	మీ	క	మి	మ	తు	ధ	వృ	కు	మే	మి	తు	ధ
5	7	11	3	1	9	1	7	3	10	11	9	12	4	3	10	7	9	2	1	1	3	3	9
మీ	వృ	క	మ	వృ	క	క	మీ	వృ	సి	క	వృ	మే	సి	వృ	కు	క	వృ	మి	మీ	వృ	క	క	మ
12	2	6	10	7	4	6	12	8	5	4	2	1	5	8	11	6	8	3	12	2	4	4	10

శుభ నవపంచకములు						అశుభ నవపంచకములు					
మేష	వృష	మిధు	సిం	తుల	వృశ్చి	ధను	మక	కర్కా	కన్య	కుం	మీన
1	2	3	5	7	8	9	10	4	6	11	12
సిం	కన్య	తుల	ధను	కుం	మీన	మేష	వృష	వృశ్చి	మక	మిధు	కర్కా
5	6	7	9	11	12	1	2	8	10	3	4

స్ఫుటలగ్న పుష్కరాంశములు

లగ్నము	ప్రమాణములు		పుష్కరాంశ		లగ్నము	ప్రమాణములు		పుష్కరాంశ	
	ఘ.వి.	గ.ని.	ఘ.వి.	గ.ని.		ఘ.వి.	గ.ని.	ఘ.వి.	గ.ని.
మేషం	౪-౨౩	1-45	౩-౪	1-14	తుల	౫-౨౫	2-10	౪-౨౦	1-44
వృషభం	౫-౨	2-01	౨-౨౧	0-56	వృశ్చికం	౫-౩౩	2-13	౧-౧౮	0-31
మిధునం	౫-౨౯	2-12	౪-౨౪	1-46	ధనస్సు	౫-౧౬	2-06	౩-౪౧	1-28
కర్కాటకం	౫-౩౦	1-12	౧-౧౭	0-31	మకరం	౪-౩౯	1-52	౨-౧౦	0-52
సింహం	౫-౧౮	1-07	౩-౧౪	1-18	కుంభం	౪-౮	1-39	౩-౧౮	1-19
కన్య	౫-౧౫	2-06	౨-౨౭	0-59	మీనం	౪-౨	1-37	౦-౫౬	0-22

శంఖుస్థాపనాది ముహూర్తములకు యోగ్యమైన తిథి - వార - నక్షత్రాదులకు లగ్నములను తెలియజేయు చక్రము					
విషయము	తిథులు	వారములు	నక్షత్రములు	లగ్నములు	విశేషములు
గృహారంభం	2-3-5-7-10 11-13-15	సో బు గు శు	అశ్వి రో మృ పున ఉత్త రాత్రయం హ చి స్వా అనూ శ్ర ధ శత రే	వృ మి కన్యా ధ కం మీ (సిం వృశ్చి)	అష్టమ శుద్ధి కర్తరీ మీన మిథున చైత్య, జ్యేష్ఠ, ఆషా, భాద్ర, అశ్వి, మార్గ, పుష్య ధనుర్మాసములు నింద్యములు
గృహప్రవేశం	2-3-5-7-10 11-13-15	సో బు గు శు	రో మృ ఉత్తరాత్రయం అనూ ధని శత రేవ (పుష్య)	వృ మి సి కన్య వృ ధ కుం మీ	అష్టమశుద్ధి కలశ చక్రశుద్ధి చతుర్థశుద్ధి
నిషేకము	2-3-5-10	సో బు గు శు (శ)	అశ్వి రో మృ పున పు ఉత్తరాత్రయం హ చి స్వా అనూ మూ శ్ర ధ శత రే	శుభయుతర దృష్ట లగ్నములు	సంధ్యా పర్వ ప్రదోశ వ్రత శ్రాద్ధ దినములు నింద్యములు
గర్భాదానము	2-3-5-7-10 13	ఆ సో బు గు శు	రో మృ పున పు ఉత్తరాత్రయ హ చి స్వా అనూ శ్ర ధ శ ఆర్ద్రా పూర్వాత్రయం విశా	శుభయుత దృష్ట లగ్నములు	సంధ్యా పర్వవ్రత శ్రాద్ధ దినములు నింద్యములు
పుంసవన సీమంతములు	2-3-5-7-10 11-13-15	ఆ మం బు గు శు	మృ పున పు హ అనూ శ్ర ధ శత (అశ్వి రో చి స్వా ఉత్తరాత్రయం)	మే వృ ష మి తు ధ కుం మీ	పుంసవనమునకు 3 మాసములు సీమంతమునకు 4-9-8 మాస॥
జాతకర్మ నామ కరణములు	2-3-5-7-10 11-13	ఆ సో బు గు శు	అశ్వి రో రో చి మృ పున పు హ చి స్వా అనూ ఉత్తరాత్రయం శ్ర ధ శత రే	శుభ లగ్నములు	అష్టమశుద్ధి
డోలారోహణం	2-3-5-7-10 11-13-15	ఆ సో బు గు శు	అశ్వి రో మృ పున ఉత్తరాత్రయం హ చి అనూ రే స్వా శ్ర	శుభ లగ్నములు	అష్టమశుద్ధి 4 మాసం శుభం
నిష్క్రమణ	2-3-5-7-10 11-13	సో బు గు శు ఆ	అశ్వి రో మృ పున పు ఉత్తరాత్రయం హ చి అనూ రే స్వా శ్ర	మే వృష కర్క తు ధ మీ	3 మాసమున్ను శుభము ధశమశుద్ధి పూర్వాహ్నము
అన్నప్రాశనం	2-3-5-7-10 13-15	సో బు గు శు ఆ	అశ్వి రో మృ పున పు ఉత్తరాత్రయం హ చి స్వా అనూ శ్ర ధ శత రే	మీన మే వృశ్చి మి కర్క వృ ధను కన్యా	పురుషులకు సరిమాసములు స్త్రీలకు బేసి మాసము
కర్ణవేధ	2-3-5-7-10 11-13	సో బు గు శు ఆ	అశ్వి రో మృ పున ఉత్తరాత్రయం హ చి శ్ర ధ అనూ రే (ఆర్ద్రా)	వృ మి క క తు ధ మి (మేష)	6-7-8 మాసములు అష్టమశుద్ధి
కేశఖండనం	2-3-5-7-10 11-13	సో బు గు శు	అశ్వి మృ పున పు హ చి స్వా శ్ర ధ శత రే (జ్యే)	శుభ లగ్నములు	ఉత్తరాయణం పూర్వాహ్ణం విషమసంవత్సరములు, అష్టమశుద్ధి
అక్షరాభ్యాసం	1-3-5-7-10 11-12-13	సో బు గు శు	అశ్వి పున పు హ చి స్వా అనూ శ్ర రే (ఆర్ద్రా మృ ధ శత)	మి కన్యా ధ మీ	అష్టమశుద్ధి ఉత్తరాయణ 5 వ సంవత్సరములకు
విద్యారంభం	2-3-5-10-11 12	బు గు శు	అశ్వి మృ రో పున పుష్య ఉత్తరాత్రయం హ చి స్వా మూ శ్ర (ధ శత అనూ)	మే మి క క తు ధ మ మీ	దివాభాగము శుభము
ఉపనయనం	2-3-5-10-11 (6-12)	బు గు సో శు	అశ్వి రో మృ పున పుష్య ఉత్తరాత్రయం హ చి స్వా అనూ శ్ర ధ శత రే	శుభలగ్నములు	అష్టమ శుద్ధి, మీన చైత్రము శుభము
వివాహము	2-3-5-7-10 11-12-13-15	బు గు శు	రో మృ మ ఉత్తరాత్రయం హ స్వా అనూ మూ శత రే (అశ్వి శ్ర చి ధ)	శుభలగ్నములు	జామిత్ర శుద్ధి మీన చైత్రము నింద్యము
నవ వధూప్రవేశం	2-3-5-7-10 11-13-15	సో బు గు శు	అశ్వి రో మృ పున పు మ ఉత్తరాత్రయం హ చి స్వా అనూ మూ శ్ర ధ శత రే	శుభలగ్నములు	ద్వాదశ శుద్ధి విషమ వర్ష మాసములు
నవ వస్త్రాభరణ ధారణము	2-3-5-7-10 11-13-15	బు గు శు	అశ్వి హ చి స్వా వి అనూ ధరే (పరస్పైవ రో పున పు ఉత్తరాత్రయం)	వృ మి క క తు ధ మీ	తృతీయశుద్ధి

వాపీకూపాదికము	2-3-5-7-10 11-13-15	సో బు గు శు	అశ్వి రో మృ పుష్య మ ఉత్తరాత్రయం హ అనూ మూ శ్ర ధ శరే (జ్యే)	కర్క మ కుం మీ	అగ్ని దక్షిణ నైఋతి వాయు దిక్కులు గృహమధ్యం కూడవు
బీజావాసనము	2-3-5-7-10 11-13-15	సో బు గు శు	రో పుష్య మ ఉత్తరాత్రయం హస్వా అనూ మూ శ్ర శ రే అశ్వి మృ పున ధని	వృ కర్క సిం మ తు మి కుం	అష్టమశుద్ధి 3-6లలో శుభులు కూడదు.
వృక్షలతాస్థాపనము	2-3-5-7 10-11-13-15	సో బు గు శు	అశ్వి రో మృ పుష్య మ ఉత్తరాత్రయం హ చి వి అనూ మూ శ్ర శత రే	శులగ్నములు	చతుర్థమునకు శుభ దృష్టి వలయును.
దేవతాప్రతిష్ఠ	2-3-5-7-8 10-11-12-13	ఆ సో బు గు శు	అశ్వి రో పున పు ఉత్తరాత్రయం చి స్వా అనూ శ్ర ధ శ రే (దేవనక్షత్రం)	వృష సిం మి కన్యా ధ కుం మీ	సౌమ్యదేవతలకు ఉత్తరాయణము, ఉగ్ర దేవతలకు దక్షిణాయనము
యాత్ర	2-3-5-7-10 11-13	బు గు శు	అశ్వి మృ పున పు హ అనూ ధ శ్ర రే (రో ఉత్తరాత్రయం మూశ)	మే వృశ్చి తు ధ మ మీ	పంచమశుద్ధి సుశకునము
హలకర్మ	2-3-5-7-10 11-13-15	ఆ బు గు శు	అశ్వి రో మృ పున పు మ ఉత్తరాత్రయం హ స్వా వి అనూ మూ శ్ర ధ శ రే	వృ మి కన్యా వృ ధ మీ	కర్తరికూడదు

ముఖ్య గమనిక : ఈ శుభ కర్మలందు విడువదగిన మహా దోషములు : దుష్ట తిథి వార నక్షత్రయోగకరణములు. విష్కంభం, అతి గండ, శూల, వ్యాఘ్ర, వజ్ర, వ్యతీపాత, పరిఘ, వైధృతియోగములు విష్టి, శకుని, చతుష్పాత్, నాగవం, కింధస్తుఘ్నము, దుష్టకరణములు, సంక్రాంతి అయనములు, పాపగ్రహకర్తరి, జన్మలగ్న చంద్ర లగ్నములుకు అష్టలగ్నము, చంద్రుడు లగ్న చంద్రుడు, షష్ఠాష్టద్వాదశముల వేధ క్రాంతలు, గ్రహనక్షత్రము, వర్జ్య దుర్ముహూర్తములు, నక్షత్ర లగ్న సంధులు, మహా పాతలు ఇవి విడువతగినవి.

గ్రహ పరిచ్ఛేదః

గ్రహ నామని	ప్రకారాంతరేణ క్రూర సౌమ్య విభాగః	స్త్రీ పురుష విభాగః	గ్రహాణాంకాల పురుష స్వమోప విభాగః	జగతఃరాజా ద్యధికార విభాగః	గ్రహాణాం వర్ణాధిపత్య విభాగః	గ్రహాణాం దేవతా విభాగః
రవిః	క్రూరః	పురుష	ఆత్మా	రాజా	తామ్ర	అగ్ని
చంద్రః	అర్ధసౌమ్య	స్త్రీ	మనః	రాజా	శ్వేత	జలః
కుజః	క్రూరః	పురుష	సత్వం	సేనాధిపః	అతిరక్త	స్కంద
బుధః	అర్ధసౌమ్యః	నపుంసక	వాక్	యువరాజు	శుక్లవర్ణ	విష్ణు
గురుః	సౌమ్యః	పురుష	జానసుఖే	మంత్రీ	హరిద్రా	ఇంద్ర
శుక్రః	సౌమ్యః	స్త్రీ	మన్మధావ	మంత్రీ	చిత్రవర్ణ	శచీదేవి
శనిః	క్రూరః	నపుంసక	దుఃఖం	దానః	కృష్ణవర్ణ	బ్రహ్మ
రాహుః	పాదక్రూరః	స్త్రీ	దుఃఖం	దానః	కృష్ణవర్ణ	బ్రహ్మ
కేతు	పూర్ణక్రూరః	నపుంసక	దుఃఖం	దానః	కృష్ణవర్ణ	బ్రహ్మ

సంజ్ఞాప్రకరణం నామకరణవిషయమై మాసనామములు

మాసములు	మాసనామములు		ఈ మాసములయొక్క శుద్ధ పూర్ణిమల యందు గూడవలసిన నక్షత్రములు
	పురుషులకు	స్త్రీలకు	
చైత్రం	కృష్ణః	భూమిః	చిత్రా
వైశాఖం	అనంతః	కళ్యాణీ	విశాఖా
జ్యేష్టం	అచ్యుతః	సత్యభామా	జ్యేష్టా
ఆషాఢం	చక్రీః	పుణ్యవతీ	పూర్వాషాఢా
శ్రావణం	వైకుంఠః	రూపిణీ	శ్రవణం
భాద్రపదం	జనార్ధనః	ఇందుమతీ	పూర్వాబాద్ర
ఆశ్వయుజం	ఉపేంద్రః	చంద్రావతీ	అశ్వనీ
కార్తీకం	యజ్ఞపురుష	లక్ష్మీః	కృత్రికా
మార్గశిరం	వాసుదేవః	వాగ్దేవి	మృగశిర
పౌషం	హరిః	పద్మావతి	పుష్యమీ
మాఘం	గోవిందః	శ్రీదేవి	మఘా
ఫాల్గుణం	పుండరీకాక్షః	సావిత్రి	ఫల్గునీ

ఏక నక్షత్రము [illegible] కూడును

పండుగలు ఆచరించు విధము

చైత్ర శు॥ పూర్ణిమ 8-4-2001, ఆదివారము రోజు హనుమజ్జయంతి ఉపవాసము చేసి సూర్యోదయము వేళ హనుమంతుని జన్మోత్సవమును చేయవలెను. ఇదే రోజు ప్రొద్దున సూర్యోదయము వేళ హనుమంతుని జన్మోత్సవమును చేయవలెను. ఇదే రోజు ప్రొద్దున వైశాఖ మాస ప్రాతఃకాలస్నానములు చేయుట ఆరంభించవలెను. దీని సంకల్పము.

శ్లో॥ వైశాఖ సకలంమాసం మేష సంక్రమణేరవేః। ప్రాతః సనియమఃస్నాస్యే ప్రీయతాం మధుసూదనః॥
మధుహంతు ప్రసాదేన బ్రహ్మణానామనుగ్రహాత్। నిర్విఘ్నమస్తు మేపుణ్యం వైశాఖ సమన్వహం॥
మాధవేమేషగేభానౌమురే మధుసూదన॥ ప్రాతఃస్నానేనమేనాథఫలదోభవపాపహాన్ ॥

ఈ మంత్రముచే ప్రాతఃకాలము, స్నానమును చేయవలెను. బ్రహ్మచర్యమును వైశాఖ మాసపర్యంతము పాటించిన విశేషము.

వైశా॥ శు॥తదియ 26-4-2001, గురువారము రోజున పరశురామ జన్మోత్సవం పరశురాముని పూజించి వారికి అర్ఘ్యప్రధానము చేయాలి.

శ్లో॥ జమదగ్ని సుతోవీరక్షత్రియాంతకరప్రభో । గృహాణార్ఘ్యంమయాదత్తంకృపయాపరమేశ్వర।

వైశాఖ శు॥ తదియ 26-4-2001, గురువారము రోజున దేవతాపితృల్నుద్దేశించి ఉదకుంభదానము చేయాలి. కలశానికి కంకణము కట్టి నీటిని నింపి గంధపుష్పాక్షితలతో పూజించి శ్రీ పరమేశ్వర ప్రీతిద్వారా ఉదకకుంభకల్పోక్తఫలావాప్త్యర్థంబ్రాహ్మణాయ ఉదక కుంభదానమహం కరిష్యే। ఈ సంకల్పము చేసి

శ్లో॥ ఏషధర్మఘటోదత్తో బ్రహ్మవిష్ణుశివాత్మకః । అస్యప్రదానాత్తృప్యంతు పితరోపిపితామహాః ॥
దేవతాప్రీత్యర్థం ॥ ఇది దేవతల గూర్చి దానమీయవలెను.

శ్లో॥ గంధోదకతిలైర్మిశ్రంసాన్నంకుంభం ఫలాన్వితం । పితృభ్య సంప్రదాస్యామి అక్షయ్యముపతిష్టతు॥
పితురుల కొరకు కుంభదానము చేయాలి.

జ్యే॥ శు ఏకాదశి, 2-6-2001, శనివారము రోజున నిర్జలేకాదశి ఈ దినమున నిత్యనైమిత్తకము (సంధ్యావందనము) రోజటిమాదిరిగా కాకుండా ఆచమనము నీళ్ళు త్రాగకుండా చేయవలెను. ఈ రోజునీళ్ళను త్రాగకూడదు. ఉపవాసము చేయవలెను. తెల్లవారు శనివారము ద్వాదశి రోజు ఈ ఏకాదశి వ్రత సంపూర్ణవ్రత ప్రాప్త్యర్థం శర్కరాయుక్త. సువర్ణయుక్తముగా, ఉదకకుంభమును పూజించి (సంకల్పం) నిర్జలో పోషితైకాదశి వ్రతాంగత్వేనసహిరణ్యసశర్క రోదకకుంభదానం కరిష్యే। అని సంకల్పము చేసి ఆకుంభమును.

శ్లో॥ దేవదేవ హృషీకేశసం సారార్ణవతారక । ఉదకకుంభప్రదానేనయాస్యామిపరమాగతి ॥
బ్రాహ్మణులకు దానమీయవలెను.

జ్యేష్టమాసమున శీతతాపనివారణార్థం బ్రాహ్మణులకు చందనము, విసనకఱ్ఱ, జలకుంభము, ఇత్యాది దానములు చేయవలెను. జ్యే॥ శు॥ ప్రతిపద దశహరావ్రతము ప్రారంభించవలెను. ఈ రోజు మొదలు శుక్ల దశమి వరకు ప్రతిదినము గంగాస్నానము చేయవలెను. జ్యే॥ శు॥ ప్రతిపద రోజున కరవ్రతమును చేయవలెను. దశమి రోజున గంగోత్పత్తి అయినది. ఈ రోజు గంగను పూజించి జలప్రవాహములో దీపమును విడిచి

శ్లో॥ గంగాగంగేతియోబ్రూయాత్యోజనానాంశతైరపి। ముచ్యతేసర్వపాపేభ్యో విష్ణులోకంసగచ్ఛతి॥ ఈ శ్లోకముచే గంగను ప్రార్థించవలెను.

ఆషాఢ శు॥ ఏకాదశి 1-7-2001, ఆదివారము రోజు నుండి చాతుర్మాస్యారంభము శంఖ, చక్ర, గదా పద్మములతో సహిత విష్ణుమూర్తిని పూజించి కులాచారప్రకారము ఉపవాసము చేసి శ్లో॥ సుప్తేయిజగన్నాథేజగత్సుప్తంభవేదిదం । విబుద్దేత్వయితత్సర్వం సచరాచరం ॥

ఈ ప్రకారము ధ్యానించవలెను. ఆ రోజు సాయంత్రం విష్ణువును పూజించి

శ్లో॥ చతురోవార్షికాన్మాసాన్దేవస్యోత్థాపనావధి। ఇమం కరిష్యే నియమం నిర్విఘ్నంకురుమేచ్యుత॥
ఇదంవ్రతం మయాదేవగృహీతంపురతస్తవ। నిర్విఘ్నం సిద్ధిమాయాతుప్రసాదాత్తవకేశవ॥
గృహితేస్మిన్వ్రతేదేవపంచత్వంయదిమేభవేత్ । తదాభవతు సంపూర్ణంత్వత్ప్రసాదాజ్జనార్దన।

ఈ విధముగా ప్రార్థించవలెను. శ్రావణ మాసమున శాకవర్జ్యము ఫలసహితము. పసుపు, జీలకర్ర, సొంటి, వీటిని కూడా వర్జించవలెను. భాద్రపదమాసమున పెరుగు వర్జ్యము, ఆశ్వీయుజమాసమున పాలు వర్జ్యము, కార్తీకమాసమున ద్విదళ ధాన్యములు వర్జ్యము, ఈ ప్రకారముగా ప్రతి మాసమున ఒకటి వదలవలయును. ఈ వ్రతము శు॥ ఏకాదశి నుండి ప్రారంభించవలెను. సన్యాసులు శుక్ల పూర్ణిమ తేది 5-7-2001, గురువారము నుండి ఈ వ్రతమును క్షౌరము చేసుకొని వ్యాసమండలమును సపరివార శ్రీకృష్ణుని పూజించవలెను. ఈ వ్రతమును భర్తలేని స్త్రీలు, భార్యలేనివారు కూడా ఆచరించవలెను.

శ్లో॥ అహంతావన్ని వత్స్యామిసర్వభూతహితాయవై। ప్రాయేణప్రావృషిప్రాణి సంకులంవర్త్మదృశ్యతే। అతస్తేషాం మహీంసార్థంపక్షాన్షైశృతిసంశ్రయాన్ । స్తాస్యామశ్చతురోమాసాన్ అత్రైవసతి బాధకే॥

శ్రావణ శుక్ల ద్వాదశి 31-7-2001, శుక్రవారము వరకు చాతుర్మాస్య మొదటిమాసము సంపూర్ణము. ఈ నెలయందు శాకము వర్జించినాము కనుక దాని ఫలార్థం మాసకృత్య శాకవర్జన వ్రతస్యసాం గతాసిద్ధ్యర్థం బ్రాహ్మణాయశాకదానం కరిష్యే। అని సంకల్పించి

శ్లో॥ ఉపాయనమిదం దేవవ్రతసంపూర్ణ హేతవే। శాకం తుద్విజవర్యాయహిరణ్యం, దదామ్యహం॥

ఈ శ్లోకము నుచ్చరించి సదక్షిణ సహితము శాకదానము చేయవలెను. ద్వాదశి నుండి దధి భాద్రపదేమాసి వర్జయేత్ ॥ నెలరోజులు పెరుగు వదలవలెను.

శ్రావణ బ॥ సప్తమి 11-8-2001, శనివారము రోజు శ్రీకృష్ణ జన్మాష్టమి ఉత్సవము గోపాలకాల శ్రీకృష్ణ జన్మమును కృష్ణ పూజను చేయవలెను.

శ్లో॥ గాయద్భిఃకిన్నరాద్యైఃసతతపరివృతావేణువీణానినాదై। శృంగారాదర్శకుంభప్రవరకృతకరైః కింకరై సేవ్యమానా।

పర్యంకెస్వాస్తుతెయాముదితతరముఖీ పుత్రిణీ సమ్యగాస్తే
సాదేవి దేవమాతాజయతిసుతనయో దేవకీ కాంతిరూపా ॥

శ్రావణ బ॥ అమావాస్య 18-8-2001, ఆదివారము రోజు వృషభ పూజను చేయవలెను. ఈ రోజు దర్భను కోయవలెను.

భాద్ర॥ శు॥ తదియ 21-8-2001, మంగళవారము రోజున హరితాలికా, షోడశోమావ్రతమును చేయాలి. శివపార్వతులను పూజించవలెను.

శ్లో॥ మందారమాలాంకులితాలకాయైకపాలమాలాంకిత శేఖరాయ।
దివ్యాంబరాయైచ దిగంబరాయనమః శివాయైచనమః శివాయ ॥

భా॥ శు చవితి 22-8-2001, బుదవారము ఈ రోజున అపరాహ్నవ్యాప్తిని చవితి తిథి ఉంది. కనుక వినాయక చవితివ్రతము నాచరించవలెను. సిద్ధివినాయకుని స్థాపన చేసి ఇరువది ఒక్క దుర్వాలచే (గరచేక పూజించి) మోదకములను నివేదన చేయవలెను. ఈ రోజురాత్రి చంద్రుని చూడకూడదు. చూచిన దోషము మిధ్యా అపవాదులు వచ్చును. దోషనివారణార్థము ఈ శ్లోకమును శ్లో॥ సింహప్రసేనమవధసింహోజాంబవతాహతః॥ సుకుమారకమారోదీస్తవహ్యేషస్యమంతకః॥ ధ్యానించవలెను.

అశ్వీ॥ శు॥దశమి తేది 26-10-2001, శుక్రవారము రోజున విజయదశమి.

శమీపూజ : శ్లో॥ అమంగలానాంశమనీశనీదుష్కృతస్యచ।
దుఃఖప్రణాశినీంధన్యాం ప్రపద్యేహం శమీంశుభాం ॥

ప్రార్థన : శ్లో॥ శమీశమయతే పాపంశమీలోహితకంటకా॥ దరిత్ర్యర్జునభాణానాంరామస్యప్రియవాదినీ కరిష్యమాణయాత్రాయాంయథాకాలంసుఖంమయా । తత్ర నిర్విఘ్న కర్త్రీత్వంభవ శ్రీరామపూజితే ।

అశ్మంతన ప్రార్థన : శ్లో॥ అశ్మంతకమహావృక్ష మహాదోష నివారణ ।
ఇష్టానాందర్శనందేహిశత్రూణాంచ వినాశనం ॥

అశ్వీ॥ బ॥ త్రయోదశి, 12-11-2001, సోమవారం రోజు ప్రదోషకాలముకు త్రయోదశి తిథి కలదు కనుక ఇంటి యందు దీపమునుంచవలెను.

శ్లో॥ మృత్యునాపాశదండాభ్యాంకాలేనశ్యామయాసహ॥ త్రయోదశ్యాందీపదానాత్సూర్యజః ప్రీయతాంమమ॥

ఈ శ్లోకము నుచ్చరించి బ్రాహ్మణులకు దీపదానమును చేయవలెను. మంగళవారము రోజున ఉదయము చతుర్దశి స్నానము చంద్రోదయమైన పిదప సూర్యోదయాత్పూర్వము చేయవలెను.

మాఘ॥ శుక్ల ఏకా, పౌర్ణిమ, బ॥అమావాస్య ఈ మూడు దినములలో ఏ దినమునుండైనా మాఘమాస ఉదయాత్పూర్వస్నానారంభము ఒక నెల పర్యంతము చేయవలెను. అరుణోదయము మొదలు ప్రాతఃకాలము వరకు స్నానమునకు ముఖ్యకాలము మకరసంక్రాంతి వరకు చేసిన మహాపుణ్యము మరియు సమస్తరోగములు నశించును. ఉదయాత్పూర్వము నక్షత్రములు ఉన్నపుడు చేసినస్నానము ఉత్తమము. నక్షత్రములు కనపడక సూర్యోదయమునకు ముందుగా స్నానము మధ్యమము, సూర్యోదయానంతరము స్నానము చేసిన అధమము.

ఈ మాఘమాస స్నానమును బ్రహ్మచారులు, గృహస్తులు వానప్రస్తులు, సన్యాసులు, బాల, తరుణ, వృద్ధ, స్త్రీ, పురుషులు ఉదయాత్పూర్వము బావి, తటాక, నదీ, మహానదులు, మహానదుల సంగమస్థలము, గంగానదీ, గంగా యమునా సంగమస్థలము గోదావర్యాధి పుణ్యస్థలముల జలము ఉత్తమమైనది సముద్రస్నానము ఉత్తమోతత్తమము । చల్లటి నీళ్ళ స్నానము ఉత్తమము వృద్ధ, రోగ, బాల, గర్భవతీ స్త్రీలకు వేడినీళ్ళ స్నానము చేయవచ్చును. ఎక్కడ స్నానము చేసినను ప్రయాగ స్మరణము చేయవలెను.

శ్లో॥ దుఃఖదారిద్ర్యనాశాయ శ్రీ విష్ణోస్తోషణాయచ । ప్రాతఃస్నానంకరోమ్యద్యమాఘేపాపవినాశనం।
మకరస్థే । వమాఘేగోవిందాచ్యుతమాధవ॥ స్నానేనానేనమేదేవయథోక్తఫలదోభవ॥

ఈ శ్లోకమునుచ్చరించి మౌనముగా స్నానమాచరించవలెను. ప్రతిరోజు ప్రాతఃస్నానానంతరము సూర్యునికి అర్ఘ్యప్రదానము ఈ క్రింది శ్లోకముచ్చరించి విడువవలయును.

శ్లో॥ సవిత్రేప్రసవిత్రేచపరంధామజలేమమ॥ త్వత్తేజసాపరిభ్రష్టం పాపంయాతుసహస్రధా॥

తదనంతరం సంధ్యావందన పితృతర్పణాది నిత్యవిధులు ఆచరించి మాధవుని పూజించవలెను. మాఘమాసమునెండుకట్టెలు,కప్పుకొనుటకు వస్త్రములు, చెప్పులు, సువర్ణము, అన్నదానము, (ప్రతి రోజు, తిల, శర్కరాదానములు) చేసిన అనంత పుణ్యఫలము, సుఖసౌభాగ్య ఆరోగ్యము కలుగును.

మాఘ॥ శు రథ సప్తమి తేది 19-2-2002, మంగళవారం రోజైనా ప్రాతఃకాలమున అశక్తులు కూడా స్నానమాచరించవలెను. స్నానమంత్రము

శ్లో॥ యదాజన్మకృతంపాపంమయాజన్మసుజన్మసు॥ తన్మేరోగంచశోకంచమాకరీహంతుసప్తమీ॥
ఏతజ్జన్మకృతంపాపంయచ్చజన్మాంతరార్జితం॥ మనోవాక్కాయజంయచ్చజ్ఞాతాజ్ఞాతేచయేపునః॥
ఇతి సప్తవిధం పాపం స్నానేన్మేసప్తసప్తికే॥ సప్తవ్యాధి సమాయుక్తం హరమాకరిసప్తమి ।

ఈ మంత్రమనుచు స్నానము చేయవలెను. మాఘ॥ బ॥చతుర్దశి, 12-3-2002, మంగళవారము శివరాత్రి రోజు ఉపవాసమాచరించి శివునికి రుద్రాభిషేకము బిల్వదళపత్రపూజ నాచరించిన సమస్త పాపములు నశించి శుభములు కలుగును.

పాల్గుణ శు॥ చతుర్దశి, తేది 27-3-2002, బుదవారము రోజు రాత్రి పూర్ణిమ కలదు. కావున హోలికాపూజను, కామదహనము చేయవలెను. సంకల్పముః సహకుటుంబస్యమమ ధుండారాక్షసీ ప్రీత్యర్థం తత్పీడాపరిహారార్థం హోలికాపూజనమహంకరిష్యే ॥

శ్లో॥ అసృక్పాభయసంత్రస్తైఃకృతాత్వంహోలిబాలశైః॥ అతస్త్వాంపూజయిష్యామిభూతే భూతి ప్రదాభవ॥

ఈ పూజామంత్రముచే శ్రీ హోలికాయైనమః హోలికామావాహయామి ఈ విధముగా హోలికాదేవిని ఆహ్వానించి శ్రీ హోలికాయైనమః ఈ మంత్రముచే ఆసన, పాద్య, అర్ఘ్య ఆచమన ఇత్యాది షోడశోపచార పూజను చేయవలెను.

గోత్రప్రవరకోష్టకము

1. వసిష్ఠ : 1. వాసిష్ఠ 1 2. వాసిష్ఠ మైత్రావరణ కౌండిన్య 3
2. ఉపమన్యు (వసిష్ఠ) గోత్ర: వాసిష్ఠ ఆభరద్వాజన ఐంద్రప్రమద 3
3. పరాశర : వాసిష్ట శాక్తేయ, పారాశర్య 3
4. కౌండిన్య : వాసిష్ఠమైత్రావరుణ కౌండిన్య 3
5. జాతుకర్ణ గోత్ర : వాసిష్ట ఆత్రేయజాతుకర్ణ
6. కాశ్యపగోత్ర : కాశ్యపావత్సార అసిత 3, కాశ్యప ఆవత్సనైధ్రువ 3, కాశ్యప ఆవత్సారనైధ్రువరేభ, రైభ, శాండిల్య 5
7. శాండిల్య : శాండిల్య అసితదేవేతి 3, కాశ్యప అసితదైవల 3, కాశ్యపావత్యార అసిత 3, కాశ్యపావత్సారశాండిల్య 3, అసిత దైవలకాశ్యప 3
8. రైభ్యగోత్ర : కాశ్యప ఆవత్సారరైభ్య 3
9. నైధ్రువగోత్ర : కాశ్యప అవత్సారనైధ్రువ 3
10. తాగాక్షి గోత్ర : కాశ్యప ఆవత్సావాసిష్ఠ 3, వాసిష్ట ఆవత్సారవాసిష్ట 3
11. విశ్వామిత్ర గోత్ర : విశ్వామిత్ర దేవరాతజౌదల 3
12. దైవతరసగోత్ర : విశ్వామిత్రదైవశ్రవసదేవతరస 5
13. ధనంజయగోత్ర : విశ్వామిత్రమాధుచ్ఛంధసధానంజయ 5
14. అజగోత్ర : విశ్వామిత్రమాధుచ్ఛందస అజ 3, విశ్వామిత్ర ఆశ్మరత్య వాధులు 3
15. రౌహిణగోత్ర : విశ్వామిత్రమాధుచ్ఛందసరౌహిణ 3
16. అష్టకగోత్ర : విశ్వామిత్ర మాధుచ్ఛందస అష్టక 3, విశ్వామిత్ర అష్టక 2
17. పూరణగోత్ర : విశ్వామిత్రదేవ రాతపౌరణ 3
18. పౌరణ గోత్ర : విశ్వామిత్రపౌరణ 2
19. కాత్యగోత్ర : విశ్వామిత్రకాత్యఆక్షీల 3, సాతిసాలిద్వారివిశ్వామిత్ర 3
20. అఘమర్షణ గోత్ర : విశ్వామిత్ర అఘమర్షిణకౌశిక 3
21. రైవణగోత్ర : విశ్వామిత్రగాధినరైవణ 3
22. రౌక్షకగోత్ర : విశ్వామిత్రరౌక్షకరైవణ 3, విశ్వామిత్రగాధినరైవణ 3
23. వైణవగోత్ర : విశ్వామిత్రగాధినవైణవ 3
24. శాలంకాయనగోత్ర : విశ్వామిత్రశాలంకాయనకౌశిక 3
25. ఇంద్రకౌశికగోత్ర : విశ్వామిత్ర ఐంద్రికౌశిక 3
26. సాహులగోత్ర : విశ్వామిత్రసాహులమాహుల3
27. హిరణ్యరేతసగోత్ర : విశ్వామిత్ర హైరణ్యరేతస3
28. సువర్ణరేతన గోత్ర : విశ్వామిత్రకాపాతరస 2
29. జమదగ్నిగోత్ర : భార్గవచ్యవన అప్నవాన ఔర్వజామదగ్ని5, భార్గవ ఔర్వజామదగ్ని3, జామదగ్ని, బిదా, భార్గవ 3, భార్గవ, చ్యవన, అప్నవాన3, జామదగ్ని, చ్యావన, అప్నవాన3, భార్గవ, చ్యావన, ఆప్నవానార్షిర్షేణ, అనూప5.
30. విదగోత్ర : భార్గవ, చ్యావన, అప్నవాన, ఔర్వ, బైద5, భార్గవ, ఔర్వ, జామదగ్ని 3, భార్గవ, చ్యావన, అప్నవాన 3
31. యస్కగోత్ర : భార్గవ, వైతహవ్య సావేతస 3
32. పార్థగోత్ర : భార్గవ, వైన్య, పార్థ 3
33. శ్వేగోత్ర : శ్వేత, వైన్య, పార్థ 3
34. వైన్య గోత్ర : వైన్య, భార్గవ, పార్థ 3
35. మిత్రయువగోత్ర : భార్గవ, వాధ్రేశ్వ, దైవోదాస 3
36. శునకగోత్ర : భార్గవ, శౌనహోత్ర, గాత్స్యమద 3, శౌనక, భార్గవ, గాత్సమద 3
37. శౌనకగోత్ర : శౌనక 1
38. గాత్సమదగోత్ర : భార్గవ, గాత్సమద 2
39. వత్సగోత్ర : భార్గవ, చ్యావన, అప్నవాన, ఔర్వ
40. పురోదసగోత్ర : భార్గవ, చ్యవన, ఆప్నవాన, వాత్స, పౌరోదస 5
41. శారరగోత్ర : భార్గవ, శారర, మారర 3
42. బైజవగోత్ర : భార్గవ, చ్యావన, ఆప్నవాన, బైజవ, మంథిత 5
43. గౌతమసగోత్ర : అంగీరస, ఆయాస్య, గౌతమ 3
44. ఔచత్యగౌతమగోత్ర : అంగీరస, ఔచత్య, గౌతమ 3, అంగీరస, ఔచత్య, ఔశిజ 3
45. రాహుగణగోత్ర : అంగీరస, రాహుగణ, గౌతమ 3
46. శారద్వతగోత్ర : అంగీరస, గౌతమ, శారద్వత 3
47. సోమరాజకగోత్ర : అంగీరస, సౌమరాజ్య, గౌతమ 3
48. వామదేవగోత్ర : అంగీరస, వామదేవ, గౌతమ 3, అంగీరస, వామదేవ, బార్హదుక్థ 3
49. కాక్షీవతగోత్ర : అంగీరస, ఔచిత్య, గౌతమ, ఔశిజ, కాక్షీవత 5
50. ఔశిజగౌతమగోత్ర : అంగీరస, ఔశిజగౌతమి 3
51. కౌమండగోత్ర : అంగీరస, ఔచిత్య, కాక్షీవత, గౌతమ, కౌమండ 5
52. దీర్ఘతమసగోత్ర : అంగీరస, ఔచిత్య, కాక్షీపత, గౌతమ, దైర్ఘతమస 5, అంగీరస, ఔచత్య దైర్ఘ తమస 3.
53. ఔశనసగోత్ర : అంగీరస, గౌతమ, ఔశనస 3
54. కరేణుపాలగోత్ర : అంగీరస, గైతమ, కరేణుపాల 3
55. రాఘువసగోత్ర : అంగీరస, రాఘువ, గౌతమ 3
56. రుక్షసగోత్ర : అంగీరస, బార్హస్పత్య, భారద్వాజ 3
57. భరద్వాజగోత్ర : అంగీరస, బార్హస్పత్య, భారద్వాజ 3
58. గార్గ్యగోత్ర : అంగీరస, బార్హస్పత్య, భారద్వాజ, గార్గ్య, శైన్య 5, అంగీరస శైన్యగార్గ్య 2
59. కపిగోత్ర : అంగీరస, అమహీయవ, ఔరుక్షయ 3
60. కాపిభువగోత్ర : అంగీరస, తైతిరీ, కాపీభువ 3
61. ఆత్మభువగోత్ర : అంగీరస, బార్హస్పత్య, భారద్వాజ, మాంత్రవర, ఆత్మభువ 5
62. శౌంగశౌశిరగోత్ర : అంగీరస, బార్హస్పత్య, భారద్వాజ, కాత, ఆత్కీల 5, అంగీరస, కాత్య, ఆత్కీల 3, ఆంగీరస, బార్హస్పత్య, భారద్వాజ, శౌంగశైశిర 5
63. పృషదశ్వగోత్ర : అంగీరస, పాశదశ్వ, వైరూప్య 3
64. రథీతరగోత్ర : అంగీరస, వైరూప, పార్షదశ్వ 3, అంగీరస, పార్షదశ్వ, రథీతర 3
65. మౌద్గలగోత్ర : అంగీరస, భార్మ్యశ్వ, మౌద్గల్య 3, తార్క్ష్య, భార్మ్యశ్వ, మౌద్గల్య 3
66. సత్యముగ్ర్యగోత్ర : అంగీరస, భార్మ్యశ్వ, మౌద్గల్య 3
67. హంస జిహ్వాగోత్ర : అంగీరస, తావ్య, మౌద్గల్య 3
68. విష్ణువృద్ధసగోత్ర : అంగీరస, పౌరకుత్స, త్రాసదస్యవ 3
69. కుత్సగోత్ర : అంగీరస, అంబరీష, యువ్వనాశ్వ 3, మాంధాత్ర, అంబరీష, యౌవ్వనాశ్వ 3, అంగీరస, మాంధాత్ర, కౌత్స 3
70. కణ్వసగోత్ర : అంగీరస, అజమీఢ, కాణ్వ 3, అంగీరస, ఘౌర, కాణ్వ 3
71. సంకృతి గోత్ర : అంగీరస, సాంకృత్య, గౌరువీత 3, శాక్త్య, గౌరువీత, సాంకృత్య 3
72. అత్రేయసగోత్ర : ఆత్రేయ, అర్చనాసన, శ్యావస్వ 3
73. గావిష్టిరగోత్ర : ఆత్రేయ, గావిష్టిర, పౌర్వతిథ 3 ఆత్రేయ, అర్చనాసన, గావిష్టిర 3.
74. ముద్గలసగోత్ర : అత్రేయ, అర్చనాసన, పౌర్వతిథ 3
75. అతిథి గోత్ర : ఆత్రేయ, అర్చనాసస, అతిథ 3
76. వాక్యూతసగోత్ర : ఆత్రేయ, అర్చనానస, వాక్చుత 3
77. పాత్రికగోత్ర : ఆత్రేయ, వామరత్య,పాత్రిక 3
78. సుమంగలస గోత్ర : ఆత్రేయ, సౌమంగల, శ్యావశ్వ 3
79. అగస్త్య గోత్ర : అగస్త్య, ధార్డ్యచ్యుత, ఐద్మవాహ 3, అగస్తత్య, దార్డ్యచ్యుత, సోమవాహ 3
80. సాంబవాహగోత్ర : అగస్త్య, ధార్డ్యచ్యుత, సాంబవాహ 3
81. యజ్ఞవాహగోత్ర : అగస్త్య, దార్డ్యచ్యుత, యజ్ఞవాహ 3
82. మయోభువగోత్ర : అగస్త్య, పౌర్ణమాస, పౌరణ 3
83. పౌరణగోత్ర : అగస్త్య, పౌర్ణమాస, పౌరణ 3
84. శాక్రగోత్ర : అగస్త్య, హైమవర్చ, హమోదక 3
85. పౌరూరవగోత్ర : మానవ, ఏల, పౌరూరవస 3
86. మౌంగలగోత్ర : బాలందన, వాత్సప్రీ, మౌంగల 3
87. వాత్సప్రీగోత్ర : వాత్సప్రీ 1
88. మానవగోత్ర : మానవ 1
89. కౌశిక : విశ్వామిత్రాఘమర్షణకౌశికేతి 3
90. కుత్స : అంగీరసమాంధాత్రకౌత్సేతి 3
91. అత్రి : ఆత్రేయార్చనాసశ్యావాశ్వేతి 3
92. అంగీరస : అంగీరసాంబరీషయౌవనాశ్వేతి 3
93. వాసిష్ఠ : కౌండిన్య మైత్రావరుణవాసిష్ఠేతి 3, వాసిష్ఠేంద్ర ప్రమదాభరద్వస్త్యేతి 3, వాసిష్ఠాభరద్వస్త్యేంద్ర ప్రమాదేతి 3 వాసిష్ఠేంద్ర ప్రమదాభరద్వసోఇతి 3
94. గార్గ్య : అంగీరశైన్యగార్గ్యేతి 3
95. పార్థివ : భార్గవైన్యపార్థేతి3, విశ్వామిత్రమాధుశ్చందసదానంజయేతి 3
96. బాదరాయణ : అంగీరస పౌరుకుత్సాత్రాస దస్యేతి 3
97. భార్గవ : భార్గవశ్యవన్యావానేతి 3
98. ముద్గల : అంగీరసభార్మ్యశ్వమౌద్గల్యేతి 3
99. లోహితాక్ష : విశ్వామిత్రాఘమర్షణకౌశికేతి 3
100. లోహితస : విశ్వామిత్రదేవరాతచికిత 3
101. శాలాక్ష : విశ్వామిత్రాశాలంకాయనకౌశికేతి 3
102. నిత్యుందన : అంగీరసపౌరుకుత్సత్రాసదస్యేతి 3

తెలుగు సంవత్సరములు మరియు మూలశకములు

క్రమ	సం॥ పేరు	శాలిశక	సం॥	క్రమ	సం॥ పేరు	శాలిశక	సం॥
1.	ప్రభవ	౧౮౪౯	1927-28	31.	హేమళంబి	౧౮౭౯	1957-58
2.	విభవ	౧౮౫౦	1928-29	32.	విళంబి	౧౮౮౦	1958-59
3.	శుక్ల	౧౮౫౧	1929-30	33.	వికారి	౧౮౮౧	1959-60
4.	ప్రమోదూత	౧౮౫౨	1930-31	34.	శార్వరి	౧౮౮౨	1960-61
5.	ప్రజోత్పత్తి	౧౮౫౩	1931-32	35.	ప్లవ	౧౮౮౩	1961-62
6.	అంగీరస	౧౮౫౪	1932-33	36.	శుభకృతు	౧౮౮౪	1962-63
7.	శ్రీముఖ	౧౮౫౫	1933-34	37.	శోభకృతు	౧౮౮౫	1963-64
8.	భవ	౧౮౫౬	1934-35	38.	క్రోధి	౧౮౮౬	1964-65
9.	యువ	౧౮౫౭	1935-36	39.	విశ్వావసు	౧౮౮౭	1965-66
10.	ధాత	౧౮౫౮	1936-37	40.	పరాభవ	౧౮౮౮	1966-67
11.	ఈశ్వర	౧౮౫౯	1937-38	41.	ప్లవంగ	౧౮౮౯	1967-68
12.	బాహుధాన్య	౧౮౬౦	1938-39	42.	కీలక	౧౮౯౦	1968-69
13.	ప్రమాథి	౧౮౬౧	1939-40	43.	సౌమ్య	౧౮౯౧	1969-70
14.	విక్రమ	౧౮౬౨	1940-41	44.	సాధారణ	౧౮౯౨	1970-71
15.	వృష	౧౮౬౩	1941-42	45.	విరోధికృత్	౧౮౯౩	1971-72
16.	చిత్రభాను	౧౮౬౪	1942-43	46.	పరీధావి	౧౮౯౪	1972-73
17.	స్వభాను	౧౮౬౫	1943-44	47.	ప్రమాదీచ	౧౮౯౫	1973-74
18.	తారణ	౧౮౬౬	1944-45	48.	అనంద	౧౮౯౬	1974-75
19.	పార్థివ	౧౮౬౭	1945-46	49.	రాక్షస	౧౮౯౭	1975-76
20.	వ్యయ	౧౮౬౮	1946-47	50.	నల	౧౮౯౮	1976-77
21.	సర్వజిత్	౧౮౬౯	1947-48	51.	పింగళ	౧౮౯౯	1977-78
22.	సర్వధారి	౧౮౭౦	1948-49	52.	కాళయుక్తి	౧౯౦౦	1978-79
23.	విరోధి	౧౮౭౧	1949-50	53.	సిద్ధార్థ	౧౯౦౧	1979-80
24.	వికృతి	౧౮౭౨	1950-51	54.	రౌద్రి	౧౯౦౨	1980-81
25.	ఖర	౧౮౭౩	1951-52	55.	దుర్మతి	౧౯౦౩	1981-82
26.	నందన	౧౮౭౪	1952-53	56.	దుందుభి	౧౯౦౪	1982-83
27.	విజయ	౧౮౭౫	1953-54	57.	రుధిరోద్గారి	౧౯౦౫	1983-84
28.	జయ	౧౮౭౬	1954-55	58.	రక్తాక్షి	౧౯౦౬	1984-85
29.	మన్మథ	౧౮౭౭	1955-56	59.	క్రోధన	౧౯౦౭	1985-86
30.	దుర్ముఖి	౧౮౭౮	1956-57	60.	అక్షయ	౧౯౦౮	1986-87

ద్విత్వాక్షర వివరములు

ఈ పేర్లు గలవారికి ఎదురుగా చూపిన నక్షత్రములు రాసులగును (బ్రహ్మయామిళ గ్రంథాధారముగా)

ప్లవన్, ప్రహ్లాద, హ్లాదిని, క్లేశ, లౌకిక	అశ్విని 4 పాదం	మేషరాశి
ఐంద్ర	కృత్తి 1 పాదం	మేషరాశి
పృథ, తృణ, నృపతి	కృత్తికా 3 పాదం	వృషభరాశి
వృష, స్వప్న, స్వాతి	రోహిణి 2 పాదం	వృషభరాశి
శ్వేత, వైకుంఠ	మృగశిర 1 పాదం	వృషభరాశి
కృష్ణ, కృప, క్రాంతి	మృగశిర 3 పాం	మిథునరాశి
జ్ఞాన	ఆర్ద్ర 3 పాదం	మిధునరాశి
ద్రోణ, ద్రౌపది	స్వాతి 3 పాదం	తులారాశి
త్రివిక్రమ్, త్రయంబక్, తౌర్యః	స్వాతి 4 పాదం	తులారాశి
స్నుష	అనూరాధ 3 పాదం	వృశ్చికరాశి
స్నేహ	అనూరాధ 4 పాదం	వృశ్కిరాశి
శ్లామల, చ్యవన, చ్యుతి	జ్యేష్ట 2 పాదం	వృశ్చికరాశి
జ్యోతి	మూల 2 పాదం	ధనురాశి
భీముడు	మూల 4 పాదం	ధనురాశి
ధూర్జలి, ధ్వజ, ధ్యాస, ధృవ	పూర్వాషాఢ 2 పాదం	ధనురాశి
కైలాసం, కైక, కైంకరి	పునర్వసు 1 పాదం	మిథునరాశి
మృగ, మృడ	మాఘా 1 పాదం	సింహరాశి
ఫణి, పౌడి, పౌరోహిత్ర	ఉత్తరా 3 పాదం	కన్యారాశి
క్షేమ, క్షేత్రపాల	హస్త 2 పాదం	కన్యారాశి
ప్రభాకరు, బ్రహ్మ, బ్రామరి, భ్రమరాంబ, ప్రణీత	చిత్తా 3 పాదం	తులారాశి
ప్రేష, ప్రేమ, స్రవంతి, శ్రావణ్	చిత్తా 3 పాదం	తులారాశి
శ్రీనివాస్, శ్రీకాంత్	చిత్తా 4 పాదం	తులారాశి
సృజన్, హృష్ణః	స్వాతి 1 పాదం	తులారాశి
భారతి, భైరవుడు	పూర్వాషాఢ 3 పాదం	ధనురాశి
గౌతమ, గౌరి	శతభిష 2 పాదం	కుంభరాశి
దైవజ్ఞ, ద్రాక్ష, ద్విజ, ద్యుతి	పూర్వాభాద్ర 3 పాదం	కుంభరాశి
శివ, శోభ, శైలజ	ఉత్తరాభాద్ర 2 పాదం	మీనరాశి
చైతన్య, చైడయ్య	రేవతి 3 పాదం	మీనరాశి

వివాహము అర్థం - పరమార్థం

"వివాహం" అనగానే గుర్తుకొచ్చేది బోలెడంత ఖర్చు. దానివల్ల శాస్త్రీయంగా జరిగే పెళ్ళి అంటే ఖర్చుతో కూడుకున్నదనే భావిస్తున్నారు. కానీ శాస్త్రీయ వివాహానికి , విపరీతపు ఖర్చుకీ సంబంధం లేదు. పెళ్ళి అనే యజ్ఞంలో ప్రత్యంశం ఎంతో లోతైనది. సంస్కారంతో కూడుకున్నది. అర్థవంతమైనది. వివాహము జరపడానికి ఏ వ్యక్తి అప్పుల ఊబిలో మునిగిపోనక్కర్లేదు.

మనిషి ఏమిటి సాధించాలి ? అన్న ప్రశ్నకి స్పష్టమైన సమాధానం చెప్తోంది మన సంస్కృతి. సాధించాల్సినవి అంటే అర్థాలు (ప్రయోజనాలు)

1. ధర్మం 2. అర్థం 3. కామం 4. మోక్షం వీటినే పురుషార్థాలు అన్నారు.

ఇందులో మొదటి మూడు సామాజిక మైనవి. నాల్గవది (మోక్షం) వ్యక్తిగతం. అయితే మొదటి మూడు లేనప్పుడు నాలుగవది (ప్రవృత్తి మార్గంలో వున్నవారికి అసాధ్యం. అందులో చివరి మూడింటికి ప్రధానమైన పునాది "ధర్మం" ఇది మార్గగామికైనా అత్యవసరం.

"ధర్మం" లేని అర్థ, కామసంపాదన మహాపాపం. దోషం, అమానుషత్వం. అదే దానవత్వం. కనుక మానవత్వానికి ధర్మం ప్రధానం.

సత్యం, అహింస, శౌచం (అంతరంగ బహిరంగ శుద్ధి) అస్తేయం (అక్రమార్జితం కానిది) అనే నాలుగు ప్రధానాంగాలు కలది ధర్మం. ధర్మం మనిషిని సంస్కారవంతుడ్ని చేస్తుంది. దేని వలన మనం సంస్కరించబడుతున్నామో అదే సంస్కృతి. "వివాహం" ఒక సంస్కృతి.

వివాహం అనేది స్త్రీ పురుషుల దైహిక వాంఛలు తీర్చుకోవడానికి పనికొచ్చే సామాజిక అంగీకారం (లైసెన్స్) ఇతర నాగరికతల భావం కావచ్చేమోకాని, మన సంస్కృతి భావం అది కాదు.

మనిషికి జన్మగతంగా వున్న బాధ్యతల్ని సక్రమంగా నిర్వహించడానికి అత్యవసరమైనది. గృహస్థాశ్రమం పవిత్రమైన ఆ ఆశ్రమస్వీకరమే వివాహ సంస్కారం.

యజ్ఞాలకోసమే వివాహం.

ప్రతి వ్యక్తి చేయాల్సినవి ఐదు యజ్ఞాలు వున్నాయి. 1. దేవ యజ్ఞం 2. పితృ యజ్ఞం 3. ఋషి యజ్ఞం 4. మనుష్య యజ్ఞం 5. భూత యజ్ఞం

సూర్యుడు, చంద్రుడు, భూమి, నీరు, అగ్ని, వాయువు, ఆకాశం అనే మహాశక్తులు దైవస్వరూపాలే మనం అర్థించకుండానే అనుగ్రహించే ఈ దివ్యశక్తులు చలనశక్తిదైవమే. ఆ దైవ ఋణాన్ని తీర్చుకొనేందుకు నిర్వహించే దూప సంబంధకార్యాలు (నిత్యనైవేద్య కర్మలు, వ్రతాదులు) "దూప యజ్ఞము".

మన జన్మకి కారణమైన తల్లిదండ్రుల, పూర్వీకుల ఋణం తీర్చుకోవాలి. జీవించి వున్నంత కాలం వారిని సేవించడం, అనంతరం తర్పణాది క్రియలను, ఆచరించడం, పితృయజ్ఞం, వంశాన్ని కొనసాగించి తద్వార కుటుంబ వ్యవస్థని నిలిపి పితరుల్ని తరింపజేయడమే పితృ యజ్ఞం. ఆ యజ్ఞం వివాహం వల్లనే సాధ్యం. అందుకే వివాహం జరుగుతుంటే వధూవరుల పితురులు ఎంతో ఆనందిస్తారని శాస్త్రాలు చెప్తున్నాయి.

ఋషులు చెప్పిన దివ్యవాక్యాలను తెలుసుకొని అనుసరించడమే ఋషి యజ్ఞం.

యోగ్యులైన ప్రజలు సమాజానికి అవసరం. ఆ ప్రజలు వివాహం ద్వారా ఉత్పన్నమయిన వారే. కనుక జీవకోటివృద్ధికి ఉన్నతికి వివాహం ఒక నాంది.

సాటి మనిషికి సహకరించడం అనేది గృహస్థాశ్రమ కర్తవ్యం అదే విధంగా ప్రాణికోటిని ఆదుకోవడం కూడా బాధ్యత. ఈ రెండు మనుష్య యజ్ఞం, భూత యజ్ఞం అని చెప్పబడుతాయి.

ఆరోగ్యవంతమైన సమాజానికి జీవనాడి అయిన కుటుంబ వ్యవస్థకి శ్రీకారం వివాహమే.

శాస్త్రీయ వివాహానికి పెద్ద ఖర్చు ఉండదు.

"వివాహం" అనగానే గుర్తుకొచ్చేది బోలెడంత ఖర్చు దాని వల్ల శాస్త్రీయంగా జరిగే పెళ్ళి అంటే ఖర్చుతో కూడుకున్నదనే భావిస్తున్నారు. కాని శాస్త్రీయ వివాహానికి, విపరీతపు ఖర్చుకీ సంబంధం లేదు. అంతా యథాశక్తి (శక్తి కొలది) అనే శాస్త్రం చెప్తోంది. శాస్త్రీయంగా అంటే పెళ్ళితంతులో ప్రతిఘట్టం పట్ల అవహన కలిగి ఆచరించడమే.

వివాహం అనే యజ్ఞంలో ప్రత్యంశం ఎంతో లోతైనది. సంస్కారంతో కూడుకున్నది. అర్థవంతమైనది. ఇది జరపడానికి ఏ వ్యక్తి అప్పుల ఊబిలో మునిగి పోనక్కర్లేదు.

విపరీతంగా ఖర్చు పెట్టి పెళ్ళి చేయడమనేది ఒక ఆర్భాటం లేదా ఒక ముచ్చట, ఒక వేడుక, వేడుక కోసం చేయడం అనేది అభిరుచి, ఆసక్తుల మీద ఆధారపడి వుంటుంది. కానీ దానిక శాస్త్రంతో పనిలేదు.

నిజానికి, భారతీయ సంస్కృతికి ప్రధాన సూత్రం నిరాడంబరత అని గమనించాలి. ఆడంబరంగా నిర్వహించే వివాహంలో అతి ముఖ్యమైన దూరదృష్టి పోయి శాస్త్రానికి కూడా

విఘాతం కలగడం విచారకరం.

అయితే సువర్ణం. వస్త్రాదులు ఎవరితాహతును బట్టి వారు వివాహపద్ధతిలో వాడాల్సిందే. అక్కడ అవి దివ్యమైన యజ్ఞద్రవ్యాలే అవి ఆయుష్షును వర్చస్సును పెంచుతాయి. కన్య కనక సంపన్నయై విష్ణ భగవానునితో సమానుడైన వరుని స్వంతమౌతుంది. ఆ కనకాలు ఆమెకు సంపదలె అది కన్యాదాత శక్త్యానుసారం వుండాలి.

అంతేగాని కట్నాలు-బేరసారాలు శాస్త్రీయ వివాహంలో లేవు. కన్యాశుల్కాలు, వరకట్నాలు 'అసలీ' వివాహం కిందికి వస్తాయని బాధించి సాధించే డబ్బుతో పెళ్ళి చేసుకోవడం దోషమని వివాహ శాస్త్రం సుస్పష్టంగా నిర్దేశిస్తోంది.

అసలు శాస్త్రీయంగా పెళ్ళి జరగడమంటే మనిషి సంస్కారవంతంగా గృహస్థాశ్రమాన్ని స్వీకరించడం. ఈ విషయాలు పెళ్ళి ఘట్టాన్ని గమనిస్తే తెలుస్తాయి. ముఖ్యంగా వధూవరులు గమనించాలి.

ప్రతి మంత్రానికి అర్థం తెలియకపోయినా, ఆ ఘట్టంలో భావం అర్థమైతే చాలు మంత్రానికి అర్థం తెలిసినా తెలియక పోయినా దాని ప్రభావం పోదు శబ్ద బ్రహ్మస్వరూపములైన వేదమంత్రాలు ఋషుల తపోదృష్టికి గోచరించబడినవి. గనుక మహిమాన్వితాలు, ఆ పావన మంత్రాల భావాన్ని సూక్ష్మంగా గ్రహిస్తే పెళ్ళిలో వున్న పవిత్రత లోతైన భావం విశాలమైన శుభములు గోచరమౌతాయి.

వివాహంలో జరిగే ఘట్టాలేమిటి ? వాటి వెనుక వున్న పరమార్థం ఏమిటి ? క్లుప్తంగా తెలుసుకోవడం అవసరం.

వివాహం అంటే 1. ఒక సంస్కారం 2. పెద్దల ముందు తీసుకునే ప్రతిజ్ఞ 3. దేవ, పితృఋషి ఋణాలు తీర్చుకొనేందుకు అవకాశం, 4. సార్థక సంస్కార జీవితంలో ధర్మమయమైన అర్థకామ సంపాదనతో తననీ, సమాజాన్ని క్షేమంగా, సజావుగా నిర్వహింప జేసుకోవడానికి అవసరయ్యే ఋషి మార్గం, 5. జీవిత యజ్ఞాన్ని గృహస్థాశ్రమ సహకారంతో నిర్వహించాలి. అందుకే ఈ గృహ రాజరాణులుగా గృహ సామ్రాజ్యాధికారం పెంపొందేందుకు చేసే పట్టాభిషేకం పెళ్ళి.

వివాహంలోని ప్రతి కర్మకలాపాన్ని శ్రద్ధాభక్తులతో ఆచరిస్తే, మంత్రాల్లో చెప్పబడ్డ దేవతాశక్తులు, దివ్య భావనలు ప్రేమతో గమనిస్తాయి. ప్రీతితో రక్షిస్తాయి.

పెళ్ళి ఖర్చుల ఆడంబరాలు, అర్థంలేని చెవులు పగిలే వాద్యాలువంటివి పెళ్ళికి అనవసరం (మంగళ వాద్యాలు మాత్రం ముఖ్యం).

"అనవసరపు ఖర్చు తగ్గించి, శాస్త్రానికి భంగం కలగకుండా వివాహ యజ్ఞాన్ని జరుపుకోండని "కంచి మహాస్వామి శ్రీశ్రీశ్రీ చంద్రశేఖరేంద్ర సరస్వతీ స్వాములవారు చెప్పిన విలువైన మాటల్ని సదా జ్ఞప్తిలో వుంచుకోవాలి.

వివాహమునకు పూర్వ రంగం నిశ్చితార్థం

వధూవరులు నిర్ణయమయ్యాక, కొన్ని నెలలు, లేదా రోజుల ముందు పెళ్ళి నిశ్చయంగా జరుగుతుంది అని పెద్దలు చెప్పుకొనే పెళ్ళి మాటలే "నిశ్చితార్థం" అంటారు. ఇది వివాహ శాస్త్రంలో ప్రస్తావించలేదు. మన పూర్వులు మాటకిచ్చిన విలువలోనిది ఈ భాగం. మాట యిచ్చి పుచ్చుకోవడానికి సంప్రదాయకంగా ఈతాంబూలాలు ఇచ్చి పుచ్చుకోవడం ఆచారం. "మీ అమ్మాయిని మా అబ్బాయికి చేసుకుంటాం" అని ఇరువైపు పెద్దలు పురోహితుని సమక్షంలో పసుపు కుంకాలు, తాంబూలాలు యిచ్చి పుచ్చుకుంటారు. ఇదే 'నిశ్చితార్థం'. శుభకార్యం గురించి ప్రస్తావన, మంచి రోజున ఈ మాటలు జరగడం, నిర్విఘ్నం కోసం గణపతి పూజ చేస్తారు. ఇది శాస్త్రత్వమేమీ కాదు. మాట యిచ్చి పుచ్చుకొనేటప్పుడు సత్ సంకల్పంతో చేసే పని కనుక శాస్త్ర సమ్మతమే.

నిశ్చితార్థం లేకున్నా వివాహం జరిపించవచ్చు. వివాహంలో వచ్చే 'కన్యాదానం' లాంటి కొన్ని ముఖ్యమైన ఘట్టాలు చాలు వేరే 'నిశ్చితార్థం' లేక పోయినా శాస్త్రానికేమీ భంగం కాదు.

అయితే ఈ నిశ్చియతాంబూలాలు, అనేవి రానురానూ ఎన్నో కొత్తపోకడలు పోతున్నాయి. వివాహితులు కాని వధూవరులచేత ఉంగరాలు, దండలు మార్పించడం. ఒకే ఆసనంపై కూర్చోవడం వంటివి కూడా నిశ్చితార్థం నాడు జరుగున్నాయి. ఇవన్నీ శాస్త్ర విరుద్ధాలు.

వివాహానికి ముందు అబ్బాయిని పెళ్ళి కొడుకుని చేయడం, అమ్మాయిని పెళ్ళి కూతురుని చెయ్యడం ఆచారం అంటే వివాహదీక్షకు వారిని సన్నద్ధుల్ని చేయడమన్నమాట.

వివాహ పూర్వరంగం బ్రహ్మచర్యం వరునికి సంబంధించినది. బ్రహ్మచర్యవ్రతం తరువాతది గృహస్థాశ్రమం. బ్రహ్మచర్యం విద్యార్జనకోసం వినియోగించబడింది. అలవర్చుకున్న విద్యని జీవితంలో అమలు పరచేందుకు గృహస్థాశ్రమం.

స్నాతకం

వరుడు బ్రహ్మచర్యదీక్షను విరమిస్తున్న సూచనగా కేశ ఖండనం చేయడాన్ని 'గోదానవ్రతం' అంటారు. ఆ తరువాత స్నాతకం గృహస్థాశ్రమంలోనికి వేళ్లే ముందు, గురువు బ్రహ్మచారికి

ఉపదేశించే వాక్యాలలో (మంత్రాలలో) ముఖ్యమైనవి.

"సత్యం వద ధర్మం చర, స్వాధ్యాయాన్ మాప్రమదః, ప్రజాతంతు మావ్యవచ్ఛేత్సీః

సత్యాన్న ప్రమదితవ్యం, ధర్మాన్న ప్రమదితవ్యం, కుశలాన్న ప్రమదితవ్యం

భూత్యైన ప్రమదితవ్యం, సాధ్యాయ ప్రవచనాభ్యాం న ప్రమదితవ్యం

మాతృ దేవోభవ-పితృ దేవో భవ, ఆచార్య దేవోభవ - అతిథి దేవోభవ

యాన్యన వద్యాని కర్మాణి తాని సేవితవ్యాని నో ఇతరాణి... " (తైత్తీరీయోపనిషత్తులోని మంత్రాలు) "సత్యాన్ని మాట్లాడే ధర్మాన్ని అనుష్టించే అధ్యయన విషయంలో అశ్రద్ధ చేయకు. సంతతి దారాన్ని తెంచకు (అంటే వంశాభివృద్ధి చేయు).

సత్యంలో, ధర్మంలో, నేర్పరితనంలో అభ్యుదయ మార్గంలో, అధ్యనంలో, పఠనంలో పొరబడవద్దు.

దైవపితృకార్యాలలో పొరపాటు చేయకు. తల్లి దైవమని తెలుసుకో, తండ్రి దైవమని తెలుసుకో, గురువు దైవమని తెలుసుకో, అతిథి దైవమని తెలుసుకో.

నిందలేని పనులు అని ఏవి ప్రసిద్ధాలో వాటినే ఆచరించు తక్కిన వాటిని ఆచరించవద్దు.

యోగ్యులైన వారికి దానం చేయి. నిర్లక్ష్యం వద్దు. మనం చేసేది గొప్ప కాదని చక్కని జ్ఞానంతో (దైవాన్ని ఉద్దేశించి) దానం చేయాలి. (శ్రద్ధయాదేయం, అశ్రద్ధయా దేయం, శ్రియాదాదేయం, హ్రియాదేయం, భియా దేయం, సంవిదాదేయం)

ఈ మహా వాక్యాలకు మించిన ఉపదేశం మరొకటి లేదు. జీవన సార్థక సూత్రాలివి.

ఈ ఉపదేశాలలోనే మనజీవితం ఎందుకో, గృహస్థాశ్రమం ఎందుకో స్పష్టమౌతుంది.

ఈ ఘట్టాన్నే స్నాతకం అంటారు. **విద్యానంతరం ప్రాపంచిక జీవితం నిర్వహణకు అప్రమత్తుడ్ని చేస్తూ ధర్మాన్ని ఉపదేశించేదే స్నాతకోత్సవం.**

"నీ వరకు వచ్చిన సంతాన లతను తెంచి వేయకుండా, నీ పితరుల ఋణాన్ని తీర్చుకోవడానికి మంచి సంతానాన్ని పొందాలి. అందుకే గృహస్థాశ్రమాన్ని స్వీకరించు" అనోదివ్యమైన ఆచార్య వచనాన్ని అనుసరించడమే వివాహం.

కాశీ యాత్ర

స్నాతకం తర్వాత జరిగే కార్యక్రమం 'సమావర్తనం' తరువాత కాశీయాత్రకు కన్యసోదరుడుగానీ లాంఛనంగా ఆదరించి ఆహ్వానిస్తాడు.

"మా కన్యను మీకిచ్చి వివాహం చేస్తాం. అగ్నిసాక్షిగా పాణీ గ్రహణం చేయండి. దయతో మా ఇంటికి రండి అని ఆహ్వానం.

ఇదంతా వివాహానికి పూర్వరంగం దీనినే మనవాళ్లు మొత్తంగా 'స్నాతకం' పేరుతో పిలుస్తారు.

ఆ తరువాత వివాహఘట్టం. కళ్యాణం చూదము రారండి.

వరాగమనం

వివాహ ఘట్టంలో మొదటిది వరాగమనం. వరుడు బంధు మిత్రులతో, మంగళగీత వాద్యాలతో శుభశకునాలతో కన్యాదాత యిచ్చిన విడిదికి తరలి వెళ్ళడమే వరాగమనం.

కాన్యావరణం

వివాహదీక్షను స్వీకరించడమే కన్యావరణం.

యోగ్యులైన పెద్దలను తనకు మంచి కన్యను నిర్ణయించవలసిందిగా కోరుతాడు వరుడు. పెళ్ళి కుమార్తె సర్వలక్షణ సంపన్నమైనదని పెద్దలు నిర్ణయించి వరునకు తగినదని తీర్మానిస్తారు. వివాహం ప్రీతి కార్యం గనుక - శ్రీ మహా విష్ణు ప్రీత్యర్థం కన్యాపాణి గ్రహణం కరిష్యే శ్రీ మహావిష్ణువు ప్రీతికై కన్యను స్వీకరిస్తున్నాను. అంటాడు వరుడు. ఇదే కన్యావరణం.

మంగళ స్నానాలు

మొదటిగా వధువు మంగళ స్నానం చేయాలి. తరువాత వరునికి మంగళస్నానం. మంగళ స్నానం ఉద్దేశ్యం అంతరంగ, బహిరంగ శుద్ధి అదే శౌచం. వివాహమే యజ్ఞానికి అవసరమైన శౌచం. మంగళ స్నానం వల్ల సిద్ధిస్తుంది.

మంగళ స్నానం తరువాత వరుడు విఘ్నేశ్వర పూజ చేస్తాడు. తరువాత పుణ్యాహవాచనం, సంకల్పం...

గౌరీపూజ

వధువు గౌరీదేవి అనుగ్రహం కోసం గౌరీ పూజ చేస్తుంది. పరిపూర్ణత్వానికి ప్రతీకగా కొబ్బరి బొండాం. అయదవ తనం యిచ్చే పసుపు కుంకుమలు వంటి మంగళ ద్రవ్యాలు గౌరీ పూజలో వాడతారు.

గౌరీదేవి పెద్దముత్తయిదవ మృత్యుంజయునికి సహచారిణి అయినా తల్లి కరుణవల్ల అయిదవ తనం కలుగుతుంది. రుక్మిణిదేవి శ్రీకృష్ణుని వివాహమాడే ముందు గౌరీదేవిని పూజించిందని భాగవతకథ" నమ్మితి నా మనమ్మున సనాతులైన ఉమామహేశులున్, మిమ్ము పురాణదంపతుల ... నిను నమ్మినవారి నెన్నటకి దంపతులైన పార్వతీ పరమేశ్వరులను పూజించింది.

గోత్రాలు చెప్పడం

వరుని గోత్ర నామాదులు, పూర్వీకుల వివరాలు కన్యాదాత సమక్షంలో వివరించబడతాయి. ఇందులో వరుని యొక్క పూర్వీకులనుస్మరించి ఆ వంశానికి చెందిన బ్రహ్మచారిని, "ధర్మవృద్ధి కొరకు, సంతాన సంపదకొరకు వరునిగా ఎన్నుకొంటున్నాం" అని పెళ్ళి కూతురి తండ్రి (కన్యాదాత) ద్వారా మంత్రం చెప్పిస్తారు.

తరువాత వరుడు - 'శ్రీ పరమేశ్వర ప్రీత్యర్థం ధర్మ ప్రజాసంపత్యర్థంస్త్రియం ఉద్వహే'-' శ్రీ పరమేశ్వరుని ప్రీతికోసమై - ధర్మవృద్ధికై, సంతాన సంపదకై కన్యను వివాహం చేసుకుంటున్నాను' - అని చెప్తాడు.

మహా సంకల్పం

ఏ శుభకార్యం చేసినా స్థలం, కాలం చెప్పి, ఆచమ్యం...కరిష్యే (చేస్తున్నాను) అని సంకల్పం చెప్తారు. అయితే వాహహం అనేది జీవితంలోనే ముఖ్య సంస్కారం కనుక, పిల్లనిచ్చే వ్యక్తివెనుక పదితరాలు, ముందు పది తరాలు కన్యాదాన సత్ఫలితాలు అనుభవిస్తారు. కనుక యిక్కడి సంకల్పం చాలా విశేషంగా విశిష్టంగా వుంటుంది.

ఈ మహాసంకల్పం విశ్వరూపాన్ని వివరిస్తుంది. విశ్వవ్యాప్తమైన మహాదివ్య శక్తి స్మరించడమే ఈ సంకల్ప మంత్రాల ప్రధానోద్దేశ్యము. భగవంతుడు విశ్వరూపుడు కనుకనే ఆయన పేరు విష్ణువు విష్ణు సహస్రంలో మొదటి నామం 'విశ్వం'.

ఈ మహా సంకల్పంలో భుగోళ స్థితిని వివరించే మంత్రాలున్నాయి. ఈ సమస్త విశ్వంలో భూమి యొక్క స్థానం, దానిని పాలించిన మహారాజులు, షట్చక్రవర్తులు, భూమిపై వున్న అనేక దేశాలు, పుణ్యతీర్థాలు, క్షేత్రాలు, నదులు, ద్వీపాలు, ఖండాలు, దశారణ్యాలు ఇత్యాదులన్నీ ప్రస్తావించడం.

అనంతమైన కాలంలో, ప్రస్తుత శ్వేతవరాహకల్పంలో, వైవస్వత మన్వంతరంలో, కలియుగ ప్రథమ పాదంలోని, ప్రస్తుత సంవత్సరం, ప్రస్తుత ఋతువు, మాసం, పక్షం, వారం తిథో, నక్షత్రం యోగం, కరణం చెప్పబడి 'ఈ రోజున, ఫలానా పేరుగల నేను, నారాయణ ప్రీతి కొరకు కన్యాదానం చేస్తున్నాను.' అన్నది కన్యాదాత మహాసంకల్పం (శ్రీ లక్ష్మీనారాయణ ప్రీత్యర్థం సాలంకృత సహిరణ్యదక కన్యాదాన మహం కర్ష్యే).

ఇంత విశ్వంలో తానెంతో తలచుకుంటే అహంకారం దూరమై, కర్తవ్య పరాయణత్వం, ధర్మానికి కట్టుబడేవినయ విధేయతలు సంప్రాప్తిస్తాయి.

కాళ్ళు కడిగి కన్యాదానం

విష్ణు ప్రీతి కొరకై చేయబడిన ఆ కన్యాదానం ద్వారా 'మయాసహ, దశపూర్వేషాం దశాపరేషాంమద్వంశానాం పిత్ర్యాణాం శాశ్వత బ్రహ్మలోక నివాస సిద్ధ్యర్థం - **నాతో పాటు వెనుక పది తరాలు, ముందు పదితరాలు శాశ్వత బ్రహ్మలోకాన్ని పొందేందుకై కన్యాదానం చేస్తున్నాను'** అని మామగారి మాట.

ఆ తరువాత వరుని పూజిస్తారు.

విశ్వరూపుడైన విష్ణువునే వరుడిగా భావిస్తాడు. కన్యాదాత కనుకనే ఆ వరునిరూపంలో వున్న విష్ణువుని పూజించి కాళ్ళు కడుగుతాడు.

గృహం అనేది విశ్వంలో ఒక అంశం ఈ గృహంలో మరో విశ్వం వుంది. తల్లి, తండ్రి, సంతానం పెరుగుదల వ్యవహారమంతా వుంది. మహావిశ్వంలో ఇల్లు ఒక భాగం.

విశ్వంలో వున్న మహాశక్తి గృహానికి వుంటుంది. కనుక గృహస్తు కూడా విశ్వపతి యొక్క అంశ రూపమే. దానిని గుర్తు చేస్తూ గృహస్థు కాబోయే వరుని విష్ణువుగా భావించి పూజించడమే ఇందులో అంతరార్థం.

కన్యాదాత, అతని భార్య అల్లునికాళ్ళుకడిగి కన్యాదానం చేస్తారు. ప్రతి కర్మలోనూ ఆధ్యాత్మికత ప్రకాశించడమే భారతీయ సంస్కృతి.

కన్యాదాత పెళ్ళి కొడుకు కాళ్ళు కడిగేటప్పుడు ముందు కుడిపాదం, తరువాత ఎడమపాదం కడిగి ఆ తర్వాత రెండు పాదాలు కలిపికడిగి -

"కన్యాం కనకసంపన్నాం కనకాభరణైర్యుతామ్, దాస్యామి విష్ణవేతుభ్యం..."

దాస్యామి విష్ణవేతుభ్యం..." అని కన్యాదానం చేస్తాడు.

నాతిచరామి

కన్యాదాత 'వృణీధ్వం' (వరించవలసినది) అని అంటాడు. వరుడు - 'వృణీమహే' (వరిస్తున్నాను) అంటాడు. ఇంకా ఇక్కడ వరుడు చెప్పే మంత్రాలలో ప్రధానంగా వయో దాత్రే వయోమహ్యం ప్రతిగృహీత్వే - కన్యనిచ్చిన ఈ దాతకును, స్వీకరించిన నాకును బాంధవ్యం కలుగుగాక.

తేన అమృతత్వం అస్యామ్ - నేను ఈమె వలన అమృతత్వాన్ని అనుభవిస్తాను.

ఆ తర్వాత...

కన్యాదాత (మామగారు) : ధర్మేత్వయా ఏ షానాతిచరిత్వ, 'ధర్మాచరణముననువ్వు' ఈ మూడును అతిక్రమించరాదు' అన్నప్పుడు

వరుడు నాతిచరామి (అతిక్రమించను) అంటాడు. ఇలా ధర్మ, అర్థకామాలలో 'నాతిచరామి' (అతిక్రమించదు) అని వరుడు మాట ఇస్తాడు.

భార్యభర్తలు జీవిత సహచరులు, సమానులు. అనే భావం ఇందులో స్పష్టంగా వ్యక్తమౌతుంది. సర్వదేవమయుడైన అగ్ని సాక్షిగా చెప్ప మంత్రాలివి.

మధుపర్కం.

ఆ తరువాత పెరుగు, తేనె కలిపి కంచుపాత్రలో పోసి దానిపై కంచుమూత పెట్టి దారాలతో బంధిస్తారు. ఆ ద్రవాన్ని దుర్భకుచ్చుతో వరునిచేతిలో ఇస్తారు. ఇలా మధుపర్కంతో పూజించడం పెద్ద గౌరవం.

సుముహూర్తం.

ఆ తరువాత సమీక్షణం అంటే శుభముహూర్తానికై మంగళకర నేపథ్యంలో నిరీక్షిస్తారు.

తెల్లని బియ్యం తెచ్చి వాటితో శచీదేవిని పూజించి తెర పడతారు. తెరపట్టడానికి కారణం శుభముహూర్తంలో వరుడు అమ్మాయిని చూడాలికనుకనే తెరను ఉపయోగిస్తారు. జీలకర్ర, బెల్లాన్ని కన్యచేతిలో వుంచి, తెరకుతుర్పున పశ్చిమ ముఖంగా కూర్చుండబెడతారు. వరునికి జీలకర్ర బెల్లం యిచ్చి తెరకు పశ్చిమాన తూర్పు ముఖంగా కూర్చుండబెడతారు. వారీరువురూ ఇష్టదేవతా ధ్యానం చేస్తుండగా, మంగళ వాద్యాలు మోగుతుండగా తెర తొలగిస్తారు.

వరుడు ఇష్ట దేవతా ధ్యానం చేసుకుంటూ వధువు కనుబొమ్మల మధ్య భాగాన్ని చూస్తాడు. జీలకర్ర బెల్లాన్ని ఆమె నడినెత్తిన (బ్రహ్మరంధ్రంపై) వుంచుతాడు. అలాగే వధువు కూడా ఇష్టదేవతాధ్యానంతో పెళ్లి కొడుకు.

కనుబొమ్మల మధ్యన చేసి అతడినెత్తిన జీలకర్ర, బెల్లం ముద్దను వుంచుతుంది.

ఇదే సుముహూర్తం ఇదే పెళ్ళిలో అతి ముఖ్య ఘట్టం.

వరుణుడు, బృహస్పతి, ఇంద్రాది దేవతలను స్మరించి, క్షేమం, శాంతి కలగాలని, అభివృద్ధి కలగాల'ని భావం గల మంత్రాలను చెప్పాడు. వరుడు సుముహూర్త సందర్భంలో.

నేను కన్యను చూసిన మహూర్తం సుమూర్తం అవాలి అంటే, పెద్దలు 'సమూహూర్తమస్తు' సుమూహూర్తము అగుగాక అని నిండు మనసుతో దీవిస్తారు.

ఆ తరువాతే వరుడు దర్భతో కన్యభ్రూ, మధ్యాన్నీ (కనుబొమ్మల నడిమి భాగాన్ని) ముమ్మారు తుడుస్తూ అవలక్షణాలు పొగొట్టే మంత్రాలను చెప్పుతాడు.

(కనుబొమ్మల మధ్య దర్శిస్తారు గనుకనే. అక్కడే వుండేలా నుదిటపై భాషికాన్ని కట్టడం కొన్ని ప్రాంతాల ఆచారం. పవిత్రమైన అక్షంతలు కొన్నయినా కిందపడకుండా వుండేందుకు ఆ భాషికాన్ని కడతారని కొందరి అభిప్రాయం. అయితే ఇది కొన్ని ప్రాంతాలలోనే వుంది. అదే విధంగా తలపాగా కూడా కొన్ని ప్రాంతాల వారి ఆచారం.

సువర్ణ జలాలు

ఉత్తర దక్షిణాలుగా నిలువబడిన 'కాణి' యందు దక్షిణానవున్న కన్నంలోంచి నీరు జల్లుతూ, మంగళ సూత్రాన్ని కాడే చిల్లులో మాటుచేస్తారు. ఆ కాడె చిల్లు నుండి వచ్చిన జలంతో వధువు స్నానం చేయిస్తాడు వరుడు. ఆ జలాలు, శాంతిని కలిగిస్తాయని, సంసారాన్ని సారవంతం చేస్తాయని, బంగారు రంగుచేత శుద్ధమైన అగ్నులుగల ఆ జలాలు పవిత్రతను కలిగిస్తాయని భావం కల మంత్రాలు అక్కడ చదువుతారు.

ఆ తర్వాత కన్యకు నూతన వస్త్రాలను కట్టబెడతారు. అటుపిమ్మట జరిగేది 'యోక్త్రధారణ' అంటే దర్భతాడుతో వరుడు వధువు నడుమును చుట్టి ముడి వేయడం. దీనిని పత్నీ ప్రతోపనయం అంటారు.

మంచి మనస్సు సౌభాగ్యం సంతతి పొంది సహచారిణియై సత్కార్యాలకు సంసిద్ధం కమ్మని యిక్కడ చెప్పబడిన మంత్రార్థం.

శతమానాలు మాంగల్యధారణ

వరుడు అవాహనచేసి, షోడశోపచారలతో మంగళ సూత్రాల్ని పూజిస్తాడు. పెళ్లి కొచ్చిన పెద్దలచేత ముత్తయిదువుల చేత దానిని స్పృషింపచేస్తారు. ఆ సూత్రాన్ని వరుడు వధువు కంఠాన కడతాడు.

మాంగల్యం తంతునానేన మమ జీవన హేతునా ! కంఠే బంధ్నామి సుభగే ! త్వంజీవ శరదశ్శతం !

"నా జీవనానికి హేతువైన ఈ సూత్రం చేత నీకంఠాన్ని అలంకరిస్తున్నాను. నువ్వు నూరేళ్ళు జీవించు అని దీని భావన.

తలంబ్రాల అర్థం

మంగళ సూత్రధారణ తర్వాతి ఘట్టం 'అక్షతారోపణం' దీనినే తలంబ్రాలు అంటారు ఇది పెళ్ళిలో సందడి కలిగించే ఘట్టం. ఇందులో ఎంతో పవిత్రమైన హృదయం వుంది.

'అక్షంతలు పోయించుట' అని దీని అర్థం. తలపై పోసే ప్రాలు (బియ్యం) కనుక 'తలంబ్రాలు' అంటారు.

పురోహితుడు వధువు దోసిలి రెండుసార్లు అక్షింతలు వుంచి పాలు చల్లుతాడు. అలాగే వరుని దోసిలిలోను వుంచి, వధువు అంజలి(దోసిలి) కింద వరుని అంజలి వుంచుతాడు.

ఆ తరువాత ఆ అక్షింతలను వధూవరులు ఒకరు తలపై ఒకరు వేసుకుంటారు.

ఇక్కడ మంత్రాలలో : "పుణ్యం వర్థతాం శాంతిరస్తు, పుష్టిరస్తు, తుష్టిరస్తు, వృద్ధిరస్తు అవిఘ్నమస్తు, ఆరోగ్యమును స్వస్తి శివం కర్మాస్తు" అని ఇంకా కొన్ని మంత్రాలు వున్నాయి.

పుణ్యం వృద్ధిపొందాలి. శాంతి, పుష్టి,తుష్టి, వృద్ధి కలుగుగాక, విఘ్నాలు తొలుగుగాక, ఆయురారోగ్యాలు కలుగుగాక, క్షేమం మంగళం కలుగుగాక శుభకర్మలు వృద్ధి చెందుగాక అని వాటి అర్థం.

'మనస్సులోకి కోరిక, వాక్కు యొక్క సత్యం ఒకటి కావాలనే' దివ్య మంత్రం మంచి జీవితానికి తారక మంత్రమే. త్రికరణ శుద్ధిగా భార్య భర్తల దివ్య దాంపత్యం వర్ధిల్లాలనే మహాభావన ఇందులో వుంది.

యథాహమస్యా అతృపం స్త్రీయైపుమాన్.

ఈ స్త్రీ యందు పురుషుడు తృప్తి పొందేలా.

యథాహస్త్రీ తృప్యతి పుంసి.....

ఈ పురుషుని యందు స్త్రీ తృప్తిచెందేలా, అగ్ని, వాయువు, చంద్రుడు, ఆదిత్యుడు, జలములు అనుగ్రహించుగాక... అనే భావనమున్న మంత్రాలు చదువుతారు.

ప్రజామే కామ: సమృధ్యతాం.

మాకు కోరిక కొలది సంతతి వృద్ధి చెందుగాక

శ్రీయో మే కామ: సమృధ్యాత్యాం

మాకు కోరిక కొలది సంపద వృద్ధి పొందుగాక అనే శుభకామనలు మంత్రాలుగా ఇక్కడ చెప్పబడతాయి.

రక్షాబంధనం

దాని తరువాత వరుని కుడిచేతికి, వధువు ఎడమ చేతికి రక్షాబంధనం కడతారు. (దీనిని నాల్గవ నాటి రాత్రి విప్పాలి) ఇది సత్య ఆపదల నుండి రక్షించి, శోభని, శక్తినీ, క్షేమాల్ని, భద్రతన్నీ సమకూర్చుతుందని యిక్కడ మంత్రాల అర్థం.

బ్రహ్మముడి

ఆ తరువాత వధువు చీర అంచునీ, వరుడి ఉత్తరీయం అంచునీ కలిపి ముడి వేయడాన్నే బ్రహ్మముడి (కొంగుముడి) అంటారు.

ధ్రువంతే రాజావరుణోధ్రువందేవో బృహస్పతిః ధ్రువంత ఇంద్రశ్చాగ్నిశ్చ రాష్ట్రం ధారయతాం ధ్రువమ్!

ఈ దాంపత్య సామ్రాజ్యాన్ని ధరించే మీకు వరుణుడు, బృహస్పతి, ఇంద్రుడు, అగ్నిదేవతలు నిశ్చలత్వం కలుగచేయుదురుగాక!

అటు పిమ్మట ఇద్దరూ అగ్నిహోత్రం దగ్గరకొచ్చి నమస్కరిస్తారు. అప్పటి మంత్రంలో వరుడు.

'గచ్ఛ గృహపత్నీ యథా సో వశినీ త్వం విదం అవదాసి'

(ఇంటి యజమానిరాలిగా అంతటికి పెత్తనం వహించి, తీర్చి దిద్దుకునే దానివిగా ఇంటికి

రా) అని వధువుని ఉద్దేశించి అంటాడు. స్త్రీకి గృహ రాజ్యంలో ఉన్న ప్రాధాన్యం ఈ మంత్రాలలో పేర్కొన్నారు.

ప్రధాన హోమం

ఆ తరువాత జరిగేది ప్రధాన హోమం, గృహస్థాశ్రమంలో కొత్త దంపతులు చేసే ప్రథమ హోమం ఇది. సత్సంతానార్థమై, సుఖజీవనంకై, దీర్ఘ ఆయుష్షుకై జరిగే ఈ హోమకర్మలో ఛాందోగ్య బ్రాహ్మణ మంత్రాలు కూడా వుంటాయి.

దీనిలోని ప్రధాన మంత్రాల్లో ఒకటి - 'నీ పిల్లల్లో నేనూ ఒకడిని అవాలి' అని(వరుడి) ఈ భావం, మహోన్నతమైనది. మగవాడని ప్రేమతో శాసించి, లాలించి, ధర్మ మార్గంలో నడిపే మాతృత్వ శక్తి స్త్రీ అని వివాహం మంత్రాలు పేర్కొంటున్నాయి.

భార్యభర్తలు స్నేహితులు

పాణి గ్రహణం

ఈ ఘట్టంలో వధువు వరుని చేయి పట్టుకుంటుంది. ఈ పాణిగ్రహణ మంత్రాలలో - 'మనమూ సనాతన మార్గాన్ని అనుష్టించెదముగాక,' ("వధువుని అగ్రగణ్యగా చేయుగాక") అని చెప్పబడింది.

ఏడడుగులు

దీనినే సప్తపది అంటారు. అగ్ని హోత్రానికి దక్షిణంగా కుడికాలు ముందు పెడుతూ ఉత్తరానికిగానీ తూర్పుకుగానీ, వధువుతో వరుడు నడుస్తాడు. ఈ ఏడు అడుగులలో ఒక్కో అడుగులలో ఒక్కో శక్తి వుంది. ఇక్కడ మంత్రాలు పేర్కొన్న ప్రకారం.

1. మొదటి అడుగు అన్నాన్ని. 2. రెండో అడుగు బలాన్ని (శక్తిని) 3. మూడో అడుగు సత్కర్మలను (వ్రతాన్ని) 4. నాలుగో అడుగు ఆనందోత్పత్తిని 5. అయిదో అడుగు పశు సమృద్ధినీ, అవయవ పుష్టిని 6. ఆరో అడుగు రుతుసంపదలను 7. ఏడో అడుగు గృహస్థాశ్రమ హోమ యజ్ఞాలను విష్ణుకృపతో అందజేస్తాయి. ఏడో అడుగు తరువాత వరుడు చెప్పే మంత్రాలు

సఖా సప్త పదా భవ.

ఏడు అడుగులతో నీవు నా సఖివి అగుము.

సఖాయౌ సప్త పదా బభూవ

ఏడడుగులతో ఇరువురూ సఖులయ్యారు.

సఖ్యంతో గమేయం సఖ్యాత్

సహవాసంతో సౌఖ్యాన్ని పొందుదుముగాక.

ఈ మంత్రాల ద్వారా వివాహం లక్షణం చెప్పబడింది.

భార్యభర్తలు నిజమైన స్నేహితులు. ఇది అగ్ని సాక్షిగా జరిగిన వివాహం.

దాంపత్యం ఒక స్నేహం.

దాంపత్యం ఒక స్నేహం ఒకరికొరకై సరిసమాన స్థితిలో మనస్సు యిచ్చిపుచ్చుకొని, స్నేహ పూర్వకంగా మెలగుతూ, పరస్పర ప్రోత్సాహంతో ధర్మాన్ని ఆచరించడమూ దాంపత్యం **"పురుషుడుకి నిజమైన నేస్తం-భార్యే"** అని మహాభారతంలో ధర్మరాజు.... (యక్షప్రశ్నలలో) వివరించాడు.

లాజహోమం

'సప్తపది' తర్వాత చేసేది లాజహోమం.

లాజాల (పేలాల)తో చేసే హోమం ఇది. భర్తకు దీర్ఘాయువు, తనకు దీర్ఘ సుమంగళత్వం కలగడానికై పేలాలను అగ్నికి ఆహుతి చేస్తుంది. వధువు, ఈ హోమం ద్వారా స్వస్థత, సంతతి వృద్ధి ధృడమైన జీవనోపాధి కలగాలని ఇక్కడ మంత్రాల భావం.

అగ్ని హోత్రానికి ఉత్తరంగా వధువు కుడికాలితో ఒక రాతిని(సానపీఠ) తొక్కిన వరుడు చెప్పే మంత్రంలో "ఈ రాయి లాగా సుస్థిరంగా నువ్వుండాలి శత్రుబాధలు నశించాలి" అని కోరును.

వరుడు, వధువు తమ్ముడు, వధువు చేతిలో పేలాలు, నెయ్యి పోశాక వధువు వాటిని అగ్నిలో ఆహుతి చేస్తుంది.

'భార్యకెలాంటి అనారోగ్యం కలిగించనీయననీ' శాశ్వతంగా స్థిరంగా తమ దాంపత్యం చల్లగా వర్థిల్లాలని ఛాందోగ్య బ్రాహ్మణ మంత్రాలతో వరుడు కోరతాడు.

నా 'భార్య ధీర్ఘయుస్సుతో, సుమంగళిగా వుండేలా ఆశీర్వదించమని పెద్దలను అడుగుతాడు వరుడు.

నా మనసు తెలిసినవాడిగానూ మంచి సంస్కార పండితుడిగాను, నియమం, నిజాయితీ వున్న తేజస్విగానూ నిన్నునేను గ్రహించాను.

నువ్వు నాతోనే కలిసి వుంటూ, సిరిసంపదలు సంపాదించాలి. సుఖంగా జీవించాలని

వధువుచేత చెప్పించే ఒక మంత్రం.

వధూవరులిరువురూ కలిసి విశ్వదేవతలు, పవిత్ర జలాలు బ్రహ్మ, వాయుదేవుడు - మన మనుష్యుల్ని స్నేహంతో కలిసి పోయేలా చేయాలని కోరతారు. వధువు కాలివేలికి వరుడు స్వయంగా మట్టెలు తొడగడం విశేషం. మట్టెలు, నల్లపూసలు సౌభాగ్య చిహ్నాలు.

నక్షత్ర దర్శనం

వధూవరులకు మొదట ధ్రువనక్షత్రం చూపిస్తారు. వారు ధ్రువంగా (స్థిరంగా) జీవించి వృద్ధి చెందాలని దీని భావం. ఆ తరువాత అరుంధతి నక్షత్రాన్ని చూపిస్తారు. 'సప్తర్షయః ప్రథమాంకృత్తికానామరుంధతి...' అని మొదలయ్యే మంత్రం ద్వారా, సప్తర్షులు కృత్తికల్లో మొదటి సారిగా అగ్రస్థాయినిచ్చి గౌరవించిన సాధ్వీమతల్లి అరుంధతి అని పేర్కొనబడింది. 'అరుంధతి' అంటే భర్త యొక్క సత్కార్యంకు, 'ధర్మానికి రోధనం' (ఆటంకం) కలిగించనది అని అర్థం ఈ అరుంధతీ నక్షత్ర సందర్శనం ద్వారా వధూవరులు జీవితంలో ఆటంకం లేకుండా ధర్మమయ సౌఖ్యం కలగాలని ఋషి సంకల్పం. ఆ తరువాత పెద్దల నుండి అమోఘమైన దీవెనలందుకుంటారు వధూవరులు.

అప్పగింతలు

ఇది శాస్త్రంలో లేదు. వధువు తరపు వారు వరుడికీ, వరుని తరుపువారికి తమ కుమార్తె బాగోగులు ఇక 'మీవే' అని చెప్పుకొనే ఘట్టమిది. ఈ భావం పెళ్లి ఘట్టాల్లోనే చెప్పబడినప్పటికీ, ప్రత్యేకంగా ఈ అప్పగింతల ముచ్చట తరువాత వచ్చింది. ఒక వేడుకగా ఇది అంగీకారయోగ్యమే. ఇందులో పరస్పర ఆప్యాయతలు, కుటుంబబంధాలలోని అనురాగ మాధుర్యాలు, ప్రేమానుబంధాలు ద్యోతకమవుతాయి. రెండు మనసుల్నీ రెండు జీవితాల్ని ఒకదైవ కార్యంగా, విశ్వశ్రేయస్సుకి మధ్య సంస్కారంగా కలుపు దివ్యమైన ఘట్టం-వివాహం ఈ వివాహం దంపతులకి జీవితాంతం గుర్తుండే మధుర స్మృతి. ఉ [illegible]రమైన దేవతల అమోఘాశీస్సులు లభించే వేడుక ఇది. పెళ్ళిలోనూ, పెళ్ళికి పూర్వ రంగంలోనూ కొన్ని ఘట్టాల్లో కొన్ని వర్ణాలవారికీ, ప్రాంతాలవారికీ, ఇంటి సాంప్రదాయం అనుసరించీ చాలా భేదాలుంటాయి. కొన్ని అంశాలు కొన్ని కుటుంబాలకు వుండవు కూడా అటువంటప్పుడు 'ఫలానా ఘట్టం మాకు ఆచారంలో లేదే అనుకోవలసిన అవసరం లేదు. ఎవరి ఆచార సాంప్రదాయాలను వారు అనుసరించడమే ముఖ్యం. ఏదేమైనా, సాంప్రదాయ ప్రకారం అన్ని పద్ధతులకీ ప్రధాన సూత్రం, లక్ష్యం ఒక్కటే వాటిని అవగాహన చేసుకోవడం అవసరం. పెళ్ళి అనేది ఒక శాశ్వతస్నేహానికి నాంది జీవితంలో నిండు నూరేళ్ల సంఘ ప్రమాణానికి పునాది, ప్రకృతి దేవతా శక్తులసాక్షిగా బాసలు చేసుకొనే దివ్యమైన మహోత్సవం దాంపత్య రథానికి ఇరుచక్రాలు భార్యాభర్తలు. అనే సమాన సిద్ధాంతం సనాతన వివాహ ధర్మం తెలియజేస్తున్న నిత్యసత్యం.

వివాహ వైశ్య గోత్రముల వరసలు

వరుడు	వధువు	శుభ ప్రదమైనవి
1. పెండ్లికుల	1 మాసంతుకుల	
2. మాసంతకుల	2 ధనకుల	౨-౧ మరుదలు
3. బుధనకుల	3 వస్త్రకుల	
1. పెండ్లికుల	1 మాసంతకులు	
2. శిలకుల	2 పెండ్లికుల	౧-౨ కోడలు
3. ధనకుల	3 గంధశిల	
1. పెండ్లికుల	1 దేశెట్ల	
2. గంధశిల	2 బుధకుల	౩-౨ మేనత్త
3. శిలకుల	3 ఎలిశెట్ల	
1. పెండ్లికుల	1 ఎలిశెట్ల	
2. బుధకుల	2 ధనకుల	౧-౩ మనుమరాలు
3. శిలకుల	3 పెండ్లికుల	
వరుడు	**వధువు**	**అశుభ ప్రదమైనవి**
1. పెండ్లికుల	1 మాసంతకుల	
2. బుధకుల	2 ధనకుల	౩-౧ తల్లి
3. మాసంతకుల	3 వస్త్రకుల	
1. పెండ్లికుల	1 పెండ్లికుల	
2. దేశెట్ల	2 ధనకుల	౧-౧ చెల్లెలు
3. అనంతకుల	3 వెనిశెట్ల	
1. మూలకుల	1 గంధశిల	
2. శిలకుల	2 శీలకుల	౨-౨ చెల్లెలు
3. ధనకుల	3 వెనిశెట్ల	
1. బుధకుల	1 దేశెట్ల	
2 గంధశిల	2 పునిగిశిల	౨-౩ పుత్రిక
3 వస్త్రకుల	3 గంధశిల	
1 పునిగెశిల	1 గంధశిల	
2 మాసంతకుల	2 శిలకుల	౩-౩ చెల్లెలు
3 ధనకుల	3 ధనకుల	

నాయక ప్రథమంబు నారీతృతీయంబు, మానుగా గూడిన మనుమరాలు పురుషునిది మూడోది పూబోణి మొదటిది, దనరంగ గలసిన తల్లివాని పిల్లవానిది రెంట పిల్లది మూడింట పొసగజేసిన నాతి పుత్రికయగును. పరగనాథుని మూట పడుచుది రెంటను నమరిననామె మేనత్తయగును. కూడనొక సతీపతి రెంటకోడలగును. వరుని రెంటను సతియాది మరదలయ్యె పిల్లలిద్దరు నొక్కటైన చెల్లెలగును. వైశ్య గోత్రంబు లీరీతి వరుసదెలసీ పెండ్లి జేసిరి తగునని పెద్దలపుడు.

వైశ్యుల (102) గోత్ర ప్రవరలు

1. అగస్త్యస గోత్రములు (అనపకుల-అనపాల-అనుపకుల-అనుపాల) అగస్త్య మాహేంద్ర మాయోభవేతిత్ర్యార్షేయ ప్రవరాన్విత అగస్త్యస గోత్ర యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆపస్తంబసూత్రః ( ) గుప్తోహంభో అభివాదయే.

చంద్రలేక శృంగాఖ్య శ్రేష్ఠి

2. ఆత్రేయస గోత్రము (అరశిష్ట కుల-యెలిశెట్ల-అరసకుల-యాలుకుల-అరిశెట్ల-ఎలశిష్టకుల-ఎలిశెట్ల-యరశిష్ఠ-హరిశిష్ఠ) ఆత్రేయ అర్చనానస శ్యావాశ్వేతి త్ర్యార్షేయ ప్రవరాన్విత ఆత్రేయస గోత్రః - యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆపస్తంబసూత్రః ( ) గుప్తోహంభో అభివాదయే.

రాజముఖి రాజశ్రేష్ఠి

3. అచ్ఛాయనస గోత్రము (అగ్రమూల-అఘ్యమూల-అర్ఘ్యమూల-అమలకుల) అంగీరస-అశ్వలాయన, ఆచ్ఛాయనేతి త్ర్యార్షేయ, ప్రవరాన్విత ఆచ్ఛాయనసగోత్రః-యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆపస్తంబసూత్రః ( ) గుప్తోహంభో అభివాదయే.

విమల కపిల శ్రేష్ఠి

4. ఉగ్రసేనసగోత్రము (కుమార శిష్ట - కొమిరిశెట్ల-కుమిరిశిష్ట-ఉగ్రశిల-కోమర శిష్టకుల) భార్గవ-ఔగ్రసేన ఔర్వసేనేతి త్ర్యార్షేయ ప్రవరాన్విత ఉగ్రసేనసగోత్రః-యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆపస్తంబ సూత్రః ( ) గుప్తోహంభో అభివాదయే.

హలకాంబ పార్థివశ్రేష్ఠి

5. ఉత్కృష్టస గోత్రము (కన్యకుల-కానుకుల-క్రానుకుల) భార్గవ ఔత్కృష్టేతి ద్వ్యార్షేయ ప్రవరాన్విత ఉత్కృష్టసగోత్రః-యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆపస్తంబ సూత్రః ( ) గుప్తోహంభో అభివాదయే.

కమలాక్షి సమ్మదశ్రేష్ఠి

6. ఉత్తమౌజస గోత్రము (ఉతకాల-ఉతకుల-ఉతశిష్ట-వుతకాల-ఉత్తమకుల) అంగిరస నారద ఔత్తమోజసేతిత్ర్యార్షేయ ప్రవరాన్విత ఉత్తమౌజసగోత్రః - యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆపస్తంబ సూత్రః ( ) గుప్తోహంభో అభివాదయే.

ధర్మాంబ ఉత్తమశ్రేష్ఠి

7. ఋష్యశృంగస గోత్రము (అనంతకుల) అంగిరస ఋష్య శృంగేతి ద్వ్యార్షేయ ప్రవరాన్విత ఋష్యశృంగసగోత్రః-యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆపస్తంబ సూత్రః ( ) గుప్తోహంభో అభివాదయే.

అనుమిత ఆనందశ్రేష్ఠి

8. ఔచిత్యస గోత్రము (యనసకుల-యానస-యానసఖి) అంగిరస ఔచిత్యేతి ద్వ్యార్షేయ ప్రవరాన్విత ఔచిత్యస్య గోత్రః - యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆపస్తంబసూత్రః ( ) గుప్తోహంభో అభివాదయే

నీలవేణి భాసుర శ్రేష్ఠి

9. కణ్వస గోత్రము (కర్ణకుల-కర్ణాట-కరుటకుల-కాటకుల-కాటు-కమటకుల-కోటకుల-కొటుకుల) అంగిరస అజామీఢ కాణ్వేతిత్ర్యార్షేయ ప్రవరాన్విత కణ్వనగోత్రః - యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆపస్తంబ సూత్రః ( ) గుప్తోహంభో అభివాదయే.

సమదర్శిని సోమదశ్రేష్ఠి

10. కందర్పస గోత్రము (చరకుల-చేగొడ్డకుల-శమనకుల-చేగోళ్ళ-చేగొండ-మనకుల-శ్రేష్ఠ కుండల) అంగిరస కాంచన కాందర్పేతి త్ర్యార్షేయప్రవరాన్వితకందర్పస గోత్రః - యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆపస్తంబసూత్రః ( ) గుప్తోహంభో అభివాదయే.

అమృత భాషిణి గౌతమశ్రేష్ఠి

11. కపిలస గోత్రము (మండు-మందకుల-మండకుల-హస్తకుల) అంగిరస కాపిలేతి ద్వ్యార్షేయ ప్రవరాన్విత కపిలస గోత్రః-యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆపస్తంబ సూత్రః ( ) గుప్తోహంభో అభివాదయే.

కంబుకంఠి కపిలశ్రేష్ఠి

12. కపీతన గోత్రము (వెంకాల కుల - వెంకోల) అంగిరస-దమబాహ్య ఊరుక్షయేతి త్ర్యార్షేయ ప్రవరాన్విత కపీతస గోత్రః యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆపస్తంబసూత్రః ( ) గుప్తోహంభో అభివాదయే.

కుముదవల్లి సుదర్శనశ్రేష్ఠి

13. కాశ్యపస గోత్రము (గణముఖి-గణపకుల-గణముఖు) కాశ్యప ఆవత్సార ఆసతేతి త్ర్యార్షేయ ప్రవరాన్విత కాశ్యపస గోత్రః - యజుశ్శాఖాధ్యాఈ ఆపస్తంబసూత్రః ( ) గుప్తో హంభో అభివాదయే.

ధనలక్ష్మి ధనశ్రేష్ఠి (గణపశ్రేష్ఠి)

14. కుత్సస గోత్రము (ఇక్ష్వాకుకుల-కదంబకుల) అంగిరసమాంధాత కైత్సేతిత్ర్యార్షేయ ప్రవరాన్విత కుత్సస గోత్రః - యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆపస్తంబ సూత్రః ( ) గుప్తోహంభో అభివాదయే.

చంచలాక్షి పావనశ్రేష్ఠి

15. కౌండిన్యసగోత్రము (ఘనలోల-ఘనశీల-గణశీల-ఘనశీల) భార్గవ కైండిన్య ద్వ్యార్షేయ ప్రవరాన్విత కైండిన్యస గోత్రః - యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆపస్తంబ సూత్రః ( ) గుప్తోహంభో

అభివాదయే.

కమల గౌరశ్రేష్ఠి

16. కౌంతేయసగోత్రము (కామశిష్ట-కామిశెట్ల) భార్గవ కౌంతేయేతి ద్వ్యార్షేయ ప్రవరాన్విత కౌంతేయస గోత్రః-యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆపస్తంబసూత్రః(   ) గుప్తో హంభో అభివాదయే.

కుందవదన గోవిందశ్రేష్ఠి

17. కౌశికసగోత్రము(కరకపాల-కనకపాల) భార్గవ కౌశికేతి ద్వ్యార్షేయ ప్రవరాన్విత కైశికస గోత్రః - యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆపస్తంబ సూత్రః (   ) గుప్తోహంభో అభివాదయే.

అర్కాంబ మల్లాఖ్య శ్రేష్ఠి

18. కృష్ణస గోత్రము (ధనికుల-ధనకుల-ధనదకుల-ధేనుకుల) భార్గవ కార్ష్ణేతి ద్వ్యార్షేయ ప్రవరాన్విత కృష్ణస గోత్రః - యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆపస్తంబ సూత్రః (   ) గుప్తోహంభో అభివాదయే.

శ్యామల కృష్ణ శ్రేష్ఠి

19. గార్గ్యసగోత్రము (ప్రహిణి కుల-ప్రహీణు-పమిడికుల-పైడికుల) ఆంగీరస సైన్య - గార్గేతి త్ర్యార్షేయ ప్రవరాన్విత గార్గ్యసగోత్రః - యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆపస్తంబ సూత్రః (   ) గుప్తోహంభో అభివాదయే.

కాళీదేవి కాలకంఠశ్రేష్ఠి

20. గృత్సమదస గోత్రము (ఇనపకుల-ఇనుకుల-ఇనుపకుల-ఇన-ఇషుప-చన్నకుల-చెన్నకుల-అనప-జనకుల-జాను-ఎన్నికుల)
భార్గం శౌనహోత్ర గార్త్సమదేతి త్ర్యార్షేయ ప్రవరాన్విత గృత్సమదస గోత్రః - యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆపస్తంబసూత్రః (   ) గుప్తోహంభో అభివాదయే.

కమల గజసత్వ శ్రేష్ఠి

21. గోపకస గోత్రము (ఇంచుపకుల-గొంటకుల-ఇంచుపాహ్వయ-గోపకుల-గుంటకుల-గోటకుల-ఘోటక) ఆంగీరస ఘోంటక గౌపకేతి గ్ర్యార్షేయ ప్రవరాన్విత గోపకసగోత్రః-యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆపస్తంబ సూత్రః (   ) గుప్తోహంభో అభివాదయే.

కీర్తికాంత ఉత్పలాక్ష శ్రేష్ఠి

22. గౌతమస గోత్రము (గంథశిలకుల-గందశిల-గంధశీల-(గ్రంధిశిల) ఆంగీరస ఆయాస్య గౌతమేతి త్ర్యార్షేయ ప్రవరాన్విత గౌతమసగోత్రః యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆపస్తంబసూత్రః (   ) గుప్తోహంభో అభివాదయే.

లోలాంబ లోకాహ్వయ శ్రేష్ఠి

23. చక్రపాణిస గోత్రము (చక్రమూలకుల-చంద్రకుల-చంద్రమూల-చక్రమూలస) ఆంగీరస చాక్రపాణితి ద్వార్షియ ప్రవరాన్విత చక్రపాణిస గోత్రః - యజుశ్శాఖాధ్యాఈ ఆపస్తంబసూత్రః (   ) గుప్తోహంభో అభివాదయే.

తనుమధ్య ధృతసత్వ శ్రేష్ఠి

24. చామరణస గోత్రము (పెద్ద శ్రేష్ట-పెద్ది శిష్ట-బధశిష్ట-పెద్దిశెట్ల-బద్ధశిష్ట) భార్గవ చార్షణేతి ద్వ్యార్షేయ ప్రవరాన్విత చామర్షణస గోత్రః - యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆపస్తంబసూత్రః (   ) గుప్తోహంభో అభివాదయే.

హేమంగి మత్స్యధ్వజ శ్రేష్ఠి

25. జడభరతస గోత్రము (గుండకుల-దూరశిష్ట) భార్గవ జాడభరతేతి ద్వ్యార్షేయ ప్రవరాన్విత జడభరతస గోత్రః - యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆపస్తంబసూత్రః (   ) గుప్తోహంభో అభివాదయే.

మణిమంజరి ఆదిత్యశ్రేష్ఠి

26. జతుకర్ణస గోత్రము (చంద్రకుల-చంద్రమశిష్ట-చంద్రమూల-చంద్రశిష్ట-చందమూల-చందకుల) ఆంగిరస చాంద్రశిష్ట జాతుకర్ణేతి త్ర్యార్షేయ ప్రవరాన్విత జతుకర్ణస గోత్రః - యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆపస్తంబ సూత్రః (   ) గుప్తోహంబో అభివాదయే.

బాలామణి బలదేవశ్రేష్ఠి

27. జంభసూదనస గోత్రము (త్రిమూలకుల) భార్గవ జంభసూదనేతి ద్వ్యార్షేయ ప్రవరాన్విత జంభ సూదనస గోత్రః-యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆపస్తంబ సూత్రః ( ) గుప్తో హంభో అభివాదయే.

మోహనాంగి సుందరశ్రేష్ఠి

28. జరత్కారస గోత్రము (ధన్నకుల-జానికుల-జనకుల-జానకుల-జాను-జ్యాను) ఆంగిరస జాహ్నవజాత్కారణేతి త్వార్షియ ప్రవరాన్విత జాహ్నవ జాత్కారసగోత్రః-యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆపస్తంబ సూత్రః ( ) గుప్తోహంభో అభివాదయే.

కళావతి చంద్రాఖ్య శ్రేష్ఠి

29. జాబాలిస గోత్రము (సురిశిష్ట కుల - సూరశిష్టకుల) భార్గవ జాబాలేతి ద్వ్యార్షేయ ప్రవరాన్విత జాబాలిస గోత్రః - యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆపస్తంబ సూత్రః (   ) గుప్తోహంభో అభివాదయే.

పావని చంద్రబాణ శ్రేష్ఠి

30. జాభేయస గోత్రము (శనిశెట్ల-చనశిష్ఠ-చినిశిష్ట-చినిశెట్ల-శినిశెట్ల-శెనిశెట్ల) భార్గవ శాండిల్యేతి ద్వ్యార్షేయ ప్రవరాన్విత జాభ్రయస గోత్రః-యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆపస్తంబసూత్రః (   )

గుప్తోహంభో అభివాదయే.

చంద్రకళ చంద్రమౌళి శ్రేష్ఠి

31. జీవన్తిస గోత్రము (భూతిలాశిష్ట-భ్రమశిష్ట-వృద్ధికుల) భార్గవ జైవంతీతి ద్వ్యార్షేయ ప్రవరాన్విత జీవన్తిస గోత్రః-యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆపస్తంబ సూత్రః ( ) గుప్తోహంభో అభివాదయే.

సోమప్రభ సింహధ్వజ

32. తరణిసగోత్రము (త్రివిక్రమ శిష్ట-త్రివిక్రమకుల) భార్గవ తారణీతి ద్వ్యార్షేయ ప్రవరాన్విత తరణిస గోత్రః యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ( ) గుప్తోహంభో అభివాదయే.

బాలామణి జనార్ధన శ్రేష్ఠి

33. తిత్తిరిస గోత్రము (భమదకుల-భ్రమద-భ్రమర-బ్రహ్మకుల-భ్రవద) ఆంగిరస కవిభూతి తైత్తిరీయేతి త్ర్యార్షేయ ప్రవరాన్విత తిత్తిరిస గోత్రః-యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆపస్తంబ సూత్రః ( ) గుప్తో హంభో అభివాదయే.

భూమాంభ బ్రహ్మశ్రేష్ఠి

34. త్రిజటస గోత్రము (ఉపరికుల-ఉశీర-ఉప్పాల-ఉశిరికుల) భార్గవ త్రైజటేతి ద్వ్యార్షేయ ప్రవరాన్విత త్రిజటస గోత్రః - యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆపస్తంబ సూత్రః ( ) గుప్తోహంభో అభివాదయే.

మంజువాణి సుందరశ్రేష్ఠి

35. త్రైత్రేయస గోత్రము(చిదురుపేళ్ళ-చిద్రుపేళ్ళ-చతురపేళ్ల-చిద్రూపకుల) ఆంగిరస త్రైత్రేయేతి ద్వ్యార్షేయ ప్రవరాన్విత త్రైత్రేయనప గోత్రః-యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆపస్తంబసూత్రః ( ) గుప్తో హంభో అభివాదయే.

సుదర్శిని పాదాఖ్యశ్రేష్ఠి

36. దాల్భ్యస గోత్రము (పటనశిష్ట-పటినకుల-పటన-ఫలకకుల-పలకలకుల) ఆంగిరస పాలకదాల్భ్యేతి త్ర్యార్షేయ ప్రవరాన్విత దాల్భ్యస గోత్రః - యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆపస్తంబసూత్రః ( ) గుప్తో హంభో అభివాదయే.

పల్లవపాణి వల్లభ శ్రేష్ఠి

37. దూర్వాసస గోత్రము (దిదశ-దినకుల-దెంతకుల-దంతకుల-దెంతాశుల) భార్గవ దౌర్వాసేతి ద్వ్యార్షేయ ప్రవరాన్విత దూర్వాసస గోత్రః ( ) యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆపస్తంబ సూత్రః ( ) గుప్తోహంభో అభివాదయే.

చిత్రలేఖ కుశలశ్రేష్ఠి

38. దేవరాతస గోత్రము (హిరరాజ-హరీత-హిరరాశికుల) ఆంగిరస దైవరాతేతి ద్వ్యార్షేయ ప్రవరాన్విత దేవరాజతస గోత్రః - యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆపస్తంబ సూత్రః ( ) గుప్తోహంభో అభివాదయే.

మణిమాల ఘనముఖ శ్రేష్ఠి

39. దేవవల్క్యస గోత్రము (ఉశిరికుల-దేవశెట్ల-దేవకుల-దేశిష్ట) భార్గవ హరివక్ర దైవవల్క్యేతిత్ర్యార్షేయ ప్రవరాన్విత దేవవల్క్యస గోత్రః-యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆపస్తంబ సూత్రః ( ) గుప్తోహంభో అభివాదయే.

భ్రమరామణి దంతునామార్యులు

40. నారదస గోత్రము (పాలక కుల-పాలకుల) భార్గవ నారదేతి ద్వ్యార్షేయ ప్రవరాన్విత నారదస గోత్రః - యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆపస్తంబసూత్రః ( ) గుప్తో హంభో అభివాదయే.

హేమరేఖ స్వర్ణరథశ్రేష్ఠి

41. నేత్రపాదస గోత్రము (చందోగు-చందకుల-ఛందోగు-చంద్రకుల) భార్గవ నైత్రపాదేతి ద్వ్యార్షేయ ప్రవరాన్విత నేత్రపాదస గోత్రః - యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆపస్తంబ సూత్రః ( ) గుప్తోహంభో అభివాదయే.

సుబోధిని సింహసేన శ్రేష్ఠి

42. పరస్పరాణ్యస గోత్రము (తువ్విశిష్ట-పౌలస్త్యకుల-శ్రీపుంశిక) ఆంగిరస సంస్కృతి గేరవేతి త్ర్యార్షేయ ప్రవరాన్విత పరస్కరాయణ్యస గోత్రః - యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆపస్గంబ సూత్రః ( ) గుప్తోహంభో అభివాదయే.

ధనదాంబ మూలాఖ్య శ్రేష్ఠి

43. పల్లవసగోత్రము (గణపకుల-ఘంటకుల-ఘంటారుల-ఘంటసుకుల-ఘంటస్థూల) ఆంగిరస ఘంటస్థూలపాల్లవేతి త్ర్యార్షేయ ప్రవరాన్విత పల్లవస గోత్రః యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆపస్తంబ సూత్రః ( ) గుప్తోహంభో అభివాదయే.

నీలాంబ నందాఖ్యశ్రేష్ఠి

44. పవిత్రపాణిస గోత్రము (దయ శిష్ఠకుల - దయాశిష్ఠ - దశెట్లకుల - దశిష్ఠకుల - దేశెట్ల - దేశిష్ఠకుల - దైశిష్ఠ) ఆంగిరస పావిత్రపాణీతి ద్వ్యార్షేయ ప్రవరాన్విత పవిత్రపాణిస గోత్రః - యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆపస్తంబ సూత్రః ( ) గుప్తోహంభో అభివాదయే.

ధనలక్ష్మి ధనదశ్రేష్ఠి

45. పారశర్యస గోత్రము (కామధేను-పడగశిల-పడిగశిల-కమతకుల-పాంచాళ-ప్రాణసుల-

పాణుసులకుల-ప్రాణశీలకుల-పావల్ల-ప్రాగ్భాలకుల-ప్రౌఢశీల-పాపాల్ల-పాపాల-పాంబాళ) ఆంగీరస ప్రౌఢశీల ప్రాగ్భాల కామధేను పారాశర్యేతి పంచార్షేయ ప్రవరాన్విత పారాశర్యస గోత్రః - యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆపస్తంబ సూత్రః ( ) గుప్తో హంభో అభివాదయే.

పల్లవాంబ పాలాహ్వాయ శ్రేష్ఠి

46. పింగళస గోత్రము(ఆర్య్య కుల - అయనకుల-ఐనకుల) ఆంగీరస అంబరీష యౌవనాశ్వేతి త్ర్యార్షేయ ప్రవరాన్విత పింగళస గోత్రః - యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆపస్తంబ సూత్రః ( ) గుప్తో హంభో అభివాదయే.

పోతాం భోభాఖ్య శ్రేష్ఠి

47. పుండరీకస గోత్రము (అనుశిష్ట-క్రానుకుల-తొంటికుల) ఆంగీరస పౌండరీకేతి ద్వ్యార్షేయ ప్రవరాన్విత పుండరీకస గోత్రః - యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆపస్తంబ సూత్రః ( ) గుప్తో హంభో అభివాదయే.

కనకాంగి కుముదశ్రేష్ఠి

48. పూతి మాషస గోత్రము (తుర్యాటి-తునిశెట్ల-తుర్యాటకుల-తులశిష్ఠ-తులిశెట్ల-తులసి-తోటకుల-తోటికుల) ఆంగీరస గౌరవీత సాంకృత్యేతి త్ర్యార్షేయ ప్రవరాన్విత పూతిమాషస గోత్రః - యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆపస్తంబ సూత్రః ( ) గుప్తోహంభో అభివాదయే.

చంద్రముఖి పాలాఖ్యశ్రేష్ఠి

49. పౌండ్రకస గోత్రము (పుంశిమాంశుకుల-పుంసిమాస-పోలిశెట్టి-ప్రోశిష్ఠకుల-ప్రోలి-ప్రోలేఖ-పాలసిల-పోషికుల) ఆంగీరస ప్రౌల్లేఖ పౌండ్రకేతి త్ర్యార్షేయ ప్రవరాన్విత పౌండ్రకస గోత్రః - యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆపస్తంబ సూత్రః ( ) గుప్తో హంభో అభివాదయే.

పుష్పాంబ భువనశ్రేష్ఠి

50. పౌలస్త్యస గోత్రము (గోశీల-ఉత్తమగోశీల-పల్లవగోశీల-పటుగోశీల-శ్రీగోశీల-భీమగోశీల-సత్యగోశీల-నందిగోశీల-పునగోశీల-సూర్యకుల-గోశ్రీల-శ్రీలగోశీల-శ్రీపుంసకుల-పునగశిల) ఆంగిరస పౌలస్త్యేతిద్వ్యార్షేయ ప్రవరాన్విత పౌలస్త్యస గోత్రః - యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆపస్తంబసూత్రః ( ) గుప్తో హంభో అభివాదయే.

బుక్మవతి పావనశ్రేష్ఠి

51. ప్రాచీనస గోత్రము (వెనిశెట్ల-ఎలిశెట్ల-వనిశిష్టకుల-యెనిశెట్ల-వెన్నశిష్టకుల-ఎనిశెట్ల-వెలుశిష్ట-చనశిష్టకుల-వెలిశెట్ల) భార్గవ ప్రాచీనేతి ద్వ్యార్షేయ ప్రవరాన్విత ప్రాచీనస గోత్రః - యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆపస్తంబ సూత్రః ( ) గుప్తో హంభో అభివాదయే.

చిత్రాంగి విన్నవరేణ్య శ్రేష్ఠి

52. ప్రాభాతస గోత్రము (ఉద్వాహకుల - పెండ్లికుల - రవిశిష్ట) ఆంగిరస రావిశిష్ట ప్రాభాతేతి త్ర్యార్షేయ ప్రవరాన్విత ప్రాభాతస గోత్రః-యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆపస్తంబ సూత్రః ( ) గుప్తో హంభో అభివాదయే.

కుసుమాంబ కుసుంభ శ్రేష్ఠి

53. బృహదశ్వస గోత్రము (పేరుశిష్ట-పేరిశెట్ల-ఫేరిశిష్టకుల-ఫైరుశిష్ట-పేరిశిష్ట) ఆంగీరస బార్హద్శ్వేతి ద్వ్యార్షేయ ప్రవరాన్విత బృహదశ్వస గోత్రః - యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆపస్తంబ సూత్రః ( ) గుప్తోహంభో అభివాదయే.

బింబాధరి పీనవక్షశ్రేష్ఠి

54. బోధాయనస గోత్రము (బుద్ధికుల - బుధనకుల) భార్గవ బోధాయనేతి ద్వ్యార్షేయ ప్రవరాన్విత భోధాయనస గోత్రః - యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆపస్తంబ సూత్రః ( ) గుప్తోహంభో అభివాదయే.

ఇభయాన నాగాఖ్యశ్రేష్ఠి

55. భారద్వాజస గోత్రము (బలశిష్ట-బలిశెట్ల-బలశేష్ట-బలిశిష్ఠ) ఆంగిరస బార్హస్పత్య భారద్వాజస గోత్రః - యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆపస్తంబ సూత్రః ( ) గుప్తో హంభో అభివాదయే.

పల్లవాంబ భోగాఖ్య శ్రేష్ఠి

56. భార్గవస గోత్రము (పృథివి శిష్ఠ - పృథ్విశ్రేష్ఠ) భార్గవ పార్థివశిష్ఠేతి ద్వ్యార్షేయ ప్రవరాన్విత భార్గవస గోత్రః - యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆపస్తంబ సూత్రః ( ) గుప్తోహంభో అభివాదయే.

పృథ్వీదేవి వృథునామ శ్రేష్ఠి

57. మందపాలస గోత్రము (విన్నస-వెనుకుల-విన్నకుల-వినుకుల-యెన్నకుల-వెన్నకుల) భార్గవమందపాలేతి ద్వ్యార్షేయ ప్రవరాన్విత మందపాలస గోత్రః - యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆపస్తంబ సూత్రః ( ) గుప్తోహంభో అభివాదయే.

విన్నాంబ విశ్వనాథ శ్రేష్ఠి

58. మానవస గోత్రము (మన్యకుల-మన్యస-మానాభ-మానసకుల-మానాచ్ఛ) ఆంగిరస మానవేతి ద్వ్యార్షేయ ప్రవరాన్విత మానవస గోత్రః - యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆపస్తంబ సూత్రః ( ) గుప్తోహంభో అభివాదయే.

విచక్షణాంగి దక్షిణాహ్వాయ శ్రేష్ఠి

59. మరీచిస గోత్రము (దీక్షమ శిష్ఠస-దీక్షమకుల-దీక్షమ శ్రేష్ఠ) భార్గవ మారీచేతి ద్వ్యార్షేయ ప్రవరాన్విత మరీచిస గోత్రః - యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆపస్తంబ సూత్రః ( ) గుప్తోహంభో

అభివాదయే.

భామామణి భాస్కరశ్రేష్ఠి

60. మార్కండేయస గోత్రము (మోదుకుల-మోరుకుల-మూర్క్కల-మోర్కాలకుల-మోరుక-మౌర్ఖస-మోరుస-కేశలశిల) భార్గవ మార్కండేయేతి ద్వ్యార్షేయ ప్రవరాన్విత మార్కండేయస గోత్రః - ( ) గుప్తో హంభో అభివాదయే.

పిప్పలాంబ నాగధ్వజ శ్రేష్ఠి

61. మునిరాజస గోత్రము (పద్మ శిష్టస - పద్మశిల - పద్మశెట్ల - పద్మశ్రేష్ఠి) భార్గవ మౌనిరాజేతి ద్వ్యార్షేయ ప్రవరాన్విత మునిరాజస గోత్రః - యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆపస్తంబ సూత్రః ( ) గుప్తోహంభో అభివాదయే.

సరస్వతి సరసశ్రేష్ఠి

62. మైత్రేయ సగోత్రము (మద్దికుల - మధనకుల - మధ్యకుల - మధ్యనకుల - మిధునకుల - మైత్రికుల) భార్గవ దైవోదాన వాధ్ర్యశ్వేతిత్రార్షేయ ప్రవరాన్విత మైత్రేయసగోత్రః - యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆపస్తంబసూత్రః ( ) గుప్తోహంభో అభివాదయే

నాగమణి నాగాఖ్యశ్రేష్ఠి

63. మౌసలస గోత్రము (చంద్ర-చంద్రకుల-సందకుల-చందక-చందాలకుల-చంగాలకుల) భార్గవజాంభసూదన మౌసలేతి త్ర్యార్షేయ ప్రవరాన్విత మౌసలస గోత్రః - యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆపస్తంబసూత్రః ( ) గుప్తోహంభో అభివాదయే.

కమలాంబ గౌరాఖ్య శ్రేష్ఠి

64. మౌంజాయనస గోత్రము (ముంజు-ముంజికుల-మౌంజిస-మౌంజికుల) భార్గవ మౌంజాయనేతాద్వ్యార్షేయ ప్రవరాన్విత మైంజాయనస గోత్రః - యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆపస్తంబ సూత్రః ( ) గుప్తో హంభో అబివాదయే.

మంజువాణి గుణపుంజ శ్రేష్ఠి

65. మౌద్గల్యస గోత్రము (నాభిళ్ళ-మునకాల-నాభికుల-నాభిలస-మునికుల-నాబిళ్ల-మూలకుల) ఆంగీరస భార్మ్యశ్వ మౌద్గత్యేతి త్ర్యార్షేయ ప్రవరాన్విత మౌద్గల్యస గోత్రః యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆపస్తంబ సూత్రః ( ) గుప్తో హంభి అభివాదయే.

భ్రమరాంభ బాలాహ్వయ శ్రేష్ఠి

66. యాస్కస గోత్రము (వ్యాళవెకులస-వెలిగోళ్ళ-యెలిగోళ్ళ-సేలగాల) భార్గవ వైతహవ్య సావేతతి త్ర్యార్షేయ ప్రవరాన్విత యాస్కస గోత్రః - యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆపస్తంబసూత్రః ( ) గుప్తోహంభో అభివాదయే.

నవనీతాంగి విన్యాఖ్య శ్రేష్ఠి

67. యాజ్ఞవత్క్యస్య గోత్రము (అభిమంచికుల-అభిముంజి) ఆంగీరస యాజ్ఞవల్క్యేతి ద్వ్యార్షేయ ప్రవరాన్విత యాజ్ఞవల్క్యస్యస గోత్రః-యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆపస్తంబసూత్రః ( ) గుప్తో హంభో అభివాదయే.

అభివాంబ అమలశ్రేష్ఠి

68.వటుకస గోత్రము (అనుమర్తణకుల) ఆంగిరస వాటుకస్థూల శిరస్కేతి త్ర్యార్షేయ ప్రవరాన్విత వటుకస గోత్రః - యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆపస్తంబ సూత్రః ( ) గుప్తో హంభో అభివాదయే.

తారకాంబ వామనశ్రేష్ఠి

69. వరతస్తుస గోత్రము (మాసంత-మాషాంతకుల) ఆంగీరస వారతంతతవేతి ద్వ్యార్షేయ ప్రవరాన్విత వరతస్తుస గోత్రః - యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆపస్తంబ సూత్రః ( ) గుప్తోహంభో అభివాదయే.

వాసంతిక అర్ధనారీశ్వర శ్రేష్ఠి

70. వరుణస గోత్రము (వెలిశెట్ల-ఏలశిష్టకుల-వరుణశిల-వెలశిష్ట-వెలిశిష్ట-వసంత-శిరిశేష్ఠ-సిరిసెట్ల-ఎలిశెట్ల) భార్గవ వారుణేతి ద్వ్యార్షేయ ప్రవరాన్విత వరుణస గోత్రః - యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆపస్తంబ సూత్రః ( ) గుప్తో హంభో అభివాదయే.

సుందరి జీమూత శ్రేష్ఠి

71. వసిష్ఠస గోత్రము (వస్తిస - వస్తికుల - వస్త్రకుల) వాసిష్ఠ ఐంద్ర ప్రమధ ఆభరద్వసవ్యేతి త్ర్యార్షేయ పవరాన్విత వసిష్ఠస గోత్రః - యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆపస్తంబసూత్ర ( ) గుప్తోహంభో అభివాదయే.

పుష్పదామ విద్యాఖ్యశ్రేష్ఠి

72. వామదేవస గోత్రము (ఉపలాలకుల - ఉపమకుల - ఉపనుకుల - ఉపన - ఉపమన్య) ఆంగీరస బృహదుక్థ వామదేవేతి త్ర్యార్షేయ ప్రవరాన్విత వామదేవస గోత్రః - యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆపస్తంబ సూత్రః ( ) గుప్తో హంభో అభివాదయే.

భీమాంభ పృధ్వీశ్రేష్ఠి

73. వాసుదేవస గోత్రము (భీమశిష్టకుల-భీమశిల-భీమశ్రేష్ఠకుల) భార్గవ వాసుదేవేతి ద్వ్యార్షేయ ప్రవరాన్విత వాసుదేవస గోత్రః - యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆపస్తంబ సూత్రః ( ) గుప్తోహంభో అభివాదయే.

విదురాంబ మాధవ శ్రేష్ఠి

74. వాయవ్యస గోత్రము (మంగమకుల - ప్రకశిష్ట - ప్రకాలకుల - ప్రక్కాల - ప్రంగమకుల - ప్రంగమూల - మంగమ) ఆంగిరస హయగ్రీవ వాయవ్యేతి ద్వ్యార్షేయ ప్రవరాన్విత వాయవ్యస గోత్రః - యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆపస్తంబ సూత్రః ( ) గుప్తోహంభో అభివాదయే.

రాజ్యలక్ష్మి ద్రవిణరాజశ్రేష్ఠి

75. వాల్మీకిస గోత్రము (శుశాలకుల-సకాళ్ళ-శాంతికుల-శాంతకుల-సుశాల-సుసాలకుల-సురసాల-సుశోళ్ల-సాంతాల) భార్గవ వాల్మీకేతి ద్వ్యార్షేయ ప్రవరాన్విత వాల్మీకిస గోత్రః - యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆపస్తంబ సూత్రః ( ) గుప్తోహంభో అభివాదయే.

సత్యవతి సత్యసంధ శ్రేష్ఠి

76. విశ్వక్సేనస గోత్రము (విపరిశెట్ల-ఉవరిశిష్ట-విపరిశిష్ట-విబిలిశెట్ల-పరిశిష్ఠ-యిపరిశిష్ట) భార్గవ విష్వక్సేనేతి ద్వ్యార్షేయ ప్రవరాన్విత విష్వక్సేనస గోత్రః - యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆపస్తంభ సూత్రః ( ) గుప్తోహంభో అభివాదయే.

మేదాంబ వీరభద్రశ్రేష్ఠి

77. విశ్వామిత్రస గోత్రము (విరమశిష్ఠ-విక్రమశిష్టకుల-విమరశెట్ల) వైశ్వామిత్ర మాధుశ్చందస అఘమర్షణేతి త్ర్యార్షేయ ప్రవరాన్విత విశ్వామిత్రస గోత్రః - యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆపస్తంబ సూత్రః ( ) గుప్తో హంభో అభివాదయే..

గంగాభవాని విధ్యాధర శ్రేష్ఠి

78. విష్ణు వృద్ధస గోత్రము (పిప్పల-పుష్పాల-పుష్పాలకుల) అంగీరస పౌరకుత్స త్రాసదశ్వేతి త్ర్యార్షేయ ప్రవరాన్విత విష్ణువృద్ధస గోత్రః - యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆపస్తంబసూత్రః ( ) గుప్తోహంభో అభివాదయే.

మణిశలాక కందర్ప శ్రేష్ఠి

79. వైరోహిత్యస గోత్రము (వసంతకుల) భార్గవస వైరోహిత్యేతి ద్వ్యార్షేయ ప్రవరాన్విత వైరోహిత్యస గోత్రః - యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆపస్తంబ సూత్రః ( ) గుప్తోహంభో అభివాదయే.

పద్మావతి పద్మనాభ శ్రేష్ఠి

80. వ్యాసస గోత్రము (ధనదకుల-ధనగుకుల-ధేనుకుల-ధనగుండ) భార్గవవ్యాసేతి ద్వ్యార్షేయ ప్రవరాన్విత వ్యాసస గోత్రః - యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆపస్తంబ సూత్రః ( ) గుప్తోహంభో అభివాదయే.

ధనవతి ధర్మాఖ్య శ్రేష్ఠి

81. శరభంగస గోత్రము (క్రమశిష్ట-కాశెట్ల-క్రమశ్రేష్ఠకుల) భార్గవ శారభంగేతి ద్వ్యార్షేయ ప్రవరాన్విత శరభంగస గోత్రః-యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆపస్తంబ సూత్రః ( ) గుప్తోహంభో అభివాదయే.

అబ్జముఖి జమదగ్ని శ్రేష్ఠి

82. శార్ఙ్గరవస గోత్రము (గుండక కుల-గొండక-గుంటకుల-గుండుకుల) భార్గవ శార్ఙ్గరవేతి ద్వ్యార్షేయ ప్రవరాన్విత శార్ఙ్గరవస గోత్రః - యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆపస్తంబ సూత్రః ( ) గుప్తోహంభో అభివాదయే.

లీలావతి జనార్దన శ్రేష్ఠి

83. శాండిల్యస గోత్రము (తుప్పాలకుల) భార్గవ శాండిల్యేతి ద్వ్యార్షేయ ప్రవరాన్విత శాండిల్యస గోత్రః - యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆపస్తంబ సూత్రః ( ) గుప్తోహంభో అభివాదయే.

దంతవతి అమృతాఖ్య శ్రేష్ఠి

84. శ్రీవత్సస గోత్రము (చిలకుల - స్త్రీలకుల - శ్రీరంగకుల - శ్రీలకుల) భార్గవ చ్యావన అప్నువానేతి త్ర్యార్షేయ ప్రవరాన్విత శ్రీ వత్సస గోత్రః - యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆపస్తంబ సూత్రః ( ) గుప్తోహంభో అభివాదయే.

రాగమంజరి రాగాఖ్య శ్రేష్ఠి

85. శ్రీధరస గోత్రము (శిరిశెట్ల-సిరిశెట్ల-శిసిశిష్టకుల-శిరిశిష్ట-శిరిశెష్టకుల-శ్రీశిష్ట) భార్గప శ్రీధరేతి ద్వ్యార్షేయ ప్రవరాన్విత శ్రీధరస గోత్రః-యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆపస్తంబ సూత్రః ( ) గుప్తోహంభో అభివాదయే.

ఉత్పలాక్షి పండితార్యులు

86. శుక్లస గోత్రము (శ్రీశాలకుల-శిరిసాల-శిరసాల-సూసాల-శిరిసోళ్ల-శిరపిల్ల-సిరిపిళ్ల) భార్గవ శుక్లేతి ద్వ్యార్షేయ ప్రవరాన్విత శుక్లస గోత్రః - యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆపస్తంబ సూత్రః ( ) గుప్తోహంభో అభివాదయే..

రాజముఖి రాజేశ్వర శ్రేష్ఠి

87. శౌచేయస గోత్రము (ఇలమంచికుల-యలమంచి-ఎలమంచి-హేలమంచికుల) భార్గవ కృష్ణ ద్వైపాయనేతి ద్వ్యార్షేయ ప్రవరాన్విత శౌచేయసగోత్రః - యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆపస్తంబ సూత్రః ( ) గుప్తోహంభో అభివాదయే.

దావని నిర్జలసేన శ్రేష్ఠి

88. శౌనకస గోత్రము (కమలకుల-శౌనక-తృకశిష్టకుల-ధనదకుల-శనకాల-సనశెట్ల) భార్గవ శౌనకేతి ద్వ్యార్షేయ ప్రవరాన్విత శౌనకగోత్రః - యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆస్తంబ సూత్రః ( )

గుప్తోహంభో అభివాదయే.

సమశీల సకలాఖ్య శ్రేష్ఠి

89. సత్యన గోత్రము (అందిరకుల-చింతకుల-న్యందికుల-అదినకుల-చింతమశిష్ట-చింత్యకకుల-చింతాల) అంగిరస సాత్యవ్రత సాత్యేతిత్ర్యార్షేయ ప్రవరాన్విత సత్యస గోత్రః యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆపస్తంబ సూత్రః ( ) గుప్తోహంభో అభివాదయే.

చిత్రభాషిణి చిత్రశుభశ్రేష్ఠి

90. సనకస గోత్రము(శనగకుల-శానకుల-శనకుల-సానకుల-సనకాల-సనకుల) ఆంగిరస శాకల్య సానకేతిత్ర్యార్షేయ ప్రవరాన్విత సనకసగోత్రః-యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆపస్తంబ సూత్రః ( ) గుప్తోహంభో అభివాదయే.

పల్లవాంబ మల్లాఖ్య శ్రేష్ఠి

91. సనత్కుమారస గోత్రము (డంకారకుల-తంకారకుల-ముద్దుకుల) భార్గవ సనత్కుమారేతి ద్వ్యార్షేయ ప్రవరాన్విత సనత్కుమారస గోత్రః-యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆవస్తంబ సూత్రః ( ) గుప్తోహంభో అభివాదయే.

పద్మగంధి బాలభాను శ్రేష్ఠి

92. సనందనస గోత్రము (సమశిష్టకుల-సోమశిష్ట-సంశట్ల) భార్గవ సనందనేతి ద్వ్యార్షేయ ప్రవరాన్విత సనందనస గోత్రః - యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆపస్తంబ సూత్రః ( ) గుప్తోహంభో అభివాదయే.

మోహిని పవిత్రపాణి శ్రేష్ఠి

93. సంవర్తకస గోత్రము (రెంటకుల-రోంటకుల-రెంటుకుల) భార్గవ సంవర్తకేతి ద్వ్యార్షేయ ప్రవరాన్విత సవర్తకస గోత్రః - యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆపస్తంబ సూత్రః ( ) గుప్తోహంభో అభివాదయే.

కృష్ణాంబ నాగాహ్వాయ శ్రేష్ఠి

94. సుకాంచనస గోత్రము (పుచ్చకుల-పొచ్చకుల-పుచ్చకశిల-పొత్సుకుల-పొష్యకుల-పునీత) భార్గవ సొకాంచనేతి ద్వ్యార్షేయ ప్రవరాన్విత సుకాంచనస గోత్రః - యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆపస్తంబ సూత్రః ( ) గుప్తోహంభో అభివాదయే.

మేదాంబ మార్కండేయ శ్రేష్ఠి.

95. సుతీక్ష్ణసగోత్రము (దంతకుల-ద్యంత-ద్వంత-దెంతకుల-దేవిశెట్ల-దొంతకుల) ఆంగిరస ద్వాంత సౌతీక్ష్ణేతిత్ర్యార్షేయ ప్రవరాన్విత సుతీక్ష్ణస గోత్రః - యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆపస్తంబ సూత్రః ( ) గుప్తోహంభో అభివాదయే.

జాహ్నవి జమదగ్ని శ్రేష్ఠి

96. సుందరస గోత్రము (ఇనకాల-వెనకాల-ఇనకుల-ఇనకోల-వినకాల-వినుకుల-యినకాల) ఆంగిరస సౌందర్యేతి ద్వ్యార్షేయ ప్రవరాన్విత సుందరసగోత్రః - యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆపస్తంబ సూత్రః ( ) గుప్తోహంభో అభివాదయే.

ఇందుముఖి విద్యాఖ్యశ్రేష్ఠి

97. సువర్ణస గోత్రము (ప్రోడయాచకుల-ప్రొఢశిల-ప్రొథయాజ) భార్గవ సౌవర్ణేతి ద్వ్యార్షేయ ప్రవరాన్విత సువర్ణస గోత్రః - యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆపస్తంబ సూత్రః ( ) గుప్తో హంభో అభివాదయే.

ప్రోల్లాసిని పుణ్యరాశి గుప్త

98. సుబ్రహ్మణ్యస గోత్రము (చందనకుల-చంద-స్నిగ్ధకుల) భార్గవ సౌబ్రహ్మణ్యేతి ద్వ్యార్షేయ ప్రవరాన్విత సుబ్రహ్మణ్యస గోత్రః - యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆపస్తంబ సూత్రః ( ) గుప్తోహంభో అభివాదయే.

పద్మాక్షి మేఘసేన గుప్త

99. సౌపర్ణస గోత్రము (బుధుర్కుల-బుదురకుల-బుధురుక్స) భార్గవ సౌపర్ణేతి ద్వ్యార్షేయ ప్రవరాన్విత సౌపర్ణస గోత్రః - యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆపస్తంబ సూత్రః ( ) గుప్తోహంభో అభివాదయే.

దేవాంబ భోగశ్రేష్ఠి

100. సౌమ్యస గోత్రము (హస్తకుల-హస్తికుల) భార్గవ సౌమ్యేతి ద్వ్యార్షేయ ప్రవరాన్విత సౌమ్యస గోత్రః - యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆపస్తంబ సూత్రః ( ) గుప్తోహంభో అభివాదయే.

చపలాక్షి సింహముఖ శ్రేష్ఠి

101. సౌవర్ణస గోత్రము (సుశాలకుల-సకాళ్ళకుల-శుకాళ్ళ-సుసోళ్ళ-సుసాలకుల) ఆంగిరస సౌవర్ణేతి ద్వ్యార్షేయ ప్రవరాన్విత సౌవర్ణస గోత్రః-యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆపస్తంబ సూత్రః ( ) గుప్తోహంభో అభివాదయే.

చంద్రాంబ జలదాఖ్య శ్రేష్ఠి

102. హరివల్క్యస గోత్రము (కపట-కురట-కోరటకుల-గోరంటకుల) భార్గవ హరివల్క్యేతి ద్వ్యార్షేయ ప్రవరాన్విత హరివల్క్యస గోత్రః - యజుశ్శాఖాధ్యాయీ ఆపస్తంబ సూత్రః ( ) గుప్తోహంభో అభివాదయే.

ధరణీదేవి కుమార శ్రేష్ఠి

గర్భాదానాది పంచదశ సంస్కారములు చేయుకాలము

గర్భాదానము : స్త్రీలకు రజోదర్శనము మొదలు పదునారు రాత్రులు ఋతురాత్రులనబడును. ఈ పదునారు దినములలో ఆదినాల్గు రాత్రులును, పదునొకొండవ మూడవ రాత్రులు నీయారు రాత్రులును నిందితములనియును, నితరములగు పదిరాత్రులుత్తమంబులుగాన నీ పది దినంబులోను, రోహిణి, మృగశిర, పునర్వసు ఉత్తరాఫల్గుణి, హస్తమి, చిత్ర, స్వాతి, అనూరాధ, ఉత్తరాషాఢ, శ్రవణము, ధనిష్ట, శతభిషం, ఉ.భాద్రలలోను మరియు పురుషరాసులగు మేష, మిధున, సింహ తులాధనః కుంభ లగ్నముల యందైన వీటి షడ్వర్గులయందైనను, బృహస్పతి లగ్నపంచమ స్థానములలో నుండగాను, లగ్నములను పురుషగ్రహములు చూచుచుండగను లేకున్న లగ్నములో నుండగను, లగ్నమును పురుషగ్రహములు చూచుచుండగను లేకున్న లగ్నములో నుండగను, సోమ, బుధ, గురు, శుక్రవారములయందును, ఉభయపక్ష ద్వితీయ, తృతీయ, పంచమి, సప్తమి, దశమి, త్రయోదశి తిథులయందును, గర్భాదాన సంస్కారము చేయవలయును.

పుంసవనము : తొలుత గర్భము గలిగిన వనితకు మూడవ మాసమందును. అశ్విని, రోహిణి, మృగశిర, పునర్వసు, పుష్యమి, ఉత్తర, హస్త, చిత్త, స్వాతి, అనూరాధ మూల ఉత్తరాషాఢ, శ్రవణం, ధనిష్ట, శతభిష, ఉత్తరాభాద్ర, రేవతి, ఈ నక్షత్రములయందును, వృశ్చిక సింహ రాసులుగాక ఇతర రాసులయందును, చవితి, నవమి, చతుర్థశి, అమావాస్యాల బరిత్యజించి తక్కిన శుభ దినముల యందు గర్భమునకు శుభము కలుగుటకై పెనిమిటైనవాడు పుంసవనమనేది కర్మచేయవలయును.

సీమంతము : పుంసవ విషయమున చెప్పిన మాసక్రమము దప్ప తక్కిన దినవార నక్షత్రాదులు సీమంతమునకును గ్రాహ్యంబులు, మాసవిషయమై ఆరు నాల్గువెనిమిదవ మాసములయందు పంచమాష్టమ ద్వాదశములయందు 'సూర్యాంగారక' శని రాహు కేతువు క్షీణ చంద్రాది పాపగ్రహములు లేక యుండగా చంద్రుడు లగ్నమునందు లేక యుండగాను నవమ శుద్ధిగల లగ్నమునందు సీమంతము జేయవలయును.

జాతకర్మ : పుత్రోత్పత్తి కాలమందైనను పుత్రోత్పత్తి దినము మొదలు 10వ దినముల వరకునే దినమందైనను జాతకర్మము చేయవలసినది. మరియు 11వ దినమందైనను జేయవలయును, నీ చెప్పబడిన దినములలో చేయునట్లయిన, అశ్విని, రోహిణి, పునర్వసు, పుష్యమి, ఉత్తర, హస్త, స్వాతి, అనూరాధ, ఉత్తరాషాఢ, శ్రవణం, ధనిష్ట, శతభిషం, ఉత్తరాభాద్ర, ఈ నక్షత్రములయందును, చవితి, నవమి, పూర్ణిమ, అమావాస్య ఇవి దప్పతక్కిన తిథులయందును, సోమ, బుధ, గురు, శుక్రవారముల యందును, శుభగ్రహాధిప లగ్నములయందును, నీ లక్షణ యుక్తమైన శుభదినములలో పూర్వాహ్ణమందు జాతకర్మ జేయవలయును.

నామకర్ణము : పుత్రజననము కలిగిన వెంటనే నక్షత్రనామ మనగా రోహిణి నక్షత్రమందు బుట్టిన వానికి రౌహిణుడు, ఈవిధముగా నక్షత్ర నామకర్ణము రహస్యముగా జేసి 11వ దినమునందును సమానవర్ణముగల పేరు అనగా కృష్ణ, శివ, మహేశ్వర ఇట్టి వ్యవహారనామములను కూతురి విషయమే బేసి యక్షరములు గల నామములు అనగా శారద, ఇందిరా, భవానీ, జానకి మొదలగు నామములు నిశ్చయింపవలెను. ఈ నామకర్ణ విషయమై పంచాంగ శుద్ధిగల దివసములందును, రోహిణి, ఉత్తరాఫల్గుణి, ఉత్తరాషాఢ, ఉత్తరాభాద్ర, స్వాతి, హస్త, శ్రవణ, ధనిష్ట, శతభిషం, అశ్విని, పునర్వసు, పుష్యమి, అనూరాధ, ఈ నక్షత్రములయందును, 11వ దివసమందు జేయని పక్షమున బ్రాహ్మణులు మొదలగుగా గల నాల్గు వర్ణములకు పది దినముల పర్యంతము జాతాశౌచమని విశేష వచనములుండుట వలన జాతి భేదము లేక నాలుగ వర్ణముల వారును పుట్టిన దినము మొదలు పదియారవ దినమందుగాని యిరువదవ దినమందుగానీ ఇరువది రెండవ దినమందు మాసాంతమందు చేయవలెను. మరియు యే వర్ణమున కావర్ణాధిపతి లగ్నమందుండగాను అష్టమ శుద్ధిజూచి శుభహోరలలో బ్రాహ్మణాది వర్ణమునకు క్రమముగా, శర్మ, వర్మ, గుప్త, దాసది సంజ్ఞలు నామమునకు చివర నుండునట్లుగా నామకర్ణ సంస్కారము గావింపవలెను.

నిష్క్రమణము లేక దేవతా దర్శనము : శిశువు జననము లగాయతు ఆరవ, మాసమందైనను లేకున్న 4,5వ మాసములలో పంచాంగ శుద్ధి గల రోజు శిశువును బయటకు తీసికపోవలయును. మరియు దేవతా దర్శనము చేయించవలయును.

డోలారోహణము : శ్లో॥ ఆందోలా రోహణే పుంసో ద్వాదశోదివస శ్శుభః త్రయోదశస్తుకన్యాయాస నక్షత్ర విచారణా, అన్యస్మి దవసే చేత్సానాచ్ఛుభకాలం విచారయేత్ అనగా పుత్రునికి బంద్రెడవ దినమందును కన్యకు పదమూడవ దినమందును నుయ్యాయలలో నుంచినచో శుభ తిథ్యాదులు విచారింపనక్కరలేదు. మరియేకాలమందైనచో నదికావలెను. ఎట్లనిన, ఉత్తరాషాఢ, ఉత్తరాభాద్ర, రోహిణి, హస్త, అశ్విని, రేవతి, పుష్యమి, అనూరాధ, మృగశిర, చిత్ర, పునర్వసు, శ్రవణము, స్వాతి, అను నక్షత్రములందు శుభవారమున రిక్తగాని తిథియందు చంద్రతారాబలముండునపుడు పుణ్యస్త్రీలు శిశువునుయ్యలనుంచవలయును.

దుగ్గపానము : ముప్పది యొకటవ రోజునైనను జన్మ నక్షత్రము రెండవ పర్యాయము దినమందైనను డోలారోహణమునకు జెప్పిన నక్షత్రములందైనను పూర్వాహ్ణ మధ్యాహ్ణములందైనను కులదేవతకు బ్రాహ్మణునికి బూజజేసి శంఖముచే నావుపాలు పోయవలెను.

జలపూజనము : ప్రసవించిన స్త్రీ మాసమైన పైని బుధ, సోమ, గురు, వారములందు రిక్తగాని తిథియందు శ్రవణము, పుష్యమి, పునర్వసు, మృగశిర, హస్త, మూల, అనూరాధలలో నొక నక్షత్రమందు జల సమీపమునకు వెళ్ళిజలపూజ జేయవలెను. ఇక్కడ గురుశుక్రాస్తములు చైత్రపౌష మాసములు నధికమాసమును వర్జ్యములు.

అన్న ప్రాశనము : మగశిశువునకు జననము లగాయతు షష్ఠాది సమమాసములందు అనగా 6-8-10 మాసములందును స్త్రీ శిశువునకు పంచమాది విషయమ మాసములందు 5-7-9 ఈ మాసములందును, విదియ, తదియ, పంచమి, సప్తమి, దశమి, త్రయోదశియు, నీతిథులుప్రశస్తములు, అశ్విని, రోహిణి, మృగశిర, పునర్వసు, పుష్యమి, ఉత్తరా, ఉత్తరాషాఢ, ఉత్తరాభాద్ర, హస్త, స్వాతి, అనూరాధ, శ్రవణము, ధనిష్ఠ, శతభిషం, రేవతి ఈ నక్షత్రములందను సోమ,బుధ, గురు, శుక్రవారములందును ఆదివారము క్వచిత్తుగా విధింపబడినది, భద్రివైధృతి వ్యతీపాతగండాతిగండవజ్రశూలపరిఘయోగములు తప్ప మిగత యోగములందును, వృషభ, కర్కాటక, మిధున, కన్యాధనుర్మాసముల అనెడి శుభలగ్నములలోను దశమ శుద్ధి జూచి ముహూర్తము నిర్ణయింపవలయును. విష్ణు శివ చంద్రార్క దిక్పాల భూమి దిగ్బ్రాహ్మణులను పూజించి తల్లి తొడపై గూర్చున్న శిశువునకు కాంచన పాత్రయందుగాని కంచు పాత్రయందు పెరుగు తేనే నేయి గలిపిన కొంచెము పాలతో జేసిన పాయసము (బెల్లము వేయనిది) సువర్ణముతో గూడి తన హస్తముచే మంత్రమాత్రజలముచేవండిన అన్నము తినిపించవలెనని చె్పబడినది. ఇక అన్న ప్రాశనాంతమందు జేయవలసిన కృత్యము.

శ్లో॥ "అద్రతోథ పరివ్యస్య శిల్ప వస్తూని సర్వశః శస్త్రాణి చైవ వస్త్రాణి తతః పశ్యేత్త లక్షణం, ప్రథమం యత్స్పృశేద్బాలః స్వయంతథా, జీవికా తస్య బాలస్య తేనైవతు భవిష్యతి" అనగా నపుడు చిత్రమైన నగలు బట్టలు కత్తులు పుస్తకములు మొదలైనవి శిశువునెదుట నుంచి లక్షణము చూచునది. ఎల్లనిన, బాలుడే మొదటనే వస్తువును ముట్టనో యా వస్తుచే జీవికయగుననియూహించవలయును. అన్నప్రాశన సంస్కారములు చేయునపుడు మలమాస శుక్రాస్తాది దోషములేదని జెప్పబడినది. ఆదియు, శుద్ధకాలమున సంభవించినపుడని తెలియవలెను. కనుక ఆరవ మాసమందట్టి దోషమున్నచో నష్టము మాసమందు జేయవలెను.

అన్నప్రాశన లగ్న స్థితి గ్రహఫలం : అన్న ప్రాశన లగ్నమందు సూర్యుడుండిన చిన్నవాడు కుష్ఠురోగయు క్షీణి చంద్రుడుండిన అన్నదాతయును, బృహస్పతి యుండిన మిక్కిలి భోగవంతుడును, శుక్రుడుండిన దీర్ఘాయువుగలవాడును, శనియుండినవాతరోగముతో గూడిన శరీరము కలవాడును. రాహుకేతువులుండిన మిక్కిలి దరిద్రుడౌను, గాన పై శుభాశుభములను గుర్తించి ముహూర్తము నిశ్చయించ వలయును.

కేశఖండనము : మగశిశువుకు జననము లగాయతు సరినెలలైన 2-4-6-8-10 నెలలందున, ఉభయులకుఉత్తరాయణంలో అశ్విని, మృగశిర, పునర్వసు, పుష్యమి, హస్త, చిత్ర, స్వాతి, శ్రవణము, ధనిష్ఠ, శతభిషము, రేవతి ఈ నక్షత్రములందును. సోమ, బుధ, గురు, శుక్రవారములలోను, తదియ, అష్టమి, త్రయోదశి, అమావాస్య వినా మిగతా తిథులందును శుభగ్రహస్థిత లగ్నములలో అష్టమ శుద్ధిజూచి కేశఖండనము ముమూర్తము నిర్ణయించవలయును.

అక్షరాభ్యాసము : శిశువు జననము లగాయతు 5వ సంవత్సరములో ఉత్తరాయణనరిక్తానాధ్యాయ తిథులు వదలి అనగా చతుర్దశి, పూర్ణిమ, అమావాస్య, ఉభయపాడ్యాష్టములు అనాధ్యయ తిథులు చవితి, నవమి, చతుర్దశి రిక్త తిథులు కావున వీటిని వర్జించి గురు, శుక్రవారములందు, అశ్విని, హస్త, చిత్ర, స్వాతి, మృగశిర, ఆర్ద్ర, పునర్వసు, పుష్యమి, ఆశ్రేష, శ్రవణము, ధనిష్ఠ, శతభిషం, మూల పూర్వత్రయ నక్షత్రములందును, అష్టమ శుద్ధి గల లగ్నములలో విద్యాచక్రశుద్ధి జూచి శ్రీ శివాయనమః యిత్యాద్యక్షరముల నభ్యసింపజేయవలయును.

విద్యా చక్రము : శ్లో॥ విద్యారంభేర్కభాత్రీణి, మృత్యురైస్యాద్భయంతథః
పరతోనఖతుల్యాని, భావివిద్యాప్రదానిచ ॥

సూర్య సంచారస్థిత నక్షత్రము మొదలు 3 నక్షత్రముల వరకు విద్య నభ్యసించిన మరణప్రదము, పిమ్మట 4 నక్షత్రములు, భయప్రదము, పిమ్మట 20 నక్షత్రములు విద్యాప్రదమని భావము.

3	4	20
మృత్యు	భయం	విద్యా

కర్ణవేదము : శిశువు జననములగాయతు పండ్రెండవ దివసమందైనను పదునారవ దివసమందైనను, పగటియందును, కర్ణవేధ లగ్నమునకు ఎనిమిదవ యింటనే గ్రహములు లేక యుండగా చెవులు కుట్టవలయునది. ఈ చెప్పబడిన కాలముల నతిక్రమించినను 6-8-9, ఈ నెలలయందును, సోమ, బుధ, గురు, శుక్రవారములందును, వృషభ, మిథున కర్కాటక, కన్యాధనుర్మీన లగ్నములందును. చవితి, నవమి, చతుర్దశి, పూర్ణిమ, అమావాస్య ఉభయాష్టములు. సంక్రమణములునివి తప్ప తక్కిన తిథులందును. మృగశిర, ఆర్ద్ర, పునర్వసు, పుష్యమి, హస్త, చిత్త ఉత్తరాత్రయము శ్రవణ, ధనిష్ఠ, రేవతి నక్షత్రములు శుభప్రదము.

చౌలకర్మ : కుమారుడు జన్మించినది లగాయతు మూడు లేక ఐదవ సంవత్సరమందైనను శుక్ల పాడ్యమి, చవితి, నవమి, చతుర్దశి, ఉభయాష్టములు, పూర్ణిమ, అమావాస్య, సంక్రమణములు వీనిని నిషేధించి యితరములైన తిథులయందును, వృషభ, మిథున, కర్కాటక, కన్యా ధనుర్మీనముల నేడు శుభాధిపలగ్నములందును, శుభాంశలయందును, రోహిణి, ఉత్తర, స్వాతి, అనూరాధ, ఉత్తరాషాఢ, ఉత్తరాభాద్ర ఈ నక్షత్రములలో చౌలకర్మకు మధ్యమములు. కనుక అశ్విని, మృగశిర, పునర్వసు,

పుష్యమి, హస్త, చిత్త, శ్రవణ, ధనిష్ట ఈ యుత్తమ నక్షత్రములందు ననుకూలింపని పోమున మధ్యమ నోత్రములందైనను అష్టమ వుద్ధిగల లగ్నమందు చౌలకర్మ జేయవలయును.

ఉపనయనము : బ్రాహ్మణులు గర్భ సంవత్సరము లేక జనన సంవత్సరము మొదలుకొని నెనిమిదవ సంవత్సరమందు వసంత ఋతువులో వర్ణేశాధిపతి మరియు ఉపనయనము చేయు సంవత్సరాధిప బృహస్పతి బలమును చూడదగినది. ఈ వర్ణేశాదులకు మూఢబాలవృద్ధత్వములు లేకయు ఉండగాను నీ గ్రహములే తమతమ మూల త్రికోనములందును నుచ్చస్థానములందును స్వక్షేత్ర మిత్రక్షేత్రములందు నుండగా చైత్ర వైశాఖ మాసములలో బుధ గురు శుక్రవారములలోను, అనూరాధ, రేవతి, అశ్వని, మృగశిర, ఉత్తరా, ఉత్తరాషా, ఉ.భాద్ర, పునర్వసు, పుష్యమి, శ్రవణము, ధనిష్ట, శతభిష, హస్త, చిత్త, స్వాతి, రోహిణి, ఈ 16 నక్షత్రములందును, శుక్ల పోమున విదియ, తదియ, పంచమి, దశమి, ఏకాదశి, కృష్ణపక్షమున విదియ, తదియ, పంచమి, ఈ తిథులయందును, చంద్రుడు స్వకీయాంశమందునుండగా, స్వాంశమైన కర్కాటమందుంఇ బుధ, గురు, శుక్రుల అంశలను పొంది యుండగాను, శ్రవణ, పునర్వసువుల నాల్గుపాదమందు యుండగాను, చంద్రుడు లేని లగ్నమందును, అష్టమ శుద్ధి గల లగ్నములలో పూర్వాకాలమున ఉపనయన సంస్కారము చేయవలయును. క్షత్రియులకు 11వ సంవత్సరముందు గ్రీష్మర్తువులోను, వైశ్యులకు 12వ సంవత్సరమందు శరదృతులోను, నీ విధముగా నిర్ణయింపబడిన ఋతువులందును మాఘాది పంచమాసములలో వర్ణేశాధిపతుల బలము చూచుకొని ఉపనయన సంస్కరము జేయవలయును. వర్ణేశ బలమనగా బ్రహ్మణులకు బృహస్పతి బలమును, క్షత్రియులకు సూర్య బలమును, వైశ్యులకు చంద్రబలమును, మరియు వేదాధిప బలమనగా ఋగ్వేదమునకు గురు, యజుర్వేదమునకు శుక్రుడును, సామవేదమునకు అంగారకుడును, అథర్వణ వేదమునకు బుధుడును, వీరలీక్రమమున వేదాధిపతుల నబడుదురు, ఉపనయన విషయమై స్వకీయవేదాధిప బలమును వటువు యొక్క జన్మలగ్నాధిపతి బలమును, ఇది ముఖ్యముగా నుండవలెను.

ఉపనయన లగ్న కేంద్ర స్థిత పాప గ్రహఫలము : ఉపనయన లగ్నమందు చంద్రుడున్నను మరియు ఉచ్ఛస్థానమందున్నను, వటువును రోగవంతునిగా జేయును, ద్వాదశమందు సూర్యుడుండి అంగారకునిచే చూడబడిన వటువు తండ్రి అంధుడగును, లగ్నమునకు చతుర్థ సప్తమ దశమ స్థానములు కేంద్రస్థానములు ఈ కేంద్ర స్థానములందు సూర్యుడుండిన స్పుజిత దోషము. ఈ దోషము వటువునకు మరియు తండ్రికి మారకము, అంగారక శనులుండిన రుధిర దోషము, ఈ దోషము స్వగోత్రజులకు మారకంబు, రాహువుండిన సుగ్రమ దోషము. ఈ దోషము వటువు తండ్రికి మారకంబు. చంద్రుడు సింహరాశిలో యుండగా ఉపనయనము గావించినచో వటువు పాపవంతుడగును, కార్కటకయందున్న దరిద్రుడును మేష వృశ్చికరాసులందున్న నాయుధధరుడును, కన్యమిధునరాసులందున్న పండితుండును, ధనుర్మీనములందున్న సోమయాజియును, వృషభతులారాసులందున్న శ్రీఘ్ర వివాహవంతుడును, మకర కుంభ రాసులందున్న ఆండాల సేవకుడును. ఈ రీతిగా చంద్రుడు మేషాద రాసులందుండగా ఉపనయనమైన వటువు ఆయారాశికి సంబంధించిన ఫలములును పొందును. గాన పైవాటి నన్నింటిని జాగ్రత్తగా విమర్శించి ఉపనయన ముహూర్తము నిశ్చయించవలయును.

నోటు : ఉపనయన విసమై స్వకీయ వేదాధిపతి బలమును వటువు యొక్క జన్మలగ్నాధిపతి బలమును జన్మవారాధిపతి బలమును, ఇవి ముఖ్యముగా జూడవలెనని ముందు చెప్పియుంటిమి. ఈ జెప్పబడిన మూడు బలములు ఏకకాలమందు దొరకుట దుస్తరము కాబట్టి బుధుడు స్థానాది షడ్బలములతో గూడి ఉపనయన లగ్నమందుండిన లక్షదోషములను బోగొట్టును, శుక్రుడు రెండు లక్షల దోషములను బొగొట్టును, పంచేష్ఠిక బలము గలదైనచో పదిలక్షల దోషములను బొగోట్టును, పంచేష్ఠికమనగా కాలధిపోలగ్నపతిర్గురుశ్చిత్రయేష్ఠకర చంద్రబలం చతుర్థకం, పంచేష్ఠికం చేతి సహస్రరశ్మినర్నిరీక్షితం పంచమలేనశష్టమ్, లగ్నాధిపతి ఉభయ స్థానములు తృతీయ, షష్టేకాదశ స్థానములయందులండిన రెండు లక్షల దోషములను హరించును, సూర్యంగారకరశనైశ్చరులలో ఏ గ్రహమైన బలయుక్తమై లగ్న తృతీయ షష్టైకాదశ స్థానములందిండినను 2 లక్షల దోషములను హరించును సూర్యుడు లగ్నములకు ఏకాదశస్థానములో నున్న సర్వదోషములను బోగొట్టును.

సమావర్తనము : నాలుగు వేదములు శిక్షవ్యాకరణము మొదలైన షడంగములను జదివి, గురువాజ్ఞడసి మేష కర్కాటక తులామకర రాసులను ప్రతిపద, ఉభయాష్టకములను 'పంచ' వంచపర్వములను త్రిద్యుస్పృక్, అమావాస్య వీని విడిచి పగటి పూరవ్యయమునందును సోమ, బుధ, గురు, శుక్రవారములందును, చిత్త, అనూరాధ, అశ్విని, రోహిణి, మృగశిర, పుష్యమి, ఉత్తర, ఉత్తషా, ఉ.భా., రేవతి ఈ నక్షత్రములందును. సమావర్తనము చేయనగును.

వివాహ విషయములు : వధూవరుల జన్మరాశ్యాదిగా ద్వితీయ, పంచమ, నవమ, ఏకాదశ స్థానములలో గురువుండగాను, మాఘ, ఫాల్గుణ, చైత్ర, వైశాఖ, జ్యేష్ఠ, మార్గశిర మాసములలో గురు శుక్రాస్తాదికములు లేకుండ చూచుకొని శుక్లపక్ష విదియ, తదియ పంచమి, సప్తమి, ఈ తిథులయందును, బుధ, గురు, శుక్రవారములలోను రోహిణి, మృగశిర, మఘ, ఉత్తర, హస్త, స్వాతి, అనూరాధ, మూల ఉత్తరాషాఢ, ఉత్తరాభాద్ర, రేవతి నక్షత్రములందును, పాప క్రాంతిలేనది గమనించియు వ్యతీపాత వైధృతి, దగ్ధమృత్యుయమ కంటకాది యోగములు లేని దినమందు, భద్ర విషఘటికాదులు లేని సమయమున సూర్య, చంద్ర, శన్యాంగారకులు లేని లగ్నమందును, వివాహచక్రములలోను, ప్రభాత నిశీథ అపరాహ్ణకాలముల వర్జించి ఏక వింశతి మహాదోషరహితమైన ముహూర్తమున వివాహము జేయనగును.

కుజాష్టమ భృగుషట్కము : వివాహ లగ్నమునకు అంగారకుడు అష్టమ స్థానమందున్న కుజాష్టమ దోషమనబడును. షష్ఠస్థానమందు శుక్రుడుండిన భృగుషట్క దోషము ఈ రెండు దోసములు మృత్యుప్రదము.

చంద్రషష్టారిష్ట దోషము : వివాహ లగ్నమునకు 6-8-12 స్థానములలో నుండిన రిష్పా ష్టారిగ చంద్రనామక దోషము. ఈ దోషము దంపతులకు మృత్యుప్రదము. చంద్రుడు శుభగ్రహములతోగాని పాప గ్రహములతోగాని కూడా యున్నచో ఈ గ్రహదోషము దోసము దంపతులకు నిధన ప్రదము.

వివాహమునకు త్రిజ్యేష్ట విచారము : జ్యేష్ఠవరుడు జ్యేష్ట కన్యా జ్యేష్ఠ మాసము ఈ మూటిని త్రిజ్యేష్టమని పేరు వీనిలో నొక జ్యేష్ఠ శుభము రెండు మధ్యమము, మూడు జ్యేష్ఠములు హానికలుగునని వరహాసంహితయందు కలదుగాన జ్యేష్ఠవరుడు, ద్వితీయాది గర్భజాత కన్యకకు జ్యేష్ఠకన్యాద్వితీయాది గర్భజాతుడగు వరుని జ్యేష్ఠమాసమందు పెండ్లాడుట శుభకరమని పరాశరులు చెప్పియున్నారు. కావున ముఖ్యముగా త్రిజ్యేష్టములు వర్జింపవలయునని భావము. అనగా జ్యేష్ఠమాసములో జ్యేష్ఠ నక్షత్రమున జన్మించిన వరునకేగాని జ్యేష్ఠమాసము కూడదు.

ఏకోదర వివాహాది విచారము : ఒక వరునకు నిరువురన్నదమ్ముల కన్యియల నివ్వకూడదు. అన్నదమ్ములకు అక్కచెల్లండ్రనియ్యకూడదు. ఏకలగ్నమందు భిన్నోదరులనగా సవతి తల్లి కుమారులకు ఇరువురు కన్నియల నీయగూడదు. సోదరులకిద్దరికి ఏకకాలమందు ఉపనయనము గాని వివాహముగాని చేయకూడదు. మరియు ఒకరికి వివాహము ఒకరికి ఉపనయనము ఒకే గృహములో ఏక కాలమందు చేయరాదు. కానీ అపత్కాలమందు మాసాంతరమున చేయవచ్చుననియు మరియు మన్వాదులు లగ్నాంతరమున జేయవచ్చుననియు, కొందరు ఏకలగ్నమందు అంశభేదమైన అన్యాగ్రమందు చేయవచ్చుననియు, కొందరు బుత్రిక వివాహానంతరము పుత్ర వివాహము చేయవచ్చుననియు, కవలలకు ఏక కాలమందే చేయవచ్చుననియు చెప్పియున్నారు. కానీ పుత్ర వివాహానంతరము పుత్రిక వివాహము పుత్రోపనయనము చేయకూడదు. పుత్రికా వివాహానంతరము పుత్రోపనయనము శుభకరము, ఏకోదరులకు షణ్మాసములలో వివాహము చేయకూడదు. అటుల జేసిరేని మూడు సంవత్సరములలో విధవయగును. ఏకగర్భజనితులకు స్త్రీలకు ఆరు మాసములలోగా వివాహము గూడదు. చేసినచో ఆరు సంవత్సరములలోగా భార్య హీనురాలగును. పుత్ర వివాహము చేసిన పిమ్మట ఆరు మాసాలలోగా ఏకోదరులకు ఉపనయన వివాహోదులు చేయవచ్చునని పెద్దలు వచించియున్నారు.

వివాహ ముహూర్తనవాంశ ఫలము : మేసాంశ యందు వివాహమైన కన్య విధయగును. వృషభాంశయందు పశువృద్ధి, మిథునాంశయందు ధనవతియు, కర్కాటకాంశయందు వ్యభిచారిణియు, సింహాంశయందు విధవయు, కన్యాంశయందు మంచి గుణవతియు, ధనవతియు తులాంశమయందు సుపుత్రవతి, వృశ్చికాంశయందు దరిద్రురాలును, ధనురాంశపూర్వభాగమున ధనవంతురాలగును. పర భాగమందు వ్యభిచారణి, దురాచారవతియు, మకరాంశయందు విధవయు, కుంభాంశయందు రోగవతియు, మీనాంశయందు, విధవయు మరియు పుత్రహీనురాలును దరిద్రురాలుయగును. "లగ్నన్నవాంశోబలీ" అనగా లగ్నమున కంటే నవాంశము బలవత్తరమని చెప్పుట వలన ఇందు వ్రాయబడిన అశుభ ఫలన వాంశాదులను వర్జించి శుభనవాంశము యందు వివాహముహూర్త నిశ్చయించవలెను.

నూతన వదూనివాస దోషము : నూతన వివాహితయై ప్రథమ జ్యేష్ఠమాసమందు భర్తను, అధికమాసమందుండేనేని తన భర్తను ఆషాఢ మాసమందు అత్తగారిని పుష్యమాసమందు మామగారిని, క్షయమాసమందు తన శరీరాన్ని నశింపజేయును. ఇట్లే ప్రథమ చైత్రమాసమందు తన తండ్రి యింటిలో నుండిన తన తండ్రిని నశింపజేయును. "తేషామభావే భయంనాస్తి". వారు లేనిచో భయము లేదు.

తిథి నిర్ణయము : దినమానమును 5 భాగములు చేయగా ఆ ఐదింటిని ప్రాంతః సంగమ, మద్యాహ్న అపరాహ్ణ, సాయంకాలములని పేర్లు తిథి మధ్యాహ్నము నతిక్రమించి అపర్ణాహమున వ్యాపించి యుండునో ఆ తిథి పితృ కార్యములకు ముఖ్యము. ఒకే తిథికి రెండు దినముల యందపరాహ్ణ వ్యాప్తి కల్గినపుడే దినమున అపరాహ్ణమున అధిక వ్యాప్తి గలదో ఆ దినము ముఖ్యము రెండు దినములయందపరాహ్ణమున సమానముగా వ్యాపించినపుడు తిథి క్షయమునందు పూర్వ దినమును వృద్ధియందు పరదినమును ముఖ్యము రెండు దినములలోనూ అపర్ణహవ్యాప్తిలేనపుడు సాయంకాల వ్యాప్తి కల్గిన పూర్వదినము ముఖ్యము.

తారాబలమును చూచు క్రమము : తన జన్మ నక్షత్రము మొదలుకొని నిత్యనక్షత్రము వరకు లెక్కపెట్టి 9 చే భాగించగా మిగిలిన శేషము 1. జన్మతార 2. సంపత్తార 3. విపత్తార 4. క్షేమతార 5. ప్రత్యక్తార 6. సాధన తార 7. నైధన తార 8. మిత్ర తార 9. పరమ మిత్ర తార అగుచున్నవి. తారలలో 2,4,6,8,9 తారలు మంచి ఫలమును 1,3,5,7 తారలు దుష్ట ఫలమును ఇచ్చును.

చంద్రబలము చూచు చక్రము : తన జన్మరాశి మొదలు చంద్రుడున్న రాశి వరకు గణన చేయగా 1,3,6,7,10,11 రాసులయందు చంద్రుడుండగా ధనలాభము, కార్యసిద్ధి శుభము నిచ్చును. మిగత రాసులయందు కార్యవిఘ్నము గలుగును. విశేషముగా శుక్లపక్షమున 2,5,9 రాసులయందును, కృష్ణపక్షమున 4,9,12 రాసులయందును ఉండగా తల్లి కుమారుని రక్షించునట్లు చంద్రుడు మనలను రక్షించును. శుక్ల పక్షమున చంద్రబలమున్ను కృష్ణ పక్షమున తారాబలమున్న ముఖ్యముగా చూచుచుండవలయును.

గోచార ఫలం తన జన్మరాశి మొదలు గ్రహమున్న రాశి వరకు లెక్కింవలెను.

రవి : 3,6,10,11 రాసుల యందుండగా రాజకీయములందు జయం కలుగును.
చంద్ర : 1,3,6,7,10,11 రాసుల ఉండగా సర్వకాలములో శుభము నిచ్చును.
కుజ : 3,6,10,11 రాసుల శరీరారోగ్య భూలాభం, శత్రుజయం కలుగును.
బుధ : 2,6,7,8,10,11 రాసుల శుభం, జ్ఞానం, తెలివియనిచ్చును.
గురు : 2,5,7,9,11 రాసుల ధనం, సంతానం, శుభములు ఇచ్చును.
శుక్ర : 1,2,3,4,5,6,8,9,10,12 రాసుల కళత్ర సుఖం, మృష్టాన్న భోజనం
శని : 3,6,11 రాసులు వుండగా కార్యసిద్ధి శత్రుజయం, ఆరోగ్యం, బంధువృద్ధి
రాహు,కేతు : 3,6,11, రాసులు వుండగా ఇష్టసిద్ధి శత్రుజయం, మంచి లాభము కలుగును.
శని : 1-2-12 రాసులు యందుండగా ఏలినాటి శనియనియు, 8 దింట అష్టమ శని అనియు చెప్పెదరు. ఏలినాటి శని కార్యవిఘ్నం, ధనవ్యయం స్థానభ్రష్టం, బంధునష్టం చేయును. అష్టమ శని శరీరమునకు విశేష పీడను చేయును. అపమృత్యు భయమును కలుగజేయును. ఈ నవగ్రహములు పైన చెప్పిన రాసులందుగాక ఇతరరాసుల యందున్నప్పుడు కష్టఫలం, ధననష్టం, పీడ కార్యవిఘ్నము చేసెదరు.

శూన్య మాసముల నిర్ణయము : 1. మీన సంక్రమణతో కూడిన చైత్రమాసము 2. మిథున సంక్రమణతో చేరిన ఆషాఢమాసము 3. కన్యా సంక్రమణతో కూడిన భాద్రపద మాసము, 4. ధనుస్సంక్రమణతో చేరిన పుష్యమాసము శూన్యమాసములుగా నిర్ణయించబడినవి.

ఏక విశంతి మహాదోషములు : 1. పంచాంగ శుద్ధి రాహిత్యదోషము 2. సంక్రాంతి దోషము 3. పాపషడ్వర్గ దోషము 4. కునవాంశదోషము 5. కుజాష్టమదోషము 6. భృగుషట్కదోషము 7. కర్తరీ దోషము 8. అష్టమ లగ్నదోషము 9. అష్టమ చంద్రదోషము 10. షడష్టరిప్ప 11. సగ్రహచంద్ర దోషము 12. దుర్ముహూర్త చంద్రదోషము 13. ఖార్జురిస్థ సమాంఘ్రిదోషము 14. గ్రహణ దోషము 15. ఉత్పాతదోషము 16. క్రూరయుగ్మాష్ట దోషము 17. అశుభనిద్ధదోషము 18. విషయర్లగ్న దోషం 19. లగ్నాన్త దోషము 20. గండాంస్త దోషము 21. వ్యతీపాత వైధృతి మహా దోషము. ఈ దోషముల యొక్కస్వరూపమును దోషమును శాస్త్రము వల్ల తెలుసుకొనవలెను.

గోధూళి లగ్నము : సూర్యోదయమునకు సప్తమలగ్నము. ఇది సుముహూర్తములన్నింటికి శుభప్రదము సుముహూర్తములు కళింగదేశీయులు పశ్చిమదేశీయులచేతను ముఖ్యముగా ఉయోగించబడుచున్నది.

అభిజిల్లగ్నము : సూర్యోదయలగ్నమునకు నాల్గవలగ్నము అభిజిల్లగ్నము, ఈ లగ్నము సర్వ దోషములను నివారించును. సమస్త దేశములయందు సర్వ వర్ణములవారి చేతను ఉపనయనమునకు తప్పరిక్తములగు సర్వకర్మలయందును ప్రశస్తమైనదని మహా పురుషులు చెప్పుచున్నారు. దైవజ్ఞులు నిర్ణయించే శుభముహూర్తములకు లగ్నబల సంపదచే స్వల్ప దోషములు నశించును. మహాదోషములు తొలగుట గూర్చి చెప్పుట లేదు. ఈ అభిజిల్లగ్నమును గురించి శాస్త్రము "అశేష దోషాపహారం" అను ప్రమాణము వలన సర్వదోషములను నశింపచేయును. అని స్పష్టముగాన దైవజ్ఞభారము వహించలేని వారు ఈ అభిజిల్లగ్నమును సర్వశుభకార్యములందు ఆశ్రయించుట మంచిది.

పంచక రహితము - తద్వివరము : 1. ప్రతిపదాది తిథులను ఆదివారాది వారములను అశ్విన్యాది నక్షత్రములను మేషాదిలగ్నముల యొక్క సంఖ్యను కూడి 9 చే భాగించగా మిగిలినది పంచమకమగును. ఈ మిగిలిన శేషము 1,2,3,4,5,6,7,8 అయిన ఎడల 1. మృత్యువనియు, 2. అగ్నియనియు, 4. రాజపంచకమనియు, 6. చోరపంచమనియు, 8. రోగపంచకమనియు, చెప్పబడినవి. పై మృత్యు అగ్ని రాజ చోరపంచకములుగాక మిగత

3,5,7,9 శేష సంఖ్యలు సవ్యముగా రహితమైనదని గ్రహించవలయును.

పై చెడు పంచకములలో అనగా రహితముగాని ఐదులో 4, సంఖ్య గల రాజ పంచకము మాత్రము సర్వ కార్యములకు నిందితము కాదు. కానీ ప్రత్యేకముగా రాజకీయ వ్యవహారాదులయందు ప్రయాణ ముహూర్త న్ణియములో గ్రహించవచ్చును. ఇట్టే నూతన గృహారంభాది గృహ ప్రవేశము వరకు అగ్ని రాజ పంచకములు పగలు నిందితములు.

మృత్యుపంచకము సదానిందితము : 1. అది వార యుక్త రోగ పంచకము 2. సోమవార యుక్త రాజపంచము 3. భౌమవారయుక్త అగ్ని పంచకము, బుధ శుక్రవారములందు చోరపంచకము శనివారమున మృత్యు పంచకములు దూష్యములు.

ఈ పంచకములో అగ్ని, రోగ, మృత్యు పంచకాదుల త్యజించవలయును.

శేషం	పంచకము	దోషము	దోషకాలం	దోషములు	దానములు
1.	మృత్యుపంచకం	గురు,శుక్ర	అర్ధరాత్రి	స్వర్గం	
2.	అగ్ని పంచకం	బుధ,శని	పగలు	గృహారంభ ప్రవేశములు	గంధపుచెక్క
4.	రాజపంచకము	మంగ	పగలు	రాజోద్యాగాది కృషి	నిమ్మపండ్లు
6.	చోరపంచకము	సోమ	రాత్రి	యాత్ర	పూజామణులు
8.	రోగపంచకము	ఆది	రాత్రి	ఉపనయన వ్రతాదులు	దాన్యదానం
3-5	రహితములు			--	--

జననమందు దుష్టకాల ఫలములు

నక్షత్రములు : చిత్త 1-2 పాదములు, పుష్యమి 2-3 పూర్వాషాఢ 3, ఉత్తర 1, మఖ 1, రేవతి 2-3-4, అశ్వని 2-3, పాదములు అశుభప్రదములు.

ఆశ్లేషా : 1వ పాదము శుభము 2వ పాదము ధనహాని, 3 మాతృహాని, 4 పితృహాని, స్త్రీ పురుష శిశువులు యెవరైనను అత్తగారికి హనికలుగచేయుదురు.

జ్యేష్ఠా : పురుషుడైన అన్నగారికి, స్త్రీ అయిన భర్త అన్నగారికి హానిని కలుగచేయును. జ్యేష్ఠ నక్షత్రకాలమును పదిభాగములు చేసిన 1 భాగమున జననం మాతామహికి, 2 మతామహునకు, 3 మేనమామకు, 4 తల్లికి, 5 తనకు 6 గోత్రస్థులకు, 7 ఉభయకులములకు, 8 తన అన్నగారికి, 9 తనమామకు, 10 సర్వమునకు హానిని కలుగచేయును.

మూల : 1వ పాదమునందు తండ్రికి, 2 తల్లికి, 3 దనమునకు, 4 కులమునకు హానిని కలుగచేయును.

స్త్రీ జననము : మూలయందు మామగారికిని, ఆశ్రేషయందు అత్తగారికిని, జ్యేష్టయందు భర్త అన్నగారికిని, విశాఖయందు భర్త తమ్మునకు హానిని కలుగజేయును. ఈ నక్షత్రముయందు యధా శాస్త్రముగా శాంతి చేయవలెను.

మూలనక్షత్రకామును 15 భాగములు చేయగా 1. తండ్రికి, 2. పినతండ్రికి, 3. సోదరులకు, 4. పితామహికి 5. తల్లికి, 6. పినతల్లికి, 7. మేనమామకు, 8. పెద్దమామకు, 9. మామకు, 10. పశువులకు, 11. దాసిజనమునకు, 12. శిశువుకు, 13. సోదరులకు, 14. తోబుట్టువులకు, 15. జననీజనమునకు సర్వదాదోషకరముగాన శాంతి వెంటనే చేయవలయును.

తిథులు : కృష్ణచతుర్దశీ అమావాస్య అశుభకరములు. అమావాస్య అనునది సినీవాలీ, కుహూ, దర్శ అని మూడు విధములు నున్నది. ఈ అమావాస్య యొక్క 8 ఝాములు కాలములో (1) మొదటి ఝాము సినీవాలి చివరి 7-8 ఝాములు రెండు కుహూ, మద్యగల 5 ఝాములు దర్శ అమావాస్య యొక్క వృద్ది యందు మధ్య దినమందుగల 60 ఘడియల కాలము దర్శ,-కృష్ణ చతుర్దశీతో కూడిన అమావాస్య పూర్వకాలము సినీవాలీ,-ప్రతిపత్తులో కూడిన అమావాస్య ఉత్తర కాలము కుహూ అనియు, అమావాస్య క్షయ సమయమున అంతము దర్శ అనియు మయూఖమునందు తెలుచున్నది.

శిశుజననము : దర్శయందైన తల్లితండ్రులకు దారిద్ర్యము, సినీవాలీయందైన మహాదోషము, అనగా అకాలమందు తన ఇంటగల ఆవు, ఎనుము, దాసి, కుక్క, పక్షి మొదలగునవియేవి ప్రసవించిన తనకు ఇంద్రైశ్వర్యమున్నను నశింపచేయును. కుహూ యందైన సర్వబాధములు కలుగును. కావున గ్రహశాన్తి గోముఖ ప్రసవశాన్తి వెంటనే చేయవలయును. గండాన్త దోషములు మూడు విధములు 1. లగ్న గండన్తము, 2. తిథిగండాన్తము, 3. నక్షత్రగండన్తము.

1. లగ్నగండన్తము : 12-1 లగ్నముల యొక్కయు 4-5 యొక్కయు, 8-9 యొక్కయు సంధికాలమునందు (1/2ఒ1/2) ఒక ఘడియకాలము అశుభదాయకము.

2. తిథిగండాన్తము : 5-6 తిథులయొక్కయు 10-11 యొక్కయు 15-1 తిథుల యొక్కయు సంధికాలము (44) 8 ఘడియకాలము అశుభదాయకము.

3. నక్షత్రగండాన్తము : రేవతి అశ్వసుల యొక్కయు, జ్యేష్ఠ మూలలయొక్కయు సంధికాలము (22) 4 ఘడియలకాలము అశుభదాయకము. ఈ జ్యేష్ఠ మూలల యొక్కసంధి కలమును అభుక్త మూలము అని శాస్త్రములు చెప్పుచున్నవి. ఈ సంధికాల పరిమాణము (1/21/2) 1 ఘడియలు అని నారదుడు (44) 8 గడియలు కాలము అని కాలామృతమందు చెప్పినది.

యోగములు : విష్కంభము, వ్యతిపాత్, శూల, వజ్ర, అతిగండ, వ్యాఘాత, పరిఘాపూర్వార్థం, వైధృతి ఈ యోగములు అశుభదాయకములు.

కరణములు : భద్ర (విష్టీ అశుభదాయకము)

విశేషములు : సంక్రమణము, గ్రహణము విషఘడియలు, రాహుకాలము, యమగండములు, అవమాత్రిద్యుస్పృక్, వేధ, క్రాన్తి మొదలగు దుష్టకాలములందు జన్మించిన అశుభదాయకము మరియు యమల జననము, త్రికప్రసమ ప్రసవవైకృతి, సదంతజననము మొదలగు వికృతి ప్రసవములు అశుభదాయకములు ఇవి సామాన్య దోషములు.

ఏక నక్షత్రజనన దోషము : పితాపుత్రేక నక్షత్రే శాంతింకుర్యాద్యథావిధి తల్లి, తండ్రి, వీరల నక్షత్రమందు శిశుజననము అశుభదాయకము గాన యధాశాస్త్రముగా శాన్తి చేయవలెను. "శాన్తిర్వాపుష్కలాస్యాచ్చేత్పురి దోషోన విద్యతే' లని శాస్త్రములు చెప్పుచున్నవి గాన శాన్తి అవసరము.

ఆశ్లేష, జ్యేష్ట మూలాది నక్షత్రములయందు కొన్ని పాదములయందు దోషములేదన్నను ఉగ్రనక్షత్రములగుట చేత తప్పక నవగ్రహశాంతి చేయుట యుక్తముగా భావించవలెను.

విశేషం : ఉత్తరనక్షత్రమందు జన్మించిన రెండు మాసములు పుష్యమి నక్షత్రమున జన్మించిన మూడు మాసములు, చిత్రానక్షత్రమందు జన్మించిన ఆరుమాసములను, పూర్వాషాఢా నక్షత్రమందు జన్మించిన యెనిమిది మాసములను, ఆశ్లేషానక్షత్రమందు జన్మించిన తొమ్మిది మాసములను, జ్యేష్ఠనక్షత్రమందు జన్మించిన పదునైదు మాసములను, మూలా నక్షత్రమందు, జన్మించిన 8 సంవత్సరములను, తండ్రి పుత్రదర్శనము మానివేయవలయును అని కూడా శాస్త్రములు చెప్పుచున్నవి. అందుచే శాస్త్రోక్తముగా నవగ్రహశాంతి సర్వదాచేయతగియున్నది.

ప్రథమార్తవమున దుష్టమాసాది నిర్ణయము

1. మాసములు : చైత్రము, జ్యేష్టము, ఆషాఢము, భాద్రపదము, కార్తీకము, పుష్యము. ఈ ఆరు మాసములు స్త్రీ ప్రథమ రజస్వలయైన అశుభదాయకము.

2. తిథులు : ప్రతిపద, చవితి, షష్ఠి, అష్టమీ, నవమీ, ద్వాదశి, చతుర్దశీ, పూర్ణిమ, అమావాస్య, అవమాత్రిద్యుస్పృక్, ఈ తిథులు అశుభప్రదములు.

3. నక్షత్రములు : భరణి, కృత్తిక, ఆర్ద్రా, పునర్వసు, ఆశ్లేష, మఖ, పూ.ఫ, పుబ్బ, జ్యేష్ట, పూర్వాషాఢా, పూర్వాభాద్రా, జ్యేష్ఠ ఈ నక్షత్రములు అశుభప్రదములు మరియు భర్తనక్షత్రము తమకు నైదవతార, భర్తకు అష్టమ చంద్రుడు అశుభప్రదములు.

4. యోగములు : విష్కంభ, గండ, అతిగండ, శూల, వ్యాఘాత, వజ్రము పరిఘపూర్వార్థ, వ్యతీపాత వైధృతి, ఈ యోగములు అశుభప్రదములు.

6. కరణములు : భద్ర (విష్టి) అశుభప్రదము.

7. లగ్నములు : మేషము, సింహము, వృశ్చికము, మకరము, కుంభము - ఈ లగ్నములు అశుభప్రదములు.

8. విశేషములు : సంక్రమణము, గ్రహణము సూర్యోదయకాలము సూర్యాస్తమయకాలము, అపరాహ్ణము, అర్ధరాత్రి, అపరరాత్రి, వర్జ్యకాలము, రాహుకాలము, యమగండకాలము, నిద్రాసమయము రాత్రి సమయము, వేధలు క్రాన్తులు, మొదలగు కాలములు అశుభప్రదములు.

వస్త్రములు : నీలవస్త్రము, రక్త వస్త్రము, చిత్రవస్త్రము, జీర్ణ వస్త్రము దిగంబరత్వము అశుభదాయకములు.

10. స్థానములు : పరగృహము, గ్రామాన్తరము, మార్గమధ్యము, అపవిత్రస్థలములు అశుభప్రదములు.

11. సన్నివేశములు : వస్త్రమునందు ఒకటి రెండు బిందువులు శుభప్రదము అనేక బిందువులు అశుభ ప్రదములు. కొందరు బేసి బిందువులు శుభప్రదములు. పుత్ర ప్రదములు.

మరణ విషయమై దుష్ట నక్షత్రములు

మృగశిర - చిత్ర, 2 నెలలు, కృత్తిక, పునర్వసు, ఉత్తర, విశాఖ, ఉత్తరాషాఢ నక్షత్రములకు - 3 నెలలు, రోహిణి, మఘ నక్షత్రములకు - 5 నెలలు, ధనిష్ట, శతభిషం, పూర్వాభాద్రా, ఉత్తరాభాద్ర, రేవతి నక్షత్రములకు 6 నెలలు పై నక్షత్రములయందు మరణము సంభవించిన యెడల, ఆయా నక్షత్రమున కేర్పడిన నెలల కాలము ఇంటిని విడువవలెను శాంతి చేసి ఇంటిలో తిరిగి చేరవలెను.

కొందరి మతము, తల్లిదండ్రుల మరణము, పై నక్షత్రాదులలో గలిగిన ఇల్లు విడువ పనిలేదు. ఇది దేశాచారము ననుసరించినది. ధనిష్టకు 6 నెలలు, శతభిషమునకు 5 నెలలు, పూర్వాభాద్రకు 4 నెలలు, ఉత్తరాభాద్రకు 3 నెలలు, రేవతికి 2 మాసములు అని కొన్ని గ్రంథములలో గలదు. ఉదకశాంతి చేసి గృహములో తప్పని పరిస్థితిలో యుండవచ్చును.

అశౌచ నిరూపణం విషయములు : కూటస్థుని దగ్గర నుంచి యేడుగురు పురుషుల వరకు, సపిండులు, తరువాత యేడుగురు పురుషుల వరకు (14) సమానోదకులు తరువాత యేడుగురు పురుషుల వరకు (21) సగోత్రులు అనియు చెప్పుచున్నవి. మరియు - సాపిండ్యము, పురుష జనన విషయములో సప్తపురుషము - స్త్రీ జనన విషయములో త్రిపూరుషమనియు చెప్పుచున్నవి - ఈ సాపిండ్యాదుల ననుసరించియే అశౌచము ప్రవర్తించుచున్నది. అశౌచము : జాతాశౌచము - మృతాశౌచము అని రెండు విధములుగా నున్నది.

జాతాశౌచము : జననమందు : జ్ఞాతులందరకు పది దినములు జాతాశౌచము గర్భస్రావము మాసమున జరిగిన తండ్రికి మాత్రము స్నానము 5,6 మాసములయందు జరిగిన తండ్రి జ్ఞాతులకు స్నానము 7,8,9 మాసములయందు జరిగిన, అందరకు 10 దినములు అశౌచము.

తల్లికి : పురుషప్రసవమునందు 30 (ముప్పది) దినములు : స్త్రీ ప్రసవమందు 40 (నలుబది) దినములు అశౌచముఅనంతరము శుద్ధియగును. దీనిని నెల పురుడు అందురు. 10 దినముల వరకు - అనిరీక్ష్యత్వాది (చూడకుండుట) రూపమగు అశౌచము అనంతరము - అస్పృశ్యత (తాకకుండుట) కర్మానర్హత్వ (కర్మలకు పనికిరాకుండుట) రూపమగు అశౌచము. కుమార్తె ప్రసవించిన, మొదట పుత్రజననమైతే ఆ కుమార్తె యొక్క తల్లి తండ్రులకు 3 మూడు దినములు జాతాశౌచము.

మృతాశౌచము : జననము మొదలు 10 దినములలోగా శిశువు మరణించిన జ్ఞాతులకు అందరకు జాతాశౌచముతో శుద్ధియగును - మృతాశౌచము లేదు.

పది దినములకు పైన 6 మాసములకు లోగా శిశువు మరణించిన జ్ఞాతులకు స్నానమాత్రము. 6 మాసములకు పైన 3 మూడు సంవత్సరములకు లోగా శిశువు మరణించిన తల్లితండ్రులకు, జ్ఞాతులకు బాల మరణమున 1 దినమును, బాలికామరణమున సద్యాశౌచము. 3 మూడు సంవత్సరములకు పైన ఉపనయనమగు వరకు జ్ఞాతులకు త్రిరాత్రము అశౌచము, ఉపనయనానంతరము వటువు మరణించిన, తల్లితండ్రులకు భ్రాతలకు అందరు జ్ఞాతులకు దశరాత్రము అశౌచము. 3 సంవత్సరములకు పైన వివాహములోపల బాలికా మరణమునందు తల్లిదండ్రులకు భ్రాతలకు దశరాత్రాశౌచము జ్ఞాతులకు దినము అశౌచము. జ్ఞాతి (సపిండుల) మరణమునందు జ్ఞాతులకు దశరాత్రాశౌచకము.

త్రిరాత్రాశౌచము : శిశు జననమందును, ఉపనీతుని మరణమందుమ సమానోదరులకు మూడు దినములు అశౌచము, సగోత్రులకు అహస్సు అశౌచము, అనుపనీతుని మరణమునందు స్నానమాత్రమే. (సపిండుడు

సమానోదరుడు సగోత్రుడు మొదట వివరించబడియున్నారు.) అశౌచవిషయములో ప్రమాణము.

దశాహేన సపిండానాం శుద్ధిస్యాత్తు త్రిరాత్రతః। సమానోదక జాతానాం, గోత్రాజానా మహస్స్మృతం॥ : భగినీపుత్ర (తోబుట్టువు కుమారుని) మరణమందు తల్లి తోబుట్టువులకు, తల్లి సోదరులకు త్రిరాత్ర పరోఓమున పక్షిణి-అనునీత మరణమునందు స్నానమాత్రము.

పినతల్లి తమ్ముడు అయిన మేనమామ అనువనీతుడైన స్నానమాత్రము. మాతామహిమతామహులయొక్క మరణమునందు దౌహిత్రులకు త్రిరాత్రము పక్షిణి. అత్త మామల మరణమందు - అల్లునకు తన భార్య జీవించియున్న త్రిరాత్రము.

పక్షిణ్యాశౌచము : వివాహితయగు స్త్రీ కి : 1. తల్లితండ్రి, 2. తల్లితల్లి, 3. మేనమామ, 4. ఆయన కొడుకు, 5. కూతురు, 6. తల్లితోబుట్టువు, 7. ఆమెకొడుకు, 8. కూతురు, 9. తనతోబుట్టువు, 10. ఆమె కొడుకు, 11. కూతురు 12. తనతోబుట్టినవాడు, 13. ఆయనకొడుకు 14. కూతురు, 15. తండ్రితోబుట్టువు, 16. ఆమె కొడుకు, 17. కూతురు, 18. తండ్రితోబుట్టినవారు, 19. ఆయనకొడుకు, 20. కూతురు, 21. కొడుకు కూతురు, 2. కూతురికూతరు, 23. తండ్రి తండ్రి 24. తండ్రి తల్లి.

ఈపై తెల్పిన 24 మంది యొక్క మరణమునందు వివాహితయగు స్త్రీకి పక్షిణి అశౌచము సంభవించును.

పురుషునకు : 1. మేనమామ కొడుకు, 2. కూతురు, 3. తల్లితోబుట్టువు కొడుకు, 4. కూతరు, 5. తండ్రితోబుట్టువు కొడుకు, 6. కూతరు, 7. తన్నతోబుట్టువు, 8. ఆమె కొడుకు, 9. కూతురు, 10. తనసోదరుని కూతురు 11 తండ్రి సోదరుని కూతురు 12 కుమారుని కూతురు 13 కూతురికూతురు.

ఈ పైతెల్పిన 13 మరణమునందు పురుషునకు పక్షిణి అశౌచము సంభవించును ఈ పక్షిణి అశౌచము వివాహితలగు స్త్రీలయొక్కయు ఉపనీతులగు పురుషులయొక్కయు మరణమునందే సంభవించును. అంతకుపూర్వమైన స్నానముచేతనే శుద్ధమొదగు, పక్షిణి అనగ అశౌచము విన్న పగలు భాగము. ఆర్తారిభాగము మరుదినము పగలు భాగము, భాగములు కలిసిన పక్షిణి లనబడును. రాత్రి విన్నను ఇటులనే రాత్రి పగలు రాత్రి మూడు భాగములు పక్షిణి అనబడును.

ఏక శౌచము : సవతికూతరు యొక్క మరణమునందు సవతి తల్లికి, సవతి తల్లి యొక్క మరణమునందు సవతి కూతురునకు, ఏకదినము, భిన్నోదరమాతుల మరణమునందు ఒక దినము రాజు యొక్క మరణమునందు సన్నిధానము ఒకదినము.

అతి క్రాంతాశౌచము : జననవిషయములో అతిక్రాన్తాశౌచములే అని చెప్పబడినది. మరణ విషయము దశాహశౌచము కలవారికి 10 దినములు అతిక్రమించిన తరువాత స్నానమాత్రము త్రిరాతాశౌచము అతిక్రమించిన యెడల ఒక దినము అశౌచము, ఏకదినాశౌచము అతిక్రమించిన స్నానమాత్రం, పక్షిణ్యాశౌచము అతిక్రమించిన దశాహమధ్యమందైన ఏకకాలము అనగా, పగలు విన్న పగలు, రాత్రి విన్న రాత్రి అశౌచము దశాహానంతరమందైన స్నానమాత్రము.

అశౌచకసౌకర్యమందు : జాతాశౌచకాలములో సమానపరిమాణముగల మరియు జాతాశౌచము వచ్చిన అదిపూర్వాశౌచశోషము తోడనే శుద్ధియగును మృతాశౌచకాలములో సమపరిమాణముగల మృతాశౌచము కాని వచ్చిన యెడల ఈ రెండును పూర్వాశౌచము శేషముతోడనే శుద్ధియగును.

అశౌచకాలనిర్ణయము : ఋతువు, జననము, మరణము రాత్రికాలముల జరిగిన నిర్ణయమార్గము సంధ్యాకాలవ్యతిరిక్తమగు రాత్రిని అనగా త్రియామము. (రాత్రిని) మూడు భాగములు చేసి మొదటి 1,2 భాగములు పూర్వదినమునకు చెందినవిగాను చివరి భాగము పరదినమునకు చెందును.

జన్మనక్షత్రప్రకాము అదృష్ట రత్నములు (ధరించుటకు) అదృష్టవారములు అదృష్టసంఖ్యలు

నామ/జన్మ నక్షత్రము	అదృష్ట సంఖ్యలు	అదృష్ట రాళ్ళు	అదృష్ట వారములు	ఫలితము
అశ్వని	1,4,5,9	వైఢూర్యం	ఆది, గురు, శుక్ర	ధైర్యం, లాభం
భరణి	4,6,7,9	వజ్రం	సోమ, బుధ, గురు	స్త్రీముఖం
కృత్తిక	3,4,5,9	కెంపు	బుధ, శుక్ర, శని	అధికారం
రోహిణి	1,2,3,4	ముత్యం	బుధ, గురు, శని	మనోసుఖం
మృగశిర	2,3,4,7	పగడం	సోమ, గురు, శని	అధికారలాభం
ఆర్ద్ర	2,4,5,6	గోమేధికం	ఆది, మంగళ, బుధ	ధనలాభం
పునర్వసు	1,3,4,8	పుష్యరాగం	సోమ, గురు, శని	కీర్తివృద్ధి
పుష్యమి	1,3,4,8	నీలం	ఆది, బుధ, శని	ధనలాభం
ఆశ్లేష	1,5,7,9	పచ్చ	గురు, శుక్ర, శని	సుఖసౌఖ్యం
మఘ	2,3,4,5	వైఢూర్యం	ఆది, బుధ, గురు	కార్యజయం
పుబ్బ	3,4,5,7	వజ్రం	బుధ, శుక్ర, శని	స్త్రీసుఖం
ఉత్తర	2,4,8,9	కెంపు	బుధ, గురు, శని	స్నేహవృద్ధి
హస్త	1,3,5,7	ముత్యం	సోమ, బుధ, గురు	ధనలాభం
చిత్త	2,3,4,6	పగడం	మంగళ, బుధ, శని	శత్రునాశనం
స్వాతి	3,5,7,9	గోమేధికం	గురు, శుక్ర, శని	సుఖసంతోషం
విశాఖ	3,4,6,7	పుష్యరాగం	ఆది, సమ, మంగళ	లాభం
అనూరాధ	3,7,8,9	నీలం	బుధ, గురు, శుక్ర	ఆకర్షణబలం
జ్యేష్ఠ	2,3,4,5	పచ్చ	ఆది, బుధ, శుక్ర	వ్యాపారవృద్ధి
మూల	2,3,4,8	వైఢూర్యం	సోమ, బుధ, శని	ధనలాభం
పూర్వాషాఢ	3,6,7,9	వజ్రం	ఆది, గురు, శని	సుఖం
ఉత్తరాషాఢ	1,3,5,9	కెంపు	ఆది, మంగళ, బుధ	మనశ్శాంతి
శ్రవణ	1,4,5,7	ముత్యం	సోమ,బుధ,గురు	ధనలాభం
ధనిష్ఠ	1,2,3,4	పగడం	మంగళ, బుధ, శని	స్థిరత్వం
శతభిష	2,6,7,8	గోమేధికం	ఆది, బుధ, శుక్ర	గృహలాభం
పూ.భాద్ర	3,4,5,9	పుష్యరాగం	ఆది, గురు, శని	కీర్తిలాభం
ఉ.భాద్ర	2,4,7,9	నీలం	ఆది, సోమ, శని	అనుకూలం
రేవతి	2,5,7,9	పచ్చ	ఆది, మంగళ, బుధ	అధికారలాభం

కుజదోష విచారము

కుజదోషములేని నక్షత్రములు : అశ్వి, మృగ, పున, పుష్య, ఆశ్లే, ఉత్త, స్వాతి, అనూరాధ, పూషా, శ్రవణం, ఉభా, రేవతి నక్షత్రములందు పుట్టిన వారికి కుజదోషము లేదు.

జన్మలగ్నములకు : 1-2-4-7-8-12 కుజుడుండిన పురుషకుజదోషమగును. స్త్రీ పురుషులిద్దరి జాతకమునకు కుజ దోషముండిన దీర్ఘకాలం ఆయురారోగ్యములు కలిగియుందురు. మిథున కన్యాలగ్న జాతకులకు 2వ కుజదోషము, మేషవృశ్చిక, లగ్నములకు 4వ, మకర, కర్కాటక లగ్నమునకు 12వ దోషము లేదు.

జాతకమందు కుజుడు గురు, చంద్ర, బుధులతో కూడినను, చూడబడినను, కేంద్రకోణములందుండినను దోషము లేదు.

జన్మనక్షత్రముతో చూచుకోవలసినవి.

గృహనిర్మాణ, గృహప్రవేశ, పట్టబంధ, రాజ్యాభిషేక, వ్యవసాయారంభ ఉపనయన, అన్న ప్రాశనం, భూషణధారణం, వివాహమునకు జన్మనామము చూచుకొనుట ముఖ్యము.

నామ నక్షత్రముతో చూచుకోవలసినవి

ఊరచ్చుబాటు గ్రామార్యణము గృహపథకమునకు యుద్ధమునకు, జ్వరమునకు, వ్యవహారమునకు, ద్యూతకార్యము చేయుటకు దానం చేయునపుడు మంత్రమునందు, దేవతాపూజలందు, భూమికొన్నప్పుడు జన్మనామమున్నను పేరు మాత్రమే ప్రధానము కాని జన్మనక్షత్రము కాదు.

జన్మనక్షత్రమందు చేయదగినవి

నిషేకము, చౌలము, త్యాగము, అన్నప్రాశనము, వ్యవసాయము, ఉపనయనము, అక్షరాభ్యాసము, పట్టాభిషేకము, చేయవచ్చును. స్త్రీలకు వివాహ శ్రేష్టము కాని జన్మతార కాదు.

జన్మనక్షత్రమందు చేయకూడని పనులు

గర్భాదానము, వివాహం పుంసవనము, సీమంతం, ప్రయాణం, ఔషధసేవ, క్షౌరం చేయకూడదు.

కృత్తిక విశాఖ కార్తులలో పనికివచ్చు పనులు

వివాహం ఉపనయనం మంటప నిర్మాణం, నిర్ణీత సమయమందు చేయబడు నామకరణం, పుంసవన, సీమంతాదులు, జనన, వ్యాధి, గ్రహశాంతులు యజ్ఞములు కృత్తిక విశాఖకార్తులయందు చేయవచ్చును.

కృత్తిక విశాఖలో చేయకూడనివి : చెట్లునరుకుట నూతనవస్త్రధారణము, గర్భాదానము, కత్తితో చేయుపనులు, ఓడిబియ్యం, మట్టెలు, పుట్టువెంట్రుకలు, స్తంభం కడప, వ్యవసాయారంభం, గృహారంభం, కొత్త ధాన్యం భుజించుట ఆరామ తటాక కూపములు, కొత్త బండినెక్కుట చేయగూడదు.

వర్జ్యంలో చేయదగినవి : స్నానము, దానము, జపము, నిత్యకర్మలు దేవతాపూజ, ప్రాయశ్చిత్తము, భుజించుట, యుద్ధము, మల, మూత్రవిసర్జన చేయుటకు దోషము లేదు.

వివాహానంతరము చేయగూడని పనులు : కర్ణవేధ ఉపనయనము ఉద్యాపనలు, తీర్థయాత్రలు, గంగాస్నానం, క్షౌరం, గయా శ్రాద్ధం, పిండ ప్రధానములు, ఆరు నెలలోగా మళ్ళీ వివాహాది శుభకార్యములు చేయగూడదు.

శ్లో॥ ముండనాత్ మండనం కార్యం। మండనాత్నతుముండనం ॥

ఘాతవారమందు పనికివచ్చునవి : వివాహము, ఉపనయనము, పట్టాభిషేకము, సీమంతం, జాతకర్మ, పుంసవనము, చేయుటకు దోషం లేదు.

ఘాతవారమందు చేయగూడనివి : గృహప్రవేశము, వ్యాపారారంభం,యాత్రలు, బావి త్రవ్వుట, ప్రయాణం చేయగూడదు.

జననమునకు బాలారిష్ట గ్రహములు : జన్మలగ్నమునుండి చంద్రుడు అష్టమమున, కుజుడుయేడింట, రాహువు తొమ్మిదింట, శని జన్మలగ్నమందు గురుడు మూడింట, శుక్రుడు ఆరింట, బుధుడు యేడింట, కేతువు ఆరింట, సూర్యుడు పన్నెడింట ఉన్నట్లు అయితే శిశువునకు అరిష్టము గలుగును.

జన్మలగ్నమునకు అష్టమస్థగ్రహఫలము : జన్మలగ్నమునుండి 5వ స్థానమందు సూర్యుడుండిన అగ్నిగండము, చంద్రుడుండిన జలగండము, కుజుడుండిన శస్త్రగండము, బుధుడుండిన వ్యాధి, గురుడుండిన మృత్యువు, శుక్రుడుండిన దరిద్రము, శనియుండిన తంద్రికరిష్టము గలుగును.

పుష్య నక్షత్ర ప్రశంసా :

శ్లో॥ గ్రహేణవిద్ధోప్యశుభాన్వితోపి - విరుద్ధతారోపివిలోమగోపికరోత్య వస్యం పకలార్థ సిద్ధిం - విహాయపాణి గ్రహణం పుష్యః ॥

తా॥ క్రూరవిద్ధ క్రూరాక్రాంతమై యుండినను, అశుభతారయైనను పుష్యనక్షత్రమందు చేసిన కార్యములన్ని సిద్ధించును, వివాహము వొదలి పెట్టి, సకల శుభకార్యములు జేయవచ్చును.

వివాహోపనయన విచారము : మూడు పిడీలలోపల మొగపిల్లల వివాహము చేసిన

తర్వాత 6 మాసములలో ఆడపిల్లల వివాహము చేయరాదు. మగపిల్లలు లేక ఆడపిల్లల వివాహానంతరము 6 మాసములలో ఉపనయనము, గృహప్రవేశము, ఉద్యాపనము చేయగూడదు. సంవత్సర భేదమైన చేయవచ్చును.

వివాహమైన తదుపరి సంవత్సరము లోగ వధూనియమము : వివాహమునుండి మొదటి ఆషాఢమాసము అత్తవారి ఇంటిలో కన్య యుండిన అత్తకు అరిష్టము, క్షయమాసమందుండిన కన్యకకు అరిష్టము, జ్యేష్టమాసమందుండిన బావకరిష్టము, పౌష్యమాసమందుండిన మామకరిష్టము, అధిక మాసమందుండిన భర్తకరిష్టము, చైత్రమాసమందు తండ్రి యింటిలో యుండిన తండ్రి కరిష్టము గనుక వివాహమైన సంవత్సరములో ఈ నియమములు పాటించవలయును.

సపిండ శ్రాద్ధ విషయము : వివాహమైన తదుపరి 1 సంవత్సరమువరకు, ఉపనయనమైన తదుపరి 6 మాసముల వరకు, పుట్టువెంట్రకలు తీసిన తదుపరి 3 మాసముల వరకు, తల్లిదండ్రులు శ్రాద్ధములు తప్ప ఇతర సపిండుల శ్రాద్ధములను చేయగూడదు.

గురుశుక్ర మౌఢ్యములయందు వర్జకర్మలు : బావి, చెరువు త్రవ్వుట, యజ్ఞ, యాత్ర, వివాహ, ఉపనయన, చౌల, దేవప్రతిష్ఠ, విద్యారంభ, నూతన గృహప్రవేశము, కర్ణవేదన గురూపదేశము, తీర్థస్నానము, సకామనా హోమము, ఇత్యాది శుభకార్యములను చేయగూడదు. గ్రహశాంతులు, జన్మనక్షత్ర దోషశాంతులు పనికి వచ్చును.

హవిష్య పదార్థములు : వడ్లు, గోధుమలు, పెసలు, నువ్వులు, ఆవాలు, బటానీలు, తెల్లరత్న పురిగడ్డలు, సైంధ లవణము, సముద్ర లవణము, ఆవుపాలు, పెరుగు, నెయ్యి, పనసపండ్లు, మామిడిపండ్లు, కొబ్బరికాయలు, కరక్కాయలు, పిప్పళ్ళు జీలకర్ర, శొంఠి, చింతపండు అరటిపండ్లు, రాచ ఉసిరికాయలు, ఉసిరి కాయలు, చక్కెర, చెరుకు, నేతిలో వేయించిన పదార్థములు, బర్రెనెయ్యి మాత్రం తీసుకొనవచ్చును, లవంగములు, ఇలాయిచీలు, దానిమ్మపండ్లు, నారింజ, దూస వరిబియ్యం, పాలకూర, వీటిని ఫలహారముగా ఉపయోగించవచ్చును.

పశువులనమ్ముటకు కొనుటకు : అశ్విని, హస్త, పుష్య, రేవతి, జ్యేష్ఠ, పునర్వసు, శతతారకా, ధనిష్ఠ, యీ 8 నక్షత్రములయందు పశువులనమ్ముటకు కొనుటకు శుభము.

చేనులో నాగలి కట్టుటకు ముహూర్తము : అనూరాధ, రేవతి, మృగశిరా, చిత్త, రోహిణి, ఉత్తరా, ఉ.షా. ఉ.భా., అశ్విని, హస్త, పుష్యమి, శ్రవణం, ధనిష్ఠ, శతతారకా, పునర్వసు, స్వాతి, మూల, మఘ, విశాఖ, కొత్తగా నాగలికట్టుటకు శుభము.

బీజవాపమునకు (విత్తనముల వేయుటకు) : హస్త, అశ్విని, పుష్యమి, ఉత్తరాత్రయము, రోహిణి, చిత్త, అనూరాధా, మృగశిరా, రేవతి, స్వాతి, ధనిష్ఠ, మఘ, మూల, ఈ నక్షత్రములయందు అలికిన మంచిగా ఫలించును. బీజఫణి చక్రమందు దుష్టఫలనక్షత్రముల నొదలి బీజారోపణ చేయవలయును.

వరికోతకు ముహూర్తము : అశ్విని, రోహిణి, పుబ్బ, విశాఖ, అనూరాధా, శతతారా, రేవతి, యీ యేడు నక్షత్రములయందు 4-9-14, యీ తిథుల నొదలి శని, మంగళవారముల నొదలి, జేయవలయును.

చెరుకు పెట్టుటకు ముహూర్తము : ఆర్ద్ర, పుష్య, ధనిష్ఠ, అనూరాధా, మూల, రేవతి, శతతారకా, ఉత్తరా, ఉత్తరాషాఢ, ఉత్తరాభాద్ర, ఆది, మంగళవారము అందు చెరకు పెట్టిన విశేషముగ ఫలించును.

అరటి తోట వేయుటకు : హస్త, చిత్త, ఉత్తరా, ఉత్తరాషాఢ, ఉత్తరాభాద్ర, మూల, అనూరాధా, రేవతి, అశ్విని, రోహిణి, పుష్యమి, యీ నక్షత్రములయందు ఉత్తరాయణమందు, బుధ, గురు, శుక్ర, సోమవారములందు, శుభతిథులయందు, వృక్షారోపణ చేయవలయును.

కార్య పరత్వముగా గ్రహ బలములు : రాజకార్యములకు రవి బలము, వివాహమునకు గురుబలము, యుద్ధమునకు అంగారకబలము, విద్యాభ్యాసనమునకు బుధబలము ప్రయాణమునకు శుక్రబలము, మంత్రదీక్షకు శనిబలము, సర్వకార్యములకు చంద్రబలముండవలయును.

యంత్రకృత్యం : నూనె గానుగ, చెరకుగానుగ ప్రారంభించుటకు ధనిష్ఠ, అశ్విని, హస్త, చిత్త, అనూరాధా, పుష్యమి, జ్యేష్ఠ, పునర్వసు, రేవతి, యీ నక్షత్రములయందు, బుధ, గురు, శుక్రవారములందు పూర్ణ తిథులందు ప్రారంభించవలయును.

ప్రస్థానముంచు విధానము : మంచి ముహూర్తమున ప్రయాణము చేయుట కుదరని యెడల ఆ ముహూర్తమున ప్రస్థానము మనమే దిశకు వెళ్లవలసియుంటే ఆ దిశకే రెండవవారి యింటిలో, బ్రాహ్మణులు, యజ్ఞోపవీతమైన లేక పుస్తకమునైన, నుంచవలయును, క్షత్రియులు శస్త్రము, వైశ్యులు తేనె, శూద్రులు ఫలములను వుంచవలయును. చాతర్వర్ణస్థులు, సువర్ణము, ధాన్యము, వస్త్రములు వుంచవచ్చును. ప్రస్థానము రాజులకు 10 రోజుల వరకు ఇతరులకు 5 దినముల వరకు ఉపయోగించును, ప్రయాణమయ్యే రోజున ప్రస్థానముంచిన వస్తువును తీసుకొని వెంటనుంచుకొని ప్రయాణము గావలయును.

- తిథుల సంజ్ఞలు -

నంద	భద్ర	జయా	రిక్తా	పూర్ణా
ప్రతిపద షష్ఠి ఏకాదశి	ద్వితీయా సప్తమీ ద్వాదశి	తృతీయా అష్టమి త్రయోదశి	చతుర్థి నవమి చతుర్దశి	పంచమి దశమి పూర్ణిమ

నంద తిథులయందు చేయదగిన కార్యములు : అనందాది కర్మలు, వాస్తుకర్మ, క్షేత్రర్పణము, నృత్యారంభము జేయవచ్చును.

భద్ర తిథులయందు : వివాహము, నూతనాంబర భూషణధారణము, నూతన శకటాది వాహనారోహణము, పౌష్టిక కర్మలు చేయవచ్చును.

జయ తిథులయందు : యుద్ధసంబంధమైన పనులు, శుభకర్మలు చేయవచ్చును.

రిక్త తిథులయందు : వధ, ఘాతి, విష, అగ్ని, శస్త్రం మొదలగు కర్మలు చేయవచ్చును.

పూర్ణ తిథులయందు : మంగళకార్యములన్నియు, వివాహము,యాత్రాది సర్వకార్యములును చేయవచ్చును.

వార నిర్ణయము : రాత్రిని 3 భాగములు చేసి రెండు భాగముల వరకు పూర్వదినమనియు 3వ, భాగమునుండి పరదినము స్థాలికపాక రజస్వల జనన జనన మరణాదులకు ఇవిగాక యితర కార్యములకు, సూర్యోదయం నుండి సూర్యోదయం వరకు వారప్రవృత్తియని గ్రహించగలరు. ఉదయాదుదయం వారం.

గ్రహదృష్టులు : రవి బుధ శుక్ర చంద్రులు తామున్న చోటునుండి ఏడవ స్థానమును జూచుదురు, శని 3-10 స్థానములు జూచును, గురుడు తానున్న చోటు నుండి 5-9 స్థానముల జూచును, అంగారకుడు 4-8 స్థానముల జూచును, రాహుకేతువులు తామున్న చోటు నుండి ఏడవ ఇల్లు జూచెదరు.

అతిమిత్ర అతిశత్రుజ్ఞానము : నైసర్గిక మిత్రుడు తాత్కాలిక మిత్రుడాయనేని అతిమిత్రుడగును నైసర్గిక శత్రువు తాత్కాలిక శత్రువాయనేని అతి శత్రువగును, శత్రుమిత్రత్వము గలిగిన సమడగును సమశత్రుత్వము గలిగిన శత్రువగును.

త్రికోణ కేంద్రస్థానములు

లగ్నకుండలియందు 1-5-9 యీ స్థానములకు త్రికోణ స్థానములని పేరు. 1-4-7-10 యీ స్థానములకు కేంద్రస్థానములని పేరు. కేంద్రమందుండు గ్రహము బలవంతమైనదనియు, కోణమందుండు గ్రహము శుభఫలమిచ్చునని గ్రహించవలయును.

గ్రహస్థానబలము

స్వోచ్ఛస్థానమందుండు గ్రహము, సంపూర్ణ బలముగా నుండును. స్వక్షేత్రమందు త్రిపాదబలము, మిత్రగృహమందు అర్థబలము సమ క్షేత్రమందు పాదబలము, శత్రుక్షేత్రమందు అష్టమాంగబలము, నీచయందు బలహీనతయని గ్రహించవలయును.

ఉచ్చనీచరాశులు

గ్రహములు	ఉచ్చరాసులు	నీచరాసులు
సూర్యుడు	మేషం	తులా
చంద్రుడు	వృషభం	వృశ్చికం
అంగారకుడు	మకరము	కర్కాటకము
బుధుడు	కన్యా	మీనము
గురుడు	కర్కాటకము	మకరము
శుక్రుడు	మీనము	కన్యా
శని	తులా	మేషము

పంచకరహితము

అశ్విన్యాది నక్షత్రసంఖ్యను శుక్ల ప్రతిపదాది తిథి సంఖ్యను, రవి వారాదివార సంఖ్యను మేషాదిలగ్న సంఖ్యను యీ సంఖ్యలనన్నిటిని ఒక చోటగూడి, తొమ్మిదిచే భాగించగా, 1 మిగిలిన మృత్యు పంచకమగును, 2 మిగిలిన అగ్ని పంచకము, 4 మిగిలిన రాజ పంచకము 6 మిగిలిన చోర పంచకము, 8 మిగిలిన రోగ పంచకము, సకల శుభ కార్యములకు, 3-5-7-9, యీ సంఖ్యలు మిగిలిన పంచక రహితమగును, రహితమే శుభము.

మార్తాండరీత్యా పంచకరహితము

శుక్ల ప్రతిపదాదిగత తిథి సంఖ్యలో మేషాదిలగ్న సంఖ్యను గూడి, తొమ్మిదిచే భాగించగా 3-5-7-9 మిగిలిన పంచకరహితమగును.

అంశచక్రమ్

శ్లో॥ చోరస్తుభోక్తామతిమాన్ ధనాడ్యో । రాజానపుంసీ విజయీదరిద్రః
కార్యేషుదక్షః ఖలకర్మకర్తా । క్షుద్రస్యవిద్వాన్ ఇతిద్వాదశాంశాః ॥

తా॥ యేనక్షత్రమందు యేపాదమందు జన్మించితే ఆ నక్షత్రపాదము మీదుగా అంశచక్రమందు చూడగా అంశలేర్పడును

నక్షత్రములు	అశ్వి	రోహి	పున	మఘ	హస్త	విశా	మూల	శ్రవ	పూభా	అంశలు ఫలం
మొదటి పాదం	1	1	1	1	1	1	1	1	1	ప్రథమాంశ చోరః
రెండవ పాదం	2	2	2	2	2	2	2	2	2	ద్వితీయాంశ భోక్తా
మూడవ పాదం	3	3	3	3	3	3	3	3	3	తృతీయాంశ మతిమాన్
నాల్గువ పాదం	4	4	4	4	4	4	4	4	4	చతుర్థాంశ ధనాఢ్యః

నక్షత్రములు	భర	మృగ	పుష్య	పూఫ	చిత్త	అనూ	పూషా	ధని	ఉభా	అంశలు ఫలం
మొదటి పాదం	1	1	1	1	1	1	1	1	1	పంచమాంశ రాజా
రెండవ పాదం	2	2	2	2	2	2	2	2	2	షష్ఠమాంశ నపుంసకః
మూడవ పాదం	3	3	3	3	3	3	3	3	3	సప్తమాంశ విజయీః
నాల్గువ పాదం	4	4	4	4	4	4	4	4	4	అష్టమాంశ దరిద్రః

నక్షత్రములు	కృ	ఆర్ద్ర	ఆశ్లే	ఉత్త	స్వా	జ్యే	ఉ.షా.	శ్ర	రేవ	అంశలు ఫలం
మొదటి పాదం	1	1	1	1	1	1	1	1	1	నవమాంశ కార్యదక్షః
రెండవ పాదం	2	2	2	2	2	2	2	2	2	దశమాంశ దుష్టకర్మా
మూడవ పాదం	3	3	3	3	3	3	3	3	3	ఏకదశాంశ క్షుద్రః (క్రోధి)
నాల్గువ పాదం	4	4	4	4	4	4	4	4	4	ద్వాదంశ విద్వాన్

అంశాధిపతి చక్రమ్

నక్షత్రములు	నక్షత్రములు	నక్షత్రములు
అశ్వి, రో, పున, మఘ, హ విశా, మూ, శ్ర, పూభా	భర, మృ, పుష్య, పూష, చి అనూ, పూషా, ధని, ఉభా	కృ, ఆర్ద్రా, ఆశ్రే, ఉఫ, స్వా, జ్యే, ఉషా, శత, రే
పాదములు-అంశ-అధిపతులు	పాదములు-అంశ-అధిపతులు	పాదములు-అంశ-అధిపతులు
1. ప్రథమాంశ కుజ 2. ద్వితీయాంశ శుక్ర 3. తృతీయాంశ బుధ 4. చతుర్థాంశ చంద్ర	1. పంచమాంశ రవి 2. షష్ఠమాంశ బుధ 3. సప్తమాంశ శుక్ర 4. అష్టమాంశ కుజ	1. నవమాంశ గురు 2. దశమాంశ శని 3. ఏకాదశాంశ శని 4. ద్వాదంశ గురు

శ్లో॥ రాశినాథే, విరుద్దేపి మిత్రే చాంశాధిసేసతి । అంశనాయక మిత్రత్వం వివాహంపుత్ర పౌత్రదా ॥

శ్లో॥ అంశమిత్రేణ కర్తవ్యం విసృజ్యద్రాశిమైత్రదా । ఆహుస్తత్కాలమిత్రత్వం గర్గ్యాది ముని సమ్మతం ॥

వధూవరుల గ్రహ రాశ్యాధిపతులు (గ్రహమైత్రి) విరోధమైనపుడు వారి అంశనాథుల గ్రహమిత్రత్వము ఉన్న యెడల వివాహము శుభప్రదమని గర్గ్య, కాశ్యపాది ఋషులమతము (కాలమాధవీయే)

గ్రహముల మీదుగా స్వర్ణాది పాద ఫలము

శనికి లోహపాదము విచ్చనట్లు అయితే శుభము. గురు శుక్రులకు స్వర్ణపాదము శుభము. బుధ చంద్రులకు రజితపాదము శుభము. రవి కుజ రాహు కేతువులకు తామ్రపాదము శుభము.

సాడేసాత్ శని పరిజ్ఞానము

జన్మరాశి లేక నామరాశి నుండి 12వ స్థానమందు శనియుండిన ముఖమునకు శని వచ్చినదనిర్థ, రెండు సం॥ల ఆరు మాసములుండను. వారి వారి జన్మరాసులయందే శని యుండిన హృదయమందు 2 సం॥ 6 మాసములుండును. జన్మ లేక నామరాసులకు రెండవ స్థానమందు శని యుండిన పాదములయందు 2 సం॥ 6 మాసములుండును. మొత్తం 7 సం॥ల 6 మాసములగును. దీనినే ఏడేళ్ళ నర్థం శని యందురు. నాలుగవ స్థానమందు శని వచ్చిన అర్థాష్టక మనియు, 8 స్థానమందు అష్టమ శనియనియు 2 సం॥ 6 మాసములుండును. ఫలము-బంధు విరోధము, ధన నష్టము, విదేశగమనము, చోరాగ్ని భయము, శతృపీడ, గృహకల్లోలము, భార్యా పుత్రాదులకు అనారోగ్యము, రోగభయము, బుద్ధి భ్రష్టత్వము, స్థానాశనము ఇత్యాది ఫలములు గలుగుచుండును.

(సాడేసాత్ శని వచ్చినప్పుడు పఠించదగిన శనిస్తోత్రము)

శ్లో॥ కోణస్థో పింగలో బభ్రుః కృష్ణో రౌద్రాంతకో యమః ।
సౌరి శ్శనైశ్చరో మందః పిప్పిలా దేన సంస్తుతః ।
ఏతాని దశనామాని ప్రాతరుత్థాయ యః పఠేత్ ।
శ్శనైశ్చర కృతాపీడా న కదాచి ద్భవిష్యతి ॥

యీ స్తోత్రము ప్రతిరోజు పఠించి శనికి ఒక నమస్కారము చేసిన యెడల శని పీడా పరిహారమగును. సుఖ, శాంతుల కలుగును.

జన్మనక్షత్ర జన్మరాసులయందు గ్రహణాదులు సంభవించిన ఫలము.

జన్మనక్షత్ర జన్మరాసులయందు గ్రహణము గలిగి నపుడు గ్రహణమును జూడక గ్రహణము విడిచిన తార్వత స్నానముజేసి సువర్ణముచే చేయించిన నాగము, రజితబింబము, తిలలు, ఒక కాంస్యపాత్ర యందుంచి పూజించి వస్త్రయుగ్మ సహితముగా మమ జన్మరాశి గ్రహణపీడా పరిహార్థాం బింబదానం కరిష్యే అని దానమియ్యవలయును.

పుట్టు మచ్చల ఫలములు

స్థానములు	ఫలములు	స్థానములు	ఫలములు
కుడి కనుబొమ్మ	భార్యగుణవతి	ఎడమ కనుబొమ్మ	కార్యభంగము
కంటికొనయందు	శాంతస్వభావము	చక్కిళ్లయందు	స్వల్పధనము
ముక్కుపైన	కార్యసిద్దిగలవాడు	మీది పెదవియందు	కాముకుడగును
గడ్డమునందు	గౌరవము	కంఠమునందు	ద్రవ్యప్రాప్తి
దక్షిణకుచమందు	స్త్రీ సంతానము	యెడమ కుచమందు	కార్యజయము
వక్షస్థలమందు	ధనవంతుడగును	ఉదరమందుండిన	తిండిపోతగును
కుడితొడయందు	సంపద	యెడమ తొడ	దరిద్ర్యము
కుడిమోకాలు	స్త్రీసౌఖ్యము	యెడమమోకాలు	అల్పబుద్ది
పిక్కలయందు	ఆలస్యము	చీలమండలు	స్త్రీస్వభావం
పాదములందు	వ్యాధిగ్రస్తుడగును	పొత్తికడుపున	దుర్బలత్వము
కుడిభుజము	నేర్పుగలవాడు	యెడమభుజము	మూర్ఖబుద్ధి
కుడిచెయ్యి	ధైర్యము	యెడమచెయ్యి	యుద్ధవిజయము
మణికట్టు	ధనప్రాప్తి	ముక్కునందు	దేశసంచారము
భుజము	సౌఖ్యహాని	క్రిందిదవుడ	దుఃఖము
ముఖము	క్రూరత్వము	స్త్రీలకు ముఖమునందు	దుర్బుద్ధి
యెడమభాగం	దురాచారం		

తేనెతెట్ట, పుట్టలు, మొండి చేతులు ఇంటియందు గలిగిన ఫలములు

– గృహమధ్యమందును దక్షిణభాగమందును ఈశాన్యమందును నైఋతి యందును తేనెతెట్ట, పుట్టలుగాని, మొండిచేతులు గాని గలుగ గూడదు. అట్లు గలిగిన యెడల ఆ గృహము (6) నెలల పర్యంతము విడిచిపెట్టి అనంతరము శాస్త్రోక్తవిధిగా శాంతి చేసి ఆ గృహమందు ప్రవేశింపవలయును. అట్లు శాంతిచేయక ఆ గృహమందు ప్రవేశించిన యెడల ఆ యింటివారకి అపమృత్యుదోషము సంభవించును. జీవహింసలు గూడా కలుగుచుండును.

నష్టవస్తు నక్షత్ర ప్రశ్న

రోహి, పుష్య, ఉ.ఫ., విశా, పూషా, ధని, రేవతి ఈ (7) నక్షత్రముల యందు పోయిన వస్తువు పూర్వ దిశకు తొందరగా దొరుకును. మృ, ఆశ్రే, హస్త, అనూ, ఉషా, శత, అశ్వి ఈ (7) నక్షత్రముల మందు పోయిన వస్తువు (3) రోజులలో దక్షిణ దిశకు దొరుకును. ఆర్ద్ర, మఖ, జ్యే, అభిజిత్, పూభా, భరణి ఈ (7) నక్షత్రములలో పోయిన వస్తువు ప్రభుత్వము వారి వలన విశేష ప్రయత్నముచే పశ్చిమ దిశకు లభించును, పున, పూఫ, స్వా, మూల, శ్ర, ఉభా, కృ ఈ (7) నక్షత్రములందు పోయిన వస్తువు విశేష ప్రయత్నము చేతనైనా లభించనేరదు.

మార్గ ప్రశ్న

ప్రశ్న కాల సమయమందలి తిథి నక్షత్ర ప్రహర సంఖ్యనొకచే గూర్చి (8) చే గుణించి (7)చే భాగించగా (1) మిగిలిన పృథివి యందును, (2) మిగిలిన భాండమందును, (3) మిగిలిన జలమందును, (4) మిగిలిన అంతరాళమందును, (5-6-0) మిగిలిన సర్కారివారి వలన ఆ నష్ట వస్తువు లభించునని చెప్పవలయును.

గంధర్వ వివాహమునకు

మూ, అనూ, హస్త, స్వా, రే, మఘ, ఉ.ఫ., ఉ.షా., ఉ.భా., రోహి, మృగ ఈ నక్షత్రములలో కృష్ణపక్షమందు 2-3-5-7-10-13 ఈ తిథులందును సూర్యనక్షత్రము మొదలుకొని చంద్ర నక్షత్ర పర్యంతం లెక్కింపగా (1) మొదలు (3) నక్షత్రముల వరకు మరణము, (3) ధనప్రాప్తి, (3) హాని (3) అశుభమ్, (3) పుత్రలాభము, (3) అనారోగ్యము, (3) దౌర్భాగ్యము, (3) లక్ష్మిప్రాప్తియు, (3) అసౌఖ్యము ఈ క్రమముగా గంధర్వ వివాహమునకు చూడవలెను. వీటికి గురు శుక్ర మౌఢ్యదోషములు లేవు.

సన్ముఖ చంద్ర లక్షణము

మేష, సింహ, ధనురాసులయందుండిన చంద్రుడు పూర్వదిశకుండును. వృషభ, కాన్య, మకర రాసులలో చంద్రుడు దక్షిణ దిశకును, మిథున, తులా, కుంభ రాసులో చంద్రుడు పశ్చిమదిశకును, కర్క, వృశ్చి, మీనరాసులలో చంద్రుడుత్తరదిశకుండును. సన్ముఖముగా లేక కుడివైపున నుండగా ప్రయాణం చేసిన యెడల సకల కార్యములు సిద్ధియగును.

దత్త విధానమునకు

హస్త, స్వా, విశా, అనూ, అశ్వి, ధని, పుష్య ఈ (8) నక్షత్రముల యందు భాను, గు, శుక్రవారములలో (2-3-5-7-10-11) ఈ తిథులయందును వృశ్చిక కుంభ లగ్నముల యందును ఉత్తరాయణమున దత్త స్వీకారము చేయవలెను.

జననముకు గండ నక్షత్రములు

అశ్విని మొదటి పాదము తండ్రి గండము (3) నెలలు త్యాజ్యము సువర్ణ దానము. భరణి (3) పాదమందు శిశుగండము 1 నెల త్యాజ్యము రజిత దానము. రోహిణీ (1-2) పాదములు మేనమామ గండములు బ్రాహ్మణ భోజనము. పుష్య (1-2) పాదములు తల్లిగండము (3) నెలు త్యాజ్యము చందన దానము, ఆశ్రే, మఖ ప్రథమ చరణములు పితృగండము (2) మాసములు త్యాజ్యము అశ్వదానము. ఉఫ 1-2 పాదములందు పెద్ద తండ్రి గండము, (2) మాసములు త్యాజ్యము తిలపాత్రదానం, చిత్ర 1-2-3 చరణములందు మేనత్త గండము (6) మాసములు త్యాజ్యము వస్త్రదానము జ్యేష్ఠ (2-3-4) పాదములు తల్లి గండము (8) మాసములు త్యాజ్యము గోదానం, మూల (1-2-3) పాదములు తల్లిదండ్రులకు గండము మహిష దానము. దాన శాంతి త్యాజ్యములు చేసినవారికి గండములు తొలుగును.

గ్రహములు స్వర్ణాది పాదస్థితి

స్వజన్మరాశి నుండి గ్రహప్రవేశ రాశివరకు ద్వాదశ సంఖ్యచే నెంచగా (1-6-11) వచ్చిన సువర్ణపాదమనియు (2-5-9) వచ్చిన రజితపాదమనియు, (3-7-10) తామ్రపాదమనియు, (4-8-12) లోహపాదమనియు, గురు-శుక్రులకు సువర్ణపాదము, బుధ-చంద్రులకు రజిత పాదము, రవి-కుజులకు తామ్రపాదము, శని-రాహు-కేతువుకు లోహపాదము శుభప్రదమని తెల్పవలెను.

యజ్ఞ యాగోద్యాపనాదులకు అగ్నిజూచుట

శుక్ల ప్రతిపదనుండి వర్తమాన తిథి వరకు వారాది కార్యారంభ వారము వరకు నొకటితో గలిపి (4) చే భాగించగా (0-3) మిగిలిన ఆకాశమందగ్ని యుండును. ప్రాణహానికరమనియు (2) మిగిలిన పాతాళమందగ్ని యుండును. అర్థనాశమని గుర్తెరుంగ వలయును.

క్రొత్త దుకాణము, నూతన ఖాతా పుస్తకాలు పెట్టుటకు ముహూర్తం

శుద్ధ (2-3-5-10) బహుళ (2-3-5) ఈ తిథులయందును (ధని, శత, మూల, అనూ, ఉఫ, పుష్య, రేవ, రో, మృ, హస్త, చిత్ర, అశ్వని) యను నక్షత్రముల యందును, బు - శుక్ర వారములలో వ్యయశుద్ధిగల లగ్నమందు శుభహోరలయందును, పూర్వాహ్నాయందు చేయవలయును.

గండ పురుష వాసము

మాఘ-ఫాల్గుణ-వైశాఖ-శ్రావణ మాసములందు ఆకాశమందుండును. ఆశ్వీజ, కార్తీక, చైత్ర, భాద్రపద మాసములయందు పాతాళమందుండును. జ్యేష్ఠ, ఆషాఢ, మార్గశిర్ష, పౌష్య మాసములందు భూలోకమందుండును. ఈ గండపురుషుడు ఆకాశ పాతాళముల యందుండగా దుష్టనక్షత్రమున జన్మించిన ఏమి దోషములు ఉండవు.

రవ్యాది గ్రహరాశిస్థిత ఫలములు

సూర్యుడు (1) నెల ఒక రాశియందుండును. అందు మొదటి (5) దినములు ఫలమిచ్చును. చంద్రుడు (2) దినములు (15) ఘడియలుండును. (3) ఘడియలు ఫలమిచ్చును. కుజుడు (1) నెల (15) రోజులుండును. (8) రోజులు ఫలమిచ్చును. బుధుడు (1) నెల యుండును. (3) రోజులు ముందు ఫలమిచ్చును. బృహస్పతి (12) మాసములుండును. (2) నెలలముందు ఫలమిచ్చును. శుక్రుడు (1) నెల యుండును. (7) దినములు ఫలమిచ్చును. శని (30) మాసములుండును. అంతమందు (6) నెలలు ఫలగతుండగును. రాహు, కేతువులు (18) మాసములుందురు. అంతమున (2) నెలలు శుభము నిచ్చెదరు.

రోగనక్షత్రము దినసంఖ్య

అశ్వి, కృ, మూ ఈ నక్షత్రములందు జ్వరము వచ్చిన (9) దినములకు తగ్గును. రో, పూభా, పున, పుష్య, ఉఫ ఈ నక్షత్రములలో (7) దినములకు మఘ (20) దినములకు, శత, భర, చిత్త, శ్రవ ఈ నక్షత్రములయందు (11) దినములకు, ధని, విశా, హస్త (15) దినములు, మృగ, ఉషా, 1 మాసమునకు, రేవ, అనూ, ఔషధముచే నివర్తించును. పూఫ, పూషా, పూభా, ఆశ్రే, జ్యే, ఆర్ద్ర, స్వా ఈ నక్షత్రములందు జ్వరము వచ్చిన చాలా కష్టతరముగా తగ్గును.

బల్లిపాటు ఫలములు

శిరస్సుపైన పడిన - కలహం, ముఖం - బంధుదర్శనం, కనుబొమ్మల నడుమ, కీర్తి, అధరోష్టము - హానియు, నాసికమందు - వ్యాధియు, దక్షిణ కర్ణమందు - దీర్ఘాయువు, వామకర్ణమందు - వ్యవహారలాభము, నేత్రములందు - ధనలాభము, ముఖమందు - భయము, కంఠమందు - శత్రుపీడ, దక్షిణభుజమందు - ఆరోగ్యము, వామభుజమందు - స్త్రీ సౌఖ్యము, కుడిచేతయందు - జ్ఞానవృద్ధి, ఎడమ చేతి యందు - రోగప్రదము, వక్షస్థలమందు - దోషము, ఉదరమందు - ధనలభ్యం, పాదములందు - ప్రయాణం, వీపునందు - మంగళప్రదము, మానస్థలమున - ధననష్టము, కేశాంతములందు - మరణము ఇవి గల్గును. బల్లి స్పృశించిన వెంటనే శిరస్నానము జేసి ఇష్టదేవతారాధన జేసి విష్ణుకంచియాత్ర వెళ్ళివచ్చినవారికి సాష్టాంగ నమస్కారము జేసిన ఆదోషము నివారణమగును.

తారాబలాది ఫలము జూచుట

జన్మనక్షత్రము మొదలుకొని నిత్య నక్షత్రము వరకు లెక్కించి (9)చే భాగించగా శేషము (1) మిగిలన జన్మతార - దేహపీడ, (2) మిగిలిన సంపత్తార - సంపదయు, (3) మిగిలిన విపత్తార - కార్యభంగము, (4) మిగిలిన క్షేమతార - సౌఖ్యము, (5) మిగిలిన ప్రత్యక్తార - కార్యభంగము, (6) మిగిలిన సాధనతార - కార్యసాఫల్యం, (7) మిగిలిన నైధనతార - హానిప్రదము, (8) మిగిలిన మిత్రతార - సౌఖ్యానుబంధం, (9) మిగిలిన పరమ మైత్రతార - అర్థలాభమని శుభాశుభఫలములు జూచుకొనవలెను.

గృహప్రవేశమునకు కలశ వస్తువు

సూర్య నక్షత్రము మొదలు దిన నక్షత్రము వరకు లెక్కించగా

1	శిరస్సు .... శిరచ్ఛేదనము
4	ప్రాక్‌భాగము .... పరదేశగమనము
4	దక్షిణభాగము .... నిర్భయము
4	పశ్చిమభాగము .... ధాన్యము
4	ఉత్తరభాగము .... దారిద్ర్యము
4	మధ్యభాగము .... గర్భస్రావము
4	కంఠస్థానము .... సంపత్తు
3	అధఃప్రదేశము .... పూర్ణాయువు

సాడేతీన్ ముహూర్తములు

సంవత్సరాది, అక్షయతృతీయ, విజయదశమి, కార్తీక శు॥ 1 రోజున సాయంత్రం వరకు వీనికి సాడేతన్ ముహూర్తములని వాడుక గలదు. ఈ దినములలో పంచాంగశుద్ధి చూడకయే ప్రతికార్యమును ప్రారంభింపవచ్చును.

డోలాచక్రము

సూర్య నక్షత్రము మొదలుకొని నిత్య నక్షత్రము వరకు లెక్కించగా

5	పూర్వభాగమందు .... ఆరోగ్యము
5	దక్షిణభాగమందు .... మరణము
5	పశ్చిమ భాగమందు .... అర్థలాభము
5	ఉత్తరభాగమందు .... వ్యాధియును
7	మధ్య భాగమందు .... సుఖప్రదము

గృహారంభమునకు వృషభ వాస్తువు

సూర్య నక్షత్రము మొదలుకొని నిత్య నక్షత్రము వరకు లెక్కించగా

3	శిరస్సు .... మృత్యువు
4	ముందరి కాళ్ళు .... దురవస్థ
4	వెనుకటి కాళ్లు .... చిరకాలము
3	తోక .... దేశభ్రమణము
4	ఎడమ పార్శ్వము .... ధనప్రధానము
4	కుడి పార్శ్వము .... ధాన్యము
3	పృష్ఠభాగము .... సంపద
3	ముఖము .... పశులాభము

పశుచక్రం

స్థానములు	నక్షత్రం	ఫలములు
లలాట	1	లాభము
నేత్రము	2	పశువృద్ధి
దంతము	3	నిష్ఫలము
పాదము	4	పశుక్షయము

స్థానములు	నక్షత్రం	ఫలములు
గర్భము	5	లాభము
శృంగము	6	రోగము
హృదయము	6	లాభము

స్తంభచక్రము

2	స్తంభమూలయందు .... ధనక్షయము
20	స్తంభమధ్యభాగమున .... లక్ష్మీకరము
6	స్తంభాగ్రమందు .... మరణము

గ్రామ చక్రం

సూర్య నక్షత్రము మొదలుకొని నిత్య నక్షత్రము వరకు లెక్కించగా

స్థానములు	నక్షత్రం	ఫలములు	స్థానములు	నక్షత్రం	ఫలములు
శిరస్సు	5	ధనలాభము	నాభి	4	సంపత్
ముఖము	3	ధననాశనము	గుహ్యాము	2	భయము
హృదయం	5	ధాన్యలాభము	దక్షిణ హస్తం	1	లాభము
పాదములు	6	దరిద్రత	వామహస్తం	1	వియోగము
పృష్టం	1	ప్రాణభీతి			

ద్వార చక్రము

సూర్య నక్షత్రము మొదలుకొని నిత్య నక్షత్రము వరకు లెక్కించగా

4	ద్వార ఊర్ధ్వభాగము .... రాజ్యప్రాప్తియును
8	ద్వారకోణములు .... ఉద్వాసనము
4	ద్వార దక్షిణ భాగము .... లక్ష్మిప్రాప్తియు
4	ద్వార ఉత్తర భాగము .... సౌఖ్యము
4	ద్వార అధో భాగము .... మరణము
3	ద్వార మధ్యభాగము .... ధనప్రాప్తియు

త్యాజ్య యోగములు

వ్యతీపాత్, వైధృతులు, సంపూర్ణముగా త్యజించదగినవి. పరిఘనామయోగ పూర్వార్థము : విష్కంభమునకు 3 ఘడియలు, వజ్రవ్యాఘాతములకు 9 ఘడియలు, శూలకు 5 ఘడియలు, గండాతి గండములకు 6 ఘడియలు, శుభకర్మయందు విడువ వలయును.

రజస్వలకు దుష్టనక్షత్రములు

పుబ్బ, పూర్వాషాఢ, పూర్వాభాద్ర, భరణి, ఆర్ద్ర, కృత్తిక, పునర్వసు, జ్యేష్ఠ ఈ నక్షత్రములయందు రజస్వలయైన యథావిధిశాంతి చేయవలయును.

ఉపనయన కాలము

వటువు యొక్క జన్మరాశికి బృహస్పతి శుభస్థానములయందున్న సమయమున అనగా 1-5-7-9-11 యీ స్థానముల యందుండగా కర్కాటధనుర్మీన రాసులయందున్న సమయమున గర్భాష్టమ సంవత్సరమునందు ఉపనయనము జేయుట ఉత్తమ ఫలమనియు, 9-10-11-12 సం॥ యందు జేయుట మధ్యమఫలమనియు, 16 సంవత్సరములకు పై ఉపనయనము చేయుట కధికారముండదు.

జననకాల నక్షత్ర ఫలములు శాంతులు

అశ్విని నక్షత్ర జనన దోషములు : ప్రథమ పాదమందు జన్మించిన తండ్రికి శిశువునకు దోషము. ఈ దోషము 3 నెలల వరకు ఉండును. ఈ దోషశాంతికి నవగ్రహ జపము, నక్షత్ర జపము, సువర్ణ దానము చేయవలెను. శేషించిన 3 పాదములయందు జన్మించిన దోసము లేదు. నక్షత్ర దోసమునకు సామాన్య శాంతి 2-3-4 పాదముల యందు జన్మించిన వారి లక్షణములు ద్రవ్యవంతుడు, శౌర్యవంతుడు, సుందరుడు, సమర్థుడు, క్రౌర్యము గలవాడు, గొప్ప శరీరము గలవాడై యుండును.

భరణి నక్షత్ర జనన దోషములు : మూడవ పాదమందు జన్మించిన శిశవునకు దోషములు, నక్షత్రము దోసయుక్తమగుట వలన, నక్షత్ర నవగ్రహ, రుద్రాభిషేక పూర్వక శాంతి జరిపించుకొనుట ఉత్తమము. జన్మించిన వారి లక్షణములు. విద్యావంతుడు, ఆరోగ్యవంతును, మనస్థైర్యము గలవాడు విషయ గ్రహణగలవాడును, యదార్థముగా భాషించువాడును, ఖచ్చితమైన నిర్ణయము గైకొనువాడగును.

కృత్తిక నక్షత్ర దోషములు : మూడవ పాదమందు పురుష జననమైన తండ్రికిని స్త్రీ జననమైన తల్లికిని దోసములు. ఈ దోషశాంతికి నవగ్రహ నక్షత్రజపము, రుద్రాభిషేకము, తైలావేక్షణము జరిపించుకోవలెను. మిగతా పాదములలో జన్మించిన ఏ దోషము లేదు. లక్షణములు న్యాయశాస్త్ర మెరుగువాడును, భోజనప్రియుడు, అధికారము చలాయించువాడు ఆత్మాభిమానము గలవాడును.

రోహిణి నక్షత్ర దోషములు : ఈ నక్షత్ర ప్రథమ పాదమున జననమైన మేనమామకును, 2వపాదమున జన్మించిన తండ్రికి 3వ పాదమున తల్లికిని దోషము. 4వ పాదమున ఏ దోషము లేదు. అయినను నక్షత్రము కొన్ని మతములననుసరించి దూసితమగుట వలన రుద్రాభిషేకము. నక్షత్ర నవగ్రహజపములు సువర్ణదానము చేయవలెను. పురుషుడు జన్మించిన మంచి రూపము గలవాడు, స్థిర ఆలోచన గలవాడు, అభిమానవంతుడు, సుఖజీవనం గడుపువాడును, మంచి ప్రవర్తన గలవాడును, తేజోవంతుడును, సంభోగప్రియుడును స్త్రీ జన్మించిన సంతానం గలదియు సౌందర్యవంతురాలు కీర్తి, ప్రతిష్టలు గలది పూర్ణాయువులదై యుండును.

మృగశిరా నక్షత్ర దోసములు : ఏపాదములో జన్మించినను ఎట్టి దోషములేదు. పురుష జననం సంభవించిన ధనార్జనలో పైచేయి గలవాడు, శతృవులను జయించువాడును, చురుకైనా ప్రవర్తన గలవాడు మంచి కార్యములు చేయువాడు కోపాధిక్యము గలవాడును, స్త్రీ పుట్టిన రూపవతి సంతోసము గలదియు మంచిమర్యాదలు గలదియు, ధర్మపునడక గలదియు పుత్రసంతానము గలదియగును.

ఆర్ద్రా నక్షత్ర దోషములు : ఏ పాదములో పుట్టినను దోషము లేదు. శుభ ప్రదము, పురుషుడు జన్మించిన శూరవంతుడు సాహసిక కార్యములు చేయువాడు క్రయవిక్రయములలో ఆరితేరినవాడు కృతఘ్నుడు క్రౌర్యస్వభావం గలవాడు చీకూచింత లేనివాడగును. స్త్రీ జన్మించిన సతతం కలహించునది దుష్కార్యములు చేయునదగును.

పునర్వసూ నక్షత్ర జనన దోషములు : ఏ పాదమందైనను దోసము లేదు పురుషుడు పుట్టిన రూపలావణ్యయుక్తుడును పరస్త్రీ కార్యములు చేయువాడు పనులందునేర్పరి, ఆలోచించి కార్యముల సాధించువాడు, కొద్దితో తృప్తివడువాడు శీఘ్రగమనము గలవాడు. స్త్రీ పుట్టిన శాంత స్వభావము గలది తమవారితో ప్రేమాధికము గలది సహనము గలది ధార్మిక కార్యములు చేయునదియగును.

పుష్యమీ నక్షత్ర జనన దోషములు : ప్రథమ పాదమున పుట్టిన మేనమామకు 2,3 పాములలో పురుషుడు పుట్టిన తండ్రికిని స్త్రీ పుట్టిన తల్లికి 4వ పాదమున సామాన్యదోషం ఈ దోషం 3 నెలల వరకుండును. ఈ దోష శాంతికై తైలావేక్షణము జరిపించుకొనవలెను. గంధము చెక్కదానము చేసిన శమించును. పురుషుడు పుట్టిన కామోద్రేకములు గలవాడు స్థిర బుద్ధిగలవాడు శుభ్రముగా

ఉండువాడు, మంచిచదువు గలవాడగును. స్త్రీ పుట్టిన రూపవతియై ధార్మిక ప్రవర్తనలో దేవబ్రాహ్మణులను తృప్తిపరచునదియగును.

ఆశ్లేషా నక్షత్ర జనన దోషములు : మొదటి పాదములో ఏ శిశువు పుట్టినను దోషము లేదు. శుభప్రదము 2వ పాదమున పుత్రీపుత్రుల జననము ధన నష్టమును తృతీయ పాదమున తల్లికి, 4వ పాదములో తండ్రికి దోషము ఉంటుంది. స్త్రీ పుట్టిన యధాశాస్త్రముగా మహాన్యాసపూర్వక రుద్రాభిషేకము నక్షత్ర నవగ్రహ జపము మరియు పురుషుడు జన్మించిన సామాన్యశాంతి జరిపించుకొనవెలను. సువర్ణ దానము చేయవలెను. పురుష జననమైన సుందరుడు సుఖ సౌభాగ్యములు అనుభవించువాడు. క్రూర స్వభావము గలవాడు వ్యసనములు గలవాడును స్త్రీ జన్మించిన అధికముగా మాట్లాడునదియు క్రూర స్వభావం గలది కలహమందాసక్తి గలదియగును.

మఘా నక్షత్ర జనన దోషములు : మొదటి పాదములో పుట్టిన శిశువునకు దోషము రెడవ పాదములో పుట్టిన తల్లికి, తండ్రికి దక్షసముంటుంది. 3,4 వ పాదములలో పుట్టిన దోషము లేదు. మొదటి పాదములో పుట్టిన వారికి మహాన్యాస పూర్వక రుద్రాభిషేకము నక్షత్ర నవగ్రహజపము జరిపించుకొనవలెను. అశ్వదానము చేయువలెను. పురుషుడు పుట్టిన నలుగురిలో క్రూరుడనిపించుకొనును. బలిసిన చెక్కిళ్ళు గలవాడు కోపాధికం గలవాడు ప్రకాశవంతుడును, వాదనలో దక్షుడు స్త్రీ పుట్టిన గౌరవ ప్రతిష్టలు గలదియు దేవతా గురుభక్తి గలదగును.

పూర్వా ఫల్గుణి నక్షత్ర జనన దోషములు : ఏ పాదమందు పుట్టినను సామాన్య దోషము దోషశాతికై తైలావేక్షణము జరిపించుకోవలెను. పురుషుడు పుట్టిన ధనికుడు ధార్మిక స్వభావి కార్యాకార్య విచారములు గలవాడు నృత్య శాస్త్రాభిమాని. స్త్రీ పుట్టిన నలుగురిలో పేరుగడించునది. సంతానం గలది ధనవంతురాలు శతృవులను జయించునది అగును.

ఉత్తర ఫల్గుని నక్షత్ర జనన దోషములు : 1-4 పాదములందు పురుషుడు పుట్టిన తండ్రికిని స్త్రీ పుట్టిన తల్లికిని దోషము. మిగతా రెండు పాదములందు పుత్రికా పుత్రులు పుట్టిన సోదరులకు సామాన్యదోషము. 1-4 పాదములందు పుట్టిన దోషశాంతికి రుద్రాభిషేకము నక్షత్ర నవగ్రహజపమ్ము జరిపించుకోవలెను. తిలపాత్ర దానమీయవలెను. పురుషుడు పుట్టిన శతృవులను జయించువాడునై సుఖ వ్యాదులననుభవించువాడును ధనవంతుడును, స్త్రీ పుట్టిన ప్రేమగలదియు యదార్థముగా భాషించునది ఇంటిపనులలో నేర్పరిగలదై యుండును.

హస్తానక్షత్ర జనన దోషములు : తృతీయ పాదమున స్త్రీ పుట్టిన తల్లికికి పురుషుడు పుట్టిన తండ్రికిని దోషము మిగతా 1-2-4 పాదములందు పుట్టిన వారికి ఏ దోషం లేదు. ఈ సామాన్య దోషశాంతికి తైలావేక్షణము జరుపవలెను. పురుషుడు పుట్టిన విద్యావంతుడు ధనవంతుడు, పరులకు మేలు చేయువాడు, సౌఖ్యవంతుడు, ధైర్యసాహసములు గలవాడు, స్త్రీ పుట్టిన శీలగుణ సౌందర్యవతి గౌరవ ప్రతిష్టలు గలదై యుండును.

చిత్తా నక్షత్ర జనన దోషముము : 1-2 పాదములలో పురుషుడు పుట్టిన తండ్రికిని స్త్రీ పుట్టిన తల్లికిని 'దోషము'. ఈ దోషశాంతికి మహాన్యాస రుద్రాభిషేకము నవగ్రహ జపము జరిపించుకొనవలెను. శేషించిన 4వ పాదమున పుట్టిన సామాన్య దోషము కలదు. వస్త్రదానమీయవలెను. పురుషుడు పుట్టిన వస్త్రదారణలో అభిలాషగలవాడును ప్రయాణములతో సమయాన్ని హెచ్చుగా వెచ్చించువాడు ధనవంతుడు భోగభాగ్యములను అనుభవించువాడు స్త్రీ పుట్టిన రూపవతి ఆభరణములు ధరించునది సౌఖ్యమును అనుభవించునదియగును.

స్వాతి నక్షత్ర జనన దోషములు : ఏ పాదములో జన్మించినమా దోషము లేదు. పురుషుడు జన్మించిన ధర్మ ప్రవర్తనగలవాడు వ్యవహారములలో పైచేయి గలవాడు విద్యావంతుడు ధైర్య సాహసములు గలవాడు స్త్రీ పుట్టిన కీర్తి ప్రతిష్టలు గడించునది మంచి నడక గలదై యుండును.

విశాఖ నక్షత్ర జనన దోషముములు : ఏపాదములో పురుషుడు పుట్టిన బావ మరిదికి లేక మరదలికి స్త్రీ పుట్టిన ఎడల మరిదికి దోషం గలదు. దోసశాంతికై మహాన్యాసరుద్రాభిషేకము నక్షత్ర నవగ్రహ జపములు తైలావేక్షణము జరిపంచుకొనవలెను. పురుషుడు పుట్టిన సూక్ష్మంగా విచారించువాడును వోర్వలేని తనంగలవాడు ఇంద్రియ నిగ్రహం గలవాడును దయాదాక్షిన్యముగలవాడును, స్త్రీ పుట్టిన మనోహర శరీరము గలది బంధువులయందు ప్రేమగలది తీర్థయాత్రల యందు అభిలాషగలదై యుండును.

అనూరాధ నక్షత్ర జనన దోషములు : ఏ పాదములో పుట్టినను దోషము లేదు. శుభప్రదము పురుషుడు పుట్టిన శూరత్వము గలవాడు విదేశాలలో యుండువాడు. రాజకీయ కార్యములయందాసక్తి చూపువాడు, రూపవంతుడు. స్త్రీ పుట్టిన ఉపకారము చేయునది తగిన స్నేహితులు గలది సౌందర్యవంతురాలుగా ఉండును.

జ్యేష్ఠా నక్షత్ర జనన దోషములు : ఏ పాదమందు పుట్టినను దోషాధిక్యము కావున యధావిధిగా మహాన్యాస రుద్రాభిషేకం, నక్షత్ర నవగ్రహ జపములు తైలావేక్షణము జరిపించుకొనవలెను. గోవుదానమీయవలెను. పురుషుడు పుట్టిన ధనవంతుడు శ్రమలనోర్చువాడు అసత్యమందు జంకువాడు స్త్రీ జన్మించిన అధిక ప్రేమగలదియు కోపాధిక్యం గలదై యుండును.

జ్యేష్ఠా నక్షత్ర గండములు : జ్యేష్ఠా నక్షత్రాదయంత ఘడియలను 10 భాగములుగా జేయగా ఒక్కొక్క భాగమునకు ఈ విధంగా ఫలితములు చూచుకొనగలరు. 1వ భాగమున తల్లికిని 2వ భాగం తల్లి యొక్క తండ్రికి 3వ భాగమున తండ్రి సోదరులకు 4వ భాగము శిశువు తల్లికిని 5వ భాగము శిశువునకు 6వ భాగము వంశీయులకు 7వ భాగము మామకు 8వ భాగమున మేమనమామకు 9వ భాగము ఆత్మబంధువులకు 10వ భాగమున అందరకును.

మూల నక్షత్ర జనన దోషములు : ప్రథమ పాదమందు జననమైన తండ్రికిని ద్వితీయపాదమున పుట్టిన తల్లికిని తృతీయపాదమున ధననాశనము నాల్గవపాదమునందు పురుషుడు పుట్టిన స్వదోషము స్త్రీ పుట్టిన తల్లిపక్షం వారికి దోషము ఈ దోషనివారణకు యధాశాస్త్రంగా మహాన్యాసపూర్వక రుద్రాభిషేకం నక్షత్ర నవగ్రహజపములు తైలావేక్షణము మహిష దానము చేయవలయును. పురుషుడు పుట్టిన ధనవంతుడు ఆత్మాభిమానము గలవాడు సౌఖ్యవంతుడు ధర్మశాస్త్ర ప్రవర్తన గలవాడు బంధువులనాదరించువాడు స్త్రీ పుట్టిన విద్యా, ధనం గలదియు స్వల్ప సౌఖ్యంగలదై యుండును.

మూల నక్షత్రద్వాదశ (12) గండములు : మూల నక్షత్ర ఆద్యంతమును 12 భాగములుగా చేసి ఫలితము చూసుకొనవలెను. 1వ భాగము తండ్రికిని 2వ భాగము తల్లికిని 3వ భాగమున సోదరులకు 4వ భాగము ఆడతోబుట్టువులకు 5వభాగము మేనమామకు 6వ భాగము తండ్రితోబుట్టువుకు 7వ

భాగము ధననాశనము 8వ భాగము పినతండ్రికిని 9వ భాగము శిశువునకు 10 భాగము దరిద్రము 11వ భాగము సంపద 12వ భాగము లాభము.

పూర్వాషాఢ నక్షత్ర జనన దోషములు : తృతీయ పాదమున పురుషుడు పుట్టిన తండ్రికి, స్త్రీ పుట్టిన తల్లికి దోషము ఈ దోషశాంతికి రుద్రాభిషేకము నక్షత్ర నవగ్రహ జపములు చేయించుకొనవలెను. మిగతా 1-2-4 పాదముల యందు పుట్టిన స్వల్పదోషము సామాన్య శాంతి చేయవలెను. పురుషజననమైన వినయ వధేయతలు గలవాడు ప్రసన్న వదనుడు, త్యాగగుణము గలవాడు అభిమానవంతుడు స్త్రీ జన్మించిన ఆదరాభిమానము గలదియు విశాలమైన నేత్రములు గలదై యుండును.

ఉత్తరాషాఢ నక్షత్ర జనన దోషములు : ఏ పాదములో పుత్రికా పుత్రులు పుట్టినను దోసము లేదు. పురుషుడు పుట్టిన ధార్మికుడు విశ్వాసయోగ్యుడు సంతానం గలవాడు సౌందర్యవంతుడు మంచి భార్య గలవాడు. స్త్రీ పుట్టిన అనురాగ పూరిత మనస్సు గలదియు భోగభాగ్యములను అనుభవించునదై యుండును.

శ్రవణా నక్షత్ర జనన దోషములు : ఏ పాదములోనైనా పుత్రికా పుత్రులు జన్మించిన దోషము లేదు. పురుషుడు పుట్టిన పాండిత్యము గవాడు ఉదార స్వభావము గలవాడు వాదనలో సమర్థుడు విజయము పొందువాడు స్త్రీ జన్మించిన దానధర్మములు చేయునై యుండును.

ధనిష్ఠా నక్షత్ర జనన దోషములు : ఏ పాదములో జన్మించినను దోషము లేదు. పురుషుడు జన్మించిన దురలవాట్లు గలవాడు, క్రూరస్వభావం గలవాడు, అపవాదులు చేయువాడు స్త్రీ జన్మించిన ఇతిహాసములందు ఆసక్తి గలది తోటి స్త్రీల నాదరించునది ధర్మప్రవర్తనగలదై యుండును.

శతభిషా నక్షత్ర జనన దోషములు : పుత్రికా పుత్రుల జననము ఏపాదములో జరిగినను దోషము లేదు. పురుషుడు పుట్టిన కపటము గలవాడు దుష్టుడు, ఘందరాస్యుడు భార్యయందు ప్రేమాధిక్యము గలవాడు స్త్రీ పుట్టిన దేవతా గురుభక్తి గలదియు ఇంటిపనులలో నేర్పరియై యుండును.

పూర్వాభాద్ర నక్షత్ర జనన దోషములు : ఏ పాదములో పుత్రికా పుత్రులు జననమైన సామాన్య దోషము శాంతి జరిపించుకొనవలెను. పురుషుడు పుట్టిన దురలవాట్లు గలవాడు. పరస్త్రీలయందాసక్తి గలవాడు తరచుగా అవకతవకలు చేయువాడు స్త్రీ పుట్టిన ధనవంతురాలును దైవభక్తి గలది సత్సంతానము గలదియు వినయువిధేయత ప్రవర్తన గలదై యుండును.

ఉత్తరాభాద్ర నక్షత్ర జనన దోషములు : ఏ పాదమున జన్మించినను దోషములేదు. పురుషుడు పుట్టిన సంతానం గలవాడు, ధార్మికకార్యము చేయువాడు, శత్రువులను జయించువాడు స్త్రీ పుట్టిన గౌరవప్రతిష్టలు గలది, ఓర్పుగలదై యుండును.

రేవతి నక్షత్ర జనన దోషములు : మొదటి మూడు పాదంలలో పుత్రికా పుత్రులు జన్మించిన ఎట్టి దోషము లేదు నాల్గవపాదములో పుత్రుడు పుట్టిన తండ్రికి శిశువునకు, స్త్రీ జన్మించిన తల్లికిని శిశువునకు దోషము. ఈ దోషశాంతికి నక్షత్ర నవ గ్రహజపము, రుద్రాభిషేకము జరిపించుకొనవలెను. సువర్ణదానమీయవలెను. పురుషుడు పుట్టిన ధనవంతుడు, నలుగురిలో పేరు సంపాదించువాడును, సౌందర్యవంతుడును స్త్రీ పుట్టిన శరీరక పుష్టిగలదై, ఆచారవంతురాలై వుండును.

జననకాల తిథి దోషములు :

పంచమి, షష్టి, దశమి తిథులయందును బహుళ చతుర్దశియందును తిథిని 6వ భాగాలు వేయగా 1వ భాగము శుభము 2వ తండ్రికిని, 3వ తల్లికిని, 4వ మేనమామకు, 5వ అన్నదమ్ములకు, 6వ శివుశువనకు దోషమును మరియు అమావాస్య తిథిని 6వ శుభ మనియు మిగతా తిథి దోషం వర్జ్యదుర్ముహూర్తములందు జననమైన తండ్రికిని దోషం, ఇవికాక గ్రహ బాలారిష్ట దోషాదులు దైవజ్ఞులగు పురోహితులచే తెలుసుకొని తగిన విధంగా శాంతిజేసి సువర్ణ, తండ్రుల దానము చేసిన సకల శుభములు చేకూరును. నక్షత్ర దోషమునే ప్రధానంగా చెప్పబడినను పై దోషములు కూడా కీడు కలుగజేయును.

వర్గోత్తమ హంశలు :

చు-వా-హ-హి-మో-పో-రా-నె-బె-బో-సీ-చి పైవి మొదటి అక్షరము గల జన్మనామం వర్గోత్తమ హంశలగును. వీరలు సదాసుఖముగా నుందురు.

గౌరీ పంచాంగము

(దివా ముహూర్తములు)

గం॥ ని॥	ఆది	సోమ	మంగ	బుధ	గురు	శుక్ర	శని
7-30	ఉద్యో	అమృ	రోగం	విషం	ఉద్యో	రోగం	విషం
9-00	లాభం	విషం	ఉద్యో	అమృ	విషం	జ్వరం	అమృ
10-30	విషం	ఉద్యో	జ్వరం	శుభం	జ్వరం	అమృ	జ్వరం
12-30	అమృ	లాభం	లాభం	ఉద్యో	లాభం	కలహం	ఉద్యో
1-30	శుభం	జ్వరం	అమృ	రోగం	అమృ	లాభం	శుభం
3-00	ధనం	అమృ	ఉద్యో	శుభం	విషం	సుఖం	లాభం
4-30	అమృ	లాభం	విషం	ధనం	కలహం	ధనం	ధనం
6-00	విషం	ధనం	లాభం	అమృ	జ్వరం	అమృ	లాభం

(రాత్రి ముహూర్తములు)

గం॥ ని॥	ఆది	సోమ	మంగ	బుధ	గురు	శుక్ర	శని
7-30	శుభం	రోగం	జ్వరం	లాభం	సుఖం	అమృ	విశం
9-00	అమృ	లాభం	ఉద్యో	రోగం	రోగం	జ్వరం	ఉద్యో
10-30	జ్వరం	ఉద్యో	కలహం	విషం	కలహం	కలహం	శుభం
12-30	రోగం	ధనం	లాభం	ఉద్యో	లాభం	లాభం	అమృ
1-30	కలహం	రోగం	రోగం	శుభం	ఉద్యో	శుభం	కలహం
3-00	లాభం	అమృ	లాభం	లాభం	జ్వరం	ధనం	రోగం
4-30	ఉద్యో	విషం	ఉద్యో	ధనం	లాభం	అమృ	అమృ
6-00	రోగం	జ్వరం	ధనం	లాభం	ఉద్యో	విషం	లాభం

పుష్కరములు వాటి వివరములు

గురువు	నదిపుష్కరం	గురువు	నదిపుష్కరం
మేషరాశి	గంగా	వృషభరాశి	నర్మదా
మిధునరాశి	సరస్వతీ	కర్కాటకరాశి	యమునా
సింహరాశి	గోదావరి	కన్యారాశి	కృష్ణా
తులా	కావేరి	వృశ్చికరాశి	తామ్రపర్ణి
ధనస్సు	సింధూ	మకరరాశి	తుంగభద్రా
కుంభరాశి	భీమరతి	మీనరాశి	ప్రణీతా

వ్యాపారస్థలము (దుకాణము) తెరచు, మూయు జాగ్రత్తలు

ఉదయము లేచి పరిశుద్ధుడై, ఇష్టదేవతలను పూజించి దేవుని స్మరిస్తూ, దుకాణం తాళము తీసి ఎవరితో మాట్లాడక కుడికాలుమోపి, లోనికి కేగి మహాలక్ష్మికి నమస్కరించి దుకాణమును శుభ్రపరచవలెను. దేవతలకు ధూపదీపనైవేద్యము చూపి వ్యాపారారంభము చేయవలెను. సాయంత్రము దుకాణము మూయునప్పుడు ఓం నమో భగవతే మహా దుర్గే మమపణ్యాగేహ వివిధ వస్తు ద్రవ్యాదీన్ అగ్ని వాయు జల మహాంధకార ఉల్కాపాత, చోర, వైరి, భూత, విద్యుదనల శస్త్రాస్త్రాదిభ్యః సర్వాయుధ హస్తాభ్యాం రక్ష రక్ష సర్వతోమాం రక్ష రక్ష హురుళిస్వాహా: అని తాళము వేయవలెను.

కార్తవీర్యార్జునో నామరాజా బాహుసహస్రవాన్ తస్యస్మరణ మాత్రేణ చోర బాధా వినశ్యతి ॥ అని తాళం గుంజిచూచి

॥ఓం॥ నమో భగవతే కార్తవీర్యార్జుననాయ మహాభుజ పరిపాలిత సప్తద్వీపాయ అస్మద్వస్తు ద్రవ్యాది విలుంపక చోరాన్ ఠఠఠ ఓం ॥ ప్రాం-ధ్రీం-క్లీం-బ్లూం-ఆం-హ్రిం-క్రోం-శ్రీం-హుం-ఫట్ కార్తవీర్యార్జునాయ స్వాహా:

అని తాళం మరల గుంజి చూచి నమస్కరించి ఇష్టదేవతను స్మరిస్తూ గృహమునకు వెళ్లవలెను.

రాశి ఫలితములు

వివరణ : ఈ గ్రహచారఫలములు కేవలము 108 మందికే సూచితము. కోట్లాది జనాభా గల దేశమందు వీనినే ప్రమాణముగా యెంచుకోకూడదు. ప్రతివారి జనన సమయమునగల గ్రహ ఫలములే వాస్తవము. జన్మ నక్షత్రమునకు సూచితములు. నామ నక్షత్రంతో చూచుకొనువారికి 10 శాతం ఫలితములు కలుగును. అశుభ ఫలములు కలిగినప్పుడు తగిన శాంతి చేసుకోవలెను. శుభములైనను, అశుభములైనను ఒకరికే వర్తించవు. జాతకఫలము, వయస్సు వృత్తి ననుసరించి యుండును. సర్వ భూతములయందు దయగలిగి సత్యధర్మములు కలవారికి కష్టములు కలుగవని గ్రహించవలెను.

పితృ పంచకము - తన్ను గన్నవాడు, తనకు వడుగు చేసిన వాడు, తనకు చదువు చెప్పినవాడు, విపత్తున అన్నము పెట్టిన వాడు, ఆపదయందు, భయమును తీర్చి రక్షించినవాడు.

పంచామృతములు - ఉదకము, పాలు, పెరుగు, నెయ్యి, తేనె.

పంచాంగములు - తిథి, వారము, నక్షత్రము, యోగము, కరణము

షడ్రసములు - ఉప్పు, పులుపు, కారము, తీపి, చేదు, వగరు

అరిషెడ్వర్గములు - కామము, క్రోధము, లోభము, మోహము, మదము, మాత్సర్యము

నవరసములు - శృంగారము, హాస్యము, కరుణము, క్రోదము, రుద్రము, వీరము, భయానకము, భీభత్సము, అద్భుతము, శాంతము.

నవరత్నములు - వజ్రము, వైఢూర్యము, గోమేధికము, పుష్యరాగము, మరకతము, మాణిక్యము, ప్రవాళము, ముత్యం, నీలము.

నవ ధాన్యములు - వడ్లు, ఉలవలు, పెసలు, మినుములు, నువ్వులు, గోధుమలు, అనుములు, కందులు, శనిగెలు

దశ దానములు - గోధానము, భూ ధానము, తిల ధానము, హిరణ్య దానము, అజ్య దానము, వస్త్ర దానము, దాన్య దానము, రజత దానము, లవణ దానము.

షోడశోపచారములు - ఆవాహనము, ఆసనము, పాద్యము, అర్ఘ్యము, అచమనీయము, అభిషేకము, వస్త్రము, యజ్ఞవతారము, గంధము, పుష్పము, ధూపము, దీపము, నైవేద్యము, తాంబూలము, ప్రదక్షిణము, నమస్కారము.

గాయిత్రి మంత్రములు

ఓం తత్పురుషాయ విద్మహే వక్ర తుండాయ ధీమహి తన్నో దంతిః ప్రచోదయాత్

ఓం దాశరథాయ విద్మహే జానకీ వల్లభాయ ధీమహి తన్నో రామః ప్రచోదయాత్

ఓం వాసుదేవాయ విద్మహే రుక్మిణీ వల్లభాయ ధీమహి తన్నో కృష్ణః ప్రచోదయాత్

ఓం వెంకటేశాయ విద్మహే శ్రీమన్నాధాయ ధీమహి తన్నో శ్రీశః ప్రచోదయాత్

ఓం హంస హంసాయ విద్మహే పరమహంసాయ ధీమహి తన్నో హంసః ప్రచోదయాత్

ఓం మహాలక్ష్మైచ విద్మహే విష్ణు పత్నైచ ధీమహే తన్నో లక్ష్మీ ప్రచోదయాత్

ఓం ఆదిత్యాయ విద్మహే సహస్ర కిరణాయ ధీమహి తన్నో సూర్య ప్రచోదయాత్

ఓం ఆంజనేయాయ విద్మహే వాయు పుత్రాయ ధీమహి తన్నో హనుమః ప్రచోదయాత్

ఓం సంతోషి క్ష్వీచ విద్మహే సౌభాగ్య క్ష్వీచ ధీమహి తన్నో హ్లాదః ప్రచోదయాత్

ఓం తత్పురుషాయ విద్మహే స్వర్ణ పక్షాయ ధీమహి తన్నో గరుడః ప్రచోదయాత్

ఓం క్షీర పుత్రాయ విద్మహే అమృతత్వాయ ధీమహి తన్నో చంద్రః ప్రచోదయాత్

ఓం నారసింహాయ విద్మహే వజ్ర నఖాయ ధీమహి తన్నో నృసింహ ప్రచోదయాత్

ఓం సంఘాయచ విద్మహే కామ మాలాయ ధీమహి తన్నో గౌరిః ప్రచోదయాత్

ఓం తత్పురుషాయ విద్మహే మహా సేనాయ ధీమహి తన్నో శణ్ముఖః ప్రచోదయాత్

ఓం జలబింబాయ విద్మహే నీల పూర్ణాయ ధీమహి తన్నో స్థంభః ప్రచోదయాత్

ఓం తత్పురుషాయ విద్మహే అత్రి పుత్రాయ ధీమహి తన్నో దత్తాః ప్రచోదయాత్

ఓం గోపాలాయ విద్మహే గోపి జన వల్లభాయ ధీమహి తన్నో గోపాలాః ప్రచోదయాత్

ఓం వేదాత్మనాయ విద్మహే హిరణ్య గర్భాయ ధీమహి తన్నో బ్రహ్మ ప్రచోదయాత్

ఓం జ్ఞాన రూపాయ విద్మహే బ్రహ్మ ప్రియాయ ధీమహి తన్నో వాణి ప్రచోదయాత్

ఓం సీతామాతాయ విద్మహే జనక సంతాయ ధీమహి తన్నో భూజాత ప్రచోదయాత్

ఓం భాస్కరాయ విద్మహే మహాతేజాయ ధీమహి తన్నో సూర్య ప్రచోదయాత్

ఓం వైవస్యతాయ విద్మహే ధండ హస్తాయ ధీమహి తన్నో యమః ప్రచోదయాత్

ఓం గురుదేవాయ విద్మహే పరబ్రహ్మణై ధీమహి తన్నో గురుః ప్రచోదయాత్

ఓం దేవీ బ్రహ్మణి విద్మహే మహా శక్త్యైచ ధీమహి తన్నో దేవీ ప్రచోదయాత్

ఓం దేవరాజాయ విద్మహే వజ్ర హస్తాయ ధీమహి తన్నో ఇంద్ర ప్రచోదయాత్

ఓం వైశ్వ నారాయ విద్మహే పాశ హస్తాయ ధీమహి తన్నో వరుణః ప్రచోదయాత్

ఓం జగత్ప్రాణాయ విద్మహే గంధ వాహాయ ధీమహి తన్నో వాయుః ప్రచోదయాత్

ఓం ఉర్విధరాయ విద్మహే మహానాగాయ ధీమహి తన్నో శేషః ప్రచోదయాత్

ఓం తత్పురుషాయ విద్మహే మహా మీనాయ ధీమహి తన్నో మత్స్య ప్రచోదయాత్

ఓం ధనుర్ధరాయ విద్మహే సర్వ సిద్ధ్యైచ ధీమహి తన్నో దరాః ప్రచోదయాత్

ఓం ముని నాథాయ విద్మహే మార్కండేయాయ ధీమహి తన్నో ఋషిః ప్రచోదయాత్

తులసితో చేసుకొనదగిన గృహ వైద్యాలు

రోజు కేవలం ఐదు తులసి ఆకులు తినడం వల్ల అనేక రోగాల నుండి రక్షణ కలుగుతుంది.

రోజు రెండు మూడు చంచాల తులసాకుల రసాన్ని పరగడుపున తీసుకుంటే శారీరక బలం, జ్ఞాపక శక్తి పెరుగుతాయి. శరీర ఆకారం ఆకర్షణీయంగా మారుతుంది.

నాలుగు మిరియపు గింజలు పదకొండు తులసాకులు తీసికొంటే మలేరియా, అప్పుడప్పుడు వచ్చే జ్వరం, ఇతర జ్వరాలు తగ్గిపోతాయి.

రక్తంలో ఉన్న కోలస్ట్రాల్‌ను తులసి అతి శీఘ్రంగా మామూలు స్థితికి తీసుకువస్తుంది.

శరీరం బరువు తగ్గించడానికి, పెంచడానికి కూడా తులసి పని చేస్తుంది.

తులసిని సేవించడం వల్ల శరీరం పెరుగుదల హెచ్చుతగ్గులు కాక సమమైన పద్ధతిలో ఉంటుంది.

కొంచెం ఉప్పు కలిపిన తులసిరసం రెండు మూడు చుక్కలు స్పృహ తప్పి పడిపోయిన వాళ్ళ ముక్కు రంధ్రాలలో వేస్తే వాళ్ళు వెంటనే తేరుకుంటారు.

తులసి దళాలు వేసి కాచిన టీ జ్వరానికి, జలుబుకి, ఒళ్లు నొప్పులకి చాలా మంచిది.

పది గ్రాముల తులసిరసం ఐదు గ్రాముల తేనె కలిపి తీసుకొంటే ఎక్కిళ్ళు, ఉబ్బసం తగ్గుతాయి.

తులసాకు కషాయంలో కొంచెం సైంధవలవణం, శొంఠి పొడి కలిపి తీసుకుంటే మలబద్ధకము పోతుంది.

మధ్యాహ్నం భోజనం తరువాత గాని, మరెప్పుడైనాకాని ఐదు తులసిఆకులు నమిలిమింగితే జీర్ణశక్తి పెరుగుతుంది.

పది గ్రాముల తులసి రసంలో ఐదు గ్రాముల తేనె, ఐదు గ్రాముల నల్ల మిరియాల పొడి కలిపి సేవిస్తే జఠరాగ్ని మాంద్యం తొలగిపోతుంది.

ప్రతి రోజు ఉదయం నీళ్ళల్లో ఐదు తులసాకులు వేసి వాటితో ఆనీల్ళు తాగితే వ్యాధులు రాకుండా కాపాడుంతుంది మెదడుకు ఉన్న దుర్బలత్వాన్ని పోగొట్టి జ్ఞాపక శక్తిని పెంపొందిస్తుంది.

తులసి రసం వెచ్చవేసి నాలుగైదు చుక్కలు చెవిలో వేస్తే చెవిపోటు తగ్గుతుంది.

నాలుగైదు లవంగాలు వేయించి వాటిని తులసి ఆకులతో తింటే అన్ని రకాల దగ్గులు శాంతిస్తాయి.

తులసి రసం వెచ్చవేసి నాలుగైదు చుక్కలు చెవిలో వేస్తే చెవిపోటు తగ్గుతుంది.

తులసి రసం రాసి మెల్లిగా మర్ధిస్తే తామర, గజ్జి మైదలైన చర్మ రోగాలు తగ్గుతాయి.

గజ్జి, దురద తగ్గడానికి నిమ్మకాయ రసంతో తులసాకులు నూరి దానిని పట్టించవచ్చు.

తులసిలో ఉన్న ప్రధానమైన విశేషం ఏమిటనగా ఇది స్త్రీలు, పురుషులు, బాలలు, వృద్ధులు అనే భేదం లేకుండా అందరి రోగాలనూ పోగొడుతుంది.

మీన 11	మేష 0	వృష 1	మిథు 2
మీన 11	రాశి	సంఖ్యా	మిథు 2
మక 9			సింహ 4
ధను 8	వృశ్చి 7	తులా 6	కన్యా 5

మీన బ్రాహ్మణ	మేష క్షత్రియ	వృష వైశ్య	మిథు శూద్ర
కుంభ శూద్ర	రాశి	వర్ణములు	కర్క బ్రాహ్మణ
మక వైశ్య			సింహ క్షత్రియ
ధను క్షత్రియ	వృశ్చి బ్రాహ్మణ	తులా శూద్ర	కన్యా వైశ్య

మీన పురుష	మేష పురుష	వృష స్త్రీ	మిథు నపుం
కుంభ నపుం	రాశి	లింగము	కర్క స్త్రీ
మక నపుం			సింహ నపుం
ధను పురుష	వృశ్చి పురుష	తులా స్త్రీ	కన్యా నపుం

మీన 1	మేష 1	వృష 7	మిథు 7
కుంభ 5	శుభ	ద్విర్ద్వాదశ కములు	కర్క 2
మక 5			సింహ 2,3
ధను 6	వృశ్చి 6	తులా 4	కన్యా 3,4

మీన కుజ	మేష గురు	వృష శని	మిథు శుక్ర
కుంభ శుక్ర	రాశి	యోగకారకులు	కర్క రవి
మక శుక్ర			సింహ కుజ
ధను కుజ	వృశ్చి గురు	తులా శని.	కన్యా శుక్ర

మీన గురు	మేష కుజ	వృష శుక్ర	మిథు బుధ
కుంభ శని	రాశి	గ్రహాధిపతి	కర్క చంద్ర
మక శని			సింహ రవి
ధను గురు	వృశ్చి కుజ	తులా శుక్ర	కన్యా బుధ

మీన జల	మేష చతు	వృష చతు	మిథు మాన
కుంభ మాన	రాశి	జీవము	కర్క జల
మక జల			సింహ వన
ధను మాన	వృశ్చి కీట	తులా మాన	కన్యా మాన

మీన దిన	మేష రాత్రి	వృష రాత్రి	మిథు రాత్రి
కుంభ దిన	రాశి	బలకాలము	కర్క రాత్రి
మక రాత్రి			సింహ దిన
ధను రాత్రి	వృశ్చి దిన	తులా దిన	కన్యా దిన

మీన 1	మేష 2	వృష 2	మిథు 3
కుంభ 1	అశుభ	ద్విర్ద్వాదశ కములు	కర్క 3
మక 5			సింహ
ధను 5	వృశ్చి 4	తులా 4	కన్యా

మీన శుక్ర 27	మేష రవి 10	వృష చంద్ర 3	మిథు రాహు 20
కుంభ	రాశి	పరమ ఉచ్ఛ భాగములు	కర్క గురు 5
మక కుజ28			సింహ
ధను రాహు20	వృశ్చి చంద్ర 3	తులా రవి10	కన్యా శుక్ర27

మీన 360	మేష 30	వృష 60	మిథు 90
మీన 330	రాశి	భాగలు	మిథు 120
మక 300			సింహ 150
ధను 270	వృశ్చి 240	తులా 210	కన్యా 180

మీన చేపలు	మేష మేక	వృష ఎద్దు	మిథు స్త్రీ
కుంభ కడవ	రాశి	రూపము	కర్క పీత
మక మొసలి			సింహ సింహం
ధను విల్లు	వృశ్చి తేలు	తులా త్రాసు	కన్యా పడుచు

మీన ౪-౧ 1-37	మేష ౪-౨౩ 1-45	వృష ౫-౧ 2-1	మిథు ౫-౨౯ 2-12
కుంభ ౪-౭ 1-39	రాశి	ఆంధ్రప్రదేశ్ లగ్న ప్రమాణములు	కర్క ౫-౩౦ 2-12
మక ౪-౩౯ 1-52			సింహ ౫-౧౭ 2-7
ధను ౫-౧౬ 2-6	వృశ్చి ౫-౩౩ 2-13	తులా ౫-౨౫ 2-10	కన్యా ౫-౧౫ 2-6

మీన 1	మేష 5	వృష 2	మిథు 4
కుంభ 3	ప్రీతి షష్టాష్ట	కములు	కర్క 6
మక 4			సింహ
ధను 6	వృశ్చి 5	తులా 2	కన్యా 3

మీన బుధ15	మేష శని20	వృష	మిథు కేతు20
కుంభ	రాశి	పరమ నీచ భాగములు	కర్క కుజ28
మక గురు5			సింహ
ధను రాహు20	వృశ్చి చంద్ర3/20	తులా రవి10	కన్యా శుక్ర27

మీన ద్విస్వభావ	మేష చర	వృష స్థిర	మిథు ద్విస్వభావ
కుంభ స్థిర	రాశి	స్వభావము	కర్క చర
మక చర			సింహ స్థిర
ధను ద్విస్వభావ	వృశ్చి స్థిర	తులా చర	కన్యా ద్విస్వభావ

మీన 30	మేష 31	వృష 31	మిథు 31
కుంభ 30	శా॥శక	మాసములు	కర్క 31
మక 30			సింహ 31
ధను 30	వృశ్చి 30	తులా 30	కన్యా 30

మీన ౦-౫౬ 0-22	మేష ౩-౪ 1-14	వృష ౨-౨౧ 0-56	మిథు ౪-౨౪ 1-46
కుంభ ౩-౧౭ 1-19	రాశి	పుష్కరాంశ ఘ॥గంటలు	కర్క ౧-౧౮ 0-31
మక ౨-౧౦ 0-52			సింహ ౩-౧౪ 1-18
ధను ౩-౪౧ 1-28	వృశ్చి ౧-౧౭ 0-31	తులా ౪-౨౦ 1-44	కన్యా ౨-౨౮ 0-59

మీన 2	మేష 1	వృష 6	మిథు 3
కుంభ 5	శుభ	ద్విర్ద్వాదశ కములు	కర్క 5
మక 4			సింహ 4
ధను 6	వృశ్చి 3	తులా 2	కన్యా 1

మీన	మేష కుజ0-18	వృష చంద్ర4-30	మిథు
కుంభ శని0-20	రాశి	మూల త్రికోణభాగములు	కర్క
మక			సింహ రవి0-20
ధను గురు0-13	వృశ్చి	తులా శుక్ర0-10	కన్యా బుధ16-20

మీన జల	మేష అగ్ని	వృష భూమి	మిథు వాయు
కుంభ వాయు	రాశి	తత్వం	కర్క జల
మక భూమి			సింహ అగ్ని
ధను అగ్ని	వృశ్చి జల	తులా వాయు	కన్యా భూమి

మీన మార్చి31	మేష ఏప్రిల్30	వృష మే31	మిథు జూన్30
కుంభ ఫిబ్ర28	ఇంగ్లీషు	మాసములు	కర్క జూలై31
మక జన31			సింహ ఆగ31
ధను డిసెం31	వృశ్చి నవం30	తులా అక్టో31	కన్యా సెప్టె30

మీన౩ శుక్ర,ఆశ్లే 12	మేష౬ ఆది,మఘ 1	వృష౪ శని, హస్త 5	మిథు౭ సోమ,స్వాతి 9
కుంభ౪ గురు,ఆర్ద్ర 11	రాశి ఘాతచక్రము	తిథి, వారము నక్షత్రము చంద్రః	కర్క౬ బుధ,అనూ 2
మక౧౨ ౧౨ 1-52			సింహ౯ శని,మూల 9
ధను౨ శుక్ర,భర 4	వృశ్చి౧౦ శుక్ర,రేవ 7	తులా౧౨ గురు,శత 3	కన్యా౭ శని,శ్రవ 10

మీన 6	మేష 1,7	వృష 2,8	మిథు 3
కుంభ 5	శుభ నవ	పంచకములు	కర్క
మక 8			సింహ 1,4
ధను 4,7	వృశ్చి 6	తులా 3,5	కన్యా 2

మీన 3	మేష	వృష	మిథు 2
కుంభ 2	రాశి	మూల త్రికోణభాగములు	కర్క 4,3
మక 1			సింహ
ధను	వృశ్చి 4	తులా	కన్యా 1

గీతా సారము

- ★ మిత్రమా ఎందుకు బాధ పడుచున్నావు.
- ★ అయిందేదో అయింది - పోయిందేదో పోయింది.
- ★ ఈ లోకానికి వచ్చేటప్పుడు వట్టి చేతులతో వచ్చావు.
- ★ పోయేటప్పుడు లగేజీతో పోవాలనుకుంటున్నావు.
- ★ అందుకే నీకీ ఆరాటం, అశాంతి, నీవేమి పోగొట్టుకున్నావని విచారిస్తున్నావు.
- ★ నీవేమి తెచ్చావని - నీవు పోగొట్టుకొంటావు.
- ★ నీవేమి సృష్టించావని - నీకు నష్టం వచ్చింది ?
- ★ ఏదైతే ఇచ్చావో - ఇక్కడిదే ఇచ్చావు.
- ★ ఈనాడు నీవు నీ సొంతం అనుకున్నదంతా - నిన్న ఇంకొకరిది రేపు మరొకరి సొంతం కాగలదు.
- ★ కావున జరిగేదేదో జరగక మానదు - అనవసరంగా ఆందోళన పడకు.
- ★ ఆందోళన అనారోగ్యానికి మూలం ప్రయత్నలోపం లేకుండా ప్రయత్నించు. ఫలితం ఏదైనా దైవ ప్రసాదంగా స్వీకరించు. శాంతి నీ వెంట ఇంట చెంత ఉండగలదు.